

»Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021«

Strateški dokument občine Zreče

Naročniki:

Občina	Zreče
Naslov:	Cesta na Roglo 13, 3214 Zreče
ID za DDV:	SI35536519
Matična številka	5883342000
Župan:	mag. Boris Podvršnik

Izvajalec:

Podjetje	Tanja Lešnik Štuhec s. p.,
Naslov	Novine 19, SI-2212 Šentilj v Slovenskih goricah
ID za DDV	59180218
Matična številka	5270672000
Odgovorna oseba	dr. Tanja Lešnik Štuhec

Šentilj, 19. 10. 2016

KAZALO VSEBINE

1 Uvod	8
1.1 Način oblikovanja dokumenta občine Zreče	8
1.2 Sestava strateškega dokumenta	11
1.3 Trendi razvoja in trženja podeželskih občin	15
1.3.1 Opredelitev terminologije za razumevanje razvoja turističnih destinacij	15
1.3.2 Trendi v potovalni industriji ter trendi razvoja turizma v Sloveniji	18
2 Izhodišča za oblikovanje razvoja in trženja turizma v občini Zreče	21
2.1 Osnovna predstavitev Občine Zreče na področju turizma	21
2.2 Razvojni dokumenti in dejstva na katerih temelji razvoj in trženje turizma v občini Zreče	22
2.2.1 Strategija razvoja slovenskega turizma 2012-2016	23
2.2.2 Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020	25
2.2.3 Vizija destinacije Dežela Celjska 2012-2017	27
2.2.4 Vizija Pohorje 2030	31
2.2.5 Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«	33
2.2.6 Razvojni program Občine Zreče 2009-2013	36
2.2.7 Projekt »VIS ZREČE« - Vizija in strategija občine na podlagi vrednot in stalne participacije občanov	37
2.2.8 Vizija podjetja UNIOR d. d. Program Turizem – SPN 2015-2020	39
2.2.9 Poslovno poročilo LTO Rogla-Zreče, GIZ za leto 2015	41
3 Stanje na področju turizma v občini Zreče	45
3.1 Posnetek stanja narave in kulturne dediščine v občini Zreče	47
3.1.1 Naravno okolje v občini Zreče	47
3.1.1.1 Narava v občini Zreče	47
3.1.1.2 Naravne vrednote v občini Zreče	48
3.1.1.3 (Za)varovana območja v občini Zreče	50
3.1.1.4 Aktivnosti deležnikov v naravnem okolju na Rogli	52
3.1.2 Kulturno okolje občine Zreče	53
3.1.2.1 Kratek pregled razvoja območja skozi zgodovinska obdobja	54
3.1.2.2 Kulturna dediščina občine Zreče	55
3.2 Razvoj turizma na južnem delu Pohorja in pod njim	65
3.3 Turistična ponudba in povpraševanje na območju občine Zreče	65

3.3.1	<i>Turistična ponudba območja občine Zreče</i>	66
3.3.1.1	<i>Gostinska in z njo povezana ponudba</i>	66
3.3.1.2	<i>Ponudba turističnih kapacitet za aktivne</i>	68
3.3.1.3	<i>Zdravje in dobro počutje</i>	69
3.3.1.4	<i>Druženje v naravi in obisk znamenitosti</i>	69
3.3.2	<i>Turistično povpraševanje po ponudbi območja občine Zreče</i>	70
3.3.3	<i>Marketinško komuniciranje turistične ponudbe na območju občine Zreče</i>	70
3.3.3.1	<i>Trženje ponudbe pod tržno znamko UNITUR</i>	71
3.3.3.2	<i>Trženje ponudbe v sklopu aktivnosti TIC Zreče</i>	75
3.3.3.3	<i>Trženje turistične ponudbe drugih ponudnikov v Zrečah</i>	77
3.3.3.4	<i>Trženje turistične ponudbe Zreč iz strani drugih organizacij v Sloveniji</i>	78
3.4	<i>Analiza PSPN na področju turizma v občini Zreče</i>	79
3.4.1	<i>Prednosti turizma v občini Zreče</i>	79
3.4.2	<i>Slabosti turizma v občini Zreče</i>	80
3.4.3	<i>Priložnosti turizma v občini Zreče</i>	82
3.4.4	<i>Nevarnosti turizma v občini Zreče</i>	84
3.5	<i>Analiza stanja turistične destinacije Rogla Pohorje po kazalcih trajnostnega razvoja turizma v občini Zreče</i>	85
3.6	<i>Analiza aktivnosti deležnikov v turizmu občine Zreče</i>	88
3.6.1	<i>Razvojni projekti Občine Zreče do leta 2021</i>	88
3.6.2	<i>Raziskava o pobudah ponudnikov občine Zreče za investicije v obravnavanem obdobju</i>	93
3.6.3	<i>Kvantitativna raziskava – anketiranje organiziranih deležnikov</i>	94
3.6.4	<i>Kvalitativna raziskava – intervjuvanje turističnih in s turizmom povezanih ponudnikov in župana</i>	94
3.6.5	<i>Skupne ugotovitve</i>	96
4	<i>Vizija in strateški cilji razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021</i>	97
4.1	<i>Vizija na področju turizma v občini Zreče 2017-2021</i>	97
4.2	<i>Strateški razvojni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021</i>	98
4.3	<i>Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021</i>	99
4.4	<i>Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021</i>	100
5	<i>Razvoj in trženje turizma Zreč v destinaciji Rogla-Pohorje</i>	101
5.1	<i>Občina Zreče skozi prioritete razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje v obdobju 2017-2021</i>	101
5.2	<i>Model razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje</i>	102

5.3 Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče.....	105
5.3.1 Smernice na področju Centra kakovosti destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče	105
5.3.2 Smernice na področju Centra trženja destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče .	106
5.3.3 Smernice na področju Centra doživetij destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče	106
5.3.4 Smernice na področju Centra raziskav in razvoja destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče.....	107
6 Ukrepi – projektni predlogi za udejanjanje vizije razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021	108
6.1 Ukrepi na področju razvoja – turizma kot gospodarske dejavnosti	109
6.2 Ukrepi na področju trženja in kakovosti življenja	116
7 Zaključek.....	121
8 Viri in literatura	126
Priloge.....	128

KAZALO SLIK

Slika 1: Predstavitev ideje razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje.....	8
Slika 2: Model izvajanja projekta na destinacijski ravni Rogla-Pohorje	9
Slika 3: Časovnica aktivnosti projekta razvoja in trženja turizma v DRP	10
Slika 4: Časovnica izvajanja aktivnosti v občini Zreče.....	11
Slika 5: Sestava dokumenta Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021	12
Slika 6: Značilnosti sodobnega turista	18
Sliki 7: Umeščenost občine Zreče na karto Slovenije ter med sosednje občine	21
Slika 8: Krovna zgodba Slovenije kot turistične destinacije –	24
Slika 9: Umeščenost Občine Zreče med 31 občin Savinjske regije razdeljene na subregije in Območna razvojna partnerstva.....	25
Slika 10: Ureditev Parkovnega centra Rogla	32
Sliki 11: Barjanski ekositem na Rogli in Pradavniška naselbina Brinjeva gora	33
Slika 12: Hoja med drevesi na Rogli in Etno glamping Rogla.....	33
Slika 13: Umeščenost Občine Zreče na zemljevid Slovenije in grb.....	45
Sliki 14: Občina Zreče iz zraka – Dravinjska dolina in Rogla.....	46
Slika 15: Naravne vrednote v občini Zreče	49
Slika 16: Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000).....	50
Slika 17: Ekološko pomembna območja v občini Zreče	51
Sliki 18: Strategija razvoja štirih produktnih sklopov na Rogli in v Termah Zreče	72
Sliki 19: Komuniciranje prireditvev na Rogli.....	73
Sliki 20: Komuniciranje ponudbe na Rogli za družine	73
Sliki 21: Hotel Natura in Wellness Natura vabita avanturiste in hedoniste.....	73
Sliki 22: Komuniciranje ponudbe Medico centra in Wellnessa Idila Term Zreče.....	74
Sliki 23: Nagovarjanje družin za počitnice v Termah Zreče	74
Slika 24: Gradnja imidža destinacije za priprave vrhunskih športnikov na Rogli in v Termah Zreče.....	74
Slika 25: Nagovarjanje mladih parov k poročanju nad oblaki v organizaciji.....	75
Slika 26: Tržna znamka destinacija Rogla-Pohorje.....	75
Slika 27: Prioritete razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje	101
Slika 28: Model razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje - vključno z občino Zreče	102
Slika 29: Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021	105
Slika 30: Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v Zrečah v obdobju 2017-2021.....	108
Slika 31: Ukrepi na področju razvoja – Turizem kot gospodarska dejavnost v Zrečah 2017-2021	109
Slika 32: Ukrepi na področju trženja in kakovosti življenja v Zrečah 2017-2021	116
Slika 33: Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021.....	124
Slika 34: Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021.....	125

KAZALO TABEL

Tabela 1: Opredelitev terminov na področju turizma	15
Tabela 2: Turizem v Sloveniji od 2007 do 2015.....	19
Tabela 3: Vizija turizma iz dokumenta Strategija slovenskega turizma 2012-2016	23
Tabela 4: Vizija destinacije Dežela Celjska 2012-2017	27
Tabela 5: Načrt financiranja aktivnosti RDO Dežela Celjska v letu 2016	30
Tabela 6: Vizija Pohorje 2030	31
Tabela 7: Vizija destinacije Rogla do leta 2015	33
Tabela 8: Strategije in ukrepi razvoja turizma v destinaciji ROGLA	35
Tabela 9: Vizija razvoja turizma v občini Zreče.....	36
Tabela 10: Vizija prebivalcev občine Zreče do leta 2025	37
Tabela 11: Vizija podjetja Unior d. d. Program Turizem - SPN 2015-2020	41
Tabela 12: Osebna izkaznica LTO Rogla-Zreče, GIZ.....	41
Tabela 13: Finančni tokovi LTO Rogla-Zreče, GIZ v letu 2016	43
Tabela 14: Povpraševanje in rezervacije v letu 2014 in 2015	43
Tabela 15: Prodaja smučarskih kart v sezoni 2014/2015	44
Tabela 16: Vizitka Občine Zreče	45
Tabela 17: Posebnosti na področju narave na Zreškem	47
Tabela 18: Naravne vrednote v občini Zreče	48
Tabela 19: Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)	50
Tabela 20: Ekološko pomembna območja v občini Zreče	50
Tabela 21: Ekološko pomembna območja v občini Zreče	50
Tabela 22: Projekti na Pohorju ter Sklad za naravo Pohorje	52
Tabela 23: Enote nepremične kulturne dediščine vpisane v Register kulturne dediščine Slovenije	55
Tabela 24: Nepremična kulturna dediščina na Zreškem	55
Tabela 25: Nepremična kulturna dediščina na Zreškem	56
Tabela 26: Muzejske zbirke in razstave na Zreškem.....	58
Tabela 27: Znanе osebnosti na Zreškem	61
Tabela 28: Prenašanje kulturnega izročila na Zreškem.....	62
Tabela 29: Društva v občini Zreče	63
Tabela 30: Nastanitvene kapacitete po občinah v destinaciji Rogla-Pohorje po SURS.....	66
Tabela 31: Nastanitvene kapacitete na območju občine Zreče	66
Tabela 32: Ponudba s turizmom povezanih ponudnikov	67
Tabela 33: Nosilci BZ Okusi Rogle iz Zreč	68
Tabela 34: Pregled prihodov in nočitev v destinaciji Rogla-Pohorje po občinah med leti 2010 in 2015.....	70
Tabela 35: Prenoitvene zmogljivosti/prihodi/nočitve turistov v občini Zreče po SURS	76
Tabela 36: Stanje na področju turizma v občini Zreče 2015	76
Tabela 37: TIC Zreče ponuja nastanitvene kapacitete partnerjev	76
Tabela 38: Prednosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)	79
Tabela 39: Slabosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN).....	81
Tabela 40: Priložnosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN).....	82
Tabela 41: Nevarnosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)	84
Tabela 42: Indikatorji trajnosti ekoloških ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje	85

Tabela 43: Indikatorji trajnosti ekonomskih ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje	86
Tabela 44: Indikatorji trajnosti družbenih in kulturnih ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje.....	87
Tabela 45: Projektni predlogi za Regijske projekte RASR (Dogovor za razvoj regij).....	89
Tabela 46: Projektni predlogi za pripravo strategije LAS (CLLD) iz EKSRP	90
Tabela 47: Razvojni projekti po področjih občine Zreče do 2021 – LAS iz ESRR	91
Tabela 48: Projektni predlogi Občine Zreče pripravljeni za razpis INTERREG SLO-HR.....	91
Tabela 49: Projektni predlogi Občine Zreče.....	92
Tabela 50: Pridobljeni projektni predlogi od deležnikov – ponudnikov občine Zreče.....	93
Tabela 51: Povzetki vprašalnikov o nadaljnjem poslovanju ponudnikov v občini Zreče	94
Tabela 52: Povzetki intervjujev s predstavniki občine Zreče	95
Tabela 53: Vizija razvoja in trženja turizma v občini Zreče.....	97
Tabela 54: Strateški razvojni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče.....	98
Tabela 55: Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče.....	99
Tabela 56: Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021	100
Tabela 57: Ukrep GU1 - Nadgradnja aktivnosti TIC-a Zreče z izpostavo v Vitanju	110
Tabela 58: Ukrep GU2 – Nadgradnja sistema digitalnega trženja	110
Tabela 59: Ukrep GU3 – Nadgradnja sistema turističnih programov in vodniške službe	110
Tabela 60: Ukrep GU4 – Usposobljeni zaposleni v kmetijstvu/rokodelstvu/gostinstvu/turizmu ..	111
Tabela 61: Ukrep GU5 – Spodbujena lokalna oskrba in nadgradnja sistema BZ OR – učinkovito povezani turistični idr. ponudniki	111
Tabela 62: Ukrep GU6 – Kakovostna in raznolika gostinska idr. dejavnost – prehrana, nočitev, vinogradništvo, sadjarstvo, rokodelstvo, zabava	112
Tabela 63: Ukrep GU7 – Nadgradnja rekreacijske/izkustvene/kulturne/splošne infrastrukture ..	113
Tabela 64: Ukrep KŽU1 – Vzpostavljen sistem strateškega in operativnega trženja – komuniciranje z nadgrajeno destinacijsko znamko Rogla-Pohorje	117
Tabela 65: Ukrep KŽU2 – Trženje in prodaja ponudbe z BZ OR	118
Tabela 66: Ukrep KŽU3 – Trženje in prodaja programov vzpostavljene doživljajske infrastrukture v naravnem in kulturnem okolju	118
Tabela 67: Ukrep KŽU4 – Trženi programi nadgrajenih lokalnih gastronomskih in rokodelskih zgodb – dnevi odprtih vrat	119
Tabela 68: Ukrep KŽU5 – Tržene prireditve na občinskem in destinacijskem nivoju	119
Tabela 69: Ukrep KŽU6 – Vzpostavljena in tržena ponudba drugih doživetij za domačine in obiskovalce	120
Tabela 70: Ukrep KŽU7 - Celovito tržena turistična infrastruktura	120
Tabela 71: Vizija razvoja in trženja turizma v občini Zreče.....	122
Tabela 72: Strateški razvojni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče.....	122
Tabela 73: Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče.....	123
Tabela 74: Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021	123

1 Uvod

V uvodnem poglavju je predstavljen način oblikovanja dokumenta občine Zreče, povzetek dokumenta - kratka vsebina po poglavjih ter trendi razvoja in trženja podeželskih občin.

1.1 Način oblikovanja dokumenta občine Zreče

Termin destinacija Rogla-Pohorje obstaja že nekaj let. Organizirano povezovanje ponudnikov in ponudbe ter prepoznavanje obiskovalcev destinacije kot celote vseh štirih občin, in sicer: Zreče, Slovenske Konjice, Vitanje in Oplotnica, pa v tem času še ni zaživelo.

Znamka destinacije Rogla-Pohorje, destinacijska spletna stran ter brošure (vodnik po destinaciji Rogla-Pohorje idr.) so nastali v kontekstu aktivnosti, ki izhajajo iz dokumenta: *Program celovitega managementa turistične destinacije »Pohorje-Rogla, Terme Zreče, Dravinjska dolina«, 2005-2007 z blagovno znamko »Rogla« - Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »Rogla«,* ki je nastal leta 2005 in bil posodobljen leta 2008. Aktivnosti na področju turizma pa so izvajali nosilci turistične dejavnosti v posamezni občini.

V septembru 2015 smo z župani vseh štirih občin prvič skupaj sedli za mizo na Občini Zreče in proučili *možnosti povezanega razvoja turistične ponudbe v destinaciji Rogla-Pohorje in njenega skupnega trženja*. Tako je nastal dogovor o oblikovanju projektnih aktivnosti in posledično *dokumentov razvoja in trženja turizma v vsaki od štirih občin (Zreče, Slovenske Konjice, Vitanje in Oplotnica) ter na destinaciji Rogla-Pohorje kot celoti* (Slika 1).

Slika 1: Predstavitev ideje razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje

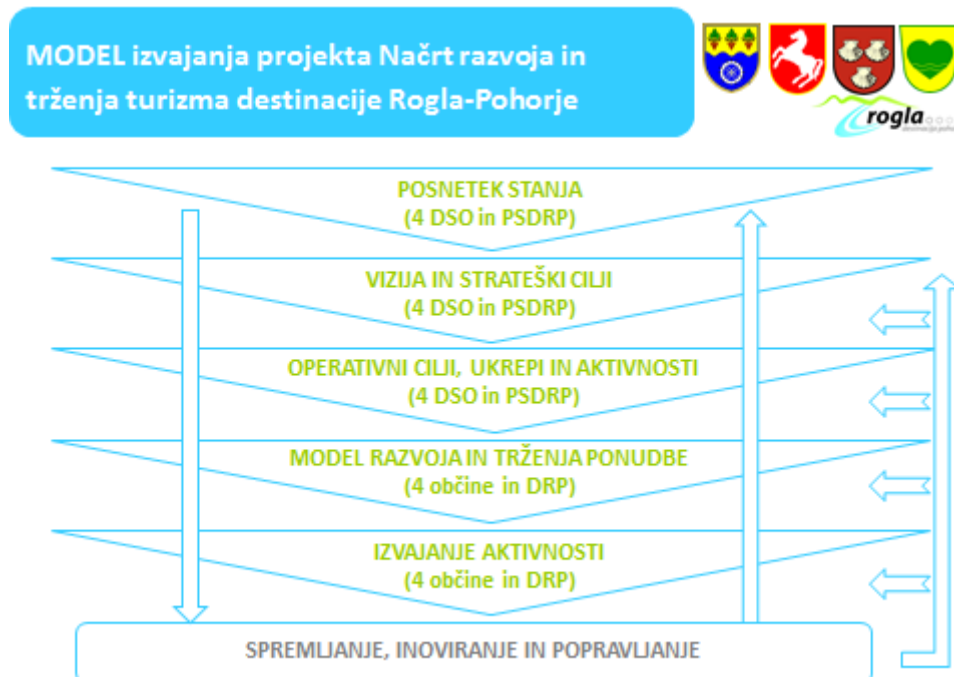

Nastal je model izvajanja projekta (Slika 2), ki temelji na treh korakih, in sicer oblikovanje:

- (i) *posnetka stanja ponudbe in trženja turizma,*
- (ii) *vizije in strateških ciljev na področju razvoja in trženja turizma ter*
- (iii) *operativnih ciljev in aktivnosti,*

v vsaki od štirih občin destinacije Rogla-Pohorje (4 DSO) in plenarno na območju destinacije kot celote (PSDRP).

Slika 2: Model izvajanja projekta na destinacijski ravni Rogla-Pohorje

Skozi delovanje projektnih in delovnih skupin so nastali *modeli razvoja in trženja ponudbe vsake posamezne občine ter destinacije Rogla-Pohorje kot celote*. V sklopu aktivnosti delovnih skupin na lokalnih in destinacijski ravni so se že v času izvajanja projekta Rogla-Pohorje (priprave dokumentov) izvajale dogovorjene aktivnosti, ki vodijo k celovito povezani in trženi destinaciji Rogla-Pohorje. *Model* je skozi aktivnosti spremljanja, inoviranja in popravljanja odprt in omogoča *nenehno nadgrajevanje vizije, ciljev, ukrepov in aktivnosti na lokalnih in destinacijski ravni*.

Na destinacijskem nivoju je bila oblikovana *Projektna skupina destinacije Rogla-Pohorje* (PSDRP). Vanjo so povezani predstavniki vseh štirih občin, ki soodločajo in organizirajo aktivnosti na destinacijskem nivoju.

Proces razvoja je pripeljal do potrebe po zagotavljanju skupnih aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje, ki zahtevajo sistematično delo in s tem vzpostavljanje *delovnih skupin na destinacijskem nivoju*.

Na lokalnem nivoju - nivoju občin Zreče, Slovenske Konjice, Vitanje in Oplotnica, so bile *oblikovane projektne skupine* (PSOZ, PSOSK, PSOV, PSOO), ki v tesnem sodelovanju s koordinatorico soodločajo ter organizirajo aktivnosti v posamezni občini. Znotraj vsake občine so nastale tudi delovne skupine (DSOZ, DSOSK, DSOV, DSOO), ki skrbijo za prenos

idej »od spodaj navzgor« in njihovo usklajeno srečanje s tistimi, ki jih peljejo projektne skupine »od zgoraj navzdol«. Za vsako občino je nastal unikaten model razvoja in trženja ponudbe turizma, ki je sledil posnetku stanja in želeni podobi vizije v letu 2021. Enak procesni razvoj je sledil tudi pri nastajanju modela razvoja in trženja turizma destinacije Rogla-Pohorje, kot celote.

Vzporedno z nastajanjem dokumentov in tudi po njihovem zaključku, se odvijajo aktivnosti, ki se nanašajo na *specializirane delovne skupine (DS) na nivoju vsake občine* (npr. DS za razvoj produktov) oz. destinacije kot celote (DS za usposabljanje vodnikov, DS za nadgradnjo BZ Okusi Rogle idr.), ki *gradijo organiziranost Destinacijske menedžment organizacije Rogla-Pohorje* – delovanje skozi štiri Centre Rogla-Pohorje in več delovnih skupin. Tako je v projekt in nastajanje dokumentov vključenih med 20 do 30 občanov vsake od štirih občin, ki pomembno sooblikujejo štiri centre razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje.

Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče temelji na *štirih prioritetah*, ki so se razvile v štiri centre, katerih aktivnosti izvajajo delovne skupine, ki celovito sledijo viziji in strateškim razvojnim in trženjskim ciljem na področju turizma v destinaciji Rogla-Pohorje.

Aktivnosti projekta razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje za oblikovanje dokumentov na nivoju občin – tudi občine Zreče, so trajala *od decembra 2015 do septembra 2016*, ko so bili javnosti predstavljeni dokumenti na nivoju občin (Slika 3).

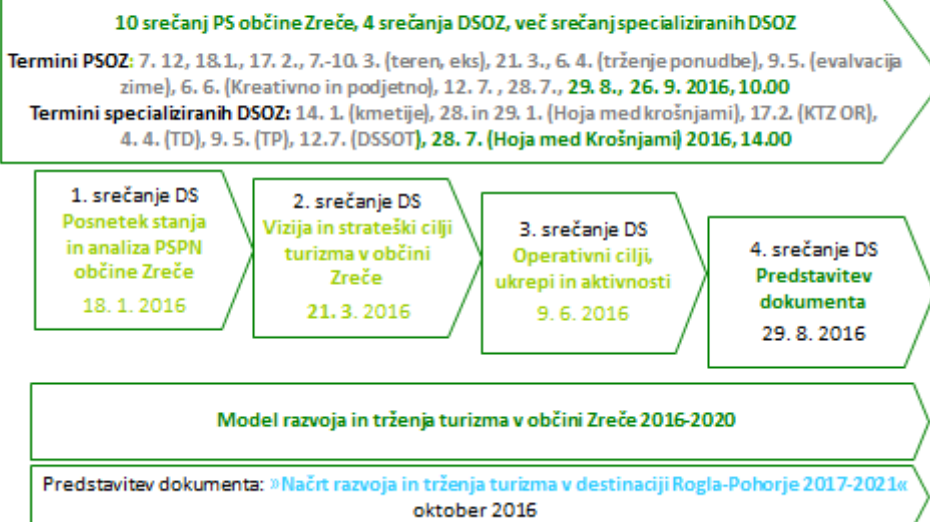
Slika 3: Časovnica aktivnosti projekta razvoja in trženja turizma v DRP

Časovnica aktivnosti projekta razvoja in trženja turizma DRP													
	11/15	12/15	1/16	2/16	3/16	4/16	5/16	6/16	7/16	8/16	9/16	10/16	
PS OZ		7.12.	18.1. 14.1. 28.- 29.1	17.2.	10.3. 21.3.	4.4.	9.5.	9.6.	12.7. 28.7	29.8.	26.9.		
PS OSK		8.12.	26.1. 2.2.		8.3. 22.3.	12.4.	10.5.	7.6.	5.7.	8.9.	27.9.		
PS OV		9.12.		3.2.	9.3. 29.3.	20.4.	18.5.	15.6.	12.7.	7.9.	28.9.		
PS OO		10.12.	20.1.	2.2. 26.1.	7.3. 30.3.	18.4.	24.5.	20.6.	22.6.	1.9.	29.9.		
PS DRP	23.11.	15.12.	13.1.	16.2.	17.3.	6.4.	17.5.	22.6. 6.6		25.8.	30.9.		
DS DRP					17.3.	6.4.	17.5.	22.6.	25.7.	22.8.	30.9.		
PLD					7.3.		4.5.		27.7.	25.8.	15.9.	27. 10.	

Časovnica aktivnosti za oblikovanje dokumenta 'Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021' je predstavljena na Sliki 4.

Slika 4: Časovnica izvajanja aktivnosti v občini Zreče

**Model razvoja strateškega dokumenta občine Zreče:
„Načrt razvoja in trženja turizma v občini
Zreče 2017-2021“**

V jesenskem času se konkretno delo delovnih skupin šele začne. Zelo pomembno bo jasno definirati *pravno-formalno obliko Destinacijske menedžment organizacije (DMO), akcijske načrte*, strukturo *financiranja ter kadrovske sestavo DMO*, ki bo delovala v dobrobit destinacije in s posebnim občutkom do ponudbe vsake od štirih občin in njenih posebnosti, ki kar kličejo k obisku. Entuziazem, poseben odnos do vrednot destinacije, nenehno preizkušanje aktivnosti in spremljanje odzivov nanje, so lahko zagotovilo uspešne destinacijske zgodbe na katero bomo ponosni vsi deležniki.

Le usmerjena, usklajena in načrtovana promocija turističnega območja Občine Zreče lahko pripelje do večje prepoznavnosti turistične ponudbe. Zato je glavna prioriteta leta 2016 izdelava celovitega Načrta trženja in razvoja turizma v Občini Zreče in v turistični destinaciji Rogla-Pohorje. Dokumente bomo preko številnih projektnih in delovnih skupin pripravljali v sodelovanju s širšo lokalno skupnostjo (javni in zasebni sektor) in s tem skušali zagotoviti vnos kar se da različnih pogledov in želja, ki se na področju turizma pojavljajo v lokalnem okolju. Celovit dokument bo pod skupno znamko Turistične destinacije Rogla-Pohorje tesneje povezal območje štirih občin, vsaki posebej pa zagotovil tudi praktični načrt trženja in razvoja ter prepoznavnost lastne občinske identitete. Na ta način bodo zagotovljeni pogoji za načrtovano in ekonomično vlaganje v promocijo turističnega območja, v kateri se bo našel vsakdo, ki tako ali drugače pomaga ustvarjati zgodbo lokalnega turizma.

1.2 Sestava strateškega dokumenta

Strateški dokument »Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021«, ki ga je naročila Občina Zreče sestavlja sedem poglavij (Slika 5).

Slika 5: Sestava dokumenta Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021

1 UVOD

**2 IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE RAZVOJA IN TRŽENJA
TURIZMA V OBČINI ZREČE**

3 STANJE NA PODROČJU TURIZMA V OBČINI ZREČE

**4 VIZIJA IN STRATEŠKI CILJI RAZVOJA IN TRŽENJA
TURIZMA V OBČINI ZREČE 2017-2021**

**5 RAZVOJ IN TRŽENJE TURIZMA ZREČ V DESTINACIJI
ROGLA-POHORJE**

**6 UKREPI – PROJEKTNI PREDLOGI ZA UDEJANJANJE
VIZIJE RAZVOJA IN TRŽENJA TURIZMA V OZ 2017-2021**

7 ZAKLJUČEK

8 VIRI IN LITERATURA

PRILOGE

Prvo poglavje govori o *načinu oblikovanja strateškega razvojnega dokumenta občine Zreče*, o njegovi sestavi ter trendih razvoja in trženja podeželskih občin.

V drugem poglavju so predstavljena *izhodišča za oblikovanje razvoja in trženja turizma v občini Zreče*, in sicer *osnovna predstavitev Občine Zreče ter razvojni dokumenti in dejstva na katerih temelji razvoj in trženje turizma v območju*.

V tretjem poglavju je predstavljeno *trenutno stanje na področju turizma v občini Zreče*, ki temelji na: *posnetku stanja narave in kulturne dediščine v občini Zreče, razvoju turizma na južnem delu Pohorja in pod njim, turistični ponudbi in povpraševanju na območju občine Zreče* ter *analizah na področju turizma v občini*.

Četrto poglavje podrobno prikazuje *želeno vizijo in strateške – razvojne ter trženjske kvalitativne in kvantitativne cilje razvoja in trženja turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021*.

V petem poglavju je predstavljen razvoj in trženje turizma Zreč v destinaciji Rogla-Pohorje skozi štiri prioritete, in sicer: *P1 - Mreženje in so-organiziranost destinacije Rogla-Pohorje, P2 - Razvoj in trženje produktov v destinaciji Rogla-Pohorje, P3 - Promocija in prodaja z destinacijsko – Rogla-Pohorje in blagovno znamko – Okusi Rogle, ter P4 - Podporno okolje za kakovost in konkurenčnost v destinaciji Rogla-Pohorje*.

Oblikovan *model razvoja in trženja turizma v občini Zreče sledi usmeritvam le-tega v sklopu destinacije Rogla-Pohorje*. Model temelji na *partnerstvu z namenom in so-organiziranosti, so-vodenju in so-evalviranju aktivnosti skozi štiri centre*, ki jih vodijo skrbniki in usmerjajo aktivnosti delovnih skupin za posamezna področja razvoja in trženja ponudbe občine Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje.

Šesto poglavje predstavlja *ukrepe - projektne predloge za udejanjanje vizije in ciljev razvoja in trženja turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021* in skozi te *tudi vizije in ciljev destinacije Rogla-Pohorje v obravnavanem obdobju*. Ukrepi so razdeljeni v dve strokovni področji.

Na področju *Razvoj turizma kot gospodarske dejavnosti je predstavljenih 7 ukrepov z aktivnostmi*. Prav tako sedem ukrepov je *predstavljenih na področju Trženje in kakovosti življenja v Zrečah*.

Zaključna misel v sedmem poglavju *sistemska zaokroži dokument* Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021 in predstavi njegov *povzetek*.

1.3 Trendi razvoja in trženja podeželskih občin

V podglavljih so opredeljeni termini za razumevanje *razvoja turističnih destinacij, trendi v potovalni industriji in trendi razvoja turizma v Sloveniji*.

1.3.1 Opredelitev terminologije za razumevanje razvoja turističnih destinacij

Za boljše razumevanje razvoja podeželskih regij so v Tabeli 1 opredeljeni termini v navezi s *turistično destinacijo, managementom turistične destinacije in turističnimi produkti*.

Tabela 1: Opredelitev terminov na področju turizma

Turistična destinacija	Destinacija je produkt s katerim se identificira turist, ko organizira svoje »počitnice« (NEST 2006). O turistični destinaciji (TD) lahko govorimo, ko so zadovoljeni trije osnovni pogoji, in sicer (Ljubica Knežević Cvelbar, 2013): (i) turisti morajo prepoznati geografski prostor kot cilj potovanja, (ii) TD mora imeti atrakcije in namestitvene kapacitete, biti dostopna, v svoji ponudbi zajeti turistične pakete in aktivnosti za turiste, (iii) TD mora vsebovati enoto za razvoj turizma, katere funkcije se razlikujejo glede na velikost in razvitost TD.
Turistično območje	»Turistično območje« je geografsko zaokroženo območje ene ali več občin, ki ponuja določen splet turističnih storitev oz. integralni turistični produkt (od storitev prenočevanja, prehrane, zabave, rekreacije do drugih storitev za prosti čas in drugih storitev), zaradi katerega ga turist/ka izbere za svoj potovalni cilj (ZSRT, 2004).
Turistična destinacija kot sistem	Lebe (2008, 59) opredeljuje TD kot skupek treh sistemov, in sicer : (i) sistem turistične ponudbe v TD; (ii) sistem turistov, ki povprašujejo po tej ponudbi in (iii) sistem lokalnega prebivalstva, ki lahko to ponudbo ali sprejema z veseljem ali pa se, kadar gre za masovno TD, počuti potisnjeno na rob dogajanja. Vsakega izmed njih sestavlja množica podsistemov, ki se na več področjih med seboj pokrivajo, tvorijo specifične preseke, ki vplivajo na kakovost (ki je imanentna vsakemu podsistemu – pogosto v različni intenzivnosti) in na odločitve menedžmenta TD. Na dogajanje v TD pa vpliva še vrsta podsistemov, ki segajo vanjo le delno – npr. javni sektor (področje državne in lokalne uprave) ter področje prirediteljev potovanj, ki vodijo turiste v TD in vplivajo nanjo s tem, da posredujejo želje turistov in uravnavajo na ta način obseg investicij in strukturo ponudbe v TD. Menedžment sistema zahteva timski pristop, ki predstavlja nasprotje specializacije. Gunnova (1994) meni, da je uspešnost turističnega sistema odvisna od: organiziranosti, vodenja, financ, dela in poslovanja, lokalne skupnosti, konkurence, vladnih politik, naravnih in kulturnih virov.
Turistična ponudba	Jeršič (1990, 54) opredeljuje turistično ponudbo kot »količino turističnih dobrin, storitev in blaga, ki so ponujene turistom. Medtem, ko dejavniki turističnega povpraševanja omogočajo in spodbujajo ljudi, da odhajajo na turistično potovanje, pa dobrine in storitve turistične ponudbe privlačijo turiste in omogočajo zadovoljevanje njihovih turističnih potreb in motivov«. Mihaličeva (1995, 16) omenja tri različne koncepte turistične ponudbe. Te lahko delimo na: (i) ponudbo blaga, storitev in naravnih dobrin, (ii) primarno in sekundarno turistično ponudbo ter (iii) prvotno in izvedeno turistično ponudbo. Po Planini (Planina 1997, 155-158) primarna turistična ponudba obsega dobrine, ki niso proizvod dela ali jih človek ne more več proizvajati v enaki kakovosti in z enako uporabno vrednostjo. V ta okvir sodijo: (i) naravne dobrine (podnebje, gore, jezera, morje, vrelci, podzemne jame, vegetacijska odeja in oblika pokrajine) in (ii) antropogene dobrine (kulturni in zgodovinski spomeniki in znamenitosti). Turistične dobrine, ki so proizvod dela in jih človek ob drugih nespremenjenih okoliščinah še vedno lahko proizvaja v zahtevani količini in kakovosti – sekundarna turistična ponudba: (i) osnovna infrastruktura - naprave in objekti, ki jih turisti

	<p>uporabljajo posredno, vendar po njih ne povprašujejo (npr. komunalna infrastruktura), (ii) turistična infrastruktura - objekti in zmogljivosti za proizvode in storitve, po katerih turist neposredno povprašuje, jih kupi ali vzame v najem (npr. transportna sredstva; hoteli, objekti in naprave za rekreacijo gostov kot npr: kopališča, smučišča, igrišča, marine, zabavišni parki; gledališča, kongresne dvorane ipd.) ter (iii) turistična superstruktura - rezultati proizvodnje v obratih turistične infrastrukture (npr. prenočitvenih, prehrabnih in drugih obratih), torej turistični proizvodi in storitve (npr. storitve v gostinstvu, agencijah, trgovini, transportu in obrti ipd.), po katerih turisti neposredno povprašujejo in jih kupujejo.</p>
Turistično povpraševanje in motivi za potovanja	<p>»Turistično povpraševanje je količina turističnih dobrin, storitev in blaga, pa tudi kulturnih vrednot, ki jih turisti – začasni obiskovalci – želijo po primerni ceni in ustreznem deviznem tečaju« (Brekić 1997).</p> <p>Med glavne dejavnike turističnega povpraševanja prišteva Planina (1997): (i) potrebo po turistični rekreaciji, (ii) denarna sredstva, ki so na voljo za turistično potrošnjo, (iii) prosti čas razpoložljiv za turistično rekreacijo, (iv) iracionalne dejavnike, (v) količino turistične ponudbe, (vi) cene turističnih storitev in dobrin.</p> <p>Bistveni motivi za potovanja so: (i) razvedrilo, umik iz vsakdanjega stresnega življenja v ugodno, prijetno okolje, ne preveč tuje in hrupno, (ii) doživetja, daleč v mondenem okolju, ki naj prinašajo veliko sprememb in obilo zabave, (iii) nazaj h koreninam ob doživljanju lokalnih zgodb, (iv) gibanje, rekreacija v gozdu in sprehodi v naravi, s čimer si krepijo zdravje, (v) tekmovanja oziroma preizkušanje športnih sposobnosti, ki jih imajo za hobi, (vi) pustolovščine, enkratno doživetje z določeno mero rizika, (vii) raziskovanje, spoznavanje tuje kulture, narave, ljudi, (viii) krepitev fizičnih, psihičnih in duševnih sposobnosti v zdraviliščih in centrih dobrega počutja, (ix) poslovna potovanja v kongresne in poslovne centre.</p>
Konkurenčna turistična destinacija	<p>TD je konkurenčna, ko: (i) je izdelan unikatni profil TD – ponudba unikatnih doživetij, posebnih vonjav, okusov, vtisov in občutkov, (ii) ponuja skladno, celovito, raznoliko, inovativno, koordinirano in komunicirano ponudbo doživetij, (iii) obstaja tesno in odlično sodelovanje med deležniki – partnerski dolgoročni odnos, ki temelji na zaupanju, (iv) zagotavlja visoko kakovost in nadzor kakovosti turističnih produktov in storitev – prizadevanja za odličnost, (v) je oblikovana in izvajana celovita vizija trajnostnega razvoja za celotno TD, ki je naravnana h kupcu in upošteva nosilno zmogljivost območja. (nadgrajeno po Beunders 2004).</p>
Ekološko odgovorna destinacija	<p>Ekološki turisti pomagajo ekološko odgovornim TD, da dosejajo ekonomske in okoljske (naravne, socialne in kulturne) cilje, ki skupaj omogočajo uspešno poslovanje na dolgi rok. Takšen turizem zahteva: dobro informiranost in močno politično vodstvo, ki gradi na oblikovanju konsenza med vsemi udeleženci razvoja, saj so cilji lahko medsebojno konfliktni. Brez sodelovanja širšega političnega in družbenega okolja trajnostnega turizma ni mogoče uresničiti v praksi. (Lešnik Štuhec, 2011, 24)</p>
Management turistične destinacije	<p>Menedžment TD je vsestranski strateški pristop za doseganje konkurenčnosti TD na globalnem trgu, na katerem igrajo glavno vlogo turisti s svojim povpraševanjem po ITP (Juvan, 2010).</p> <p>Destinacijski menedžment sproža procese: (i) načrtovanja, (ii) organiziranosti, (iii) izvajanja in (iv) uresničevanja turističnega razvoja (Uran et al., 2006).</p> <p>Ritchie in Crouch (2003) sta menedžment TD integrirala v model konkurenčnosti TD kot proces uresničevanja razvojnih načrtov in usmeritev turizma. V njenem modelu se destinacijski menedžment ukvarja s/z: (i) organizacijo; (ii) marketingom; (iii) kakovostjo storitev; (iv) raziskovanjem in zbiranjem informacij; (v) razvojem človeških virov; (vi) investicijskimi projekti; (vii) obvladovanjem turističnih prihodov; (viii) odgovornim upravljanjem s turističnimi resursi; ter reševanjem problemov.</p> <p>Menedžment TD načrtuje, vodi in evalvira vse procese notranjega in zunanjega okolja posamezne TD. Bistvena vloga menedžmenta TD je na eni strani skrb za naravno in družbeno okolje, na drugi strani pa skrb za smiselne investicije v infrastrukturo in trženje destinacijske znamke TD in njenih podznamk. V praksi se uporabljata dva termina, in sicer: destination management organisation (DMO) in destination management company (DMC). Organizacija ali podjetje je bodisi javno ali zasebno, v njem pa sodeluje široka paleta dejavnikov kot so predstavniki občin</p>

	in / ali regije, turistična društva, predstavniki namestitvenega sektorja, torej hotelov, turističnih kmetij, rokodelcev, incoming turističnih agencij in lokalnih oziroma regionalnih zbornic. DMC prevzame v celoti ali v bistvenih delih naloge menedžmenta – načrtovanja, organiziranja, vodenja, in nadzorovanja poslovnih procesov TD.
Turistični produkt	Turistični produkt je v svojem širšem pomenu opredeljen kot sklop proizvodov in storitev, ki jih turisti kupujejo in uporabljajo, proizvajajo in prodajajo pa jih turistična podjetja (Planina, 1997, 202). Kot turistični produkti se označujejo delni ali parcialni turistični izdelki in storitve (na primer prenočitve v hotelski sobi, letalski prevoz, smučanje itd.), ki tvorijo sestavljeni ali integralni turistični produkt. Konečnik (2007, 10) v zvezi s tem poudarja, da je turistični produkt vselej kombinacija snovnih izdelkov in nesnovnih storitev, saj so turistične storitve kot npr. prevoz, namestitve in druge pravzaprav nujna nadgradnja snovnih izdelkov. Z vidika potrošnika je turistični produkt celotno doživetje povezano s potovanjem in bivanjem izven kraja stalnega bivališča (Mihalič, 1995). Z vidika TD je turistični destinacijski produkt v celoto povezana – prepoznana mreža deležnikov in organizirano tržena ponudba TD.
Integralni turistični produkt	Integralni turistični produkt je horizontalno povezan splet turističnih storitev v zaokroženo celovito turistično ponudbo TD ali več TD, ki se v vertikalni ravni povezujejo na lokalnih, destinacijskih, nacionalnih in nadnacionalnih ravneh in tržijo v nacionalnem in nadnacionalnem nivoju (Lešnik Štuhec, 2011, 24).
Produktna tržna kombinacija	Produktna tržna kombinacija je osnovana na turistični ponudbi in potencialu destinacije ter na aktualnih in potencialnih turističnih trgih (Beunders 2004, 35). Gre za načrtno, inovativno in tematsko povezovanje izdelkov ter storitev destinacije v turistične produkte po meri specifičnih ciljnih skupin turistov. Isti produkt je lahko z nekaj modifikacijami osnova za različne PTK.
Turistične privlačnosti	Med privlačnosti TD štejemo: naravne, socialne, kulturne in izgrajene privlačnosti. Naravne privlačnosti opredeljuje pokrajina - relief, flora, favna, klima, naravni parki idr. Socialne privlačnosti so način življenja rezidentov, njihove navade, običaji idr. Med kulturne privlačnosti se uvršča arhitekturne posebnosti - zgradbe, likovno, literarno in drugo ustvarjanje, dogodke, prireditve idr. Med izgrajene privlačnosti se prišteva turistično infra- in superstrukturo. Te privlačnosti dajejo turističnemu povpraševanju smer in obliko, prav tako pa predstavljajo element turistične ponudbe. (Lešnik Štuhec, 2011, 27)
Tržna znamka kraja oz. turistične destinacije	Tržna znamka kraja je uspešna, ko je kraj prepoznaven in nadgrajen tako, da turist zaznava zanj pomembne, posebne in trajne dodane vrednosti, ki se kar najbolje ujemajo z njegovimi potrebami (Chernatony in McDonald 1998, v Konečnik 2006). Premoženje tržne znamke TD se v očeh turistov gradi skozi zavedanje o kraju, imidžu, zaznani kakovosti in lojalnosti turistov. Tržna znamka turističnega podjetja oz. TD sproža sklop predstav v zavesti potrošnikov in na ta način oblikuje imidž. Uspešna tržna znamka zato povečuje vrednost celemu podjetju oziroma celi TD.
Marketing turistične destinacije	Marketing TD skuša realizirati odločitev menedžmenta o tem, kolikšen del trga želi osvojiti, komu (ciljni segment turistov) je namenjen proizvod TD ter kako ohraniti ravnotežje med turističnim razvojem in razvojem drugih gospodarskih dejavnosti v TD. Pri tem je seveda treba poznati potencialne kupce, njihove potrebe, pričakovanja in želje. Posebnosti marketinga v turizmu oz. v marketingu TD so segmentacija trga oziroma razdelitev potencialnega trga na podskupine, ki imajo nekatere skupne lastnosti in pozicioniranje TD. Pozicioniranje TD se nanaša na postopek oblikovanja ponudbe in podobe TD, da v očeh kupca pridobi vidno mesto z neko edinstveno vrednostjo. Naslednja posebnost v marketingu TD pa je poudarjanje ključnih lastnosti TD oz. njene identitete, po kateri se najbolj razlikuje od vseh drugih. Na turističnem trgu je namreč izjemno veliko ponudbe, zato je modro, da se zaradi velikega števila (podobnih) TD od drugih v nečem razlikujemo; ne samo, da je to edini način, kako opozoriti nase, bistvo turističnega potovanja naj bi namreč bilo predvsem iskanje drugačnosti. (Vodeb, 2014, 115-116)

1.3.2 Trendi v potovalni industriji ter trendi razvoja turizma v Sloveniji

Trendi v potovalni industriji izhajajo iz *vedenjskih sprememb turistov* (Slika 6) ter *tehnoloških sprememb*, ki omogočajo vsakomur v vsakem trenutku pregled izbrane ponudbe na globalnem turističnem trgu, razglabljanje o primernosti le-te za določene ciljne skupine (socialna omrežja), rezervacije tudi v zadnjem trenutku, lahek dostop do destinacij kjerkoli po svetu ipd.

Slika 6: Značilnosti sodobnega turista

Vir: Poonova (1993, 145).

O pomembni *vlogi turizma v svetu* pričajo naslednja dejstva, ki jih je objavila *Svetovna turistična organizacija* (UNWTO, junij 2016)¹: »Prejemki iz naslova mednarodnega turizma v letu 2015 so narasli za 3,6%, v primerjavi z mednarodnimi turističnimi prihodi, ki so narasli za 4,4% in dosegli številko 1.184 mio. Že četrto leto zapored je mednarodni turizem rasel hitreje kot svetovna blagovna trgovinska menjava. Tudi delež turizma v celotnem izvozu je v letu 2015 narasel na 7%. Turistični izvoz je na svetovni ravni v letu 2015 narasel za 4%, vrednost izvoza potovanj je tako znašala US\$ 1,4 bilijona. Združene države, Kitajska, Španija in Francija še naprej ostajajo top svetovne turistične destinacije tako po številu mednarodnih turističnih prihodov kot tudi po prejemkih. Turizem je v letu 2015 ustvaril 10 % svetovnega BDP-ja. 6% vsega svetovnega izvoza je povezanega s turizmom.

Evropo je leta 2015 obiskalo 51,4% vseh potujočih (609,1 milijonov). Mednarodni prejemki iz naslova mednarodnega turizma so v Evropi v letu 2015 znašali 403,9 mio EUR, kar je 2,6% več kot v enakem obdobju leta 2014. Regija južna in Mediteranska Evropa, kamor sodi tudi Slovenija, je zabeležila 5,2% padec.²

¹ Vir: http://www.slovenia.info/pictures/TB_board/atachments_1/2016/UNWTO_World_Tourism_Barometer_maj_2016-povzetek_21209.pdf (1. 7. 2016).

² Vir: <http://mkt.unwto.org/barometer> (1. 7. 2016).

Iz poročila Svetovne turistične organizacije (UNWTO, januarja 2015)³ je razvidno, da se je *v času svetovne krize turizem izkazal za izredno stabilno gospodarsko panogo*, ki je kljub slabim razmeram na trgu (sploh v Evropi, ki se je spopadala z najhujšo ekonomsko krizo zadnjih let) proizvajala milijardne prihodke in omogočala milijone delovnih mest po svetu (vsako enajsto delovno mesto je povezano s turizmom).

ETC (European Travel Commission)⁴ je maja 2016 objavil *prvo poročilo o turističnih trendih in napovedih za turizem v letu 2016* (ETC): (i) kljub negotovim napovedim se je turistično leto 2016 začelo dobro, (ii) 13/16 držav, ki so poročale o turističnih rezultatih v začetku leta 2016 beleži rast, (iii) uspešne destinacije: Španija +12,5%, Avstrija in Nemčija +5%,..., (iv) rast zasedenosti nastanitev Evropi za 0,8%, (v) ZDA 5% delež v mednarodnih turističnih prihodih v Evropo, (vi) Kitajska ostaja generator številnih prihodov v Evropo, vendar počasnejša rast kot v preteklosti, (vii) 50% vprašanih ne namerava spremeniti svojih potovalnih načrtov zaradi varnosti-teroristične grožnje (raziskava Eurobarometer), (viii) terorizem za enkrat nima bistvenega vpliva na letalski sektor, (ix) nadaljevanje upada števila potovanj ruskih turistov v Evropo, (x) pričakovan 2% upad prihodov na evropske meje v primeru omejitev povezanih s Schengenskim območjem-begunska kriza, (xi) BREXIT referendum-možne negativne posledice za potovanja britanskih turistov.

Tudi *Slovenija* je v zadnjih osmih letih beležila pozitivne številke na področju turizma. Turizem je v letu 2015 skupno zaposloval 13% vseh zaposlenih, ustvaril 8% celotne vrednosti slovenskega izvoza in k BDP prispeval 13%. Prvič je bilo zabeleženih več kot 10 milijonov prenočitev, od tega okrog 6,2 milijona v hotelih. Tuji turisti so ustvarili 12,3% več prihodov in 8,6% več turističnih prenočitev kot leta 2014, spodbudno je naraslo tudi število prenočitev domačih turistov, in sicer za 6,5% (Tabela 2).⁵

Tabela 2: Turizem v Sloveniji od 2007 do 2015

Kazalnik	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodi turistov	2,766.199	2,984.828 (+8 %)	3,006.272 (+0,7 %)	3,218.000 (+7%)	3,297.556 (+2%)	3.384.491 (+3%)	3,438.279 (+3,6%)	3,927.530 (+12%)
Nočitve	8,411.716	9,013.773 (+7 %)	8,906.399 (-2 %)	9,388.000 (+5%)	9,510.663 (+1%)	9.579.033 (+1%)	9,343.574 (-0,5%)	10,341.699 (+8%)
Delež med. nočitev	58 %	55 %	56 %	58 %	61 %	62 %	68% (+6,1%)	64%
Doba bivanja	3,04 dni	3,01 dni	2,96 dni	2,92 dni	2,89 dni	2,83 dni	2,7 dni	2,6 dni
Št. ležišč	83.157	103.154	117.947				110.672	126.809
Delež BDP	12 %	12,3	11,8 %	cca 12 %	cca 12 %	cca 12,8%	cca 13%	Cca 13%

Vir: Zbrani podatki za obdobje 2008-2015 po: www.slovenia.info.

³ Vir: http://www.slovenia.info/pictures/TB_board/attachments_1/2016/STO_tvs_2015_SLO_21365.pdf (1.7.2016).

⁴ Vir: http://www.etc-corporate.org/?page=report&report_id=88 in http://www.slovenia.info/?ps_aktivnosti_wellness=3734&lng=1 (1.7.2016)

⁵ Vir: http://www.slovenia.info/pictures/TB_board/attachments_1/2016/STO_tvs_2015_SLO_21365.pdf (1. 7. 2016).

Turizem v Sloveniji v letu 2015⁶:

- 68,9% turistov je prišlo v Slovenijo iz tujine (2,707 mio tujih turistov),
- ključni trgi so skupaj ustvarili 42% turističnih nočitev oz. 65,7% prenočitev med tujimi: Italija (15,9%), Avstrija (11,7%), Nemčija (11,5%), Hrvaška (4,8%), Nizozemska (4,6%) Združeno kraljestvo (4,2%), Ruska federacija (3,4%) in Srbija (3,3%), Madžarska (3,2%) in Češka (3%),
- med top 10 je najbolj naraslo število prenočitev iz Združenega kraljestva (+18,6 %) in Češke republike (+12,8%), padec nočitev je bil zaznati le med ruskimi turisti (-29,4%),
- precej so narasle tudi prenočitve turistov iz oddaljenih trgov, čeprav stopnja rasti ni tako visoka kot pretekla leta, in sicer: kitajski gosti (+49,7%), korejski gosti (+46,7%), ameriški (+13,4%); upadlo je število prenočitev japonskih gostov (-7,6%),
- kraji z največ prenočitvami so bili Ljubljana, Piran in Bled; v razvrstitvi prenočitev po vrstah občin, pa so zopet prevladale zdraviliške občine. Število turističnih prenočitev v letih, je tokrat naraslo za 1,2%,
- največ domačih turistov je prenočilo v zdraviliških občinah (skupaj cca 3 mio prenočitev) in največ tujih v gorskih občinah (skupaj cca 2,5 mio prenočitev),
- delež nočitev po obratih: 59,8% hoteli, 13% kampi, 7% zasebne sobe, apartmaji, hiše,
- v hotelih (najbolj priljubljena turistična nastanitev) je prenočilo 6,2 milijona gostov (+5,6%), število turističnih prenočitev se je povečalo tudi v kampih (+10,3%),
- zasedenost hotelov: letno 45,3%, največ avgusta (76,4%) in najmanj novembra (35,8%); zasedenost kampov: letno 15,5%, največ avgusta (57,6%) in najmanj januarja (5,8%),
- Slovenija se je po indeksu turistične konkurenčnosti leta 2015 uvrstila na 39 mesto od 141 držav ter po indeksu globalne varnosti na 15. mesto od 162 držav.

V letu 2016 se pričakuje rast turizma v Sloveniji, in sicer: za +4% rast prihodov tujih turistov, za +3% rast prenočitev ter za +3% prilivi iz naslova potovanj⁷.

V letu 2015 je slovenska turistična organizacija pričela z implementacijo *Zelene sheme slovenskega turizma na ravni destinacij in ponudnikov*. Oktobra 2016 je bilo vključenih 17 destinacij (znak Slovenia Green Destination – *destinacija Rogla-Zreče – srebrni znak*) in 10 ponudnikov namestitev (znak Slovenia Green Accommodation – *Turistična kmetija Urška, Zreče*).⁸

V letih 2008 – 2015 je bilo v Sloveniji izbranih *šest evropskih destinacij odličnosti* (Dolina Soče, Solčavsko, Reka Kolpa, Idrija, Laško in Brda) ter *12 finalistk*. Biser kulturne dediščine občine Slovenske Konjice, *Žička kartuzija s produktom "Žička kartuzija v Dolini svetega Janeza Krstnika"*, se je uspela zapisati med finalistke izbora za Evropsko destinacijo odličnosti – *EDEN 2011*⁹ (tema: Oživljanje nepremične kulturne dediščine).

⁶ Prav tam.

⁷ Vir: http://www.slovenia.info/pictures/TB_board/attachments_1/2016/STO_tvs_2015_SLO_21365.pdf (1. 7. 2016).

⁸ Vir: http://www.slovenia.info/?ps_zelena_shema_delavnica=3624&lng=1 (2. 7. 2016).

⁹ Vir: http://www.slovenia.info/si/Predstavitev-finalistk.htm?predstavitev_finalistk_eden=0&lng=1 /2. 7. 2016).

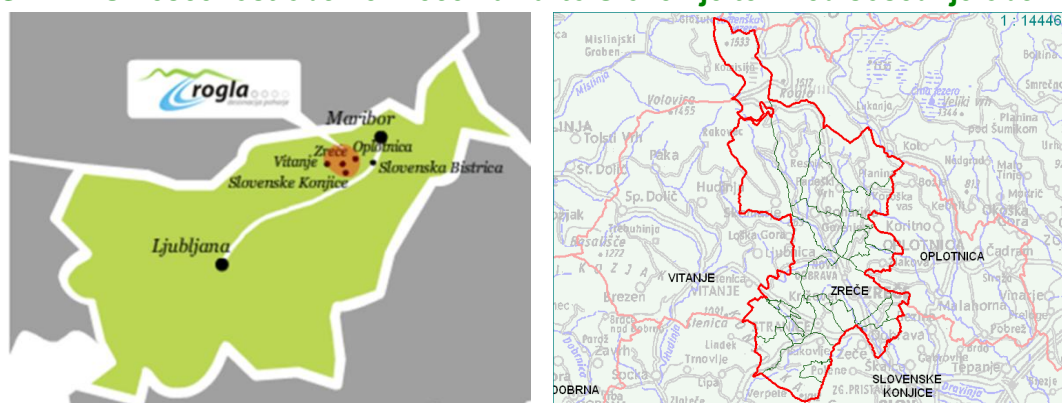
2 Izhodišča za oblikovanje razvoja in trženja turizma v občini Zreče

Drugo poglavje predstavlja izhodišča za oblikovanje razvoja in trženja turizma v občini Zreče. Predstavljena je *osnovna predstavitev Občine Zreče, dokumenti in dejstva na katerih temelji razvoj in trženje turizma v občini Zreče* ter *trendi razvoja in trženja podeželskih občin*.

2.1 Osnovna predstavitev Občine Zreče na področju turizma

Občina Zreče leži na tranzitni točki med srednjo in južno Evropo, na severovzhodu Slovenije, na južni strani Pohorja in pod njim, ob reki Dravinji. Kot enotno naselje so se razvile v zadnjih dvajsetih letih iz vasi Zgornje in Spodnje Zreče ter Dobrave, ko so leta 1987 postale tudi *mesto*. V mestu Zreče je sedež občine Zreče, ki obsega *šest krajevnih skupnosti*: Zreče, Stranice, Gorenje, Skomarje, Resnik in Dobrovlje, kjer biva okoli *6.500 prebivalcev*. Občina Zreče ponuja *4000 delovnih mest*. Občina Zreče meji na občine Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje, Mislinja in Lovrenc na Pohorju (Sliki 7). Najvišja točka občine Zreče je Mulejev vrh s 1533 mnv, najnižja točka pa Dobrovlje s 360 m.n.v.

Sliki 7: Umeščenost občine Zreče na karto Slovenije ter med sosednje občine

Vir: LTO Rogla-Zreče.

Prvi sledovi naselitve na Zreškem območju segajo že skoraj *4.000 let nazaj v obdobje mlajše kamene dobe*, kar dokazujejo številne *arheološke najdbe na Brinjevi gori in na Gračiču*. Prve pisane vire o usodi naših krajev v zgodnjem srednjem veku imamo šele iz konca 10. stoletja, ko je bilo Zreško območje razdeljeno na več cerkvenih in posvetnih gospostev. Od gradov je bil nekoč najpomembnejši Zreški *grad Freudenberg*, ki je stal na hribu pod Brinjevo goro in se prvič omenja *leta 1224*.¹⁰

Občina Zreče se lahko pohvali z *dolgoletno tradicijo kovaštva* ter *zdravljenja z vodo in klimo* na vrhu in obronkih južnega dela Pohorja. Občina Zreče praznuje *občinski praznik 29. maja*, na dan, ko je bil izglasovan referendum za njeno ustanovitev.

Občina Zreče se je odločila slediti trajnostnim oblikam turizma in prav zato pristopa tudi k različnim projektom, ki so naravnani trajnostno.

¹⁰ Vir: <http://www.zrece.si/obcina> (1. 7. 2016).

2.2 Razvojni dokumenti in dejstva na katerih temelji razvoj in trženje turizma v občini Zreče

Priprava razvojnega dokumenta na lokalni ravni zahteva upoštevanje smernic in izhodišč krovnih dokumentov na regijski in nacionalni ravni. *Pri pripravi Programa razvoja turizma Občine Zreče 2017-2021 so bila upoštevana izhodišča, usmeritve, temeljni cilji krovnih razvojnih dokumentov*, in sicer:

- Program dela RDO Dežela Celjska za leto 2016, Celje, november 2015.
- Poslovno poročilo LTO Rogla – Zreče, GIZ za leto 2015 in Plan za 2016.
- Elaborat »Analiza območij športnih in rekreacijskih aktivnosti na Pohorju« v okviru projekta: »Trajnostno upravljanje Pohorja«, SUPORT, Občina Zreče – dr. Tanja Lešnik Štuhec, Šentilj, 2015.
- Poročilo LTO ROGLA – ZREČE, GIZ, za leto 2014, marec 2015.
- Analiza izvajanja strategije razvoja občine Zreče (»VIS ZREČE«), Občina Zreče, 2015.
- Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020, RASR, junij 2014.
- Socioekonomska analiza pilotnega območja Pohorskih planj, projekt ALPA, ZRSVN, Ljubljana, 2013.
- Strokovne podlage za oblikovanje Akcijskih načrtov za kakovostne izdelke, turistične storitve in turistične produkte na območju Pohorja v okviru projekta: »Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih – ALPA«, ZRSVN – dr. Tanja Lešnik Štuhec, Šentilj, 2013.
- Vizija in strategija občine Zreče na podlagi vrednot in stalne participacije občanov, PROJEKT »VIS ZREČE«, Zreče, 2012.
- Novelacija razvojnega programa občine Zreče 2009-2013, Občina Zreče, Zreče, 2011.
- »Strategija trženja destinacije Dežela Celjska«, projekt »Regionalna destinacijska organizacija dežela Celjska«, RA Kozjansko, Celje, 2011.
- Oblikovanje pilotnog modela Wellness 3+ destinacije, Zagorska razvojna agencija, Horwath HTL, Zagreb, 2011.
- Vizija trajnostnega razvoja 'zelene' ponudbe (narava in kulturna dediščina) turističnega (projektne) območja Pohorje 2030, projekt NATREG, ZRSVN – dr. Tanja Lešnik Štuhec, Maribor, 2011 (in ostale študije projekta NATREG).
- Usmeritve za ustrezno načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma ter trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja občine Zreče, Etno servis (dr. Boža Grafenauer Bratož in dr. Lea Kužnik), 2010.
- Razvojni program občine Zreče 2009-2013, Občina Zreče, Zreče, 2009.
- Lokalni energetski koncept občine Zreče, Mitraka d.o.o., Maribor, 2009.
- Marketinška strategija razvoja turizma na območju Turistične destinacije »Rogla«, Program celovitega managementa turistične destinacije »Pohorje-Rogla, Terme Zreče, Dravinjska dolina«, 2005-2007 z blagovno znamko »Rogla«, Polikons d.o.o., Ljubljana, 2005.

V nadaljevanju so predstavljeni povzetki naslednjih dokumentov:

- Strategija razvoja Slovenskega turizma 2012–2016, STO, 2012.
- Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020 (predlog), Celje, RASR, 2014.
- Vizija destinacije Dežela Celjska 2012-2017, Celje, 2012 in Program dela RDO Dežela Celjska za leto 2016, Celje, november 2015.
- Vizija Pohorje 2030, NATREG, 2011.
- Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«, Polikons d.o.o., Ljubljana, 2005 in Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«, Zreče, 2008.
- Razvojni program Občine Zreče 2009-2013, Zreče, 2009.
- Projekt »VIS ZREČE«, Zreče 2012, Analiza izvajanja strategije razvoja Občine Zreče (»VIS ZREČE«), Zreče, 2015.
- Vizija podjetja UNIOR d. d. Program Turizem – SPN 2015-2020, Zreče, 2015.
- Poslovno poročilo LTO Rogla-Zreče, GIZ za leto 2015 in plan za 2016.

2.2.1 Strategija razvoja slovenskega turizma 2012-2016

V Strategiji slovenskega turizma za obdobje 2012-2016 je predstavljena vizija razvoja turizma za obravnavano obdobje, ki poudarja njegovo trajnostno noto in inovativno turistično ponudbo (Tabela 3).

Tabela 3: Vizija turizma iz dokumenta Strategija slovenskega turizma 2012-2016¹¹

»Partnerstvo za trajnostni razvoj slovenskega turizma«:

V letu 2016 bo turizem v Sloveniji v celoti temeljil na trajnostnem razvoju in bo kot zelo uspešna gospodarska panoga nacionalne ekonomije ključno prispeval k družbeni blaginji in ugledu naše države v svetu.

Slovenija bo razvita turistična destinacija s sodobno, raznoliko in visoko kakovostno turistično ponudbo, temelječo na inovativnih in kakovostnih integralnih turističnih produktih ter storitvah z visoko dodano vrednostjo in ciljem zadovoljstva turistov.

Z atraktivnimi in raznolikimi turističnimi produkti bo postala zaželena destinacija tudi za turiste z oddaljenih trgov.

Vir: Strategija razvoja slovenskega turizma 2012-2016.

Cilj razvoja slovenskega turizma v obdobju od leta 2012 do konca leta 2016 je povečati obseg turistične dejavnosti, in sicer:

- **število prenočitev:** 2 % (letna stopnja rasti),
- **število turistov:** 4 % (letna stopnja rasti),
- **priliv iz naslova izvoza potovanj:** 6 %-8 % (letna stopnja rasti).

Za doseg splošnega cilja je potrebno:

- **uspešno uveljaviti načela trajnostnega razvoja turizma,**
- **zagotoviti ugodno poslovno okolje,**

¹¹ Vir: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/turizem/Turizem-strategije_politike/Strategija_turizem_sprejeto_7.6.2012.pdf (1. 7. 2016).

- doseči višjo kakovost in ustvariti razmere, ki bodo omogočale večjo konkurenčnost slovenskega turizma,
- načrtovati in izvajati učinkovito in inovativno trženje ter promocijo Slovenije kot privlačne turistične destinacije.

Dobro ohranjena *narava in naravne danosti* so ključna konkurenčna prednost Slovenije, iz katere izhaja krovna zgodba (Slika 8) in temeljna področja turistične ponudbe, ki utrjujejo znamko slovenskega turizma 'I FEEL SLOVENIA'.

Slika 8: Krovna zgodba Slovenije kot turistične destinacije – zelena, aktivna, zdrava Slovenija

Vir: Strategija razvoja slovenskega turizma 2012-2016¹²

Temeljna področja turistične ponudbe Slovenije do 2016 so usmerjena v:

- *zdravje in dobro počutje* (zdravilišča, wellness, medicinski turizem),
- *aktivne počitnice* (aktivnosti v vseh letnih časih, npr. smučanje, pohodništvo, ...),
- *doživetja v naravi* (turizem na podeželju, turistične kmetije, naravni parki, EDEN, ekoturizem, kampi, ...),
- *poslovni turizem*,
- *gastronomija*,
- *kultura* (festivali, mesta, ...),
- zabavišni turizem in igralništvo,
- križarjenje.

Znotraj sklopov ponudbe za prosti čas se razvija in trži vrsta *specializiranih, nišnih turističnih produktov*, prilagojenih:

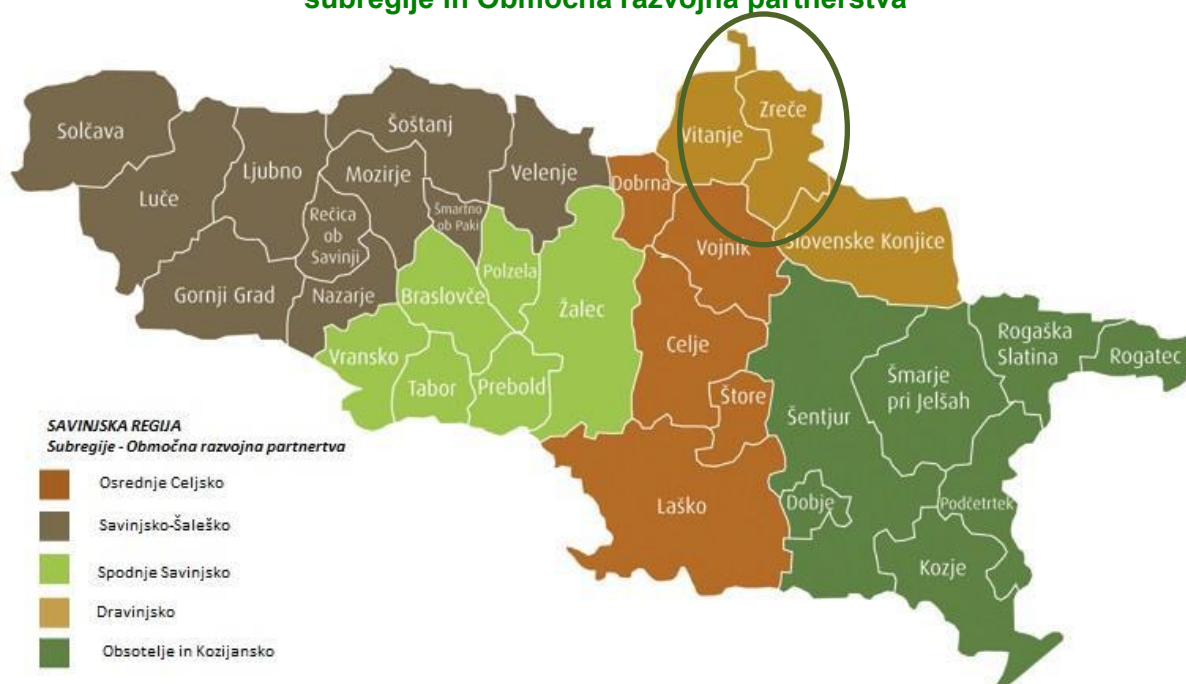
- posameznim ciljnim skupinam glede na demografske značilnosti (npr. mladinski turizem, seniorski turizem, družine),
- ožjim tržnim segmentom glede na tipe 'ljubiteljev narave' (npr. ljubitelji adrenalinskih doživetij),
- tržnim segmentom glede na to, katerim oblikam se daje prednost (npr. ljubitelji kampov, zidanic, kmetij ...) in drugim tržnim segmentom.

¹² Vir: http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/turizem/Turizem-strategije_politike/Strategija_turizem_sprejeto_7.6.2012.pdf (1. 7. 2016).

2.2.2 Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020

Občina Zreče je ena od 31¹³ občin umeščenih v Savinjsko regijo (in Dravinjsko subregijo), območje priprave dokumenta 'Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020'¹⁴ (Slika 9).

Slika 9: Umeščenost Občine Zreče med 31 občin Savinjske regije razdeljene na subregije in Območna razvojna partnerstva

Vir: Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020 (2014,8).

Savinjska regija postaja prepoznavna in uspešna turistična destinacija (Priloga 1). Turistično gospodarstvo regije poganjajo uveljavljeni turistični centri, med njimi je najbolj prepoznavnih sedem naravnih termalnih zdravilišč (Terme Olimia, Thermana Laško, Terme Topolšica, **Terme Zreče**, Rimske terme, Zdravilišče Rogaska Slatina in Terme Dobrna), kjer vse več gostov poišče in najde sprostitev, dobro počutje ter zdravje. Zdravilišča predstavljajo kar 97% vseh nočitev v regiji. Pomembni turistični subjekti so tudi turistična središča **Rogla**, kot **največji regijski poletno – smučarski center** ter RTC Golte in RTC Celjska koča.

V regiji opazno raste obseg in kvaliteta ponudbe doživljajskih storitev turistično kulturnega in športno rekreativnega značaja ter spremljajočih storitev, ki so podpora aktivnemu preživljanju oddiha in prostega časa na podeželju. Vse leto se vrstijo različne zanimive prireditve. Posebnost turistične ponudbe postaja tudi načrtovana 517 km dolga regijska kolesarska pot, ki je ena od prednostnih skupnih regijskih naložb.

¹³ V Savinjsko regijo je vključenih 31 občin, od tega dve mestni občini, to sta Mestna občina Celje in Mestna občina Velenje. Občinska središča s statusom mesta so Laško, Rogaska Slatina, Slovenske Konjice, Šentjur in Žalec, ostala pa Braslovče, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Kozje, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogatec, Solčava, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vranksko in Zreče.

¹⁴ Vir: http://www.rasr.si/si/files/default/Predlog%20Regionalnega%20razvojnega%20programa%20Savinjske%20razvojne%20regije%202014%20-%202020_02_07_2014.pdf (1. 7. 2016).

Opredelitev Savinjske regije¹⁵, da za *prednostno razvojno področje postavi Trajnostni turizem* izhaja iz doseženih rezultatov in vseh danosti, ki jih za razvoj tega področja regija ponuja. Temelji na dejstvu, da je turistična ponudba regije nepovezana, premalo prepoznavna, nekonkurenčna in tržno nezanimiva. Regija se ne trži kot skupna doživljajska destinacija, kar je v uspešnih turističnih regijah minimalna uveljavljena praksa.

Razvojna prioriteta 3 opredeljuje *'Trajnostni turizem'* in *razvojni ukrepi* na tem področju so v obdobju 2014-2020 usmerjeni v:

- *ustvarjanje pogojev za razvoj regije kot turistične destinacije,*
- *nadgradnjo delovanja regionalne destinacijske organizacije (RDO),*
- *ustanovitev turistične agencije za oblikovanje in trženje regijske turistične ponudbe,*
- *povezovanje lokalne turistične infrastrukture in oblikovanje doživljajskih paketov,*
- *razviti podporno okolje za razvoj turizma (prometne povezave, kolesarske poti, urejena mesta in vasi),*
- *izvajanje promocijske aktivnosti in priprave promocijskih materialov,*
- *razvoj turistične ponudbe (naravna in kulturna dediščina, ureditev kampov in jezer, rečni turizem, prireditve),*
- *nadgradnja in razvijanje novih programov in turističnih produktov, storitev, ki bodo temeljili na interpretaciji narave, upoštevanju naravne in kulturne dediščine območja – razvoj zelenega, naravovarstvenega turizma,*
- *vzpostavitev interpretacijskih centrov, točk za izobraževanje in doživljanje narave ter kot dodatna turistična ponudba območja,*
- *ureditev naravovarstvenih površin za turistični obisk (usmerjene pohodne in tematske poti ...),*
- *obnova objektov kulturne dediščine.*

Z načrtovanim ukrepom ustanovitve in delovanja *Turistične agencije Savinjske regije* bo doseženo celostno obravnavanje turistične ponudbe regije, njena učinkovita povezanost in trženje. Vloga Turistične agencije Savinjske regije bo v oblikovanju in trženju izletniških doživljajskih paketov regijske turistične ponudbe za: (i) goste, ki bivajo v regijskih turističnih centrih (v regiji je okoli 4000 nočitev/dan), (ii) goste, ki jih lahko predstavljamo prebivalci regije (v regiji živi okoli 260.000 ljudi), (iii) goste, ki prihajajo in bivajo v državi (v 2015 beležimo 3,9 mio gostov in 10,3 mio nočitev). Savinjska regija ustvari *14,7% vseh prenočitev* turistov v Sloveniji. V Savinjski regiji se v primerjavi z ostalimi regijami zadržijo tuji gosti najdlje, to je povprečno *4 nočitve*.

Projektni partnerji so zavezani k izvajanju *Deklaracije Trajnostnega razvoja Savinjske regije* in s tem okoljski in družbeno odgovorni odličnosti.

¹⁵ Več o trajnostnem turizmu v Savinjski regiji lahko preberemo v Prilogi 1.

2.2.3 Vizija destinacije Dežela Celjska 2012-2017

Destinacija Dežela Celjska je v dokumentu Strategija trženja destinacije Dežela Celjska zapisala vizijo za obdobje 2012-2017 (Tabela 4)¹⁶.

Tabela 4: Vizija destinacije Dežela Celjska 2012-2017

Destinacija Dežela Celjska bo gradila na prepoznavnosti in konkurenčnosti ponudbe v mednarodnem prostoru, urejenosti okolja, naravni in kulturni dediščini ter razvoju okolju prijaznega trajnostnega turizma.

Ob zdraviliškem in velneškem turizmu destinacija Dežela Celjska razvija turistično ponudbo nišnega turizma, prepoznavno po individualnem pristopu do gosta, ki želi občudovati, spoznavati naravo in se rekreirati v naravnem okolju, aktivno uživati v bogastvu podeželja, spoznavati preteklost skozi zgodbe bogate kulturne dediščine, okušati avtohtone pridelke območja in tradicionalno kulinariko.

Vir: http://www.celeia.info/upload/doc/682_STRATEGIJA_TRZENJA_DESTINACIJE_DEZELA_CELJSKA_20122016.pdf (1. 7. 2016).

Temeljni razvojni in trženjski cilji destinacije Dežela Celjska za obdobje 2012-2017:

- *Opredeliti pomen turizma* za območje TD Dežela Celjska v obdobju 2012-2017;
- *Pozicionirati TD Dežela Celjska* kot nacionalno in mednarodno prepoznavno TD ciljano določenim nišnim trgom;
- *Vpeljati sistem organiziranosti TD*, ki bo temeljil na povezanosti turističnih ponudnikov – partnerstvo in bo v letu 2014 že prinašal pozitivne rezultate;
- *Razviti privlačne in konkurenčne celovite ITP* prepoznane tudi na glavnih tujih trgih:
 - sprostitvev telesa in duha ter rehabilitacija v šestih termalnih zdraviliščih;
 - družinske počitnice, s po meri oblikovanimi zgodbami – doživetji;
 - aktivne počitnice - smučanje, pohodništvo, kolesarjenje, ...;
 - odkrivanje zgodb mesta in podeželja v navezi s kulturno dediščino;
 - gastronomskimi dogodki, kulturnimi prireditvami in festivali;
 - poslovna potovanja v naravnem okolju termalnih zdravilišč in Pohorja;
 - dogodki v mestu in na podeželju, ki se nanašajo na kulturna, športna.

Razvojni in trženjski kvalitativni cilji destinacije Dežela Celjska 2012-2017:

- *Razviti krovno destinacijsko tržno znamko* s ciljem povezovanja in nadgradnje že obstoječih, katere namen bo enoten trženjski nastop in povezovanje trženjskih aktivnosti s ciljem doseganja večje učinkovitosti in prepoznavnosti.
- *Oblikovati komunikacijski načrt* z izbranimi oziroma usklajenimi kanali komuniciranja vseh nosilcev turistične ponudbe v destinaciji.
- *Povečati profesionalnost in odličnost* tistih, ki soustvarjajo izkušnjo turista in obiskovalca destinacije.
- *Zagotoviti naložbe v infrastrukturo in turizem* (kulturna in naravna dediščina, športno-turistična infrastruktura, turistično prometna infrastruktura, nastanitvena infrastruktura).
- *Razviti podporni sistem za komuniciranje in informiranje javnosti*.

¹⁶ Vir: http://www.celeia.info/upload/doc/682_STRATEGIJA_TRZENJA_DESTINACIJE_DEZELA_CELJSKA_20122016.pdf (1. 7. 2016).

Trženjski kvantitativni cilji destinacije Dežela Celjska 2012-2017:

- *4 odstotna letna rast števila turistov*, predvsem iz mednarodnega okolja glede na leto 2010 (leta 2017 prihodov 292.954 turistov);
- *Enakomerno ohranjanje števila domačih turistov* na nivoju obiska v letu 2010 (60 odstotkov v letu 2010 – 169.012 prihodov);
- *4 odstotna rast nočitev turistov* glede na leto 2010, predvsem iz mednarodnega okolja (1,210.794 prenočitev v letu 2017);
- *Zmanjšanje odvisnosti od sezonskih mesecev*, da bi se število nočitev za 4 odstotke povečalo prav v obdobju mrtvih mesecev (november, marec);
- *Podaljšanje dobe bivanja* iz 4,1 v letu 2010 na 4,4 v letu 2017;
- *Povečanje zasedenosti vseh stalnih ležišč* iz 33,79 odstotkov leta 2010 na 40 odstotkov leta 2017, glede na dejstvo, da je bila leta 2008 slovensko povprečna zasedenost 48,5 odstotna;
- *Povečanje obsega turistične potrošnje* – dnevnega gosta za 25 odstotkov glede na leto 2010 (na 37 do 75 EUR) in 30 odstotkov pri stacionarnem gostu (90 do 117 EUR).

V dokumentu *Program dela RDO Dežela Celjska za leto 2016*¹⁷ so zapisane osnovne strateške usmeritve za leto 2016 in naslednji cilji:

Cilj 1: *Digitalizacija destinacije Dežela Celjska in digitalno oglaševanje*

- Destinacija Dežela Celjska potrebuje *sodobnejši in privlačnejši digitalni nastop na spletu*. To bo doseženo z *razvojem vsebinskega digitalnega marketinga, izvedbo digitalnih kampanj integriranih z družbenimi mediji, multimedijo, iskalnim marketingom*.

Cilj 2: *Povečanje prepoznavnosti destinacije Dežela Celjska na domačih in bližnjih trgih*

- Glede na izkušnje preteklih let delovanja v okviru RDO Dežela Celjska člani predlagajo nadaljevanje *promocijskih aktivnosti* v obliki *skupnih nastopov na sejmih in lokalnih dogodkih doma in v tujini*, kar bo *prioritetno področje delovanja* RDO Dežela Celjska.

Skratka - *pospeševati prepoznavnost znamke Dežela Celjska* preko nastopov in komunikacija z nadgrajenimi promocijskimi orodji.

Razvojne naloge RDO Dežela Celjska v letu 2016 so:

- *skupinsko delo* med člani projektnih delovnih skupin z drugimi deležniki, predvsem iskanje privatnih partnerjev za trženje ponudbe;
- *spodbujanje vstopa novih turističnih deležnikov iz območja*;
- *povezovanje z drugimi RDO-ji oz. destinacijami*;
- *aktivno vključevanje v razvojna partnerstva znotraj STO-ja* z imenovanji članov v različne delovne/projektne skupine;
- *izobraževanje in udeležba članov projektnih delovnih skupin RDO Dežela Celjska*;
- *vključevanje v Zeleno shemo slovenskega turizma*;
- *vključevanje ponudbe v domače in mednarodne projekte*, kjer bo to mogoče.

Vključitev v projekt ETIS (The European tourism indicator system) s strani MGRT - ocena destinacije po 27 indikatorjih.

¹⁷ Program dela RDO Dežela Celjska za leto 2016, Celje, 2015.

Promocijska funkcija:

- *Sejmi in promocijski dogodki* RDO Dežela Celjska bodo v letu 2016 nadgrajeni z naslednjimi aktivnostmi: (i) *predsejemske aktivnosti* (sporočila za javnost, napovedi v medijih, povabila, druženje za poslovno javnost, promocija preko socialnih omrežij, oglaševanje kjer možno, povezava z organizatorji sejmov in dogodkov ipd); (ii) *zbiranje baze podatkov direktno na sejmu oz. razstavnem prostoru* (preko nagradnih iger ali drugi oblik zbirati skupno podatkovno bazo obiskovalcev razstavnega prostora - baza na voljo vsem partnerjem RDO Dežela Celjska za nadaljnjo obdelavo); (iii) *posejemske aktivnosti* (sporočila za javnost, urejanje baze podatkov, zahvala, ipd).
- *Udeležba na sejmih in promocijskih dogodkih v Sloveniji leta 2016:*
 - *sejmi:* Turizem in prosti čas (27. 1. - 30. 1. 2016), (ii) Mednarodni obrtni sejem (13. 9. – 18. 9. 2016), (iii) Festival 3ŽO (september/oktober 2016);
 - *dogodki:* Vinska pot (junij in november 2016), Sladka Istra (september 2016);
 - *novi dogodki:* spremljanje novih priložnosti na trgu in sprejemanje odločitev v okviru projektnih delovnih skupin;
 - *opcijna udeležba* (sejem oz. dogodek ni uvrščen v prioritetni listo dogodkov, glede na pretekle izkušnje): Narava & Zdravje (november 2016).
- *Udeležba na sejmih in promocijskih dogodkih v tujini leta 2016:*
 - *Hrvaška:* PLACE2GO, 18. 3. – 20. 3. 2016 (Zagreb), Dnevi slovenskega turizma, maj 2016 (Zagreb) – v manjšem obsegu kot letos, 1-2 hiški;
 - *Italija:* OKUSI OB MEJI, september 2016 (Gorizia), BARCOLANA, oktober 2016 (Trst);
 - *Avstrija:* lokalni dogodki Avstrijske Štajerske in Koroške;
 - *Srbija:* novi dogodki v Beogradu in Novem Sadu;
 - *novi trgi:* iščemo možnosti promocije na trgih Skandinavije in Beneluxa.
- *Promocijska orodja* RDO Dežela Celjska v letu 2016 – udeležba na več kot 10 sejmih/dogodkih letno zahteva precej tiskanega promocijskega materiala - Katalog Atrakcij Dežele Celjske.
 - *Tiskani materiali:* (i) ponatis obstoječega kataloga *Dežela Celjska* skladno s potrebami; (ii) tisk in ponatis kataloga *Atrakcije Dežele Celjske z zemljevidom Atrakcij*.

Distribucijska funkcija RDO Dežela Celjska:

- *Krepitev in posodabljanje destinacijske spletne strani www.dezela-celjska.si* kot učinkovitega orodja za trženje in promocijo turističnih storitev (ažuriranje in nadgrajevanje obstoječe in razvoj novih spletnih aplikacij, aktivna pojavnost na družbenih omrežjih, IT optimizacija in spletno oglaševanje) za sodobnejši in privlačnejši digitalni nastop na spletu – nastop naj bo večdimenzionalen - sočasna uporaba različnih naprav – pametni telefon, tablica in televizija, saj pri izboru destinacije vedno več popotnikov zaupa prav spletu in priporočilom prijateljev (70%, vir: Google).
- V letu 2015 je tekla na www.dezela-celjska.si *integracija rezervacijskega sistema DESKLINE podjetja FERATEL* (rezervacijski sistem na www.slovenia.info za STO) – prehod iz promocije v aktivno trženje, in nato spletno oglaševanje z vsebinsko nadgradnjo obstoječega spletnega mesta. Predlagane aktivnosti: (i) gostovanje, redno vzdrževanje in postavljanje novih vsebin za povečanje prepoznavnosti turistične destinacije preko spleta; (ii) celoletna promocijska kampanja vezana na trge, kjer se bo

RDO Dežela Celjska aktivno predstavljal; (iii) načrtne digitalne kampanje in razvoj digitalnih vsebin (po vzoru digitalnih vsebin STO-ja); (iv) komuniciranje preko socialnih omrežij; (v) nadgradnja oz. posodobitev mobilne aplikacije MX Dežela Celjska. Usposobljen zunanji izvajalec (za obdobje enega leta) bi naj strokovno izvajal sledeče aktivnosti: (i) strokovno svetovanje pri načrtovanju, izvedbi in nadzoru oglasnih akcij; (ii) učinkovito vodenje oglasnih akcij; (iii) svetovanje pri izboru ključnih besed; (iv) priprava vsebinskih kreativnih rešitev; (v) spremljanje konverzijskih stopenj na naši spletni strani; (vi) analize in poročila o uspešnosti akcij; (vi) optimizacija oglasnih akcij s skupnim budžetom (min 10.000 EUR).

Operativna funkcija - operativne naloge RDO Dežela Celjska predstavljajo predvsem:

- *Aktivno komuniciranje s sodelavci/člani projektnih skupin in seveda s turističnimi ponudniki znotraj destinacije* - zaposleni Zavoda Celeia Celje koordinirajo in komunicirajo v sodelovanju z aktivnimi člani (predstavniki surbegij in predstavniki zdravilišč) (v letu 2016 3 redno zaposlenim pridruži še oseba za skrbništvo nad rezervacijskim portalom www.dezela-celjska.si; naloga kreiranje baze ponudnikov – obisk ponudnikov na terenu, pomoč pri vnosu podatkov, urejanje baze in usposabljanje za delo s sistemom DESKLINE). Plače zaposlenih Zavoda Celeia Celje, ki delajo na partnerstvu RDO Dežela Celjska, se financirajo izključno iz proračuna Mestne občine Celje.
- *Evidentiranje turističnega obiska, ustvarjenih nočitev in prihodov ter drugih relevantnih statistik in evidenc* (obiski spletne strani, realizirana turistična taksa).
- *Izobraževanje članov projektnih skupin RDO Dežela Celjska* je nujno potrebno.

Načrt financiranja RDO Dežela Celjska v letu 2016 (Tabela 5) iz naslednjih virov:

Javna sredstva: prispevki 21 občin Savinjske regije (osnova za posamezne prispevke občine je razdelilnik za leto 2015) v višini 45.743,00 EUR (podpisane pogodbe z občinami v letu 2015).

- *Turistično gospodarstvo*: prispevki velikega turističnega gospodarstva (zdravilišča) v višini 16.500 EUR (podpisane pogodbe z zdravilišči v letu 2015).
- *EU sredstva*: v letu 2016 se predvideva razpis MRGT-ja za sofinanciranje delovanja RDO-jev v Sloveniji.

Tabela 5: Načrt financiranja aktivnosti RDO Dežela Celjska v letu 2016

Aktivnost	Sredstva (bruto v EUR)
<i>I Razvojna funkcija</i>	2.000
<i>II Promocijska funkcija</i>	48.000
Promocijski materiali	5.000
<i>Sejmi v Sloveniji</i>	20.000
<i>TIP 2015, Ljubljanska vinska pot, Sladka Istra, MOS 2016, Festival 3ŽO</i>	
<i>Sejmi in dogodki v tujini: Italija - Gusti di Frontieri, Barcolana, Avstrija - Lokalni dogodki na Štajerskem in Koroškem, Hrvaška – Sejem Place2GO, Dnevi slovenskega turizma Zagreb, Srbija – Lokalni dogodki</i>	20.000
Študijske ture	3.000
<i>III Distribucijska funkcija</i>	10.000
Digitalni marketing in razvoj digitalnih vsebin	10.000
<i>Skupaj (i + ii + iii)</i>	60.000

Vir: Program dela RDO Dežela Celjska za leto 2016; Celje, november 2015.

2.2.4 Vizija Pohorje 2030

V sklopu projekta NATREG je nastalo besedilo Vizije Pohorja v letu 2030 (Tabela 6).

Tabela 6: Vizija Pohorje 2030

<p>Naše lepo, zeleno Pohorje je takšno, kot je bilo nekoč ... Pa vendar je tako zelo drugačno! V naravnem parku Pohorje skrbno ohranjamo dediščino gozdov, pohorskih ljudi in narave ter hkrati ustvarjamo nove možnosti za razvoj krajine in boljše življenje domačinov. Sodobne družinske kmetije so usmerjene v ekološko kmetovanje in skupaj s turističnimi središči v sonaravni turizem. Naši domači naravni viri in naše delo so osnova za našo prihodnost. Skrbimo za okolju prijazen promet ter skladno umestitev gospodarskih dejavnosti in pripadajoče infrastrukture.</p> <p style="text-align: center;">...</p> <p>Vse je eno z naravo, vse poje isto pesem z nešteti ubranimi glasovi - pesem o starem in novem, ki se spoštujeta in dopolnjujeta.</p>

Vir: Vizija Pohorje 2030, Natreg, 2011.

Osrednja aktivnost projekta *NATREG*¹⁸ je bila usmerjena v oblikovanje dokumenta »*Predlog načrta upravljanja pilotnega območja Pohorje*« (junij 2011), ki temelji na dokumentu »*Vizija trajnostnega razvoja 'zelene' ponudbe (narava in kulturna dediščina) turističnega (pilotnega) območja Pohorje 2030*«, v kateri je zapisanih 6 strateških ciljev, in sicer: (i) *Visoka kakovost življenja lokalnega prebivalstva*, (ii) *Ohranjena narava in krajina*, (iii) *Sonaravni turizem in usmerjen obisk*, (iv) *Okolju in uporabniku prijazna raba naravnih virov*, (v) *Okolju in uporabniku prijazna mobilnost ter urejena prometna infrastruktura*, (vi) *Ohranjena KD in lokalna izročila*. Izmed 6 operativnih ciljev strateškega cilja 3. *Sonaravni turizem in usmerjen obisk*, se naslednji 3 nanašajo na obravnavano tematiko, in sicer: (i) *Vzpostavljeni pogoji za celostno doživljanje narave in kulturne dediščine Pohorja*, (ii) *Lokalno pogojene in skladno conirane sonaravne zmogljivosti in aktivnosti na Pohorju*, (iii) *Vzpostavljena organiziranost sonaravne destinacije Pohorje*.

Ena od aktivnosti projekta je bila usmerjena v oblikovanje *conacije projektne območja Pohorje* s 3 varstvenimi režimi, in sicer: (i) *prvo varstveno območje je namenjeno naravovarstvu*, (ii) *drugo varstveno območje je namenjeno organiziranemu dostopu deležnikov*, (iii) *tretje varstveno območje je območje obstoječe in plansko načrtovane turistične infrastrukture*.

Oblikovana je bila *organiziranost Naravnega parka Pohorje*, ki temelji na *3 naravoslovnih (parkovnih) centrih*: *Bolfenk*, *Rogla* in *Kope* in *2 parkovnih pisarnah*, in sicer: *Trije kralji* in *Ribnica na Pohorju* ter *14 turistično informacijskih pisarnah (TIC-ih)* v nižje ležečih mestih in krajih.

Ob teh točkah je predvideno vzpostaviti *sistem eko parkirišč in eko kampov*. Čez Pohorje je predvideno speljati več mrež: in sicer: *Mreža poti na Pohorju - Mreža rekreacijskih poti na Pohorju ter Mreža učnih, izobraževalnih in tematskih poti na Pohorju; Mreža razpršenega*

¹⁸ Vir: Lešnik Štuhec 2015, Projekt SUPORT.

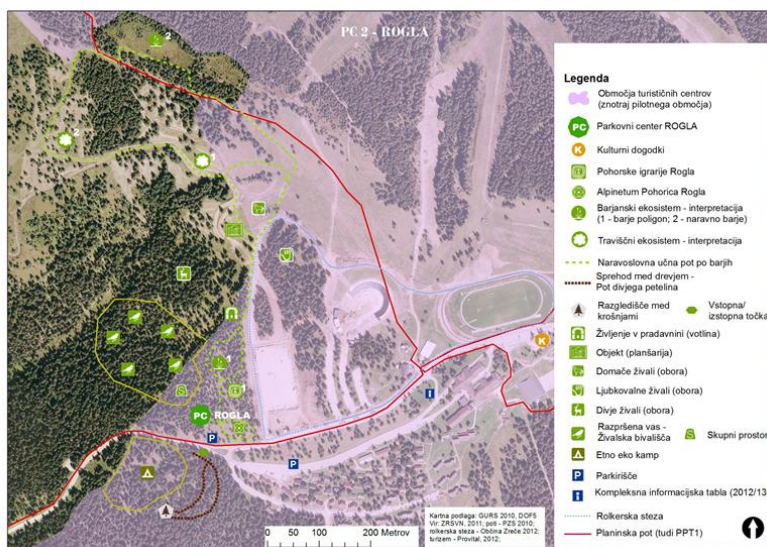
muzeja na Pohorju; Raziskovalno-razvojni center Šumik na Pohorju; Mreža naravnih vrednot na Pohorju; Mreža kulturne dediščine na Pohorju; Mreža vrtov narave na Pohorju; Mreža muzejev in razstavišč na Pohorju; Mreža eko kmetij na Pohorju idr.

V sklopu *marketinškega načrta za Pohorje* je bilo oblikovanih *7 tematskih konceptov*, in sicer: *Občudovanje narave na Pohorju*, *Doživljanje narave in kulturne dediščine Pohorja*, *Rekreativno na Pohorju*, *Športne priprave na Pohorju*, *Adrenalinsko na Pohorju*, *Zdravje in dobro počutje na Pohorju* ter *Poslovno na Pohorju*.

Za naravoslovne centre Bolfenk, *Rogla* in Kope, parkovni pisarni Trije kralji in Ribnica na Pohorju, turistične točke Lovrenc na Pohorju, Mislinjski jarek, Oplotnica, Ruše idr. so bili v sklopu projekta NATREG in Skupine za Pohorje oblikovane *idejne zasnove glamuroznih zgodb (kampiranj) in doživetij narave* na posameznih lokalnih območjih, vedno *z verigo kmetij*, ki polnijo košare dobrot za zajtrk ali večerjo in omogočajo vključevanje lokalnih ponudnikov v doživetja obiskovalcev.

Naravoslovno-izobraževalni center Rogla (NICR) (Slika 10) ponuja doživetja narave in kulturne dediščine raznolikim *družinam*¹⁹.

Slika 10: Ureditev Parkovnega centra Rogla

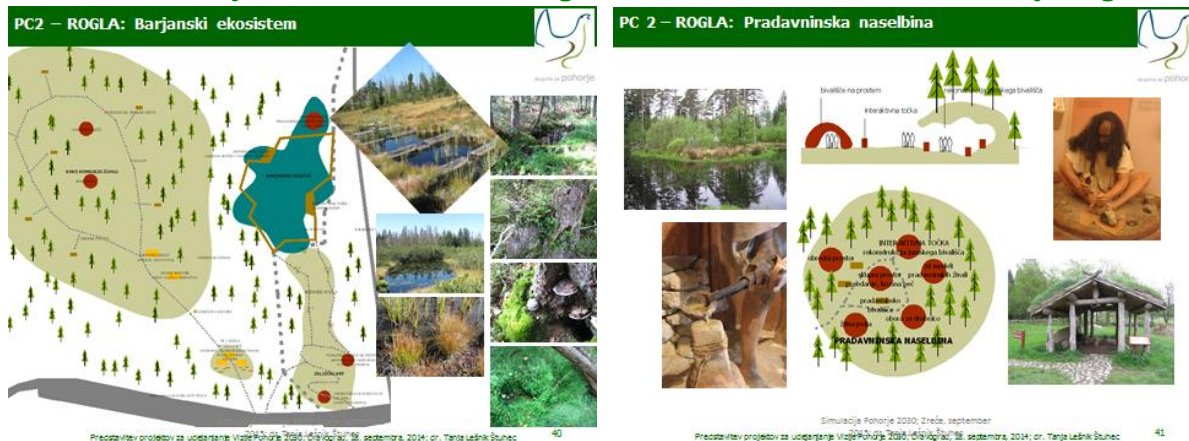

Vir: Lešnik Štuhec, Vizija Pohorje 2030.

Mikro destinacijo Rogla sestavljajo: zgradba NICR z informacijsko točko, razstaviščem, multivizijo, trgovnico 'S Pohorja', servisnimi prostori in trajnim eko parkiriščem; Alpinetum Pohorica Rogla; Pohorske igrarije Rogla; *Ustvarjen barjanski ekosistem*; *Pradavninska naselbina Brinjeva gora*; Planšarija ter obori z domačimi in divjimi živalmi ter ogrado z živalmi za pestovanje; Naravoslovno-doživljajska učna pot Ostruščica ter *doživljajsko središče 'Na poti od korenin do krošnje'*. Ponudbo prestižnih doživetij za družine ponujata *Etno glamping za družine* in *Razpršena vas – Kako domujejo živali*. Kulinarična ponudba glampingov je povezana z zajtrkovalnimi košarami verige bližnjih eko kmetij. (Slike 11 in 12).

¹⁹ Lešnik Štuhec 2013, Razstava Vizija Pohorje 2030.

Sliki 11: Barjanski ekosistem na Rogli in Pradavninska naselbina Brinjeva gora

Vir: Lešnik Štuhec, Vizija Pohorje 2030, 2014

Slika 12: Hoja med drevesi na Rogli in Etno glamping Rogla

Vir: Lešnik Štuhec, Vizija Pohorje 2030, 2014

2.2.5 Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«

V sklopu dokumenta Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA« je nastala Vizija destinacije Rogla (Tabela 7).

Tabela 7: Vizija destinacije Rogla do leta 2015

»Razviti enotno prepoznavno turistično destinacijo ROGLA, ki bo optimalno izkoristila bogate naravne zdravilne vire, znanje, gostoljubje in kulturno krajino in jih oblikovala v enkratno ponudbo za zadovoljevanje potreb v prostem času, ki bo omogočila nadaljnji gospodarski razvoj območja, zaposlovanje, višjo življenjsko raven tega območja in njen nadaljnji gospodarski in socialni razvoj.«

Vir: Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«, POLIKONS d.o.o., Ljubljana, 2005.

Strateški cilji destinacije ROGLA do 2015:

- *Razvoj konkurenčnih produktov* z izrabo naravnih danosti in doseženih prednosti ter na podlagi povečanja dodane vrednosti.
- *Povezanost ponudbe na zaokroženem območju*, na podlagi partnerskega sodelovanja za razvoj turizma zainteresiranih gospodarskih dejavnikov in javnega sektorja, še posebej občin.
- *Povečanje razpoznavnosti z izrabo posebnosti* in na tej podlagi izgradnjo krovne blagovne znamke ROGLA ter posameznih blagovnih znamk produktov in storitev.
- *Povečanje povpraševanja*, na podlagi povečanje kakovosti in z izgradnjo dodatnih zmogljivosti ter ustrezne infrastrukture, ...in učinkovitejše informativne in promocijske oz. celotne tržne dejavnosti z usmeritvijo na posamezne trge in tržne niše na domačem in na tujem tržišču.
- *Enakomeren in sonaravni razvoj celotnega območja*, z namenom omogočanja rabe celotnega prostora za razvoj s turizmom povezanih gospodarskih in drugih dejavnosti ter ohranjanja in varovanja naravne in kulturne dediščine s spodbujanjem ustvarjalnosti in različnih aktivnosti.
- *Več znanja in ustrežnejša izraba človeškega kapitala*, na podlagi spodbujanja usposabljanja in pridobivanja novih znanj kadrov, kakor tudi zaradi kadrovske omejitve in tržnih zahtev po razvoju kakovosti storitev ter visoke stopnje dodane vrednosti.
- *Smotrna in učinkovita organiziranost informacijske podpore promociji in prodaji*, ki sloni na koncentraciji znanja in delitvi dela ter pristojnosti posameznih služb zasebnega in javnega sektorja ter izhaja iz potrebe po sodobnem načinu komuniciranja in prilagajanja povpraševanju posameznih trgov, ki se vedno bolj individualizirajo pri izboru ponudb, ki so na voljo na svetovnem medmrežju.

Dodatni cilji destinacije ROGLA do 2015:

- *Razvoj nastanitvenih kapacitet* do skupaj 2.500-3.000 ležišč.
- *Dograditev športnih in rekreativnih kapacitet* za zimo in poletje na Rogli.
- *Dograditev termalnih in vodnih kapacitet* v Zrečah.
- *Razvoj gorskega wellness programa* na Rogli.
- *Razvoj blagovne znamke Rogla.*
- *Razvoj blagovne znamke proizvodov* »Rogla - izvorno in naravno«.
- Doseči *350.000 turističnih nočitev* in *obisk 70.000 turistov*.
- Doseči *obisk 500.000 dnevnihi gostov*.
- Doseči *12 mlrd sit celotnega prihodka* iz turizma v primerjavi s 6 mlrd sit iz leta 2002.
- Porast *povprečne dnevne potrošnje* od 70 eur na najmanj 100 eur na gosta na dan.
- Nadaljnja rast *donosnosti kapitala in konkurenčnosti*.
- *Rast zaposlovanja v turizmu*, porast števila zaposlenih na 1.350 oseb oziroma okrog 2.000 skupaj z multiplikatorjem.
- Porast *celotnega prihodka na zaposlenega* na 10-12 mio sit.
- Utrditi *mednarodni ugled turistične destinacije Rogla*.

V letu 2008 so bila *izhodišča Vizije destinacije ROGLA revidirana* za obdobje 2008-2012²⁰. Ugotovljeno je bilo: temeljne usmeritve iz strategije so še vedno aktualne; nekateri podatki so

²⁰ Vir: Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«, Zreče, 2008.

sicer zastareli, kazalniki in trendi pa so še vedno aktualni; potrebna je nova inventarizacija turistične ponudbe. Oblikovani so bili naslednji poudarki v posodobitvi:

- *Več poudarka trženju destinacije.*
- *Specializacija ponudbe na osnovi segmentacije trga.*
- *Direktni marketing in e-marketing.*
- *Investicije v »mehki« del turističnega posla.*
- *Pridobivanje finančnih virov na osnovi projektov.*
- *Organizacija izrabe obstoječih virov.*
- *Ohranjanje nivoja kapacitet in izboljšanje nivoja vsebin in programov.*
- *Novi trgi.*
- *Mednarodno sodelovanje.*
- *Trajnostni razvoj.*

Oblikovanih je bilo *8 strategij nadaljnega razvoja destinacije ROGLA* in znotraj njih *27 ukrepov* (Tabela 8).

Tabela 8: Strategije in ukrepi razvoja turizma v destinaciji ROGLA

<p><i>1. Strategija razvoja RDO</i></p> <p>Cilj: Sooblikovanje regionalne turistične destinacije in njenega managementa</p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Sooblikovanje modela RDO2. ukrep: Usposabljanje za področje managementa turističnih destinacij
<p><i>2. Strategija razvoja človeških virov</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Zagotavljanje učinkovitega sistema funkcionalnega izobraževanja in usposabljanja usklajenega s potrebami v TD Rogla2. ukrep: Razvoj učinkovitih sistemov praktičnega izobraževanja in usposabljanja3. ukrep: Spodbujanje uvedbe sodobnih metod upravljanja s človeškimi viri v podjetjih4. ukrep: Promocija gostinskih in turističnih poklicev5. ukrep: Povečanje ugleda turizma in njegovih vplivov v lokalnem okolju
<p><i>3. Strategija trženja in promocije</i></p> <p>Cilj: Povečanje prepoznavnosti TD Rogla kot zanimive in atraktivne turistične destinacije</p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Jasna opredelitev vloge tržne znamke Rogla kot turistične destinacije v okviru blagovnih znamk Pohorje, Slovenska naravna zdravilišča in Slovenija ter njeno komuniciranje2. ukrep: Pospeševanje razvoja turističnih produktov3. ukrep: Vzpostavitev sistema CRM4. ukrep: Okrepitev spletne prodaje turističnih storitev (rezervacijski sistem) in uveljavljanje e-trženjskih pristopov5. ukrep: Vzpostavitev sistema podpore organizatorjem raznovrstnih prireditev6. ukrep: PR
<p><i>4. Strategija trajnostnega in regionalnega razvoja</i></p> <p>Cilj: Spodbujanje razvoja in spremljanje uresničevanja skladnega regionalnega in prostorskega razvoja po načelih trajnosti</p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Prostorski in regionalni razvoj turizma2. ukrep: Spodbujanje uveljavljanja načel trajnostnega razvoja v turizmu3. ukrep: Razvoj indikatorjev trajnostnega turizma4. ukrep: Ureditev pogojev za razvoj turizma na zavarovanih območjih
<p><i>5. Strategija zagotavljanja kakovosti</i></p> <p>Cilj: Spodbuditi dvig kakovosti v turizmu</p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Spodbuditev dviga konkurenčnosti
<p><i>6. Strategija razvoja informacijske podpore</i></p> <p>Cilj: Uvedba novih tehnologij za zagotavljanje konkurenčne prednosti</p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Razvoj turističnega informacijskega sistema2. ukrep: Vključitev v CRS3. ukrep: Uvedba mobilnih tehnologij kot podpore trženju turistične ponudbe
<p><i>7. Strategija razvoja poslovnega okolja in investicij</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. ukrep: Spodbujanje razvoja novih integralnih turističnih proizvodov2. ukrep: Spodbujanje razvoja javno zasebnega partnerstva in uveljavljanje projektnega načina financiranja večjih investicij

8. Strategija razvoja mednarodnega sodelovanja

Cilj: Nadaljevati in poglobiti sodelovanje v vseh oblikah in institucijah mednarodnega sodelovanja in v okviru EU.

1. ukrep: Spodbujanje sodelovanja v vseh oblikah institucij ter mednarodnega sodelovanja z namenom ustvarjanja pogojev za intenziviranje turističnega prometa
2. ukrep: Spodbujanje podjetij in drugih institucij za prijavo na razpise za sofinanciranje projektov v okviru bilateralnega sodelovanja na področju turizma. Sodelovanje z državami oz. regijami s katerimi ima Slovenija razvito projektno sodelovanje, ki poteka na osnovi razpisov partnerskih držav oz. regij.
3. ukrep: Sodelovanje na mednarodnih razpisih (EU) s ciljem pridobivanja sredstev za sofinanciranje razvojnih projektov turizma v destinaciji.

Vir: Marketinška strategija razvoja turizma na območju turistične destinacije »ROGLA«, Zreče, 2008.

2.2.6 Razvojni program Občine Zreče 2009-2013

Razvojni program Občine Zreče 2009-2013 opredeljuje Vizijo turizma v občini Zreče do leta 2013 (Tabela 9).

Tabela 9: Vizija razvoja turizma v občini Zreče

Vizija razvoja turizma v občini Zreče temelji na prepoznavnosti, konkurenčnosti ponudbe, urejenosti okolja, naravni in kulturni dediščini ter razvoju okolju prijaznega trajnostnega razvoja turizma. Poleg masovnega zdraviliškega turizma se bo razvijala turistična ponudba, prepoznavna po individualnem pristopu do gosta, ki želi občudovati, spoznavati naravo, aktivno uživati ohranjeno naravo, spoznavati preteklost skozi zgodbe bogate kulturne dediščine, okušati avtohtone pridelke območja in tradicionalno kulinariko.

Vir: Razvojni program Občine Zreče 2009-2013, Zreče 2009.

Razvojni cilji na področju turizma v občini Zreče 2009-2013:

- *dograditi in posodobiti objekte turistične infrastrukture,*
- *povezovanje turizma in turistične ponudbe z varovanjem narave, kmetijstvom in gozdarstvom* ter koriščenje sinergijskih učinkov tovrstnega povezovanja,
- *razvoj ponudbe športno – zimskega in letnega turizma, eko turizma, zdraviliškega in izobraževalnega turizma,*
- *oblikovanje integralnih turističnih produktov naravoslovnega in kulturnega turizma,*
- *razvoj novih turističnih produktov* kot samostojne ali dopolnilne ponudbe zdraviliškemu turizmu,
- *zagotavljanje razvojnih možnosti in kakovosti bivanja v naravovarstvenih območjih* (Natura 2000) in njihovo ohranjanje,
- *povezovanje javnega in zasebnega sektorja* pri promociji in marketingu turističnih produktov,
- *izboljšati raven izobraženosti turističnih ponudnikov in delavcev v turizmu,*
- *razvoj informacijske podpore,*
- *razvoj mednarodnega sodelovanja,*
- *krepitev prepoznavnosti blagovne znamke Rogla.*

Kazalniki za spremljanje doseganja razvojnih ciljev turizma v občini Zreče 2009-2013:

- *povečano število* domačih in tujih turistov,
- *dvig prihodkov* iz naslova turistične dejavnosti,
- *podaljšanje* povprečnega števila dni bivanja turistov,
- *povprečna zasedenost ležišč* po vrstah nastanitvenih objektov,
- *povečanje števila kmetij* - nosilcev dejavnosti turističnih kmetij,
- *število objektov kulturne in naravne dediščine* na novo vključene v TP,
- *povečanje števila aktivnih turističnih vodnikov*,
- *število turističnih prireditev*,
- *število realiziranih turističnih paketov / programov za izbrane ciljne skupine*,
- *število medsebojno povezanih subjektov pri razvoju turistične dejavnosti*,
- *število skupnih promocijskih aktivnosti*,
- *število in vrednosti mednarodnih projektov*.

2.2.7 Projekt »VIS ZREČE« - Vizija in strategija občine na podlagi vrednot in stalne participacije občanov

V sklopu projekta VIS ZREČE (Zreče, 2012)²¹ je bila oblikovana Vizija prebivalcev občine Zreče do leta 2025 (Tabela 10).

Tabela 10: Vizija prebivalcev občine Zreče do leta 2025

Občina Zreče bo navznoter in navzven dobro povezana občina z odličnimi pogoji za bivanje. Zagotavljal bo najboljše razmere za razvoj obrti, podjetništva, tehnologije in inovativnosti. Z urejenim okoljem in turističnimi kapacitetami bo pritegovala obiskovalce iz Slovenije in tujine in postala mednarodno zelo prepoznavna destinacija.

Vir: VIS Zreče, 2012.

S stališča nadpovprečno angažiranih prebivalcev občine Zreče bi bilo s sosednjimi občinami najbolje sodelovati na *področju turizma* in *okoljevarstvenih projektov*, kjer izkazuje občina tudi *konkurenčne prednosti - turizem in naravne danosti*.²²

SWOT analiza je pokazala, da so prebivalci občine Zreče izpostavili na področju:

- prednosti: (i) *Potenciali v turizmu (59 %)*, (ii) Naravne danosti (39 %), (iii) Tradicija (37 %) in (iv) Angažiranost posameznikov (16 %).
- priložnosti: (i) *Turizem (57 %)*, (ii) Obrt in podjetništvo (37 %), (iii) Industrija (26 %) in (iv) Kmetijstvo (20 %).

Prebivalci sosednjih občin zaznavajo *najvišje konkurenčnost občine Zreče* prav na področju *Turizma*, in sicer: (i) Slovenska Bistrica: 74 % vprašanih, (ii) Vitanje: 60 % vprašanih, (iii) Vojnik: 65 % vprašanih, (iv) Slovenske Konjice: 45 % vprašanih, in (v) Oplotnica: 80 %

²¹ Vir: Vizija in strategija občine na podlagi vrednot in stalne participacije občanov, Občina Zreče, junij 2012.

²² Nadpovprečno angažirani prebivalci občine Zreče so zaznali: komplementarnost (dopolnjevanje, ki ustvarja možnosti za sodelovanje) občine Zreče s sosednjimi občinami na naslednjih področjih: (i) Turizem (70 %), (ii) Okoljevarstveni projekti (43 %), (iii) Komunalna infrastruktura (32 %), (iv) Gospodarstvo (28 %), (v) Šport in kultura (21%), (vi) Izobraževanje (20 %) in (vii) Zdravstvo (17 %); ter konkurenčne prednosti občine Zreče v primerjavi s sosednjimi občinami v regiji na področjih (i) Potenciali v turizmu (59 %), (ii) Naravne danosti (39 %), (iii) Tradicija (37 %) in (iv) Angažiranost posameznikov (16 %). (»VIS Zreče«, 2012).

vprašanih; najbolj jim je v Zrečah všeč 'Turizem' (55-80% vprašanih) in 'Urejenost kraja' (35-45% vprašanih) ter 'Gostoljubnost'.

Prebivalci ostalih slovenskih občin v zvezi z Zrečami *najprej pomislijo na*: (i) *Terme: 87 %*, (ii) *Smučišče: 69 %*, (iii) Unior: 15 % in (iv) Gostišče Smogavc: 7 %; *najbolj jim je v Zrečah všeč*: (i) *Terme: 39 %*, (ii) *Smučišče: 33 %*, (iii) Okolje: 20 % ter (iv) Gostoljubnost: 12 %.

Prebivalci občine Zreče so na področju gospodarskih dejavnosti (leto 2011) *najbolje ocenili turistično ponudbo*. Turizmu nasploh pripisujejo vlogo najpomembnejšega gonila gospodarskega razvoja v prihodnosti. Precej neizkoriščenega potenciala prebivalci zaznavajo v kmetijstvu.

Ocena turistične ponudbe (3,86) kaže na dejstvo, da *prebivalci Zreč pogrešajo večje kapacitete bazenov, turistične dogodke in kolesarske poti. Priložnosti vidijo v povezovanju ponudnikov* (npr. sodelovanje Unitur z manjšimi ponudniki) in v ponudbi lokalne kulinarike.

Ocenili so tudi *najznačilnejše ljudske običaje, kulinarčne posebnosti, najbolj priljubljene destinacije, dogodke in najzanimivejše zgodbe*.

Najznačilnejši ljudski običaji: ličkanje (kožuhanje), domače koline, pohorska ohcet (kmečka – zreška poroka), kovaštvo, furmani (prevoz lesa), košnja na star način, pušlšank in ljudsko (večglasno) petje.

Najznačilnejše jedi in pijače: Pohorski lonec, ajdovi žganci, gobova juha, kislo zelje, domače koline (krvavice, domače klobase), potica, kislo mleko. jabolčnik, borovničevac.

Najbolj priljubljene destinacije: Rogla (48 % vprašanih), Terme Zreče (16 %) in Brinjeva gora (15 %). Sledijo turistične in izletniške kmetije (kmečki turizmi), Kovačija Ošlak, ribniki, Skomarska hiša, grobovi 100 talcev, Mala gora, Lovrenška jezera, Skomarje, Vodovnikova hiša, cerkve (Sv. Neža, Sv. Martin, Sv. Lambert, Sv. Kunigunda, Sv. Egidij).

Najbolj priljubljeni dogodki: Ropotanje v Starih Zrečah, Poglejte ga Pohorca, Farni dan.

Najzanimivejše zgodbe: Življenje Jurija Vodovnika, kovaštvo v Zrečah, pot XIV. Divizije (100 talcev), Iliri in Kelti na Brinjevi gori, nastanek Zreč in turizma, o železnici.

Nabor aktivnosti, ukrepov in projektov na področju turizma v občini Zreče v stebru Gospodarstvo:

- *upoštevanje obstoječih turističnih strategij in dokumentov:*
 - izvajanje »marketinške strategije razvoja turizma na območju turistične destinacije Rogla« (LTO Rogla-Zreče, GIZ),
 - izvajanje projekta »Razvoj turističnih programov KULTURA – blagovna znamka ROGLA«,
 - izvajanje projekta »Usmeritve za ustrezno načrtovanje, organiziranje in izvajanje politike spodbujanja razvoja turizma ter trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja«,
 - izvajanje ukrepov in aktivnosti iz programa NATREG »Vizija Pohorje 2030«.
- *povezava celoletne turistične ponudbe v občini in regiji:*
 - model sodelovanja in upravljanja,
 - trženje, promocija, dogodki, blagovna znamka,
 - infrastrukturne povezave in označenost,

- komunikacija in informiranost (turistični časopis),
- motivacijski ukrepi,
- delavnice prihodnosti (udeleženci: turizem, kmetijstvo, kultura).
- *ključne turistične prireditve s tendenco razvoja:*
 - opredelitev tem: prepoznavnost, kompetenčnost, tradicija, idr.,
 - družinski povezani »paketi«,
 - prednost in podpora lokalnim potencialom.
- *prenočišča:*
 - nove prenočitvene kapacitete v družinskih hotelih in na kmetijah,
 - razširitev ponudbe v privatnem sektorju,
 - ureditev lokacij za kampiranje,
 - spodbude in delavnice s potencialnimi ponudniki,
 - usklajenost z razvojnim načrtom občine.
- *novi programi in projekti:*
 - projekt »Sommercard« (koriščenje storitev povezane ponudbe v regiji),
 - turistični paketi v času velikih prireditev v Zrečah in okolici,
 - blagovne znamke prireditev kot npr.: »Zreče so zdravje«, »Zreče je adrenalin«, »Zreče je romantika«, »Zreče je šport«, »Zreče je relaksacija«, »Eko - Zreče«, »kulinarični turizem - 4 letni časi«, praznični dogodki za družine, pohodne ture, kolesarske poti, gozdne poti – »sprehod med krošnjami dreves«, »etno« prireditve, medgeneracijski dogodki, trgovina z domačimi izdelki, idr.,
 - predavanja: »potujem in za Zreče opazujem«,
 - nagrajevanje, razpisi za inovativne ponudbe, idr.,
 - železniški muzej,
 - vodna učna pot na Dravinji »Kohnejev mlin«.

2.2.8 Vizija podjetja UNIOR d. d. Program Turizem – SPN 2015-2020

Unior d. d. Program Turizem posluje kot *eden od štirih programov podjetja UNIOR d. d.*, ki ima sedež v Zrečah. Pod *tržno znamko UNITUR* delujejo trije centri, in sicer: termalno zdravilišče Terme Zreče, Turistični center Rogla in Rekreativno turistični center Krvavec.

Uniorjev program Turizem se od sedemdesetih let 20. stoletja razvija na osnovi naravnih danosti bližnje okolice in Pohorja. Prve turistične izzive je ponudila *Rogla, gorski, turistični in smučarski center na nadmorski višini 1517 metrov*, ponudbo pa je odlično zaokrožilo *termalno zdravilišče Zreče*. Srednjegorski turistični center in termalno zdravilišče sta med seboj oddaljena le 15 kilometrov.

Na Rogli je Unior d. d.²³ razvil privlačno turistično *ponudbo za vse leto*. Pozimi gostje uživajo na urejenih *smučiščih*, ki s štirisedežnico, dvosedežnico, 11 vlečnicami in z umetnim zasneževanjem zagotavljajo na 100 ha 100 dni zimskih radosti. *Poleti* je Rogla prijazen cilj ljubiteljev *kolesarjenja* (300 km kolesarskih stez), *sprehodov in pohodništva* (200 km treking poti), gobarjenja in drugih oblik rekreacije. Urejeni *športno-rekreativni objekti* sestavljajo *Turistični center Rogla*, ki ga za svoje kondicijske in taktične priprave izberejo mnogi vrhunski

²³ Vir: <http://www.unior.si/program-turizem> (13. 7. 2016).

športniki sveta. Na Rogli se lahko obiskovalci sprostijo v *Wellness centrih Natura in Planja* (1000 m²), športniki pa imajo na razpolago notranje (*športna dvorana* 2400 m²) in zunanje športne površine (2000 m²). Otroci lahko uživajo v *Zlodejevi deželi*. Več 10 poletnih *prireditev na Rogli* pritegne več 1000 obiskovalcev (povprečno okoli 4000).

V Zrečah je razvoj turizma spodbudilo odkritje blagodejnih termalnih voda. *Terme Zreče* se z *bazeni* s skupno površino 1600 m², z vodnimi in bisernimi vreli in drugimi vodnimi atrakcijami, z Idilo, Wellness & Spa centrom in *Savna vasjo* (1000 m² - finske, parne in infrardeča savna, z ogrevanimi keramičnimi ležišči, počivališčem na kozolcu in vitamin kotičkom), z bogatim izborom klasičnih, tajskih, shiatsu in drugih *masaž*, s *Fitness centrom in Medicinsko-rehabilitacijskim centrom* ter drugimi privlačnostmi uvrščajo v sam vrh slovenske zdraviliške ponudbe.

Na Rogli je na razpolago *2000 sedežev v različnih prehrabnih obratih* od restavracij do planinskih koč, Terme Zreče ponujajo *680 sedežev v hotelskih restavracijah*.

Gostje lahko izbirajo med različnimi *hotelskimi in apartmajskimi nastanitvenimi možnostmi*. V Termah Zreče (456 ležišč) in v Športnem centru Rogla (644 ležišč) je na razpolago *1.100 ležišč*. Številni manjši ponudniki ponujajo na Rogli okrog 800 ležišč, kar pomeni, da je *skupna kapaciteta Rogle 1428 ležišč*. Gostje so se zadržali v destinaciji *5,3 dni*. Povprečna letna *zasedenost kapacitet na Rogli je 33%* in čas zadrževanja *3,4 dni*.²⁴

V *letu 2015* so v obeh centrih - *v Zrečah in na Rogli*, dosegli naslednje rezultate²⁵:

- *185.535 nočitev* (4% več kot leta 2014, 263.432 nočitev v letu 2009),
- *180.000 smučarjev* (18% več kot sezono 2014/2015, 176.203 smučarjev leta 2009),
- *118 smučarskih dni*,
- *145.000 obiskovalcev v bazenih* in *45.000 obiskovalcev v savnah*,
- *175.000 dnevnih obiskovalcev v poletni sezoni*,
- *9.000 pacientov v Medicinsko-rehabilitacijskem centru*,
- *110 športnih klubov in ekip na pripravah*,
- *200 konferenc in seminarjev*,
- *25 porok in 300 drugih praznovanj*.

V *prvih šestih mesecih leta 2016* je bilo v obeh centrih, ki se tržiata pod tržno znamko UNITUR, zabeleženih *115.763 nočitev* – na Rogli 61.081 (53%) in v Termah Zreče 54.682 nočitev (47%).

Vizija podjetja Unior d. d. Program Turizem - SPN 2015-2020 je predstavljena v Tabeli 11.

²⁴ Vir: Elaborat z naslovom »Analiza območij športnih in rekreacijskih aktivnosti na Pohorju« v sklopu projekta SUPORT, Lešnik Štuhec, Zreče, september 2015.

²⁵ Unior d. d. Program Turizem, januar 2016.

Tabela 11: Vizija podjetja Unior d. d. Program Turizem - SPN 2015-2020

Poslanstvo:	Približujemo naravno in zdravo življenje.
Vizija:	Ohranjamo naravne lepote, z visokokakovostnimi standardiziranimi storitvami krepimo konkurenčno prednost in dvigujemo image podjetja. Razvijamo visokokakovostno turistično ponudbo usmerjeno v zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, ob tem pa smo tudi reprezentativen ponudnik priprav vrhunskih športnih ekip. Želimo se uvrstiti med najboljše ponudnike v panogi in regiji.

Vir: Unior d. d., Program Turizem, 2016.

Program Turizem nadaljuje v poslovnem načrtu začrtano *strategijo razvoja štirih produktnih sklopov v Termah Zreče in na Rogli*.

2.2.9 Poslovno poročilo LTO Rogla-Zreče, GIZ za leto 2015

LTO Rogla – Zreče, GIZ (Tabela 12) je lokalna turistična organizacija za *pospeševanja turizma na lokalni ravni* občine Zreče in na *ravni turistične destinacije Rogla-Pohorje*²⁶. Organizacija razvija in uporablja vse *sodobne metode, orodja in aktivnosti globalnega trženja turistične ponudbe* turistične destinacije Rogla-Pohorje in skrbi za *uspešno poslovanje in razvoj turizma in z njim povezanih dejavnosti* v občini Zreče.

Tabela 12: Osebna izkaznica LTO Rogla-Zreče, GIZ

Ime:	LTO ROGLA – ZREČE
Pravna oblika:	gospodarsko interesno združenje za pospeševanje turizma
Naslov:	gospodarsko interesno združenje
Tel:	Cesta na Roglo 11/j, 3214 Zreče
Matična številka:	+ 386 (0) 3 759 04 70
Šifra dejavnosti:	1619632000
Številka TRR:	94.110 Dejavnost poslovnih in delodajalskih združenj
E-pošta:	0600 0090 5015 925 Banka Celje
Internet:	tic.zrece.lto@siol.net, lto.zrece@siol.net
Ustanovitelji:	www.destinacija-rogla.si
Zaposleni:	Občina Zreče, Unior Kovaška industrija, d.d., Zreče in drugi ustanovitelji
	Domen Vogelsang, direktor Urška Firer, vodja TIC – zaposlena nedoločen čas

Vloga lokalne turistične organizacije je, da *povezuje ponudnike turističnih storitev, javni sektor, turistična društva ter druge s turizmom povezane akterje* ter *vzpodbuja in usklajuje njihove aktivnosti* na področju: (i) *razvojnih projektov*, (ii) *razvoja in organizacije informacijskega sistema*, (iii) *oblikovanja, promocije in trženja celovite turistične ponudbe*, (iv) *koordinacije in organizacije prireditev*, (v) *vzdrževanja in izgradnje javne turistične infrastrukture*.

V okviru LTO-ja deluje *Turistično informacijski center Zreče*, ki ponuja dnevnim obiskovalcem in gostom v Zrečah *informacije o turistični ponudbi v občini Zreče* ter posreduje informacije o *prenočitvenih kapacitetah v destinaciji Rogla-Pohorje*. Občino Zreče in destinacijo Rogla-Pohorje *predstavlja na številnih sejmih in predstavitev doma in v tujini*. *Sodeluje z društvi v občini in izdaja mesečni koledar prireditev* v občini Zreče ter *pomaga pri organizaciji* in

²⁶ Poslovno poročilo LTO Rogla-Zreče, GIZ za leto 2015.

koordinaciji prireditev v občini. Kot koordinator skrbi tudi za sodelovanje med Zrečami in pobratenim mestom Sedbergh v Angliji, s katerim so Zreče pobratene od leta 2005.

V začetku leta 2015 je bilo v osredju ugotavljanje finančnega in upravljalvskega stanja združenja, čemur so sledile aktivnosti za stabilizacijo in racionalizacijo finančnega položaja ter zagotavljanja zadovoljivega denarnega toka združenja. Najpomembnejše *spremembe v upravljanju združenja v letu 2015* so bile: (i) prehod na e-računovodstvo in vpeljava davčne blagajne, (ii) vzpostavitev rezervacijskega sistema, (iii) spremenjen postopek izdelave koledarja prireditev, (iv) priprava elektronskega načina oddaje turistične takse za sobodajalce in portal eobčina, (v) sprejetje Akta o sistematizaciji in organizaciji delovnih mest v LTO.

S svojo dejavnostjo je združenje poskušalo vzpostaviti *ravnovesje med produktom-ponudbo, trženjem (rezervacijski sistem) in promocijo destinacije Rogla-Pohorje* ter zagotoviti *enakomeren in skladen razvoj* vseh treh omenjenih prvin.

LTO Rogla-Zreče, GIZ je imel v letu 2015 *dvaintrideset (32) članov*, ki so poravnali obveznosti. S sedmimi (7) člani se zadeve še urejajo štirje (4) pa so v postopku vstopa. Še vedno niso urejene pravne zadeve z nosilci znamke Okusi Rogle, glede članarine. Za primerjavo v letu 2014 je bilo evidentiranih 44 članov, v letu 2015 jih je pet (5) prenehalo z dejavnostjo, šest (6) pa jih ni podaljšalo članstva.

V letu 2015 je bilo, z namenom promocije, skupaj opravljenih *32 sejmov in prireditev* ter *7 dogodkov*. V skladu z možnostmi se je *destinacija pojavljala v tiskanih medijih, radiu ter spletnih medijih in družabnih omrežjih*. (Priloga 2)

Občina Zreče je pridobila mednarodni znak *Green destination, Silver*, s čimer smo poleg zavezanosti lokalne skupnosti in še posebej turizma v zeleni trajnostni razvoj, vzpostavili tudi dober odnos s STO.

Pristopili smo k izdelavi dokumenta *Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021 in Načrt razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje 2017-2021*.

Rezervacijski sistem nudi uporabniku možnost uporabe rezervacijskih tehnologij in tehnologij za vodenje kapacitet, kar bomo v prihajajočem letu dopolnjevali in dograjevali.

Postali smo *aktiven soustvarjalec v RDO Dežela Celjska* in v *GIZ Pohodništvo in kolesarstvo*.

Turistično informacijski center (TIC) je obiskalo *4.218 obiskovalcev*. TIC je v letu 2015 koordiniral in vodil skupaj *18 prireditev in dogodkov ter opravil 16 snemanj*. TIC je *mesečno izvajal informiranje turistov in občanov, mesečno izdajal koledar prireditev ter spremljal statistiko*. *Spletna stran destinacije* je v letu 2015 zabeležila *32.636 različnih obiskovalcev*.

V letu 2015 je bilo soustvarjenih *1.518 direktnih prenočitev oz. 334 prihodov*. Ocenjuje se, da je bilo indirektno soustvarjenih skoraj *3.500 prihodov in več kot 9.000 prenočitev*.

Izvedenih je bilo *14 enodnevnih dogodkov in izletov*, ki se jih je udeležilo več kot *700 oseb*.

Finančni tokovi - na letnem nivoju so bili v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 znižani nekateri stroški, kar je prikazano v dokumentu LTO Rogla-Zreče, Finančni plan za 2016. Prikaz finančnih tokov za leto 2016 v primerjavi z letom 2015 je prikazan v Tabeli 13 (več glej Priloga 3).

Tabela 13: Finančni tokovi LTO Rogla-Zreče, GIZ v letu 2016

	Real.	Plan	Ind. rasti	SM Proračun OZ		Indeks rasti	SM Tržna dejavnost		Indeks rasti
	2015	2016		2015	2016		2015	2016	
Prihodki skupaj	137.250	172.000	125	111.350	135.000	121	25.900	37.000	143
Dotacije	111.650	135.000	121	111.350	135.000	121	300		
Storitve	6.903	18.000	261				6.903	18.000	261
Članarine	4.250	4.500	106				4.250	4.500	106
Prodaja blaga	14.428	14.500	100				14.428	14.500	100
Drugo	19						19		
Odhodki skupaj	127.657	167.200	131	93.541	132.660	142	34.116	34.540	101
Str. posl. prosto. in opr.	14.508	14.070	97	13.424	13.370	100	1.085	700	65
Neposredni str. dejavnosti	32.006	40.970	128	8.867	13.650	154	23.138	27.320	118
Stroški storitev	10.777	51.980	482	7.970	49.300	619	2.807	2.680	95
Stroški dela	66.694	58.550	88	59.980	55.100	92	6.713	3.450	51
Drugi odhodki	3.672	1.630	44	3.300	1.240	38	373	390	105
Poslovni izid	9.593	4.800		17.809	2.340		-8.216	2.460	

Vir: Prirejeno po LTO Rogla-Zreče, Finančni plan za 2016.

Na stroškovnem mestu Proračun Občine Zreče so v letu 2016 predvideni prihodki iz naslova *dotacij iz proračuna Občine Zreče v višini 95.000 EUR in dodatni prihodki* za izvedbo projekta Vizija razvoja občin in destinacije Rogla-Pohorje, v sklopu katerega bodo izdelani dokumenti *Načrt razvoja in trženja turizma v posamezni občini in Načrt razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje 2017-2021* v skupnem znesku 40.000 EUR, od česar je delež Občine Zreče 8.000 EUR, delež partnerskih občin pa 12.000 EUR. Preostali finančni del se bo financiral iz pridobljenih razpisnih sredstev.

Planirani prihodki presegajo odhodke za okoli 2.000 EUR. Presežek pa bo namenjen nabavi osnovnih sredstev oz. programske opreme.

Stroškovno mesto Tržne dejavnosti, ki jih opravlja GIZ bodo v letu 2016 predstavljale okoli 22% in bo njihov delež v skupnih prihodkih nekaj manjši predvsem zaradi dodatnega projekta Vizija razvoja občin in Destinacije Rogla-Pohorje, omenjenega v okviru stroškovnega mesta Proračun Občine Zreče. Sicer pa je planirano *povečanje prihodkov za 43%*.

Ponudba-produkti - na področju *Ponudba-produkti* v letu 2015 izvedena realizacija ni tekla skladno z načrtovanim (Tabela 14), čeprav so bile kapacitete bolje zapolnjene kot leta 2014. Od načrtovanih 2000 nočitev je bilo opravljenih slabih 500 manj, kar je posledica predvsem slabe prodaje v poletni sezoni.

Tabela 14: Povpraševanje in rezervacije v letu 2014 in 2015

	Št. oseb		Št. nočitev		Skupen znesek direktnega prihodka (EUR)		Provizija LTO (EUR)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
LTO oz. TIC	251	277	1115	1286	16.322,60	29.871,80	1.632,26	2.399,48
Rosika	91	57	369	232	5.180,00	2.625,00	472,50	357,00
Skupaj	342	334	1484	1518	21.502,60	32.496,80	2.104,76	2.756,48

V letu 2015 je bilo prodanih 560 SKI kuponov in 1.422 sezonskih smučarskih kart Smučišča Rogla ter 1.500 vstopnic v bazenski kompleks Term Zreče (Tabela 15).

Tabela 15: Prodaja smučarskih kart v sezoni 2014/2015

2015 ocene	Št. oseb	Št. nočitev	Skupen znesek direktnega prihodka	Provizija LTO
SKI kuponi	560	1.748	40.603,25 EUR	0
Sezonska ski	1.422	4.266	99.092,16 EUR	0
Bazen	1.500	3.000	69.685,38 EUR	0
	3.482	9.014	209.380,79 EUR	0

V letu 2015 je bilo *izvedenih 14 izletov s skupaj 704 udeleženci* (2014 je 12 realiziranih in 5 nerealiziranih izletov za skupaj 895 oseb). Največ izletov je bilo izvedenih *septembra in novembra*. V letu 2015 smo zaostajali za planom *za 800 dnevnih gostov* (planirano 1500 – 50 avtobusov). Za doseganje plana bo potrebno spremeniti način pristopa in delovanja.

Največ obiskovalcev TIC-a od *4.218 vseh obiskovalcev* (3.721 slovenskih – 88 % in 497 mednarodnih gostov) (v 2014 1730 obiskovalcev) je prišlo v TIC *julija (913) in avgusta (752)*.

Informiranje je potekalo sledeče: (i) *Newsletter* - tedensko obveščanje gostov, ki so že bivali in povpraševali pri nas, prijavljeni na e-novice, TIC-i, lokalna in širša javnost,... (ii) *Objava novic in obvestil na Info kanalu Zreške TV in radiu Rogla in Novicah*.

Koordiniranje in vodenje prireditev ter Info kanal v letu 2015 – (i) koordiniranih in vodenih je bilo *18 prireditev in dogodkov v občini Zreče*; (ii) izvedenih je bilo *16 videoprodukcijskih aktivnosti* (urejanje videostrani in sporeda na lokalnem info TV kanalu Zreče, snemanja Zreška panorama, rednih občinskih sej, snemanje in montaža občinskih prireditev ter prireditev društev in klubov idr.). Z mesecem novembrom je INFO KANAL prešel v pristojnost KUD Vladko Mohorič.

LTO Rogla-Zreče je v letu 2015 uresničil večino zastavljenih ciljev. Temeljna pridobitev delovanja LTO je bilo oblikovanje spoznanja lokalne skupnosti, članov združenja ter deležnikov in partnerjev, da delovanje LTO-ja ni namenjeno samemu sebi ampak, da postaja servis in osrednja točka turističnega povezovanja deležnikov.

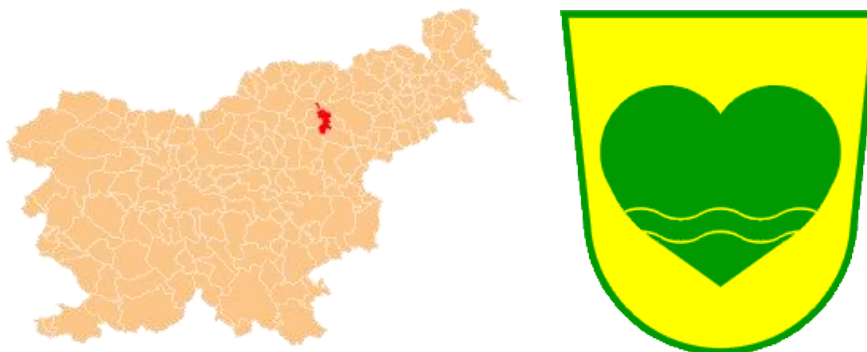
Veliko aktivnosti bo potrebno nameniti *povečanju števila dnevnih gostov* ter *oblikovanju privlačnih in konkurenčnih, predvsem izven zimskih, paketov*. Z rezervacijskim sistemom se šele spoznavajo. *Spletna stran se mora nujno prilagoditi uporabi tablic in pametnih telefonov*, na *področju promocije in sejamskih dogodkov* je potrebno *dvigniti nivo sodelovanja in kvalitete*, kar velja tudi za *dogodke in prireditve*.

Oblikovanje turistične strategije občine Zreče in destinacije kot celote bo pripeljalo do oblikovanja smiselnega in celovitega destinacijskega upravljanja, ki bo prinesel delno *specializacijo in skupno osredotočenost vseh deležnikov*, kar pomeni korak naprej v turističnem in gospodarskem smislu občin in destinacije kot celote.

3 Stanje na področju turizma v občini Zreče

Občina Zreče je *del Savinjske statistične regije*. Sliki 13 predstavljata umeščenost Občine Zreče na zemljevid Slovenije ter *grb*²⁷ Občine Zreče, ki je nastal na osnovi pečatnika Jurija Freudenberga (odtisnjen na listini iz leta 1377). Grb ima obliko ščita z zeleno obrobo. V sredini je v zlatem/rumenem grbovem polju upodobljeno zeleno srce z dvema zlato/rumenima valovnicama v spodnjem delu. Grb Občine Zreče je bil določen z Odlokom o grbu in zastavi Občine Zreče, sprejetim dne 14. 9. 1995.

Slika 13: Umeščenost Občine Zreče na zemljevid Slovenije in grb

Vir: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c3/Obcine_Slovenija_2007_Zrece.svg/300px in Obcine_Slovenija_2007_Zrece.svg.png
<http://www.zrece.si/files/other/dynamiccontent/12/2859Grb%20Ob%C4%8Dine%20Zre%C4%8De.JPG> (3. 7. 2016)

V Tabeli 16 je predstavljena vizitka Občine Zreče.

Tabela 16: Vizitka Občine Zreče

Naslov:	Občina Zreče, Cesta na Roglo 13b, SI-3214 Zreče	
Kontakti:	Telefon: (03) 757 17 00	Faks: (03) 576 24 98
	E-mail: info@zrece.eu	Spletna stran: www.zrece.si
	OZ na portalu Eobčina.si	Facebook: https://www.facebook.com/eobcina
Župan:	mag. Boris PODVRŠNIK	
Število prebivalcev:	6.505 (Vir: E-CRP Ministrstva za notranje zadeve na dan 20.1.2015)	
Površina občine:	67 km ²	
Statistična regija:	Savinjska	
Število naselij:	27	
Leto ustanovitve:	1994	
Matična številka:	5883342000	
Davčna številka:	35536519	
TRR:	SI56 0134 4010 0003 613, BIC: BSLJ SI 2X	
Šifra dejavnosti (SKD):	84.110 - Splošna dejavnost javne uprave	

Vir: <http://www.zrece.si/vizitka> (3. 7. 2016).

Občina Zreče praznuje občinski praznik na 29. maj, dan, ko je bil izglasovan referendum za ustanovitev Občine Zreče.

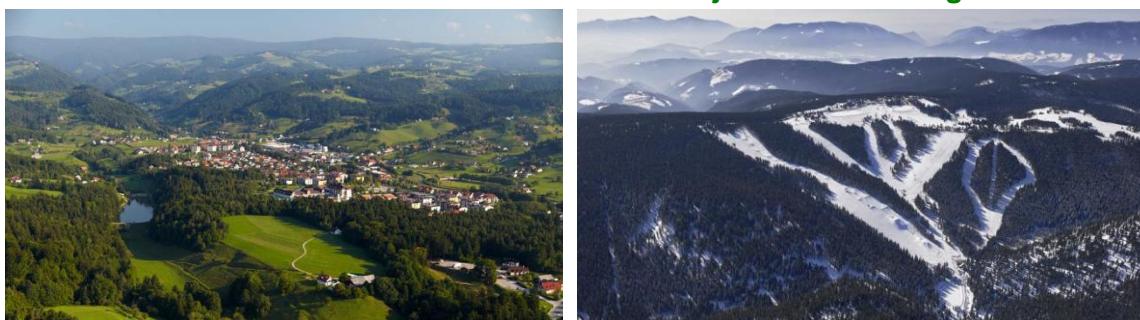
²⁷ Vir: <http://www.zrece.si/obcinskevsebine/370> (3. 7. 2016).

Statistični podatki za občino Zreče, ki omogoča bivanje približno 6.500 prebivalcem (E-CRP Ministrstva za notranje zadeve na dan 20.1.2015), so *za leto 2014* sledeči²⁸:

- približno 6.350 prebivalcev živi na 67 km² površine (povprečno *95 preb./km²*),
- seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev je bil pozitiven (+3,8),
- *povprečna starost občanov je bila 40,8 leta*, število najmlajših (kar je značilnost le redkih slovenskih občin) je večje od števila najstarejših (na 100 oseb, starih 0 do 14 let, je prebivalo 93 oseb starih 65 let ali več) - vrednost indeksa staranja je bila nižja od vrednosti za celotno Slovenijo in povprečna starost prebivalcev Zreč se dviga v povprečju počasneje kot v celotni Sloveniji,
- *266 otrok je obiskovalo 3 vrtce* - od vseh otrok starih od 1-5 let jih je bilo 78% vključenih v vrtec (kar je več kot v vseh vrtcih v Sloveniji skupaj),
- v osnovnih šolah se je v šolskem letu 2014/2015 izobraževalo približno *565 učencev*,
- različne srednje šole je obiskovalo okoli *293 dijakov*,
- med 1.000 prebivalci je bilo povprečno *40 študentov in 9 diplomantov* (v Sloveniji povprečno 42 študentov in 9 diplomantov),
- med delovno sposobnim prebivalstvom v starosti od 15 do 64 let je bilo približno *63% zaposlenih ali samozaposlenih oseb* (tj. delovno aktivnih), kar je več od slovenskega povprečja (57%),
- med aktivnim prebivalstvom je bilo v povprečju *10,8% registriranih brezposelnih oseb*, to je manj od povprečja v državi (13,1%) - med brezposelnimi je bilo več žensk kot moških,
- povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v bruto znesku za približno 9 % nižja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji, v neto znesku pa za približno 7 %,
- v občini je bilo 420 stanovanj na 1.000 prebivalcev (približno 64% stanovanj je imelo najmanj tri sobe, povprečna velikost stanovanja je bila 82 m²,
- skoraj vsak drugi prebivalec je imel osebni avtomobil (53 avtomobilov na 100 prebivalcev), ta je bil v povprečju star 9 let,
- zbranih je bilo 269 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, to je 54 kg manj kot v celotni Sloveniji.

Sliki 14 prikazujeta dolinski del območja občine Zreče z mestom Zreče ter smučišča na Rogli.

Sliki 14: Občina Zreče iz zraka – Dravinjska dolina in Rogla

Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/modules/aktualno/uploads/zre%C4%8De.jpg> in <http://www.booking.com/hotel/si/rogla.sl.html> (1.7. 2016).

²⁸ <http://www.stat.si/obcine/si/2014/Municip/Index/204> (1.7.2016).

3.1 Posnetek stanja narave in kulturne dediščine v občini Zreče

V tem poglavju je predstavljena občina Zreče skozi njeno *naravno in kulturno okolje* s kratkim *pregledom razvoja območja skozi zgodovinska obdobja*.

3.1.1 Naravno okolje v občini Zreče

67 km² površine občine Zreče sega *od Mulejevega vrha na nadmorski višini 1533 m do kraja Dobrovlje s 360 mnm*.

Pohorje je najboljšejejšje silikatno gorovje v Sloveniji in se močno razlikuje od ostalega alpskega sveta. Zanj je značilna neprepustna silikatna podlaga, razgiban relief z razponom nadmorskih višin od 300 do 1543 m in bogato razvejano omrežje površinskih voda. Na Pohorju prevladuje gozdna vegetacija. Posebnost je flora šotnih barij in travišč, območij osamelega krasa ter serpentinska flora na območjih s serpentinitom. Pohorska območja serpentinske flore so edina v Sloveniji.²⁹

Naravno okolje občine Zreče je izjemno na področju *naravnih vrednot (17)*, najdemo pa tudi *dve ekološko pomembni območji ter tri območja Natura 2000* (ZRSVN Celje, Strahovnik, 2016).

Naravno okolje je relativno čisto, mirno in prijetno za rekreacijo v naravi ter doživljanje narave v vseh njenih lepotah.

3.1.1.1 Narava v občini Zreče

V občini Zreče velja med naravnimi znamenitostmi izpostaviti *območje Natura 2000* (9,4% površja - 6,3 km²), *Gozdni rezervat Greben Rogla, Lovrenška jezera, pohorsko šoto*, Zreško jezero, Pavlakovo jama ter potomko Stare trte iz Lenta v Zrečah (Tabela 17).

Tabela 17: Posebnosti na področju narave na Zreškem

Pohorski gozdovi od Mulejevega vrha do Dravinjske doline omogočajo sprostitev ob opazovanju krajinske podobe in naravnih znamenitosti ter raznolike oblike rekreacije in druženja v naravi.³⁰

Lovrenška jezera na kakšen kilometer dolgem in 300 m širokem Lovrenškem barju pritegnejo letno več kot 55.000 obiskovalcev (ALPA, 2013) in omogočajo spoznavanje z visokim barjem, njegovim rastlinstvom in živalstvom. To barje³¹ sestavljata dve območji, med seboj ločeni le z ozkim pasom smrek. V vsakem je na šoti po 10 jezerc, barjanskih oken. Jezerca ležijo na površini okoli 16 ha med Planinko (1392 mnm) in Mulejevim vrhom (1533 mnm) v povirju potokov Radoljne, Mislinje in Velke. Jezerca so kotanje s površino nekaj kvadratnih metrov in globine do 1,2 m. Po opustitvi paše jih zarašča rušje, ki prehaja na obeh straneh barja na bolj strmem in odcednem pobočju v smrekov

²⁹ Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/naravne-znamenitosti/obmocje-natura-2000> (2. 7. 2016).

³⁰ Gozdni rezervat Lovrenška jezera leži na povirju Radoljne, Mislinje in Velke na območju občin Ribnica na Pohorju, Mislinje, Slovenj Gradec, Radlje ob Dravi, Slovenske Konjice in Ruše. V celoti meri 532,17 km². Obsega velike površine balohovih travišč (Pohorske planje), Ribniško in Lovrenško barje, gozdove smreke, ki ji je primešana jerebika, v obrobni in zlasti severnih predelih rezervata pa tudi javor, bukev in jelka. Rezervat se razteza severno od grebena Pohorja med Planinko na vzhodu in Ribniškim sedlom na zahodu in obsega predele Črne mlake, Javorič, Šiklarico, Ribniško barje in Ribniški (Jezerški) vrh. Rezervat je izločen iz naravovarstvenih in gozdarskih vidikov, zlasti zaradi problema zaraščajočih se pašnikov – pohorske planje dajejo značilno podobo osrednjemu površju Pohorja in so življenjski prostor redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, zlasti v barjih. Je največji rezervat v Sloveniji. Vir: <http://www.tematskepoti.si/index.php/ribnica-na-pohorju/item/11-naravne-znamenitosti/318-lovrensko-barje> (5. 7. 2016).

³¹ Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/naravne-znamenitosti/lovrenska-jezera> (2. 7. 2016).

gozd. Jezerc je 11-22, odvisno od obsega in trajnosti stoječe vode. Najvišje jezerce leži na višini 1529 mnm, najnižje pa na višini 1517 mnm. Ob najvišjem ležečem jezercu je postavljen lesen razgledni stolp. Zaradi nadmorske višine nam pohorska barja pričarajo pokrajinske značilnosti pojezerij in resav severne Evrope. V podobnih nadmorskih višinah najdemo taka barja še marsikje v Alpah, pri nas pa so pohorska barja skupaj s poključskimi in jelovškimi barji najdlje na jug pomaknjena pokrajina tega tipa v Evropi, zato so nekaj posebnega. Od hotela na Rogli je urejena in označena nezahtevna pešpot.

Reka Dravinja je največji pritok reke Drave v Sloveniji. Izvira v več izvirih južno od Rogle na Pohorju na nadmorski višini okoli 1200 m. Do kraja Loče teče v jugovzhodni smeri, tu pa se obrne in proti severovzhodu. Velik strmec v zgornjem hribovitem delu se na prehodu na terciarni svet Dravinjskih goric hitro zmanjša. Pri Zrečah ima Dravinja samo še 17‰ strmca. Zaradi zmanjšane strmca v gričevnatem delu začnejo vodni tokovi meandrirati. V Dravo se izliva 8 km od Ptuja pri kraju Videm pri Ptujju, na nadmorski višini 210 m. Tako je relativna višinska razlika med izviro in izlivom 940 m.³²

*Zreško jezero*³³ so zgradili leta 2000 v dolini potoka Koprivnica z namenom, da povečajo turistično ponudbo kraja Zreče. Spodnji del jezera je večji meri v razdalji 700 m ter ima 13.500 m² površine, zgornji del pa je zaraščen in namenjen drstenju, je manjši in meri 300 m v dolžini in ima površino 2.500 m². Skupna količina je 65.000 kubikov vode. Največja globina jezera je pri mostičku med obema deloma jezera in doseže 8 metrov. Glavni pritok jezera je potok Koprivnica, ki se po iztoku iz jezera izliva južneje pri Prelogah v Dravinjo.

3.1.1.2 Naravne vrednote v občini Zreče

Med naravnimi vrednotami občine Zreče (Tabela 18 in Slika 15) velja izpostaviti *Lovrenško barje, Pavlakovo jamo, nahajališča fosilov na Stranicah ter vodotoke Dravinja, Ljubnica, Bohorinščica, Koprivnica in Radoljna*.

Tabela 18: Naravne vrednote v občini Zreče

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
47495*	Pavlakova vodna jama	Jama občasni izvir	geomorfp	NVDP
47497*	Pavlakova zijalka 1	Spodmol, kevdr	geomorfp	NVDP
47496*	Pavlakova zijalka 2	Vodoravna jama	geomorfp	NVDP
41397*	Pečina v Novi dolini	Brezno/jama	geomorfp	NVDP
230	Lovrenško barje	Šotno barje na slemenu Planinka na Pohorju severno od Rogle	geomorf, hidr, bot, ekos, geol	NVDP
303	Stranice - nahajališče fosilov 1	Kredni rudistni greben v kamnolomu pri Stranicah	geol	NVDP
			drev	NVLP
1550	Loška Gora - vaška lipa	Vaška lipa v Loški Gori	drev	NVLP
			drev	NVLP
4450	Stranice - nahajališče fosilov 2	Nahajališče krednih hipuritov v opuščnem kamnolomu pri Stranicah	geol	NVLP

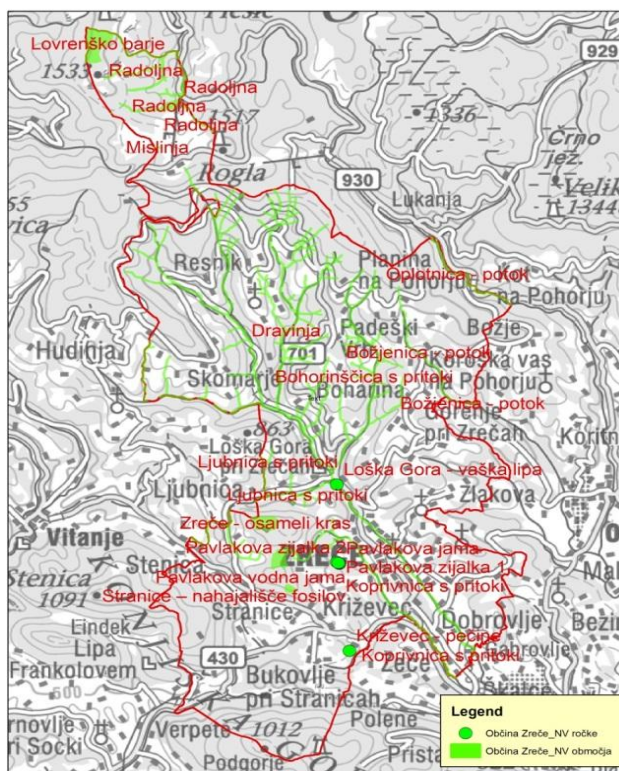
³² Celotna dolžina reke Dravinje je 73 km, vsi njeni pritoki skupaj pa merijo 1361 km. Velikost porečja, od koder se stekajo površinske vode je 817,4 km². V zgornjem toku je Dravinja hudourniška, kar je vidno zlasti ob močnejših nevihtah in teče po globoko vrezanih grapah. Poleg ostalih pohorskih potokov je zelo vodnata in pogosto poplavlja ter ruši mostove in prometne poti ob strugi. Ima tudi velik hidroenergetski potencial. Visoko vodo ima v pomladnih mesecih, zaradi taljenja snega in v jeseni, zaradi sekundarnega padavinskega maksimuma. Na jugovzhodnem delu Pohorja izvirajo tudi nekateri pritoki Dravinje, npr. Čadramščica, Ložnica, Oplotnica, Bistrica, Devina in Polskava. (Vir: <http://www.zrece.si/atrakcija/2156>, 3. 7. 2016).

³³ Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/naravne-znamenitosti/zresko-jezero> (2.7.2016).

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status
4495 V	Dravinja	Dravinja, desni pritok Drave, od izvira do Slap	hidr	NVDP
5512	Ljubnica s pritoki	Desni pritok Dravinje s pritoki z ohranjeno strugo	hidr, ekos	NVLP
			geomorf, hidr	NVLP
5952	Stranice - osameli kras	Osameli kras z jamami in vrtačami pri Stranicah	geomorf, geomorfp	NVLP
5957	Zreče - osameli kras	Osameli kras zahodno od Zreč	geomorf	NVLP
5954	Križevac - pečine	Prepadne stene južno od Križevca pri Stranicah	geomorf	NVLP
5956	Zreče - nahajališče antracita	Rudnik antracita v Zrečah	geol	NVLP
6066	Koprivnica s pritoki	Desni pritok Dravinje s pritoki z lepo razvito obvodno drevnino	hidr, ekos	NVLP
6107	Bohorinščica s pritoki	Naravno ohranjen vodotok s pritoki, levi pritok Dravinje pri Loški Gori	hidr, ekos	NVLP
6276	Radoljna	Desni pritok Drave, severovzhodno od Lovrenca na Pohorju	hidr, geomorf	NVDP

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, februar 2016.

Slika 15: Naravne vrednote v občini Zreče

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, februar 2016.

3.1.1.3 (Za)varovana območja v občini Zreče

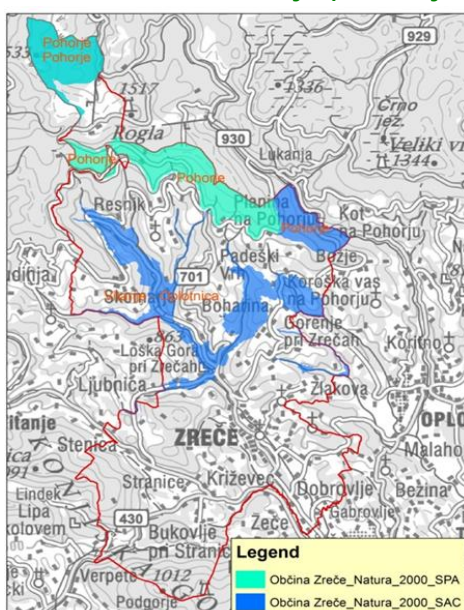
Območje Pohorja s peštrim rastlinskim in živalskim svetom, predstavlja enega izmed biserov narave Slovenije. To dokazuje tudi uvrstitev Pohorja v *mrežo posebnih evropskih naravovarstvenih območij Natura 2000* (Tabela 19 in Slika 16).

Tabela 19: Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

Koda	Ime	Status
SI5000006	Pohorje	POV
SI3000270	Pohorje	POO
SI3000311	Vitanje - Oplotnica	POO

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, februar 2016.

Slika 16: Posebna varstvena območja (območja NATURA 2000)

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, februar 2016.

Gre za *ekološko pomembna območja* (Tabeli 20 in 21, Slika 17), ki so na ozemlju Evropske skupnosti pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja *habitatskih tipov in habitatov vrst*. Določena so na osnovi *Direktive o pticah in Direktive o habitatih*.³⁴

Tabela 20: Ekološko pomembna območja v občini Zreče

Koda	Ime	Status
41500	Pohorje	EPO
11500	Velenjsko – Konjiško hribovje	EPO

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, marec 2016.

Tabela 21: Ekološko pomembna območja v občini Zreče

Pohorje – Območja Nature 2000 na Pohorju, ki so opredeljena po habitatni direktivi, so namenjena ohranjanju *enajstih habitatnih tipov in eni rastlinski vrsti*. Med habitatnimi tipi se na Pohorju pojavljajo *kisloljubni smrekovi gozdovi* od montanskega do alpskega pasu; *barjanski gozdovi*; *bukovi*

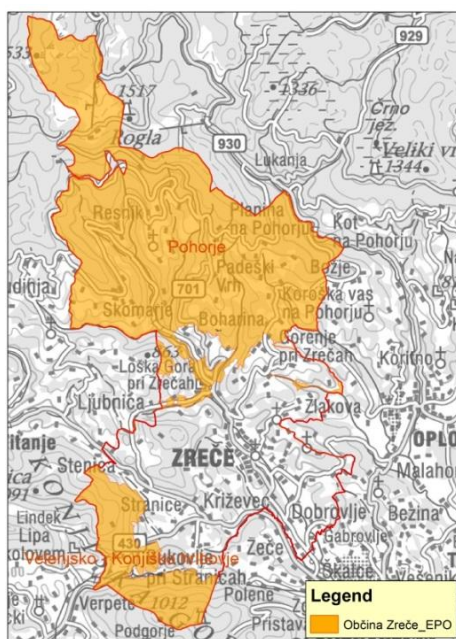
³⁴ Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/naravne-znamenitosti/območje-natura-2000> (2. 7. 2016).

gozdovi; javorovi gozdovi; ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi; silikatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok; prehodna barja; aktivna visoka barja; vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom na silikatnih tleh v montanskem pasu; alpske reke in zelena vegetacija vzdolž njihovih bregov ter naravna distrofna (kisla, z malo hranil) jezera in ostale stoječe vode. Od rastlinskih vrst je pomemben nepravi sršaj, ki je predstavnik serpentinske flore. Za njegovo ohranjanje sta namenjeni dve območji, in sicer Bistriški jarek in ob Polskavi.

Kot omenjeno, je na Pohorju najpogostejši spremljevalec smrekov gozd, naletimo pa tudi na barja, ki tu dosegajo svojo južno mejo evropske razširjenosti. Tipični rastlinski predstavniki barjanskih rastlin so okroglostna rosika, nožničavi munec in navadna rožmarinka. Na Pohorju najdemo tudi planje in resave, ki so ostanek kulturne krajine – nekdanjih pašnikov in travnikov. Tu je prevladujoča združba volkovje, katerega tipičen predstavnik je trava volk, v združbi pa so prisotne še arnika, brkata zvončnica in oranžna škržolica. Na več mestih so tudi rastišča kukavičevk ali orhidej. Na resavah prevladuje jesenska resa, značilne pa so še borovnice in brusnice. Vir: <http://www.naravovarstveniatlas.si/nvajavni/profile.aspx?id=EPO@ZRSVNJ> (15. 7. 2016).

Velenjsko-Konjiško hribovje - med Velenjsko kotlino in Dravinjsko dolino je z veliko raznolikostjo habitatnih tipov (gozdovi, travišča, jame, skalne stene, jezera), življenjski prostor redkih in ogroženih vrst, predvsem rastlin, metuljev, ptic in netopirjev. 50 km dolgo hribovje, ki poteka v smeri vzhod – zahod prekinjajo soteske vodotokov in ga delijo v več naravovarstveno pomembnih enot, ki se močno razlikujejo po habitatnih tipih in vrstah. Rudniški jezera v zemeljskih ugrezninah premogovnika Velenje, Huda luknja, Tisnik, Paški Kozjak ter Stenica in Konjiška Gora. Enotno krajinsko podobo bukovih gozdov, travnikov s prevladujočo visoko pahovko in travniškimi sadovnjaki v bližini naselij in gorskih kmetij presekajo biotopske posebnosti, ki bogatijo raznolikost ekosistemov. V globokih soteskah je prisotna alpska flora na nižjih nadmorskih višinah, na sončnih izpostavljenih legah ilirska termofilna flora in gozdovi rdečega bora. Pretežno zakrasel svet prepredajo kraške jame, katere poseljujejo jamski organizmi, zatočišče v njih pa si iščejo tudi različne vrste netopirjev. Na južnih skalnatih pobočjih in v kamnolomu pri Žičah je rastišče endemne rastlinske podvrste žički grobeljnik (*Alyssum montanum* var. *pluscanescens*). Flori in favni ekstenzivnih suhih travišč se pridružujejo tudi alpinska in subalpinska travišča s prevladujočim volkom, evrosibirska suha in ploska sekundarna travišča, pretežno na karbonatih, oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe. Na območju je sicer evidentiranih več sto vrst različnih taksonomskih skupin, načeloma pa je območje še neraziskano. Pomembni so sklenjeni gozdni kompleksi, kjer prebivajo tudi večje saproksilne vrste. Vir: <http://www.naravovarstveniatlas.si/nvajavni/profile.aspx?id=EPO@ZRSVNJ> (15. 7. 2016).

Slika 17: Ekološko pomembna območja v občini Zreče

Vir: ZRSVN Celje, Strahovnik, februar 2016.

3.1.1.4 Aktivnosti deležnikov v naravnem okolju na Rogli

V obdobju od leta 2009 do danes so se na Pohorju zvrstili številni projekti varstva narave ter vključevanja naravnih vrednot v okoljevarstveno in turistično ponudbo območja. Pri tem je Občina Zreče vedno tesno sodelovala z Zavodom za varstvo narave RS, območnima enotama Maribor in Celje ter Zavodom za gozdove Slovenije in drugimi deležniki v območju. Izpostaviti velja naslednje projekte: *NATREG*, *ALPA*, *WETMAN* in *SUPPORT ter Sklad za naravo Pohorje* (Tabela 22).

Tabela 22: Projekti na Pohorju ter Sklad za naravo Pohorje

Projekt NATREG – 'Kako upravljati varovana območja narave, da bodo postala priložnost za trajnostni razvoj (2009-2011) je povezal številne ponudnike pri oblikovanju 'Načrta upravljanja pilotnega območja Pohorje' ter 'Vizije Pohorje 2030'. Iz njega izhajata projekta *ALPA* in *WETMAN* ter dve skupini deležnikov, in sicer *Sklad za naravo Pohorja* (Priloga 4) ter *Skupina za Pohorje*, ki nadaljujeta z aktivnostmi razvoja Pohorja. Vizija Pohorje 2030 je bila predstavljena na več razstavah v več občinah Pohorja. Vir: <http://www.natreg.eu/pohorje/> (2. 7. 2016) in Lešnik Štuhec 2011a.

Projekt ALPA se nanaša na 'Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih' (2013) in je bil namenjen med drugim tudi obuditi aktivnosti na planjah na Pohorju. Ob mnogih čistilnih akcijah zarasti na planjah, so bile izdelane *Strokovne podlage za oblikovanje Akcijskih načrtov za kakovostne izdelke, turistične storitve in turistične produkte na območju Pohorja*. Njihov cilj je bil razviti in vpeljati kakovostne in trajnostne turistične storitve ter spodbuditi razvoj in trženje pridelkov / izdelkov pašnih planin – planj ter prispevati k razvoju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, da postane ohranjanje pašnih planin - planj tudi ekonomsko vzdržno. Strokovne podlage služijo kot priložnost za razvoj, promocijo, trženje in vpeljavo ter evalvacijo kakovostnih trajnostnih izdelkov in turističnih storitev /produktov (z lokalno dodano vrednostjo) - *akcijski načrti za razvoj in trženje ponudbe v navezi s planjami in travišči*. Sestavljajo ga npr. za prehranske izdelke: *Kriteriji kakovosti za izdelke s pohorskih planj in travišč; Vodila za kakovostne izdelke s pohorskih planj in travišč; Marketinški splet izdelkov s pohorskih planj in travišč; Vzpostavljane oskrbne mreže izdelkov s pohorskih planj in travišč*, ki jo določajo proizvodna veriga, način prodaje, odkupna veriga in sistem logistike – oskrbna mreža. Z deležniki Pohorje je bilo izdelanih 20 poslovnih načrtov, ki vključujejo akcijske načrte za 6 kulinaričnih izdelkov, 6 izdelkov iz lesa, 1 zeliščni kozmetični izdelek, 3 turistične storitve in 5 turističnih produktov. Vir: <http://www.projektalpa.si/> (2. 7. 2016) in Lešnik Štuhec 2013.

Projekt WETMAN – cilj projekta z naslovom 'Ohranjanje in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji' (2013) je bila obnova in izboljšanje stanja šestih slovenskih mokrišč, med njimi tudi Pohorskih barj, ki so opredeljena tudi kot območja *Natura 2000*. Na območju Pohorja je pet večjih mokrišč – visokih barj: "Ribniško barje" (9.3 ha), "Lovrenška barja" (89 ha), "Klopnovrška barja" (93.9 ha), "Javorski vrh" (2.4 ha) in "Črno jezero" (skupaj z okolico 68.8 ha), ki predstavljajo največji kompleks barj v Sloveniji. Pohorje za tarčne vrste in habitatne tipe predstavlja najbolj jugovzhodno mejo razširjenosti v Evropi. S projektom so bile urejene brunčane poti ter spremljanje obiska, ozaveščanje in usmerjanje na teh občutljivih varovanih območjih. V prvi fazi projekta so bila urejena tri mikro območja, in sicer *Ribniško jezero, Lovrenška jezera in Črno jezero*. V drugi fazi so bila urejena še barja na *Ostruščici na Rogli* in *Naravoslovna učna pot Črno jezero*.

Projekt SUPPORT - Trajnostno upravljanje Pohorja (2015). Pohorje je zaradi svojih naravnih danosti uvrščeno v ekološko omrežje *Natura 2000*, vendar so zaradi številnih dejavnikov, predvsem pa zaradi razvoja turizma in rekreacije, ogroženi najvrednejši deli narave Pohorja. Številnim vrstam ptic, dvoživk in metuljev upada številčnost. Zato je cilj projekta *SUPPORT* *poiskati rešitve za trajnostni razvoj Pohorja, ki bo hkrati zagotavljal ohranjanje naravovarstveno visoko vrednih območij in obstoj prostora za aktivnosti v naravi*. V sklopu projekta so se izvajale aktivnosti: (i) za izboljšanje stanja mokrišč, traviščnih habitatnih tipov in varovalnih gozdov znotraj projektne območja, (ii) pridobivanja podatkov o stanju in razširjenosti petih vrst ptic na Pohorju, (iii) za povečanje površin tarčnih habitatnih tipov in habitatov tarčnih vrst z ustreznim upravljanjem, (iv) za usklajevanje interesov na projektne območju, (v) za vzpostavitev modela sistema upravljanja na območjih z

visoko biotopsko vrednostjo, (vi) vključitev naravovarstvenih usmeritev v strateške dokumente sektorjev. Med drugimi je bila oblikovana tudi študija z naslovom »Analiza območij športnih in rekreacijskih aktivnosti na Pohorju«, ki je pokazala največ konfliktov med kolesarji ter vozniki motornih sani z gozdarji oz. kmeti.

Vir: <http://www.projektipohorja.si/projekti/projekt-suport/o-projektu/> (2. 7. 2016) in Lešnik Štuhec 2015.

Sklad za naravo Pohorje - Sklad za naravo Pohorje ustanovljen leta 2009 je v svojem prvem štiriletnem obdobju zabeležil rezultate, ki so spodbudili k nadaljevanju in ponovnemu podpisu dogovora o sodelovanju med partnerji. Podpisniki dogovora Unior d.d. Program Turizem, Zavod republike Slovenije za varstvo narave in Občina Zreče tako nadaljujejo sodelovanje pri ohranjanju narave, naravovarstvenem osveščanju in trajnostnem odnosu do narave na širšem območju Pohorja ter so pripravljeni zavzemati se za trajnostni in sonaravni razvoj Pohorja. Vsako pomlad se v sklad stečejo sredstva od prodaje smučarskih vozovnic in tekaških kart. Namenjena so izvajanju akcij, projektov in aktivnosti s področja ohranjanja narave. (9. 10. 2013) (Vir: http://www.zrsvn.si/dokumenti/68/2/2013/Sklad_NK_09_10_3368.pdf (2. 7. 2016). (Več glej Priloga 4).

Na celotnem pilotnem območju projekta NATREG izvaja pašo samo *pašna skupnost Rogla*, ki pase živino v okolici turističnega centra Rogla (del površin PE Ostruščica) in štirje posamezni kmeti, ki pasejo živino na PE Kope in Črni vrh.

*Na območju Ostruščice pase pašna skupnost Rogla v kateri je združenih 14 kmetov iz naselij Gorenje (2), Padeški vrh (2), Boharine (1), Resnika (2), Tolstega vrha (1), Skomarja (2), Hudinje (2) in Planine na Pohorju (1). Pasejo na 53 ha pašnikov v okolici turistično rekreacijskega centra Rogla, večino površin predstavljajo *obstoječa smučišča*. Pasejo tudi na 2,7 ha površinah, ki so znotraj pilotnega območja ALPA (projektna enota Ostruščica). Po tem, ko najemniki travnikov v tej projektne enoti pokosijo travo pasejo na celotnem območju Ostruščice (praviloma konec avgusta).*³⁵

Celotno pilotno območje je *del lovišča s posebnim namenom* (LPN) *Pohorje* s skupno površino 27.000 ha. Razdeljeno je na pet revirjev s katerimi upravlja Zavod za gozdove Slovenije OE Maribor. V lovišču lovijo predvsem lovski gosti, posebnost pa je *lov na gamsa* v razmeroma lahko dostopnih loviščih. LPN Pohorje se že od svojega nastanka dalje financira pretežno iz dohodkov lovnega turizma.

3.1.2 Kulturno okolje občine Zreče

Občina Zreče je leta 2014 sprejela strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v Občini Zreče z *naslovom »Lokalni program kulture občine Zreče za obdobje 2014-2018«*³⁶. Program izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes za kulturo. S programom so določeni temeljni *strateški cilji na področju kulture, urejen način izvajanja kulturne politike in spodbujanja nadaljnega razvoja kulture, predstavljene prioritete na področju kulture in investicijsko vzdrževanje v javno kulturno infrastrukturo*. Posebno mesto na področju kulture ima ljubiteljska dejavnost. V programu so tako predstavljene tudi dejavnosti kulturnih društev.

³⁵ Vir: Socioekonomska analiza pilotnega območja Pohorskih planj (Akcijski načrt 1.1), Jurij Dobnik in Sebastjan Štruc, ZRSVN Celje, januar 2013.

³⁶ Vir: http://www.lex-localis.info/files/37d5a7e3-c083-404b-bf44-725ccd10d6d8/63552036_0000_Lokalni%20program%20kulture%202014.pdf (3. 7. 2016).

3.1.2.1 Kratek pregled razvoja območja skozi zgodovinska obdobja

Na idealnem mestu, v zglavju Dravinjske doline, so se že pred več stoletji razvila tri naselja: *Zgornje Zreče, Spodnje Zreče in Dobrava*.³⁷

V reko *Dravinjo* se steka več hudourniških potokov, ki so že v preteklosti zagotavljali domačinom neprecenljiv vir energije.

Občina Zreče ima zelo razgiban relief. Skrajna severozahodna in hkrati najvišja točka v občini je *Mulejev vrh s 1533 mnv*, medtem ko se najnižja točka občine, z nadmorsko višino *360 m*, nahaja v *naselju Dobrovlje*, na skrajnem jugovzhodu občine.

Poleg naravnih znamenitosti se lahko Zreče pohvalijo z bogato kulturno zgodovinsko dediščino. Na tem območju so bili *ljudje naseljeni že 2200 let pred našim štetjem*, kar so pred 60 leti razkrile prazgodovinske in antične najdbe v okolici *Brinjeve gore*.

Za *prvo pisno omembo Zreč* se šteje leto *1206*, ko je bil podpisan dokument, v katerem je kot priča nastopal *Rupert Zreški (Ruberto de Reetsach)*. Listina je bila zapisana in izdana v *kartuzijanskem samostanu v Žičah* (Priloga 5).

Na obrobju današnjih Zreč so bili *v srednjem veku* zgrajeni kar *trije gradovi*:

- *Freudenberg*, ki je stal na skrajno severozahodnem vrhu Brinjeve gore in se prvič omenja leta 1217,
- *Lušperk* (Loški grad), ki so ga zgradili na strmem griču nad naseljem Loška gora. S tega gradu izhaja vitez Henrik Lušperški, ki leta 1279 nastopi kot priča v dokumentu,
- *Jamnik* (Holenstein – jamski grad), ki je stal verjetno na vrhu strmega hriba nad nekdanjim naseljem Nova Dobrava. Glede na prvo pisno omembo gradu, iz leta 1342, se domneva, da je bil kasneje, nekoliko nižje, sezidan še dvorec z istim imenom.

Župnijska cerkev Sv. Egidija v Zrečah se prvič pisno omenja *leta 1375*, medtem ko so bile njene podružnice: *Sv. Martin, Sv. Neža in Sv. Mati božja* zgrajene v *17. in 18. stoletju*. V srednjem veku so bili zemljiški posestniki na območju Zreč in okolice *Konjiški gospodje in kartuzijani iz Žič*.

V zreškem prostoru se je že v *prvi polovici 19. stoletja pojavilo rudarjenje s premogom*. Najpomembnejši premogovnik na tem območju je bil *rudnik v Radani vasi*, kamor je bila *leta 1903 pripeljana železnica iz Konjic*. Na železniško postajo Zreče, kjer se danes nahaja *Muzej ozkotirne železniške proge Poljčane-Konjice-Zreče*, je prvi vlak pripeljal *15. januarja 1921*. 300 let stara *Ošlakova kovačija* priča o zgodnjem razvoju *kovaštva* na tem območju. *Leta 1925* pa se z ustanovitvijo *Štajerske železo-industrijske družbe prične industrijski razvoj kovaške industrije*.

Zreče so si s pospešenim gospodarskim in turističnim razvojem v povojnem času *oktobra leta 1987*, pridobile vse pogoje, da iz kraja postanejo *mesto*.

³⁷ Vir: <http://www.zrece.si/Datoteke/Upravljalca/Datoteke/12/O%20ob%C4%8Dini/PREDSTAVITEV%20OB%C4%8CINE%20ZRE%C4%8CE.pdf> (3. 7. 2016).

Ob teritorialnem preoblikovanju komun *leta 1994*, je bila na tem območju ponovno ustanovljena *Občina Zreče*, ki se lahko pohvali z zelo razvitim: (i) *gospodarstvom* (Unior d. d. s štirimi programi, tudi Program Turizem (Turistični center Rogla, Terme Zreče), SwatyComet d. o. o. in GKN Driveline Slovenija d. o. o), (ii) *malim gospodarstvom* (Pekarna Težak d. o. o., Marovt d. o. o., Wravor d. o. o., Nefrodial d. o. o.), ter (iii) *zasebno turistično ponudbo* (Hotel Pod Roglo, Hotel Zvon, Gostilna Smogavc, 8 turističnih kmetij, dve izletniški kmetiji in veliko gostinskih ponudnikov).

3.1.2.2 Kulturna dediščina občine Zreče

Občina Zreče ima bogato kulturno dediščino. Izpostaviti velja *10 cerkva, ruševine 3 gradov, 2 muzeja in 2 samostojni razstavi, Skomarsko hišo, 2 mlina in 2 kovačiji ter forma vivo*. Znamenitosti so podrobno opisane v *Lokalnem programu kulture 2014-2020*.³⁸

V *Register nepremične kulturne dediščine Slovenije* je vpisanih *65 enot dediščine iz občine Zreče* (Tabela 23).

Tabela 23: Enote nepremične kulturne dediščine vpisane v Register kulturne dediščine Slovenije

Arheološka dediščina	Stavbna dediščina	Parki in Vrtovi	Stavbe s parki in vrtovi	Spomin. objekti in kraji	Naselja in njihovi deli	Kulturna krajina	Skupaj
9	53	/	/	1	1	1	65

Vir: <http://rkd.situla.org/> (2. 7. 2016).

Med enotami arheološke dediščine izstopa *arheološko najdišče Brinjeva gora* (Tabela 24).

Tabela 24: Nepremična kulturna dediščina na Zreškem

Brinjeva gora sodi med prve višinske naselbine in je obstajala že vso mlajšo kameno dobo ter preživela mnoge nižinske naselbine. Arheološka izkopavanja v začetku šestdesetih let preteklega stoletja so odkrila številne antične najdbe, ki kažejo na razgibano življenje že v davni preteklosti, od *3 do 5 tisoč let pred našim štetjem*. Arheološka izkopavanja, ki so pod vodstvom arheologa Stanka Pahič trajala kar 11 let, so odkrila vrsto arheoloških najdišč iz različnih prazgodovinskih in zgodovinskih obdobj; od najstarejših *bakrenodobnih seliščnih ostalin v Brezju in Zrečah, Pavlakove jame s prazgodovinsko lončenino v Dobravi, bronastodobne, žarnogrobiščne ter antične in poznoantične naselbine na Brinjevi gori z bronastodobno gomilo, žarnim grobiščem, rimskodobnimi gomilami ter s skeletnimi poznoantičnimi in slovanskimi grobovi na njenem obrobju*. O naravnih danostih tega področja pričajo tudi kasnejše *srednjeveške naselbine ter najstarejše ohranjene stavbe in cerkve*. Iz srednjega veka so tudi *ostanki gradov*, ki so bili nekoč na območju Zreč. Brinjeva gora je tudi eden izmed najbolj obiskanih hribov tik nad Zrečami in tja vodi več pešpoti, dobro utrjena cesta in tudi alpinistična plezalna smer imenovana tudi »Boštjanova pot«. Razstava o izkopavaninah na Brinjevi gori je postavljena v avli hotela Atrij v Zrečah.

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Brinjeva_gora_nad_Zre%C4%8Dami (28. 7. 2016).

Kar *53 enot* kulturne dediščine je vpisanih v skupino *stavbna dediščina*. Med njimi so trije gradovi, in sicer: Grad Freudenberg na hribu nad Brinjevo goro, Grad Jamnik – Holenstein ter Grad Lušperk – Luschberg v Zrečah. Izjemno bogata je sakralna dediščina, kjer izstopa deset cerkva, in sicer: (i) Župnijska cerkev sv. Egidija v Zrečah, (ii) Cerkev Sv. Martina v

³⁸ Vir: http://www.lex-localis.info/files/37d5a7e3-c083-404b-bf44-725ccd10d6d8/63552036_1540000000_Lokalni%20program%20kulture%202014.pdf (3. 7. 2016).

Zlakovi (17/18 stol.), (iii) Cerkev Sv. Neže na Brinjevi gori, (iv) Cerkev Matere Božje na Brinjevi gori, (v) Župnijska cerkev Sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami (14/17.stol.), (vi) Cerkev sv. Lovrenca na Stranica, (vii) Cerkev Sv. Jakoba na Resniku (sr. 15. stol.), (viii) Cerkev Sv. Lamberta na Skomarju (15. stol.), (ix) Cerkev na pokopališču Zreče, (x) Cerkev Jezusove spreobrnitve na gori na Rogli (2010). (Tabela 25)

Tabela 25: Nepremična kulturna dediščina na Zreškem

Grad Freudenberg je bil zgrajen na strmem grebenu Brinjeve gore, na 588 m nadmorske višine, severozahodno od romarske cerkve Matere Božje nad kmetijo Podgrašek. Po imenu kmetije je nekdanji Zreški župnik Matija Karba pravilno sklepal, da je tu nekoč stal grad, ki je po 15. stoletju propadal in do 20. stoletja tako propadel, da je le ime kmetije bilo sled k nekdanjemu Freudenbergu. Pozidan naj bi bil konec 12. stoletja ali na samem začetku 13. stoletja. Že leta 1224 se je po njem imenoval Ortolf iz Slovenskih Konjic. Leta 1206, ko se ime Zreče prvič pisno pojavi v listini, kjer je Rupert iz Zreč kot prva priča pričal v darilni pogodbi Otokarja iz Konjic, se sklepa, da je morda prav ta Rupert dal na krškem ozemlju pozidati grad. Skopi sledovi ne omogočajo sklepati, kako velik in kakšen, bi naj bil grad. Pričujoči tloris A. Stegenška je le približek gradu. Grad naj bi dobil ime iz imena kraja, ki naj bi izhajalo iz staronemške besede Freude – Srečni hrib. Zadnji freudenberški vitez Bertold se poslednjič imenuje v listini iz leta 1309, nato so grad upravljali krški fevdniki, gospodje Helfenberški – Soteški po Henriku I, ki je bil poročen s Vilburgo s Freudenberga, Viltuški (od 1337) pa grofje Devinski (od 1385) in grofje Walsee od 1401 pod katerimi je grad do srede 15. stoletja fizično propadel. Leta 1466 grad postane last deželnega glavarja, cesarja Friderika III. Zadnjič se grad omenja še leta 1497 kot Freydenberg. Omeniti velja še listino iz leta 1375, ko je viltuški gradiščan Herman skupaj z Henrikom konjiškim gradiščanom pečatil listino na kateri je pečatnik zelo podoben pečatniku gradiščana Jurija, ki je tu bival v letih 1377 do 1381 in je imel v svojem pečatniku dva rastlinska lista postavljena v motiv srca. Na osnovi tega je zgodovinar dr. Otorepec Božo razvil sedanji grb Občine Zreče. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/gradovi/grad-freudenberg-v-zrecah> (28. 7. 2016).

Grad Jamnik – Holenstein v Zrečah - Njegova točna lega ni znana, ni tudi popolnoma zanesljivo, če je kdaj sploh obstajal. Se pa v pisnih virih iz leta 1342 omenja Henrik Tanner, ki je pod utrdbo Jamnik postavil kapelo sv. Pankracija in pri Oglejskem patriarhu dosegel beneficij in stalnega duhovnika. Prav zato se domneva, da je Tanner dal postaviti grad, ki je stal v bližini povečane umetne jame in je bil tip pred jamskega gradu in ni istoveten s kasnejšo graščino. Sklepa se, da je bil obdan z visokim obzidjem, jarki in stolpi, vendar dimenzije in oblika niso znani. Zamenjal bi naj več lastnikov – bil je v lasti Konjiških plemičev, ki so ga večkrat podeljevali v fevd, vendar je bila ta lastnina v bistvu odvetništvo nad krško posestjo v teh krajih. Tu je bival Konjičan Ortolf V., ko je v Konjicah obubožal. Leta 1369 sta grad prejela v fevd brata Henrik in Leopold iz Konjic od vdove Henrika Tannerja, Katarine iz Viltuša, lastnice Konjic in Freudenberga. Tik pred smrtjo Leopolda, leta 1386, sta Haug Devinski in njegova žena Ana Viltuška podelila posest in grad plemenitemu Hansu iz Sekožna in leta 1432 sta lastnika gradu Bernard Sachs in njegova mati Doreteja, ki je bila patrona cerkvice sv. Pankracija. Grad se leta 1477 zadnjič omenja in je nato še deželno knežji, pripadajoča posest pa krški fevd. Propadel je ob koncu 15. stoletja. Dvorec, Jamnik (Holenstein) se je nahajal ob današnji Pavlakovi domačiji, vendar je danes skoraj nemogoče pokazati kje je stal, saj ni nobenih sledov nekoč mogočnega dvora in kapele sv. Pankracija. Začetek gradnje tega dvorca bi lahko bilo leto 1369, ko sta od Viltuških dobila brata Henrik in Leopold v fevd Jamnik. Od bolj znanih imen je bil lastnik dvorca tudi Krištof Prager, ki je dal pozidati dvorca Pragersko (kraj je po njem dobil ime) in Prebold. Lastniki so bili še Fuhrerji (1620-1716), pl. Fuhrenbergi, (grobnica v cerkvi sv. Egidija), baronica Julijana Kulmer in drugi. Leta 1783 je bila opuščena kapela sv. Pankracija in leta 1911 so jo za potrebe rudnika tudi razstrelili. Približno podobo gradu daje Vischerjev bakrorez. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/gradovi/grad-jamnik-holenstein-v-zrecah> (28. 7. 2016).

Grad Lušperk – Luschberg v Zrečah (na prehodu iz 12. v 13. stol.) leži na strmem griču (607 m nadmorske višine) ob sotočju reke Dravinje in Ljubnice v kraju Loška gora s čudovitim pogledom na Dravinjsko dolino in Zreče, vendar mu je prav ta lega onemogočala kasnejšo večjo pomembnost. Stal je na ozemlju krškega zemljiškega kompleksa, ki ga je Hema Breško-Seliška poklonila benediktinkam v Krki. Kdo ga je postavil ni znano. Grad s tem imenom se prvič pojavi, ko je Henrik Lušperški leta 1279 pričal na mariborskem gradu, in tudi kasnejše listine govorijo o tem, da je bil Henrik Lušperški eden izmed mariborskih. To potrjuje še listina iz leta 1305, ko je Konrad iz

Maribora in njegova žena Pendit- Benedikta prodala moževemu bratrancu Gotfridu svoj delež pri gradu Lušperk. Ti so ga ohranili vse do leta 1376, ko je krška škofija vzela grad nazaj, saj je bil njihov fevd. Zaradi mnogih omemb mariborskih se domneva, da so grad tudi pozidali prav na strateško in prometno neugodnem kraju. Leta 1430, ko je v Vitanju bival krški škof Awer, se omenja oskrbnik gradu Nikolaj Lewpacher. Ometi velja še ime Viljem Lušperker, ki je bil po vsej verjetnosti le uslužbenec Lušperških - znan je njegov govoreči grb – ris na hribu, tj. Luchs – berk (Lušperk). Kot zadnji se omenja skrbnik gradu Nikolaj Limbuški, in sicer leta 1430. Po tem času pomembnost Lušperka upada. Že leta 1502 je bil opuščen. Ugibanje o prvotni podobi gradu ima zelo malo možnosti, saj so ostanki gradu skromni, čas pa je zabrisal mnoge dokaze verjetno mogočne zgradbe. Višina obzidja naj bi bila ponekod visoka tudi do 6 metrov in debelina več kakor meter. Grad je imel obrambni jarek in na obzidju lesene obrambne hodnike. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/gradovi/grad-lusperk-luschberg-v-zrecah> (28. 7. 2016).

Župnijska cerkev sv. Egidija v Zrečah (397 mnv) se v pisnih virih prvič omenja šele leta 1375, čeprav njeni začetki segajo že v 11. stoletje, ko sta čaščenje tega svetnika in s tem gradnja cerkva bila na višku. Cerkev ima romansko osnovo, s kasnejšimi posegi pa so ji dodali še gotske in poznogotske elemente ter baročne oltarje, in sicer tri stranske in glavnega s svetim Egidijem pod Sv. trojico, kjer je prikazan kot benediktinski opat s košuto ob nogah. Glavni oltar je delo Janeza Rangusa iz Vojnika in je bil izdelan leta 1850 ter obnovljen leta 1951, ko ga je obnovil Miloš Hohnjec iz Celja. Velika pridobitev v povojni zgodovini sakralnih spomenikov je bila izgradnja nove cerkve Vstalega zveličarja leta 1988. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/cerkve/zupnijska-cerkve-sv-egidija-v-zrecah> (28. 7. 2016).

Cerkev Sv. Martina v Zlakovi (578 mnv) je od ohranjenih druga najstarejša cerkev v župniji. Po vsej verjetnosti njeni prvi začetki segajo tja v 14. stoletje, ko naj bi jo začeli graditi kartuzijani iz bližnjega samostana v Žičah. Cerkev stoji kot severni mejnik vinorodnega okoliša, nekoliko višje od Kropfove kleti, kjer je kasneje sicer bila vinska klet kartuzijanov. Najstarejši del cerkve je vzhodni del ladje s poznogotskim vhomom, verjetno leta 1686 sta se prizidala prezbiterij in zvonik, kasneje, verjetno leta 1739, pa so ladjo širili in tako povečano ladjo obokali. Cerkev sv. Martina je peti kulturni spomenik v Sloveniji, označen z Martinovo stopinjo. Martinova stopinja je poleg smernega kamna enoten simbol evropske kulturne poti, podobno kot je Jakobova školjka simbol za Camino. S stopinjo so označeni spomeniki, povezani z Martinovo dediščino. Martinova pot spada med poti, katerih osrednja tema so zgodovinske in legendarne evropske osebnosti. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/cerkve/cerkve-sv-martina> (28. 7. 2016).

Cerkev Sv. Neže na Brinjevi gori na vrhu vetrovnega hriba Golika (608 mnv), je znana po svojem izrazito vidnem in visokem zvoniku. Cerkev so pričeli graditi leta 1723, takrat še Zreška župnija ni bila samostojna in Žički kartuzijani so še botrovali tej gradnji. Cerkev posvečena svetnici Neži ter svetemu Sebastjanu (Boštjanu) in papežu Fabijanu. Že nekaj let je znan božični pohod s lučkami k cerkvi, ki privabi veliko ljudi iz vseh sosednjih krajev. prvi objekt ko se popotniku na vstopu v Zreče odpre pogled proti vzhodu. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/cerkve/cerkve-sv-neze-na-brinjevi-gori> (28. 7. 2016).

Cerkev Matere Božje na Brinjevi gori (630 mnv) je podružnična in romarska cerkev ter najmlajša v vencu treh cerkva na 3,5 km dolgem grebenu Brinjeve gore, Golike in Brezja, a od vseh cerkva najbolj poznana. Nekoč so jo imenovali »male Višarje« in vse do druge svetovne vojne je privabljala množice romarjev. Cerkev so začeli graditi leta 1769, ko so zgradili prezbiterij, leta 1830 pa še ladjo. Pred sedanjo cerkvijo je bila najprej postavljena kapela. Cerkev je bila povečana leta 1830, vanjo je bil postavljen glavni oltar, kipi so v baročnem stilu. Imela je tri zvonike, vendar jih je okupator med 2. svetovno vojno pobral. Leta 1950 je cerkev dobila nov bronasti zvon, v zvonik pa so namestili tudi mali zvonček iz cerkve sv. Neže, ki ga je pred okupatorjem skrnil organist Vladimir Mohorič. Danes se v prenovljeni cerkvi na Brinjevi gori odvijajo maše ter tudi duhovna srečanja in tabori. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/cerkve/cerkve-sv-matere-bozje-na-brinjevi-gori> (28. 7. 2016).

Župnijska cerkev Sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami (748 mnv) je v pisnih virih prvič omenjena leta 1391. Stoji na izredno ugodni razgledni točki, od koder je viden razgled po vsej dolini vse do Boča in Donačke gore, z množtvom sosednjih cerkva, vasi in drugih gora. Od prvotne lesene cerkve je v cerkvi sv. Kunigunde ohranjen le mogočen zvonik iz prve polovice 14. stoletja, ki je bil nekoč odmaknjen od nje, ladjo in prezbiterij pa naj bi pozidali v drugi polovici tega stoletja. Cerkev ima pet oltarjev. Glavni oltar je posvečen zavetnici župnije cesarici Kunigundi, ki je bila za svetnico razglašena leta 1200, slika na platnu pa prikazuje svetnico v njeni »ognjeni« preizkušnji. Cerkev sv. Kunigunde je prvotno spadala pod pražupnijo Slov. Konjice, kasneje župnijo Zreče, ki je leta 1675 postala samostojen vikariat, leta 1787 pa samostojna župnija. V župnijo spadajo vasi Črešnova,

Koroška vas na Pohorju, Bezovje nad Zrečami, Padeški Vrh, Planina na Pohorju in Gorenje nad Zrečami. Lepo nedeljo župnija praznuje na god svetega Vida. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/cerkve/zupnijska-cerkev-sv-kunigunde-na-gorenju-nad-zrecami> (28. 7. 2016).

Župnijska cerkev sv. Lovrenca (na Stranicah), diakona in mučenca iz tretjega stoletja, se prvič omenja že leta 1306 kot podružnica vitanjske župnije. Cerkev sv. Lovrenca je z jožefinskimi reformami leta 1788 najprej postala del konjiške dekanije kot kuracija, leta 1891 pa samostojna župnija. Cerkev ima poznogotsko podobo, prvotno je imela ravno krito ladjo, obokan prezbitarij in nekoliko nižji zvonik. Nekje v sredini 17. stoletja so podrli večino ladje in jo ravno stropali. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/cerkve/zupnijska-cerkev-sv-lovrenca-na-stranicah> (28. 7. 2016).

Cerkev Sv. Jakoba na Resniku (932 mnv) stoji na tem mestu najverjetneje že od sredine 15. stoletja in je po svoji velikosti najmanjša cerkev v konjiški dekaniji. Legenda pravi, da so cerkev sv. Jakoba postavili celjski grofje kot lovsko kapelo, vendar o tem ni dokazov. Zgodovinsko dejstvo pa je, da je cerkev vse do leta 1890 stala sredi macesnovega gozda, ki ga danes žal ni več. Župnijska kronika poroča tudi o kipu sv. Jakoba, ki so ga hranili v lini za oltarjem in je bil »grozno grd«. Pri procesijah so ga nosili na drogu namesto križa. O tem kipu in neki takšni procesiji je ljudski pesnik Jurij Vodovnik iz Skomarja zapel tisto hudomušno: »Pri svetemu Jakobu je blo opravilo«. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/cerkve/cerkev-sv-jakoba-na-resniku> (28. 7. 2016).

Cerkev Sv. Lamberta na Skomarju (944 mnv) se v pisnih virih omenja že leta 1313, vendar ni gotovo, da bi najstarejši del sedanje cerkve bil iz tega časa. Vse kaže, da prvi začetki sedanje cerkve izvirajo iz 15. stoletja, kar se vidi iz preprostih stilskih oblik. Cerkev je poimenovana po svetniku sv. Lambertu, ki je živel v 7. stoletju in je kot škof leta 705 v Liegeu v Belgiji umrl mučeniške smrti. Po legendi naj bi bila že leta 1157 dva meniha poslana iz samostana na gornjem Štajerskem, eden s podobo Matere božje proti sedanjemu romarskemu svetišču Maria Zell, drugi pa s podobo sv. Lamberta. Ta naj bi postavil prvotno cerkev, ki naj bi stala na mestu, kjer je sedaj Skomarska hiša. Na zahodni zunanji steni cerkve je od leta 1900 vzdana spominska plošča domačinu, ljudskemu pesniku Juriju Vodovniku. Župnija praznuje lepo nedeljo na prvo nedeljo po velikem šmarnu in v aprilu še Jurijevo nedeljo. V času cesarja Jožefa II., leta 1788, postane Skomarje del konjiške dekanije kot kuracija, leta 1891 pa samostojna župnija. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/cerkve/cerkev-sv-lamberta-na-skomarju> (28. 7. 2016)

Cerkev Jezusove spremenitve na gori na Rogli (1.517 mnv), ki spada v župnijo sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami, je bila blagoslovljena leta 2010. Cerkev je eden redkih primerov vlaganja gospodarstva v sakralne objekte. Nastala po arhitekturni zamisli arhitektke Vere Klepej Turnšek na zemljišču, ki ga je podarila družina Pikl, s tem pa so uresničili že desetletja staro zamisel o postavitvi cerkve na Rogli in tako v okviru podjetja Unior, d. d. – program Turizem obstoječi turistični ponudbi dodali novo kvaliteto. V cerkvi so trije zvonovi v čast sv. Petru, zavetniku kovačev; sv. Roku, zavetniku kmetov in pastirjev, in sv. Barbari, zavetnici rudarjev. Vsi trije zvonovi so povezani s pohorskim življenjem in delom, pa naj je to delo obrtniško, kmečko ali industrijsko. Cerkev krasijo tudi orgle, izdelane pod mojstrstvom gospoda Toneta Škrabla, in oltar, ki ga je izdelal umetnostni kovač Milan Očko. Cerkev krasijo mozaik patra Marka Rupnika. Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/cerkve/cerkev-jezusove-spremenitve-na-gori-na-rogli> (28. 7. 2016).

Med *muzejskimi zbirkami in razstavami* v Zrečah velja izpostaviti: (i) Muzej ozkotirne železniške proge Poljčane – Slovenske Konjice – Zreče, (ii) Muzej "100 frankolovskih žrtev" na Stranicah, (iii) Skomarska hiša, (iv) Vodovnikova zbirka na Skomarju, (v) Ošlakova kovačija, (vi) Kovačija Šrekl – Zajc, (vii) Bucijev mlin ob potoku Mlinščica (iz leta 1914), (viii) Petelinekov mlin Radana vas (1924), (ix) Razstava o Brinjevi gori, (x) Razstava o pohorskem steklu, (xi) Forma viva Zreče (z začetki v letih 1973/1975). (Tabela 26).

Tabela 26: Muzejske zbirke in razstave na Zreškem

Muzej ozkotirne železniške proge Poljčane – Slovenske Konjice – Zreče je lociran na železniški postaji Zreče, edini ohranjeni postaji nekdanje ozkotirne železnice. Ob njej je vlakovna kompozicija z lokomotivo, potniškim in dvema tovornima vagonoma. Ozkotirna železnica Poljčane–Konjice je bila predana prometu leta 1892, do Zreč pa je bila podaljšana leta 1921. Zgrajena je bila z namenom, da bi povezala železniško progo Maribor–Ljubljana z gornjo Dravinjsko dolino, bogato z lesom in premogom, ter nastajajočo industrijo. Po progi se je odvijal živahen tovorni in potniški promet, ki pa

je predvsem po drugi svetovni vojni začel usihati. Zaradi nerentabilnosti je bila železnica Poljčane–Zreče leta 1962 ukinjena. V delu obnovljene zreške železniške postaje so urejene tri muzejske zbirke, in sicer: (i) o železniški progi Poljčane–Slov. Konjice–Zreče; (ii) ansamblu Zreški kovači; in (iii) novejših dogodkih, povezanih z ohranjanjem spomina na to progo (prireditve ob 800-letnici prve pisne omembe Zreč, prireditve ob izidu knjige Karla Rustje o tej progi in v spomin na zadnjo vožnjo, izid romana postajenačelnika Franja Kozelja »Pesem haloškega klopotca«, obnova vlaka in postaje). Muzej je odprt v soboto od 14:00 do 16:00 in po dogovoru. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-spominske-sobe/zelezniska-postaja-zrece> (28. 7. 2016).

Muzej »100 frankolovskih žrtev« na Stranicah je bil postavljen v čast dogodku iz 2. svetovne vojne, ko so v Grabnu na Stranicah obesili 100 slovenskih domoljubov. Med najhujše nacistične zločine 2. svetovne vojne sodi krut zločin nad domoljubi ob koncu vojne, 12. februarja 1945 v Grabnu na Stranicah. Izveden je bil kot maščevanje in povračilo za partizansko zasedo v soteski Tesno, v katero je 2. februarja 1945 padel eden najpomembnejših nacističnih funkcionarjev Anton Dorfmeister, ki je za posledicami ran naslednjega dne umrl v celjski bolnišnici. V zameno za njegovo življenje so nacisti iz mariborskih, celjskih in trboveljskih zaporov izbrali 100 talcev, ki so jih prepeljali v celjski zapor Stari pisker in jih obesili na jablane ob cesti, nato pa zagrebli v dva skupinska grobova. Ob 60. obletnici tega zločinskega dejanja je Spominsko društvo »100 frankolovskih žrtev« iz Stranic odprlo stalno zbirko v muzejski hiši nasproti grobov. Avtor zbirke mag. Tone Kregar je za postavitve zbirke v letu 2006 prejel Valvasorjevo nagrado. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-spominske-sobe/grobisca-stranice> (28. 7. 2016).

Skomarska hiša iz leta 1803 sodi med najpomembnejše kulturne spomenike na območju južnega Pohorja in Dravinjske doline. Zasnovana kot prehodni tip med poznosrednjeveško dimnico in razvojno naprednejšo hišo s črno kuhinjo. Skomarska hiša leži v vasi Skomarje, ki spada med najvišje ležeče slovenske vasi s še vedno prevladujočim kmečkim prebivalstvom. Dimnična tradicija gradnje je najbolje ohranjena v veliki kuhinji, ki ima v prostor pomaknjeno ognjišče z veliko dimnično pečjo. In prav v tem delu je ohranjena največja zanimivost stavbe: v prostor se zariva notranji vogal hčjšje, tako da se kuhinjska peč v bistvu podaljšuje v krušno peč, kar že nakazuje na sodobnejšo gradnjo hiš s črno kuhinjo. Stavba je prvotno obsegala prostorno vhodno lapo (vežo), kuhno (kuhinjo), hčjšjo (bivalno sobo, drugod poznano tudi kot »hišo«), štčjblc (sobo – spalnico) in prešnico (prešnico) z leseno stiskalnico za sadje. Z obnovo stavbe se je delno spremenila namembnost prostorov, saj izključno muzejska predstavitev hiše ni bila mogoča. V Skomarski hiši se odvijajo številni kulturni dogodki, med najbolj odmevnimi in priljubljenimi je mesečno srečanje literatov in drugih kulturnikov na prireditvi »Jest'mam en stari znucan koš«, ki jo organizira KUD Vladko Mohorič iz Zreč. Skomarska hiša je odprta ob nedeljah od 9:00 do 12:00 in od 13:00 do 17:00, v ostalih terminih in za skupine je ogled možen po predhodni najavi v TIC Zreče 03 759 04 70 ali pri skrbniku hiše na 031 670 639. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/etnografske/skomarska-hisa> (28. 7. 2016).

Vodovnikova zbirka na Skomarju prikazuje bivalno kulturo na prelomu iz 19. v 20. stoletje in versko-vzgojno dejavnost, ki je že od nekdaj stalnica življenja skomarskega farufa, saj je zbirka nameščena v župnišču pri cerkvi sv. Lamberta v vasi Skomarje. Na Skomarju se je rodil Jurij Vodovnik, ljudski pevec in igravec, sodobnik Franceta Prešerna in Antona Martina Slomška. Po poklicu je bil tkalec platna, vendar je bolj kot platno tkal (pisal) svoje pesmi, saj je znal tudi brati in pisati. Njegov nemirni duh ga je vodil po Pohorju in Dravinjski dolini, največkrat oprtanega s košem brez dna, ki je bil zanj tudi filozofsko simboličen. Vodovnikove pesmi doživeto in na duhovit način opevajo vsakdanje življenje kmečkega človeka, napisane pa so v domačem narečju. Vodovnik se je rodil 22. aprila 1791 in umrl 17. decembra 1858, pokopan je na pokopališču pri cerkvi sv. Lamberta na Skomarju. Vodovnikova zbirka v župnišču je slikovit zgodovinski prikaz kulture bivanja. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-spominske-sobe/vodovnikova-zbirka-na-skomarju> (28. 7. 2016).

Zakladi Pohorja – razstava stekleni izdelki pohorskih steklarn

Pohorje se razprostira med rekami Dravo, Mislinjo in Dravinjo ter širnim Dravskim poljem. Arheološke najdbe pričajo, da je bilo na obrobju naseljeno že v prazgodovini (Poštela, Brinjeva gora). Začetki izkoriščanja rud in njihove predelave segajo v čas med bakreno in mlajšo železno dobo, posebej v rimski dobi pa so na Pohorju izkoriščali marmor. Steklarstvo se je razvilo zaradi naravnih virov, saj je bilo dovolj kremenčevega peska – osnovne sestavine steklene mase, pa tudi zaradi lesa in vodne energije. Za predhodnico pohorskih steklarn štejemo steklaro, ki je sredi 17. stoletja obratovala v kartuzijanskem samostanu v Žičah. Za kurjenje steklarskih peči so uporabljali les iz pohorskih gozdov. Konec 17. in v 18. stoletju so nastale steklarne na južnem in severnem

Pohorju. O njih imamo le skope podatke in tudi njihovi izdelki se žal niso ohranili. Steklarstvo na Pohorju je svoj razcvet doživelo v prvi polovici in sredi 19. stoletja. Pomembne steklarne so bile Rakovec pri Vitanju, Gornji Limbuš (imenovana tudi steklarna pod Arehom), Langersvald, Beneditov dol, Josipdol, Oplotnica ... Poleg navadnega uporabnega stekla so v pohorskih steklarnah izdelovali tudi velike količine brušenega, graviranega in poslikanega stekla, ki so ga največ izvažali v evropske države in na Bližnji vzhod. V pohorskih steklarnah je poleg domačih steklarjev in steklobruscev delalo tudi mnogo nemških in čeških. Mnogi so se pri iskanju zaslužka selili od steklarne do steklarne, nekateri pa so se na Pohorju ustalili in si ustvarili družine. V drugi polovici 19. stoletja je steklarstvo začelo postopno propadati. K temu so pripomogle predvsem visoke cene lesa in cenovno ugodno češko steklo. Zadnja pohorska steklarna, steklarna v Josipdolu, je propadla leta 1909. Razstavo so na Rogli uradno odprli 4. 2. 2016i. Stekljeni izdelki iz pohorskih steklarn, 19. stoletje, Pokrajinski muzej Maribor. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-galerije/zakladi-pohorja-steklarstvo>. (28. 7. 2016).

Ošlakova kovačija je na zreškem območju eden redkih ohranjenih spomenikov stare kovaške obrti. Po pisnih virih naj bi nastala okrog leta 1770, nad vhodom na ožji strani fasade pa je ob vrsti kovaških okraskov še letnica 1789, ko je stavba dobila današnjo podobo. Ošlakova kovačija je od Zreč oddaljena le tri kilometre in stoji že v osrčju Pohorja. Kovačijo sestavljajo stara stanovanjska hiša, gospodarsko poslopje, kovačnica, žaga venecijanka z mizarsko delavnico, lesena lopa in nova stanovanjska hiša. Kovaški mehanizem poganja dvojje vodnih koles. V glavnem prostoru stavbe je kovaška delavnica, v manjšem pa skladovnica za material in izdelke. V notranjosti je vrsta zanimivih priprav na vodnih pogon. Med znamenitosti domačije sodijo tudi tlačilka za zrak z vodnim padcem in zračna batna dvostranska tlačilka, kladivo, imenovano tudi repač, ter bogata zbirka doma izdelanega orodja za potrebe takratnega kmetovanja.

Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/etnografske/oslakova-kovacija> (28. 7. 2016).

Kovačija Šrekl-Zajc je nastala z združitvijo manjše obrtniške delavnice Ivana Šrekla in kmečke kovačije Ignaca Zajca. Leta 2007 so pod vodstvom Ignaca Zajca mlajšega demontirali stroje in orodje Šrekllove kovačije ter jih postavili v njegovo kovačijo v Dobrovljah, kjer je nekoč koval kovaški mojster Ignac Zajc starejši. Tam je sedaj uporabna delavnica z muzejsko zbirko kovaško-tehniške dediščine. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-spominke-sobe/kovacija-srekl-l-zajc> (28. 7. 2016).

Bucijev mlin ob potoku Mlinščica iz leta 1914 je le eden od mlinov (tudi žage, kovačnice in vodna kolesa), ki so jih postavili ob pohorskih pritokih Dravinje, ki imajo relativno stalen vodostaj. Zgrajen kot nadstropno zidana stavba. Je valjni tip mlina v treh etažah na turbino. Stroji, ki so jih naredili na Dunaju imajo letnico 1892. Del strojev je nastal v mariborskih tovarnah na začetku 1. svetovne vojne. Mlini so mleli žita, ki so jih pridelali doma, le koruzo so večinoma kupovali. Najpogosteje so mleli rž, pšenico, ajdo, oves, ječmen in koruzo. Kruh so običajno pekli iz ržene moke, redkeje iz soršce (mešanica ržene in pšenične moke). V mlinu je mlel gospodar, ki je bil lastnik mlina, ponekod pa tudi tisti, ki je prinesel žito v mlin. V sosedov mlin so nosili mleti vsi kmetje, ki niso imeli vode ob zemlji. Ceno mletja so odplačali z delom. Drugega dobička lastniki mlina niso imeli, praviloma so mleli preko celega leta. V mlin so nosili žito v mehovich iz ovčje kože, ki so imeli povprečno 25 kg. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/etnografske/bucijev-mlin> (28. 7. 2016).

Petelinekov mlin Radana vas - prvotna lokacija mlina je bila na desnem bregu Dravinje; zaradi pogostega poplavljanja tega območja, so Dravinjo regulirali in mlin je izgubil svoje mesto. Leta 1924 so postavili nov mlin na levem bregu, kjer stoji še danes. Iz tistih časov je dobro ohranjeno mlinsko kolo, ki je restavrirano in postavljeno na ogled obiskovalcem. V preteklosti je bil mlin v celoti zgrajen iz lesa. Šele kasneje, z obnovo, je mlin dobil betonske temelje. V preteklosti je imel mlin velik pomen za lokalno prebivalstvo. Žito so pripeljali v mletje vsi, ki niso imeli svojih mlinov. Tukaj so mleli pšenico, ječmen, ajdo in tudi ješprenj. Danes se v njem melje le še občasno, zlasti zaradi ohranjanja tradicije in dediščine naših predhodnikov. Po predhodnem dogovoru z lastniki, si je možno ogledati prikaz mletja žit. Lepo je prikazano pretvarjanje vodne energije v energijo za pogon mlinskega kamna. Mlin je bil skoraj v celoti obnovljen v letu 2009 in 2010. Ob mlinu si lahko ogledamo zanimivo Petelinjekovo domačijo. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/etnografske/petelinekov-mlin-radana-vas> (28. 7. 2016).

Razstava o Brinjevi gori - najstarejšo preteklost Zreč in okolice je sistematično raziskoval in proučeval arheolog Pokrajinskega muzeja Maribor Stanko Pahič. V letih od 1953 do 1963 je z izkopavanji različnih najdišč dokazal skoraj kontinuirano poselitev obravnavanega prostora od bakrene dobe do zgodnjega srednjega veka. Skromni sledovi najstarejše poselitve iz bakrene dobe (4.–3. tisočletje pr. n. št.) so bili odkriti v Zgornjih Zrečah in v Brezju pri Oplotnici. Iz srednje

bronaste dobe (druga polovica 16.–14. stoletje pr. n. št.) so ostaline naselitve iz Pavlakove jame na Novi Dobravi in grobna gomila iz Brezja pri Oplotnici. Gomila je bila okrogle oblike, obdana s kamnitim vencem in prekrita s kopasto nasuto zemljo, pokrivala pa je pet skeletnih grobov, najverjetneje članov ene družine. Brinjeva gora je bila poseljena celo bronasto dobo, sprva le skromno, v pozni bronasti dobi pa je na njej nastalo pravo naselje. K njemu je spadalo tudi žarno grobišče s 77 žarnimi grobovi na jugovzhodnem pobočju gore nad vasjo Gračič. Poselitev na gori se je v manjšem obsegu nadaljevala v starejšo železno dobo in je trajala vse do sredine 6. stoletja pr. n. št. Na prelomu iz 2. v 1. stoletje pr. n. št. so Brinjevo goro poselili Kelti in na tem območju živeli do sredine 1. stoletja. Iz 1. in 2. stoletja je rimsko grobišče devetih gomil v gozdu ob Termah Zreče. V Gračiču je bil najden lonec z okoli 400 novci iz časa od konca 2. do sredine 3. stoletja. Sledovi hiš, zidanih iz kamna, malte in opeke, iz rimske in poznoantične nasebine iz časa od konca 3. do začetka 5. stoletja so bili najdeni po vsem vrhu Brinjeve gore. V Brezju pri Oplotnici je bilo pri Gorenjakovih izkopanih 43 skeletnih grobov. Poznoantični so pripadali prebivalcem na Brinjevi gori, nasebina, ki bi spadala k slovanskim grobovom iz časa druge polovice 8. in prve polovice 9. stoletja, pa še ni bila odkrita. Razstava je bila najprej postavljena na Rogli v Hotelu Planja, leta 2016 pa so jo v mesecu februarju prestavili v Hotelj Atrij v Zreče. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/muzejske-zbirke-in-galerije/sledovi-davne-preteklosti-brinjeva-gora-z-okolico-razstava> (28. 7. 2016).

Forma viva Zreče v Zrečah je začela nastajati med leti 1973 in 1975. Kasneje je bilo še več simpozijev, na katerih so nastajale nove plastike, vse do leta 1989. Nastala je iz sodelovanja akademskega kiparja Vasilija Četkovića in takratnega direktorja podjetja Unior, d. d., Marjana Osoleta. Tradicija kovaškega delovanja je neposredno povezana s formo vivo, saj so se kovači s svojimi izdelki posredno vključili v ustvarjanje. Umetnine, ki so nastajale, so povezane z iskanjem avtentičnosti kraja in dejavnosti kovaštva, ki se tu razvija. Prve plastike je ustvaril Vasilij Četković in kiparji Moma Vuković, Tone Lapajne in Dušan Tršar. Ustvarili so osem plastik, pri katerih so uporabljali železo, jeklo in umetne bruse. Sodobne plastike so ustvarjali v skladu z materiali, ki so jim bili na voljo v Zrečah. Ti avtorji so iskali vsebinsko vez z najmočnejšima dejavnostma tega kraja – s kovaštvom in izdelovanjem brusov. Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/ostala-dediscina/forma-viva-zrece> (28. 7. 2016).

Med znanimi osebami na področju kulture je potrebno izpostaviti *Jurija Vodovnika* ter *Janeza Koprivnika*. Na področju gospodarstva - tudi turizma, ki vključuje kulturno dediščino kot posebno vrednoto za domačine in obiskovalce, vizionarja Marjana Osoleta (Tabela 27).

Tabela 27: Znanе osebnosti na Zreškem

Na Skomarju je deloval *Jurij Vodovnik* - bukovnik, ljudski pesnik, pevec in igravec, na katerega nas spominja urejena *Vodovnika zbirka*, ki je na ogled v prenovljenem župnišču ter *urejena Skomarska hiša* kamor nas povabijo predstavniki *KUD Jurij Vodovnik Skomarje*. Občina Zreče je ob Vodovnikovem letu (2008), skupaj z Društvom pesnikov slovenske glasbe ustanovila in pričela podeljevati t.i. *Vodovnikovo nagrado*, katere podelitev je postala tradicionalna. Podeljuje se za življenjsko delo na področju ustvarjanja kvalitetnih besedil za slovensko glasbo na predlog Društva pesnikov slovenske glasbe. (Glej tudi Tabela 19). Vir: <http://www.destinacija-roglja.si/znane-osebnosti/jurij-vodovnik> (23. 7. 2016).

Janez Koprivnik – slovenski učitelj, publicist in pisatelj, rojen na Gorenju pri Zrečah (4. 12. 1849 – 9. 12. 1912) je napisal *monografijo o Pohorju*, ki je izšla po njegovi smrti. Danes njegovo delo obuja *Kulturno društvo Janez Koprivnik Gorenje pri Zrečah*. Vir: <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi289210/> (28. 7. 2016).

Marjan Osole (1924-2015) je bil izjemen gospodarstvenik, ki je odprl veliko pomembnih poti za uspešno prihodnost Uniorja. Njegova kariera se je od 1. 2. 1968 do 31. 5. 1990 tesno prepletala z Uniorjem, saj je bil glavni direktor podjetja, direktor s posebno karizmatično osebnostjo, vizionar in pobudnik turizma na zreškem delu Pohorja.³⁹ Pod njegovim okriljem so se razvili vsi štirje programi

³⁹ Pod okriljem Marjana Osoleta se v podjetju okrepi poslovno sodelovanje z evropskimi, predvsem zahodnonemškimi tovarnami, saj že v začetku sedemdesetih let prodre na nemški trg, kar v tem času predstavlja velik podvig. Tovarna z novimi vizijami razvoja dobi tudi novo ime: Unior, tovarna kovanega orodja Zreče. Novo ime je skovanka besedne zveze »univerzalno orodje«, po katerem je tovarna že dobro znana. Nove vizije pa so povezane z vzpostavljenim trdnim sodelovanjem z evropskimi, zlasti zahodnonemškimi podjetji. Sčasoma

podjetja Unior, s katerimi podjetje posluje še danes. Z vizionarskimi idejami je vplival na razvoj programa Turizem - sredi sedemdesetih let je Unior pričel z izgradnjo klimatskega zdravilišča in olimpijskega središča Rogla na bližnjem Pohorju, nekaj let kasneje pa še zdravilišča Terme Zreče. S kasnejšo postavitvijo večjega števila smučarskih vlečnic, hotelov in drugih bivalnih in športnih objektov postane Rogla eden največjih športnorekreacijskih turističnih centrov v Sloveniji, Terme Zreče pa se s pridobitvijo novih zmogljivosti uvrstijo med najbolj priljubljene cilje močno razvitega slovenskega zdraviliškega turizma.

Vir: <http://www.unior.si/cgi-bin/cms.cgi?doc=30635> (28. 7. 2016).

Kulturno izročilo se v Zrečah obuja s *Skumavčevimi likovnimi dnevi na Resniku*, *Likovno kolonijo na Rogli* ter *Literarnimi večeri v Skomarski hiši* (Tabela 28).

Tabela 28: Prenašanje kulturnega izročila na Zreškem

Skumavčevi likovni dnevi na Resniku so likovna kolonija. Njen namen je z umetniškimi deli ohraniti pesniško izročilo pohorskega pesnika Jurija Vodovnika in njegov lik. Kolonija želi prispevati k turistični, kulturni in drugi vsesplošni prepoznavnosti krajev Zreškega Pohorja, kjer je Vodovnik živel in ustvarjal. Razstava se nahaja v Domu krajanov na Resniku. Kolonija nosi ime po akademskem slikarju *Marjanu Skumavcu* (1947 – 2011), ki je organizatorjem pomagal ustanoviti kolonijo in na njej prva štiri leta tudi aktivno sodeloval. (Več o zbirki <http://skumavcevidnevi-resnik.eu>). Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/muzejske-zbirke-in-galerije/skumavcevi-dnevi-razstava> (28.7.2016).

Likovna kolonija na Rogli in v Termah Zreče

Literarni večeri v Skomarski hiši na Skomarju kjer je bil rojen Jurij Vodovnik ljudski pesnik in pevec trajajo vse od leta 1999. Večer 18. 6. 2016 je bil že 145. po vrsti. Nastopili so pesniki iz Slovenskih Konjic Spirala. Hiša je iz leta 1803 in je lepo obnovljena in ob krušni peči je vsaj pozimi še kako prijetno in toplo, v poletnih mesecih pa lesena hiša daje primeren hlad. Vedno ob pesnikih nastopijo tudi glasbeniki tako, da je vzdušje zmeraj prijetno, še posebej pa ob zaključku ko je priložnost pogovora ob domačih dobrotah in kozarčku domačega. Vir: <http://www.mojaobcina.si/zrece/dogodki/literarni-vecer-v-skomarski-hisi-jaz-mam-en-stari-znucan-kos-1.html> (28. 7. 2016).

Tradicija kovaškega delovanja je neposredno povezana s *formo vivo*, saj so se kovači s svojimi izdelki posredno vključili v ustvarjanje. Umetnine, ki so nastajale, so povezane z iskanjem avtentičnosti kraja in dejavnosti kovaštva, ki se tu razvija (Tabela 26).

V Občini Zreče na kulturnem področju ni ustanovljenih javnih zavodov, posledično je kulturno delovanje omejeno na delovanje različnih kulturnih, turističnih, športnih, gasilskih in podobnih društev, ki izvajajo predvsem programe na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti. *Bogata društvena dejavnost* tako temelji na delovanju 56 društev, ki pomembno sooblikujejo ponudbo prireditev in dogodkov v območju (Tabela 29) in so predstavljena na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve⁴⁰ (Priloga 6).

postane Unior eden največjih evropskih proizvajalcev ojnica za bencinske motorje in eden večjih proizvajalcev lažjih odkovkov. Unior pristane med glavnimi dobavitelji ojnica nemškemu koncernu VW, BMW in drugim naročnikom. Takšen razcvet podjetju omogoči hitro rast in vključevanje novih programov.

⁴⁰ Vir: http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/drustva_ustanove_shodi_prireditve/drustva/ (2.7.2016)

Tabela 29: Društva v občini Zreče

Društva za razvoj kraja (TD, ZD, DK)	Kulturna in umetniška društva	Športna in rekreativna društva	Društva za varstvo okolja, vzgojitev in rejo živali	Znan. raziskovalna društva	Stanovska društva	Društva za pomoč ljudem	Ostala društva
6 (5 TD)	9	19	6	6	3	6	1

Vir: http://www.mnz.gov.si/si/mnz_zasvas/drustva_ustanove_shodi_prireditve/drustva/ (2.7.2016)

Na področju kulture so najbolj aktivni: (i) Društvo godbenikov Zreče (godba), (ii) Katoliško kulturno društvo Zreče (glasba, gledališka dejavnost), (iii) Kulturno društvo Janez Koprivnik Gorenje (gledališka dejavnost), (iv) Kulturno društvo Zreška pomlad (glasba), (v) KUD Jurij Vodovnik Zreče (glasba), (vi) KUD Jurij Vodovnik Skomarje (folklorna in gledališka dejavnost), (vii) KUD Konrad Sodin Stranice (gledališka dejavnost, glasba), (viii) KUD Vladko Mohorič Zreče (glasba, gledališka dejavnost), (ix) KD Amatersko gledališče Jurij Vodovnik Zreče (gledališka dejavnost), (x) MKUD Kladivo 11 (glasba), (xi) PGD Zreče (glasba), (xii) TD Zreče (ohranjanje ljudskih običajev, likovna dejavnost).

Kulturno dejavnost izvajajo tudi posamezne skupine v okviru Vrtca Zreče (pevski zbor Iskrice, otroška folklorna skupina Pastirčki) in Osnovne šole Zreče (pevski zbori).⁴¹

Tradicija ohranjanja kulturne dediščine, ljudskih običajev in domače obrti ter prenašanje letih prihodnjim rodovom ima v občini Zreče pomembno mesto. Vsako kulturno in turistično društvo si prizadeva pripraviti prireditev, ki temelji na tradiciji našega kraja (*Košnja pohorskih planj na star način, Praznik ob kmečkih opravilih – od košnje do trgatve po obronkih Pohorja, Furmanski dan, Eno pesem peti, Praznik Pohorskega lonca*, idr.). Društva v okviru svojih sekcij ohranjajo ljudske običaje tudi v obliki izvajanja starih ljudskih pesmi (Ljudski pevci iz Stranic, Ljudski godci Jurij Vodovnik Skomarje, Pevke z Brinjeve gore, Pevke z Dobrave,...idr.). Zelo pomembno mesto v ohranjanju kulturne dediščine je ohranjanje *kulinarične tradicije*, ki se jo obuja z blagovno znamko *Okusi Rogle*.

V Zrečah med *tradicionalnimi kulturnimi prireditvami* izstopajo: Lepa nedelja na Skomarju, Ropotanje v starih Zrečah, Skumavčevi likovni dnevi na Resniku, Literarni večeri »Jaz mam en stari znucan koš«, Praznik petja – Zreče pojo, Jakobovi dnevi na Resniku, Tradicionalni koncert ansambla Zreška pomlad, »Pomlad v jeseni«, Eno pesem peti, Pri nas doma se vedno pelo je, Prireditev ob kulturnem prazniku, Jurijeva nedelja z dnevom odprtih vrat Skomarske hiše, Božično novoletni koncert, Zreški teden, Tradicionalno srečanje šoferjev in avtomehnikov Slovenije na Rogli, Tradicionalni pašni piknik, Tradicionalni gobarski praznik. Vedno pomembnejša je tudi prireditev Pohorski lonec na Rogli. Omeniti pa je potrebno tudi *dogodke ob posebnih priložnostih*, kot so bili leta: 2015 - Ob 200 letnici šolstva na Zreškem, 2013 - 700 let Skomarja – Praznično leto Skomarjanov, 2016 - Prireditve ob 810 obletnici Zreč idr.⁴²

Številni prireditveni prostori v Zrečah omogočajo kakovostne prireditve in udobno spremljanje v raznolikih prireditvenih kapacitetah: Prostor pred Občino Zreče; Ploščad pred Termami

⁴¹ Vir: http://www.lex-localis.info/files/37d5a7e3-c083-404b-bf44-725ccd10d6d8/63552036_1540000000_Lokalni%20program%20kulture%202014.pdf (3. 7. 2016).

⁴² Prav tam.

Zreče; Večnamenska dvorana v Hotelu Dobrava in ostale dvorane (Bela, modra, rumena, rdeča in zelena – 40 do 280 sedežev); Dvorane v Turističnem centru Rogla (Snežna dvorana, 5 sejnih sob – 12 do 250 sedežev); Prostori Centra šolskih in obšolskih dejavnosti na Gorenju; KD Konrad Sodin, Stranice; Šotor na Rogli; Skomarska hiša; Prostor pri Železniški postaji; Šola na Resniku; Šola v Skomarju; Večnamenski dom na Dobrovljah.

*Glasiło Pohorsko srce*⁴³ izhaja dvakrat na leto od leta 2009 in obvešča občane in občanke o življenju in delu v lokalni skupnosti, predvsem pa o delu organov Občine Zreče, njenih krajevnih skupnosti, javnih zavodov, podjetij in skladov, katerih ustanovitelj ali soustanovitelj je Občina Zreče, društev in drugih organizacij, ki opravljajo naloge v javnem interesu.

Skupni zavodi območja Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje na področju kulture so: vzgojno-izobraževalni zavod *Glasbena šola Slovenske Konjice, Splošna knjižnica Slovenske Konjice*-oddelek Zreče, *Javni sklad za kulturne dejavnosti*, OE Slovenske Konjice. Aktivnosti skupnih zavodov se odvijajo v večini v Slovenskih Konjicah, zato tudi težnja prebivalcev občine Zreče po vzpostavitvi lastnih programov v občini, ki bi jim nudili tovrstne storitve v kraju njihovega bivanja oziroma bi jim bile te storitve bolj dosegljive.⁴⁴

Kulturni turizem sestavljajo programi kulturnih storitev, ki jih zanimajo *religija, zgodovina, arheologija, arhitektura, umetnost, naravne znamenitosti in lepote*. Velik magnet za obiskovalce so *kulturne prireditve*, ki omogočijo stik s pristnimi elementi oziroma posebnostmi območja.

Za koordinacijo aktivnosti v navezi s prireditvami ureja TIC Zreče, ki deluje v okviru LTO Rogla-Zreče.

K razvoju turizma s svojim delovanjem prispevajo tudi turistična društva v občini: *Turistično društvo Zreče, Turistično olepševalno društvo Stranice, Turistično društvo Skomarje in Turistično društvo Resnik*. Poleg navedenih društev ima pri razvoju turizma v Občini Zreče največjo vlogo družba *Unior d. d. Program Turizem*.

V Občini Zreče se *komunikacija in promocija kulturnih vsebin* izvaja preko različnih medijev:

(i) Koledarček prireditev (mesečno prejmejo vsa gospodinjstva), (ii) Glasilo Pohorsko srce, (iii) Lokalna televizija Zreče, (iv) Radio Rogla, (v) Lokalni tednik Novice, (vi) Spletni portali (Destinacija Rogla-Pohorje, Občina Zreče, Unior d.d. Program Turizem), (vii) Glasilo podjetja Unior d.d. Kovači smo, (ix) Posebni letaki, zloženke, vabila, (viii) Prispevki v drugih medijih, (x) Tiskovne konference, (xi) Sejmi, ldr.

⁴³ Vir: http://www.lex-localis.info/files/37d5a7e3-c083-404b-bf44-725ccd10d6d8/63552036_1540000000_Lokalni%20program%20kulture%202014.pdf (3. 7. 2016).

⁴⁴ Prav tam.

3.2 Razvoj turizma na južnem delu Pohorja in pod njim

Razvoj turizma na južnem delu Pohorja in v Dravinjski dolini⁴⁵ se je začel v *70. letih 20. stol.*, ko je delniška družba *Unior iz Zreč*, kovaška industrija, uvidela, da bo potrebno razvijati druge dejavnosti, ki bodo dale delovna mesta in vplivale na urejenost okolja ter ustvarile dodano vrednost na osnovi naravnih danosti celotnega območja. Tako sta na območju Zreč nastala nova slovenska *turistična centra Rogla in Terme Zreče* s kakovostno celoletno ponudbo, ki predstavlja slabih 10 % vseh zdraviliških kapacitet po realiziranih nočitvah v Sloveniji⁴⁶. Pregled razvoja turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče je v Prilogi 7.

V letih *1978/1979* je bil v Zrečah zgrajen *Hotel Dobrava*, leta *1984* so v Radani vasi pri Zrečah našli *zdravilno termalno vodo* s temperaturo 34,6 °C ter leta *1990 zgradili še Terme Zreče*, ki danes ponujajo 2 hotela, vile oz. apartmaje, odličen zdraviliški center, bazenski kompleks, savna vas in wellness center.

Leta 1980 je bil na Rogli zgrajen *Hotel Planja*, kasneje še večnamenska športna dvorana z 2500 m², nov sprejemni center, dodatne prenočitvene kapacitete, dodatna smučišča ter prostori za ostale dejavnosti. Tako je Rogla postala eno največjih smučarskih središč v Sloveniji. *Leta 1996 je Rogla postala klimatsko zdravilišče* z opremljeno pulmološko ambulanto, *leta 1997 pa je na Rogli nastal prvi olimpijski center v Sloveniji*, saj je zaradi svoje edinstvene lege idealna za *športne priprave vrhunskih domačih in tujih športnikov*.

Razvoj, ki ga je spodbujala in uresničevala družba Unior d. d. je seveda pozitivno vplival tudi na razvoj številnih drugih kapacitet in programov; razvili so se *družinski hoteli (3), apartmaji (52), turistične kmetije (9), gostišča s prenočišči (1) restavracije in gostilne (4), izletniške kmetije (2) smučarske in druge športne šole, turistične poti, prireditve, proizvodnja hrane za potrebe turizma*, itd. Ta vpliv se je razširil še na občino Slovenske Konjice, Oplotnico, Vitanje in Vojnik. Predvsem *Slovenske Konjice* so bile uspešne pri razvijanju *komplementarne turistično ponudbe* in tako se je razvil *golf, vinogradništvo z vinskimi cestami, prireditve, kulturna ponudba in uredilo zgodovinske spomenike*, itd.⁴⁷

Leta 2001 je bil ustanovljen *LTO Rogla-Zreče, ki skupaj s partnerji načrtuje, promovira in soorganizira celovito turistično ponudbo območja, ki se promovira tudi preko TIC-a Zreče*.

3.3 Turistična ponudba in povpraševanje na območju občine Zreče

V nadaljevanju sta predstavljeni turistična ponudba in povpraševanje po storitvah in programih ponudnikov občine Zreče.

⁴⁵ Lešnik Štuhec, T. Predstavitev Pohorja in posnetek stanja turizma in s turizmom povezanih dejavnosti: Vizija trajnostnega razvoja zelene ponudbe (naravna in kulturna dediščina) na projektnem območju Pohorje (v okviru projekta NATREG, WP 5.3). Šentilj; Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, 2010a.

⁴⁶ 263.432 nočitev v letu 2009 v destinaciji Zreče-Rogla – vseh nočitev v zdraviliščih 2.772.072 (Vir: Unior d.d.).

⁴⁷ Vir: Elaborat »Analiza območij športnih in rekreacijskih aktivnosti na Pohorju«, v okviru projekta SUPORT, dr. Tanja Lešnik Štuhec, september 2015.

3.3.1 Turistična ponudba območja občine Zreče

Gonilo turističnega razvoja na območju občine Zreče ter južnega Pohorja je podjetje Unior d.d. Program Turizem, ki upravlja Turistični center Rogla in Terme Zreče in je pomembno vplival na razvoj manjših ponudnikov, in sicer: Hotel pod Roglo, Hotel Zvon, Turizem in gostinstvo Smogavc, 8 turističnih in 2 izletniški kmetiji idr.

Za povezovanje ponudnikov na območju občine Zreče in delno destinacije Rogla-Pohorje skrbi LTO Rogla-Zreče, GIZ. Pod njegovim okriljem deluje TIC Zreče. Njune osnovne naloge se nanašajo na oblikovanje in promocijo celovite turistične ponudbe, načrtovanje in izvajanje aktivnosti skladno s strategijo razvoja turističnega območja, skrb za pospeševanje turistične dejavnosti, načrtovanje in izvajanje marketinških in informacijsko promocijskih dejavnosti, idr.

3.3.1.1 Gostinska in z njo povezana ponudba

Občina Zreče ponuja po SURS 1937 nastanitvenih kapacitet (918 v hotelskih in 1019 v drugih nastanitvenih kapacitetah) (Tabela 30). Na TIC-u Zreče ocenjujejo, da je na območju okoli 2300 nastanitvenih kapacitet (Tabela 31), in sicer: v 8 hotelih, 8 turističnih kmetijah, 2 gostiščih s prenočišči ter mnogih apartmajih in zasebnih sobah. Center šolskih in obšolskih dejavnosti ponuja 72 ležišč. Točno število je težko dokazovati, saj se na območju Rogle stikajo zemljišča Občin Zreče, Slovenska Bistrica in Vitanje, lastniki kapacitet, pa ne prihajajo le iz omenjenih občin. Nastanitvene kapacitete v občini Zreče so predstavljene v Prilogi 8.

Tabela 30: Nastanitvene kapacitete po občinah v destinaciji Rogla-Pohorje po SURS

Leto Občina	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zreče	1932	1865	1964	1943	1937	1937 (94,26%)
Slov. Konjice	146	171	91	85	81	86 (4,18%)
Vitanje	46	49	54	60	30	20 (0,98%)
Oplotnica	8	12	12	12	12	12 (0,58%)
Skupaj	2.132	2.097	2.121	2.100	2.060	2.055

Vir: SURS, 5. 8. 2016.

Tabela 31: Nastanitvene kapacitete na območju občine Zreče

Terme Zreče	TC Rogla	H pod Roglo	H Zvon	TG Smogavc	8 TK	APP	Gostišča in ZS	CŠOD	Skupaj ležišč
456	644	72	56	38	111	196 + ?	13 + ?	72	1937 oz. 2300*

Vir: TIC Zreče (julij 2016); *ocena nastanitvenih kapacitet na območju občine Zreče.

V *Zrečah* je na razpolago v *Termah Zreče 456 ležišč* in še *okoli 400 ležišč* pri ostalih ponudnikih, kar pomeni skupaj *okoli 856 ležišč*.

Turistični center Rogla ponuja *644 ležišč*, v apartmajih ostalih ponudnikov je še *dodatnih 800 ležišč*, kar pomeni *skupaj 1.444 ležišč* na Rogli.

V sklopu podjetja *Unior d. d. Program Turizem*, ki trži svoje storitve pod znamko *Unitur*, je v *Termah Zreče* (456) in v *Turističnem centru Rogla* (644) na razpolago *1.100 ležišč*, kjer je

bilo leta 2014 izvedenih *190.000 nočitev* (263.432 nočitev v letu 2009)⁴⁸. Gostje so se zadržali v destinaciji *5,3 dni*.

Prehrambno ponudbo na območju občine Zreče predstavljajo restavracije hotelov v Zrečah in na Rogli ter 2 na smučišču, 3 gostišča, 2 gostilni, 2 piceriji, 2 okrepčevalnici, 7 barov, 3 kočje, Center šolskih in občinskih dejavnosti – Dom Gorenje, Pekarna, Ribniki Stranice idr. Prehrambna ponudba na Rogli je predstavljena v Prilogi 9.

V Prilogi 10 v točki 15 je predstavljena kulinarčna ponudba in v Točki 25 nastanitvene kapacitete na Rogli (Lešnik Štuhec 2015).

Na območju občine Zreče ponujajo izdelke in storitve, ki se navezujejo na turizem ob nastanitvenih in prehrabnih gostinskih podjetjih tudi turistične in izletniške kmetije, ekološke kmetije, vinogradništvo, sadjarstva, žganjekuha, klavnica idr. (Tabela 32).

Tabela 32: Ponudba s turizmom povezanih ponudnikov

TK	IK	EK	Vinogradištv	Sadjarstvo	Zeliščarstvo	Žganjekuha	Čebelarstvo	Klavnica/sirarna
8	2	(2)	1	2	Društvo	2	Društvo	(1+1) Klavnica ⁴⁹

Vir: TIC Zreče.

Med ponudniki prehranskih in rokodelskih izdelkov lahko izpostavimo:

- peko kruha v krušni peči (Domačija Zajdenšek-Črešnar),
- predelavo mesa jelenjadi, goveda in svinj (TK Arbajter, IK Ančka, TK Urška),
- predelavo sadja – jabolčni krlji (Kmetija Brečko na Stranicah), žganjekuha (Kejžar), marmelade – jagoda, malina (TK Gričnik), grozdje (TK Urška),
- izdelki iz zelišč – čaj pohorskih planj, ognjičevo mazilo (Društvo Smetlika)
- izdelava cokel (Martin Mumel), izdelki iz lesa (Ročno delo JUR Andrej Koprivnik s.p.),
- pletarstvo – košare (Falnoga)
- umetno kovaštvo (Očko),
- polstenje (Mojca Potnik Šonc),
- ročna dela (Kljub mravljič).

V sklopu projekta *Okusi Rogle* je pridobilo certifikat in s tem pravico do rabe blagovne znamke Okusi Rogle 6 ponudnikov za 22 jedi, 22 ponudnikov za 69 pridelkov, prehranskih izdelkov in pijač, 7 ponudnikov za 29 rokodelskih izdelkov ter organizatorji prireditve Pohorski lonec na Rogli. V Prilogi 11 so predstavljeni vsi dobitniki pravice do uporabe BZ Okusi Rogle, v Tabeli 33 pa ponudniki iz Zreč.

⁴⁸ Vir: Unior d.d. Program Turizem, september 2015.

⁴⁹ Klavnica Rutnik za govedo, klavnica na TK Arbajter za divjačino za lastne potrebe.

Tabela 33: Nosilci BZ Okusi Rogle iz Zreč

Nosilci	Produkti	Število
TK Gričnik	Malinova marmelada, jagodni džem, jagode, maline, češnje	2+3
TK Arbajter	Pohorska suha jelenja salama, pohorska zaseka, jelenja pašteta, pohorski jabolčni sok, jelenov pršut, Pohorski jelenji golaž, jelenji krožnik mame Marice, Pohorski vlit štrudl	5+3
IK Ančka	Pohorska bunka, slivova marmelada; Pohorski lonec, pečeni sadni štruklji	4
TK Urška	Grozdna marmelada, suha salama, pohorska bunka	3
Gregor Brečko	Jabolčni sok motni in jabolčni sok motni, jabolka	3
Julijana Kejžar	Borovničevcevec, viljamovka, slivovka, sadjevec, medeno žganje, viljamovka s hruško	6
Magda Kovše	Česen	1
Marta Očko	Česen	1
Karolina Črešnar	Sadni kruh iz krušne peči, kruh „Pohorc“, orehov kruh iz krušne peči	3
Vinogradni. Andrej	Vodovnikovo vino, Chardonnay, en Drejc cuve	3
Žan Težak	Pohorsko pivsko žganje „Žansan“	1
Andrej Koprivnik	Ptičja hišica I in II, ptičja valiilnica, Hotel za žuželke, Lesena skleda 1 in II	6
Nosilci	Produkti	Število
Mojca Potnik Šonc	Polstena kolekcija Pohorsko srce – milo, pisalo, smrečica, vila	4
Tatjana Milosavljevič	Skomarska hiša – slika na platnu	1
Ivan Falnoga	Košara, pletena košara	2
Martin Mumel	Pohorske cokle	1
Unior d. d. Program Turizem	Pohorska bunka, Gobova juha, Pohorski lonec, Kuhana govedina s praženim krompirjem, Pohorski furež, Pečena pohorska jagnjetina, Srnin golaž, Jelenov file z brusnicami, Pohorski pečeni štruklji	10
Gostišče Smogavc	Gobova juha z ajdovimi žganci, Beefsteak sv. Kunigunde, Srnin file z ajdovimi štruklji	3
Hotel Smogavc	Jurčkova juha, Pohorski junečki beefsteak s popečenimi jurčki	2

Vir: LTO Rogla-Zreče (julij 2016).

Mnogi med njimi ponujajo svoje izdelke ob sobotah na *kmečki tržnici v Zrečah* (kruh, testenine, drobno pecivo, zelenjava, napitki, suhe mesnine, mleko in mlečni izdelki), pa tudi na *Pohorski tržnica na Rogli* (pozimi v hotelu Planja, poleti pred šotorom na stojnicah).

3.3.1.2 Ponudba turističnih kapacitet za aktivne

Na območju občine Zreče se lahko domačini in obiskovalci ukvarjajo z različnimi oblikami rekreacije in športa in tako poskrbijo za aktiven in zdrav življenjski slog, in sicer:

- širni pohorski gozdovi ponujajo odlične poti za sprehode, pohodništvo in nordijsko hojo ter krasne poglede,
- urejene učne poti omogočajo spoznavanje narave,
- kolesarjem je na voljo več kolesarskih poti in Bike park Rogla,
- Adrenalinsko sankališče Zlodejevo ponuja posebne užitke vsem starostnim skupinam,
- plezalci se lahko preizkusijo v stenah v naravi in v dvoranah (na Rogli, Gorenju).

- ribičem je omogočen športni ribolov na Zreškem jezeru v Zrečah z urejeno sprehajalno potjo in prijetnimi kotički za športni ribolov (smuč, ščuka, postrv, klen, podust, krap, in zelenka) ter na umetnem jezeru Mašin žaga na Rogli,
- za plavanje so na razpolago plavalni bazeni s termalno vodo,
- na razpolago so storitve za rehabilitacijo športnikov in diagnostika, hipoksična soba za trening in bivanje, velneški centri v Termah Zreče in na Rogli ter savne in masaže za sprostitev po rekreacijskih in športnih aktivnostih,
- Rogla ponuja 100 ha smučišč in več 10 km tekaških stez, Otroški snežni park, Fun park, Otroški snežni park, sankališče ter prostranstva za krpljanje in občudovanje zasnežene narave.

Smučarki center Rogla, ki je v zimski sezoni 2014/2015 nudil *118 smučarskih dni* je obiskalo *179.019 smučarjev* (176.203 smučarjev leta 2009), kolikor je bilo tudi prodanih smučarskih kart. V *poletni sezoni* leta 2015 je destinacijo obiskalo *35.000 obiskovalcev*, *145.000 vstopov* je bilo zabeleženih v *kopališkem oddelku* in *45.000 gostov* je obiskalo *svet savn* (Več glej v Prilogi 10 - točke 1-13).

3.3.1.3 Zdravje in dobro počutje

Na območju občine Zreče lahko domačini in obiskovalci skupaj s strokovnjaki poskrbijo za zdravje in dobro počutje na osnovi treh zdravih dejavnikov – zdravi srednjegorska klima, zdravi akrotermalna voda ter pohorska šota - šotna terapija in fango obloge.

Na razpolago so:

- v Termah Zreče: termalni bazeni, Medicinsko-rehabilitacijski center s samoplačniškimi ambulantami, fizioterapijo ter testiranjem in rehabilitacijo vrhunskih športnikov, Savna vas ter Idila, Wellness & Spa
- v Turističnem centru Rogla: višinske sobe za trening in bivanje, Wellness center Planja in Wellness center Natura
- Hiša dobrega počutja na TK Urška (Več glej v Prilogi 10 točka 18).

3.3.1.4 Druženje v naravi in obisk znamenitosti

Številne izletniške točke v Zrečah – Dravinjski dolini in na Rogli omogočajo *krajše sprehode in daljše pohodniške ture*. Obiskovalci se lahko sprehodijo po pohodniških poteh med Zrečami in Roglo in obišejo Terme Zreče, Roglo in Lovrenška jezera, Zreško jezero in Ribnike na Stranica. Oglejajo si lahko ostanke Ozkotirne železniške proge Poljčane-Slovenske Konjice-Zreče ali Ošlakovo kovačijo in se sprehodijo vse do Skomarske hiše ali pa uberejo pot od cerkve do cerkve (npr. Martinova pot)

Med najbolj priljubljene pohodniške poti spadajo:

- Razgledni stolp (označena) – Rogla - Razgledni stolp – Pesek – Rogla
- Črno jezero (označeno) – Rogla – Stolp – Pesek – Klopni vrh - Osankarica
- Gozdna kulinarčna pot, Krušna pot, Kulinarčna pot po pohorskih pašnikih, Zeliščna pot, Vinogradniško sadjarska pot (knjižica s potmi)
- Kolesarske poti: Gorenje, Križevac, Slovenske Konjice, Skomarje, Rogla, Stranice-Stenica (označene) in

- Učne poti: Srčkova učna pot v Zrečah, Vodna učna pot v Zrečah, Škratova učna pot na Rogli. Več glej v Prilogi 10 točke 1, 3, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18.

TIC Zreče predstavlja ponudbo turističnih znamenitosti občine Zreče v dokumentu, ki je predstavljen v Prilogi 12 – več o tem na <http://www.destinacija-rogla.si/>.

3.3.2 Turistično povpraševanje po ponudbi območja občine Zreče

V ožji destinaciji - občini Zreče so leta 2014 zabeležili 54.908 prihodov gostov (34.470 domačih – 63 %), ki so realizirali 209.709 nočitev (140.506 domačih – 67 %) in se zadržali povprečno 3,8 dni⁵⁰ (SURs 5. 8. 2016). Leta 2015 je število gostov naraslo na 59.854 in nočitev na 213.506 po podatkih SURs (5. 8. 2016) oz. na 66.050 gostov ter 238.334 nočitev po podatkih TIC Zreče, kar pomeni, da so se gosti zadržali v območju 3,5 oz. 3,6 dni.

Tabela 34 prikazuje prihode in nočitve v občini Zreče v obdobju od leta 2010 do 2015. Dejstvo je, da leta 2015 še vedno nismo dosegli števila prihodov iz leta 2010 – 61.313 in ne nočitev – 235.339. Največji upad prihodov in nočitev je zabeležen leta 2014 (deževno leto – slaba poletna sezona). Doba bivanja turistov v destinaciji Rogla-Pohorje se je iz 3,8 dni znižala na 3,5 dni.

V občini Zreče je bilo leta 2015 opravljenih 97,5% vseh prihodov in 98,8 % vseh nočitev v destinaciji Rogla-Pohorje.

Tabela 34: Pregled prihodov in nočitev v destinaciji Rogla-Pohorje po občinah med leti 2010 in 2015

	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	P	N	P	N	P	N	P	N	P	N	P	N
OZ	61.313	235.339	58.299	220.185	60.342	224.944	58.663	224.384	54.908	209.709	59.854	213.506
OV	156	449	217	479	159	522	163	408	z	z	z	z
OO	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z	z
OSK	1.844	4.098	1.799	4.097	1.498	3.493	1.448	2.725	1.446	2.538	1.499	2.474
Σ	63.313	239.886	60.315	224.761	61.999	228.959	60.274	227.517	56.354	212.247	61.353	215.980
Dni	3,8 dni		3,7 dni		3,7 dni		3,8 dni		3,7 dni		3,5 dni	
Opombe: P – prihodi, N – nočitve, z – ni podatka, Σ - skupaj										97,5% P OZ 98,8 % N OZ		

Vir: SURs (5. 8. 2016).

3.3.3 Marketinško komuniciranje turistične ponudbe na območju občine Zreče

Turistična dejavnost v občini Zreče in njeno marketinško komuniciranje je vezano na dva večja centra, in sicer *Smučarski in športni center Rogla ter Terme Zreče* kot termalno zdravilišče, ki ju upravlja *Unior d. d. Program Turizem s tržno znamko UNITUR* ter na nekaj manjših zasebnih ponudnikov.

Promocijo turistične ponudbe občine Zreče in širše destinacije Rogla-Pohorje izvaja *TIC Zreče, ki deluje v sklopu LTO Rogla-Pohorje, GIZ*.

⁵⁰ Vir: LTO Rogla-Zreče, avgust 2015.

Tržena turistična ponudba je v celoti usklajena s krovno zgodbo slovenskega turizma 'zeleno, aktivno, zdravo' — naravne lepote v kombinaciji z izgrajeno in pestro infrastrukturo v obeh centrih, edinstvena kombinacija centrov poleti in pozimi, prijazni, gostoljubni in domačni sodelavci vplivajo na dejstvo, da se 50 % gostov vrača v destinacijo (v Programu Turizem spremljajo zadovoljstvo gostov – le-ti, ki izpostavljajo prijaznost in domačnost obeh resortov).

3.3.3.1 Trženje ponudbe pod tržno znamko UNITUR

Na območju občine Zreče najbolj *systematično načrtujejo, organizirajo, izvajajo in evalvirajo marketinško komuniciranje* v podjetju Unior d.d. Program Turizem, ki pod tržno znamko UNITUR trži ponudbo Term Zreče in Turističnega centra Rogla.

Unior d. d. Program Turizem predstavlja in trži ponudbo obeh centrov s tržno znamko UNITUR posebej za Turistični center Rogla in Terme Zreče v tiskanih medijih pa tudi na:

- spletni strani: <http://www.unitur.eu/si/> in še v petih jezikovnih različicah (angleško, nemško, italijansko, hrvaško in rusko) pod sloganom 'Najdi svoj nasmeh!'
- Facebook straneh: <https://www.facebook.com/UniturRogla> in <https://www.facebook.com/TermeZrece> s sloganom: 'Kjer si še olimpijci oddahnejo!'
- Twitter strani: https://twitter.com/UNITUR_Resorts in
- YouTube strani: <https://www.youtube.com/user/uniturtv>.

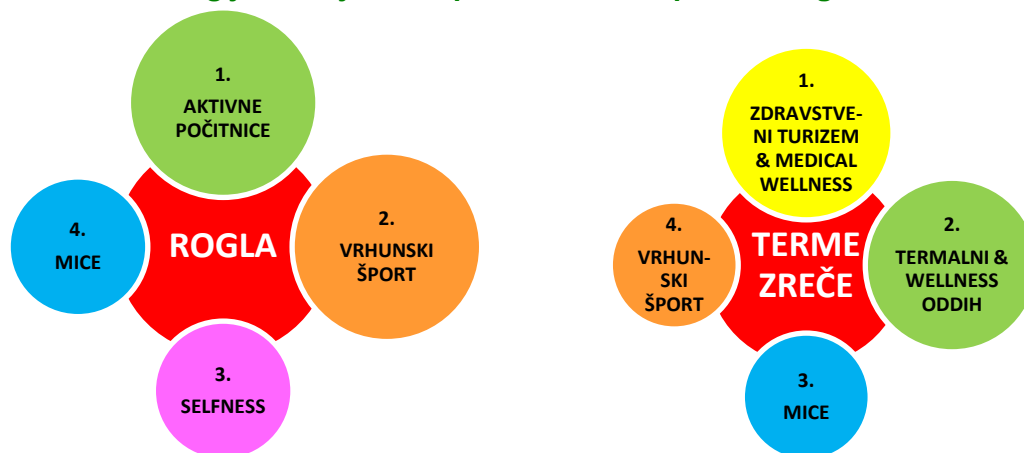

Vir: <https://cdn.onmuvo.biz/images/application/profiles/terme-zrece-zrece.jpg> in http://www.slovenia.info/pictures/TB_attractions/2/2013/ROGLA_logo_500236.jpg (7.7.2016).

V ta namen ima podjetje zaposleno ekipo tržnikov, ki se osredotočajo na v poslovnem načrtu začrtano *strategijo* (Sliki 18):

- *razvoja in trženja 2 ključnih in 2 nišnih turističnih produktov* za ponudbo *Term Zreče*, kjer nagovarjajo turiste, ki skrbijo za *zdrav življenjski slog* (zdravljenje ter preventiva) ter
- *razvoja in trženja 2 ključnih in 2 nišnih turističnih produktov* za ponudbo *Centra Rogla*, kjer nagovarjajo *družine z aktivnim življenjskim slogom*,
- ob odlični gastronomiji in lokalnih izdelkih.

Sliki 18: Strategija razvoja štirih produktnih sklopov na Rogli in v Termah Zreče

Vir: Vizija podjetja Unior d. d. Program Turizem – SPN 2015-2020, Zreče, 2015.

Na področju marketinškega komuniciranja se Unior d. d., Program Turizem povezuje s *panožnimi zvezami*, in sicer: *Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ)*, *Združenje žičničarjev Slovenije (ZŽS)*, *Zbornica gorskih centrov Slovenije*, *Regionalna destinacijska organizacija (RDO) Dežela Celjska*, *Regionalna razvojna agencija Kozjansko*, *Slovenska turistična organizacija* idr. Na lokalni ravni se povezujejo z Lokalno turistično organizacijo - LTO Rogla-Zreče in to predvsem na področju posebnih ponudb vezanih na smučanje, kopanje ali koriščenje ostalih storitev Programa Turizem. Na področju animacijskih programov za goste obeh Centrov se povezujejo s *ponudniki v destinaciji Rogla-Pohorje*, in sicer: *z Žičko kartuzijo*, *Skomarsko hišo*, *Zlatim gričem* idr. V tem trenutku še ni sodelovanja z gostinskimi ponudniki v povezavi s paketno ponudbo, da bi gosti kulinarične obroke koristili pri drugih ponudnikih. To se izvaja le med obrati znotraj obeh centrov.

Večina paketov pod tržno znamko UNITUR je oblikovanih v mejah obeh centrov – *kombinira se produkte medsebojno in tudi Rogle kot smučarskega centra s Krvavcem* – enotna karta, ki velja v obeh centrih.

Prireditve, ki jih organizirajo na Rogli v poletnem času (Sliki 19) so *odlično promovirane in pritegnejo od 2.000 do 4.000 obiskovalcev* – stacionarnih in izletniških gostov. Veliko je prireditev pri katerih so *soorganizatorji bodisi z lokalnimi društvi in Občino Zreče – TIC Zreče* oz. *kupci njihovih storitev*, nekaj jih organizirajo sami, pri določenih prireditvah samo sodelujejo (pogosto so prireditve promovirane tik pred izvedbo, zato jih ne gre vedno vključiti v programe za goste). Če bi obstajal letni program prireditev v destinaciji Rogla-Pohorje (opis prireditve, točen datum in ciljne skupine – osnovna informacija o prireditvi), bi lahko bile le-te dodaten potencial za destinacijo. Društvom donirajo za prireditve v obliki storitev – najem prostorov ali pogostitve. Pogosto so na prireditvah prisotni na stojnicah ponudniki izdelkov s BZ Okusi Rogle (najem stojnic pogosto kompenzirajo izdelki ponudnikov).

Sliki 19: Komuniciranje prireditev na Rogli

Vir: Unior d.d. Program Turizem, 2016.

Unior d. d. Program Turizem se pozicionira ločeno s smučarskim centrom Rogla v času zime in s Termami Zreče, velnes in spa centrom v času poletja, s primerljivimi centri v panogi. Prednost obeh centrov je edinstvena kombinacija ponudbe storitev v času zime in poletja.

Unior d. d. Program Turizem *trži ponudbo Term Zreče in Roglo pod tržno znamko UNITUR. Na Rogli komunicirajo ponudbo za družine* (Sliki 20), ki so usmerjene v *aktiven življenjski slog*, v *Termah Zreče* nagovarjajo *družine in pare, ki skrbijo za zdrav življenjski slog vezan na preventivo in kurativo* (Sliki 21).

Sliki 20: Komuniciranje ponudbe na Rogli za družine

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

Sliki 21: Hotel Natura in Wellness Natura vabita avanturiste in hedoniste

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

Najpomembnejša ciljna skupina *Turističnega centra Rogla* so *družine*, ki živijo aktiven in zdrav življenjski slog (Sliki 22) v kombinaciji s kulinariko ter pridelki in prehranskimi izdelki, ki prihajajo iz lokalnega okolja in posebnimi doživetji, ki jih gost občuti in okusi ob obisku destinacije.

Sliki 22: Komuniciranje ponudbe Medico centra in Wellnessa Idila Term Zreče

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

V poletnem času Terme Zreče vabijo družine na aktivne počitnice (Sliki 23).

Sliki 23: Nagovarjanje družin za počitnice v Termah Zreče

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

Skozi obisk *vrhunskih športnih ekip* (Slika 24) ter *s ciljnim aktivnostmi na posameznih trgih oz. ciljnih skupinah*, sta postala oba centra precej bolj prepoznavna tudi na področju vrhunskih športov. *Dogodki svetovnega formata* – sv. pokal v smučarskih tekih in v snowboardu – *ponesejo ime Rogle v svet*, s tem pa gradijo imidž destinacije Rogla-Pohorje.

Slika 24: Gradnja imidža destinacije za priprave vrhunskih športnikov na Rogli in v Termah Zreče

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

Letno organizirajo nekaj deset porok in s tem pritegnejo mlade pare bodisi na Roglo ali v Terme Zreče (Slika 25).

Slika 25: Nagovarjanje mladih parov k poročanju nad oblaki v organizaciji Unior d.d. Program Turizem

Vir: Unior d. d. Program Turizem, 2016.

V letu 2015 je bilo v Termah Zreče in na Rogli opravljenih **185.535 nočitev**. V prvih **šestih mesecih leta 2016** je bilo v Termah Zreče opravljenih 61.081 nočitev in na Rogli 54.682 nočitev, skupaj torej 115.763 nočitev (**62% nočitev leta 2015**). Najbolj zasedena meseca v obeh centrih sta bila februar (Rogla: 18.615, Terme Zreče: 12.603 – skupaj 31.218 nočitev) in januar (Rogla: 16.981 in Terme Zreče 11.458 – 28.439 nočitev).

3.3.3.2 Trženje ponudbe v sklopu aktivnosti TIC Zreče

LTO Rogla-Zreče, GIZ v sklopu dejavnosti TIC-a Zreče izvaja tudi marketinško komuniciranje celovite ponudbe občine Zreče in širše destinacije Rogla-Pohorje z logotipom Rogla-Pohorje (Slika 26). TIC Zreče je lociran v središču Zreč in posluje od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00, v soboto od 9.00 do 12.00 in ob nedelja ter praznikih od 9.00 do 11.00. Zaposlena v TIC-u informirata obiskovalce in predstavljata ponudbo v tiskanih medijih in tudi:

- na spletni strani: <http://www.destinacija-rogla.si/> in še v treh jezikovnih različicah (hrvaško, nemško in angleško)
- Facebook strani: <https://www.facebook.com/DestinacijaRogla/>
- Twitter strani: <https://twitter.com/LTOZrece>
- Drugih straneh: <http://www.destinacija-rogla.si/video-presentations> in <http://www.destinacija-rogla.si/maps>.

Slika 26: Tržna znamka destinacija Rogla-Pohorje

Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/uploads/podobe/logo.jpg> (7. 7. 2016).

Občina Zreče razpolaga po SURS - s **1937 nočitvenimi kapacitetami**, v katerih je leta 2015 59.854 turistov (40.966 domačih / 18.888 mednarodnih) izvedlo **213.506 nočitev** (Tabela 35). 68 % nočitev so opravili domači gosti (145.986), ki so se zadržali v destinaciji 3,5 dni. Skoraj 87% nočitev je bilo izvedenih v kapacitetah podjetja Unior d. d. Program Turizem.

Tabela 35: Prenositvene zmogljivosti/prihodi/nočitve turistov v občini Zreče po SURS

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nočitvene kapacitete	1932	1865	1964	1943	1937	1937
Prihodi gostov	61313	58299	60342	58663	54809	59.854
Nočitve	235339	220185	224944	224384	209709	213.506

Vir: SURS, 5. 8. 2016

Ocenjuje se, da je v občini Zreče opravljenih med 250.000 in 285.000 nočitev na letnem nivoju (ponudniki manjših zasebnik kapacitet ne sporočajo podatkov na SURS in TIC Zreče). Po podatkih TIC Zreče je bilo v letu 2015 opravljenih 238.334 nočitev in pobrane 185.053,02 EUR turistične takse (Tabela 36). Največ nočitev je v času zimske smučarske sezone.

Tabela 36: Stanje na področju turizma v občini Zreče 2015

Mesec	Medn. Gosti	Domači gosti	Skupaj gosti	Nočitve - medn. gosti	Nočitve - domači gosti	Skupaj nočitve	Skupaj turistična taksa
Januar	3.736	5.829	9.565	14.930	22.071	37.001	29.130,32 €
Februar	3.000	8.801	11801	9.668	34.168	43836	35.983,08 €
Marec	2.388	5.622	8.010	7.216	20.472	27688	22.117,41 €
April	789	3.376	4165	2.002	8.918	10920	6.562,08 €
Maj	870	2.470	3340	2.331	8.300	10631	6.626,34 €
Junij	964	2.493	3457	4.016	10.319	14335	9.496,63 €
Julij	1.383	2.930	4313	6.843	13.761	20604	15.967,91 €
Avgust	1.588	4.236	5824	7.622	16.163	23785	20.868,93 €
September	851	2.084	2935	3.656	7.682	11338	9.386,45 €
Oktober	1.047	2.843	3890	2.474	8.879	11353	8.213,94 €
November	552	2.207	2759	1.813	6.469	8282	5.724,18 €
December	1.732	4.259	5991	5.209	13.352	18561	14.975,75 €
Skupaj	18.900	47.150	66.050	67.780	170.554	238.334	185.053,02
	29%	71%	100%	29%	71%	100%	

Vir: TIC Zreče, julij 2016.

TIC Zreče trži okoli 400 enot nastanitvenih kapacitet partnerjev LTO Rogla-Zreče, GIZ, katerih kapacitete so predstavljene v Tabeli 37.

Tabela 37: TIC Zreče ponuja nastanitvene kapacitete partnerjev

Ponudnik	Osnovna ležišča	Dodatna ležišča	Skupaj ležišča	Ponudnik	Osnovna ležišča	Dodatna ležišča	Skupaj ležišča
TK Arbajter	16	5	21	APP Potnik	10	0	10
TK Gričnik	12	0	12	APP Rumeni	6	2	8
TK Kovše	20	0	20	APP Zeleni	8	0	8
TK Pačnik	25	0	25	APP Zimzeleni	4	0	4
TK Ramšak	15	0	15	APP Tinček	8	2	10
TK Urška	14	4	18	APP Sonček	4	2	6
APP Lipa	16	4	20	Hotel Pod Roglo	52	20	72
APP CDR	4	3	7	Garni Hotel Zvon	35	21	56
APP Cokla Zreče	7	4	11	Gostišče Smogavc	28	10	38
APP Koprivnik	10	8	18	Gostišče Jurček	9	4	13
APP Zvonček	5	4	9				
Skupaj					308	93	401

Vir: TIC Zreče, 2016.

Osnovni motiv prihoda gostov v te kapacitete je povezan tudi z marketinškimi aktivnostmi, ki jih izvaja Unior d. d. Program, Turizem s tržno znamko UNITUR. Glavnina manjših ponudnikov trži kapacitete preko lastne spletne strani, imajo pa veliko stalnih gostov. Ponudniki menijo, da je še vedno najpomembnejša promocija 'od ust do ust', ki je rezultat kakovostno opravljene storitve oz. doživetja na območju Zreškega Pohorja.

TIC Zreče soorganizira in vodi prireditve in druge dogodke na območju občine Zreče.

3.3.3.3 Trženje turistične ponudbe drugih ponudnikov v Zrečah

Turistično ponudbo v občini Zreče uspešno tržijo tudi zasebni nastanitveni in prehrambeni gostinski obrati. Med najbolj aktivnimi so:

<p><i>Hotel Pod Roglo</i> – tiskani in elektronski mediji (slovenski jezik): spletna stran http://www.hotelpodroglo.com/ FaceBook stran: https://www.facebook.com/hotelcek.roglo, možnost online rezervacije paketov</p>	
<p><i>Garni hotel Zvon</i> – tiskani in elektronski mediji: spletna stran: http://www.garnihotelzvon.si/ tudi v hrvaški, nemški in angleški različici, predstavljena tudi ponudba Zreč in Slovenskih Konjic</p>	
<p><i>Turizem Smogavc</i> – tiskani in elektronski mediji: spletna stran: http://www.smogavc.com/ tudi v nemški in angleški različici, predstavljena ponudba na Rogli</p>	
<p><i>Turistična ekološka kmetija Urška</i> – tiskani in elektronski mediji, in sicer: spletna stran http://www.kmetija-urska.si/ tudi v nemški, angleški in italijanski različici, Facebook stran: https://www.facebook.com/KmetijaUrška Idr. manjši ponudniki.</p>	

Vir: <http://www.hotelpodroglo.com/assets/images/logoRogla.png> in <http://www.garnihotelzvon.si/img/logo.jpg> in <http://www.smogavc.com/wp-content/uploads/2013/10/logo1.png> in <http://www.kmetija-urska.si/>

Manjši ponudniki komunicirajo lastno ponudbo in s tem tržijo nastanitvene in prehrambne kapacitete *s pomočjo digitalnih orodij* (spletne strani, Facebook strani), sklepajo *pogodbe o posredništvu* pri prodaji *z rezervacijskimi sistemi* kot so Booking.com, nekatere imajo sklenjene *pogodbe za polnjenje kapacitet s turističnimi agencijami*, podjetja na območju občine Zreče in destinacije Rogla-Pohorje koristijo kapacitete manjših ponudnikov za *nastanitev poslovnih gostov*, sami ponudniki imajo tudi *veliko stalnih gostov*. Prepričani so, da s kakovostno opravljeno storitvijo in obstoječo kombinacijo ponudbe tako v poletni kot zimski sezoni, dosežejo veliko gostov s *promocijo 'od ust do ust'*, ki jo zanje izvajajo zadovoljni gosti.

3.3.3.4 Trženje turistične ponudbe Zreč iz strani drugih organizacij v Sloveniji

Turistično ponudbo Zreč komunicirajo tudi iz strani Zavoda Celeia Celje ter Slovenske turistične organizacije ter različnih stanovskih združenj.

Promocija *destinacije Dežela Celjska* kamor se uvršča tudi destinacija Rogla-Pohorje

Zavod Celeia Celje pod tržno znamko Dežela Celjska predstavlja ponudbo Zreč na sejmih, v tiskanih in elektronskih medijih.
Na spletni strani: <http://www.dezela-celjska.si/sl/zrece>, v osmih jezikovnih različicah (slovensko, angleško, nemško, italijansko, francosko, rusko, hrvaško, srbsko).

Promocija *destinacije Slovenija* kamor se uvršča tudi ponudba občine Zreče

Slovenska turistična organizacija s tržno znamko I feel Slovenia v tiskanih in elektronskih medijih, tudi na sejmih idr. oblikah komuniciranja promovira ponudbo Zreč. *Terme Zreče* so predstavljene na spletnem naslovu:

<http://www.slovenia.info/si/15-slovenskih-naravnih-zdravili%C5%A1%C4%8D/Terme-Zre%C4%8De.htm?zdravilisce=33&lng=1>

Smučarski center Rogla je predstavljen na spletnem naslovu: http://www.slovenia.info/en/Smu%C4%8Danje/Rogla.htm?smuca_nje=68&lng=2

Pod različnimi temami najdemo tudi *posamezne znamenitosti in ponudnike*, npr. med muzeji in galerijami je predstavljena Vodovnikova zbirka na Skomarju:

<http://www.slovenia.info/si/Muzeji-in-galerije/Vodovnikova-zbirka-na-Skomarju.htm?muzej=12350&lng=1> ...

(v več svetovnih jezikih)

Vir: http://www.slovenia.info/en/Towns/Zre%C4%8De.htm?_ctg_kraji=5208&lng=2 (28. 7. 2016).

Promocijo slovenskih naravnih zdravilišč izvaja *Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč*

S tržno znamko Slovenska zdravilišča se promovira

Ponudba Term Zreče na spletnem naslovu:

<http://www.slovenia-terme.si/terme-in-zdravilisca/terme-zrece/> v sedmih jezikovnih različicah.

SLOVENSKA ZDRAVILIŠČA

Promocijo slovenskih smučišč izvaja *Združenje slovenskih žičničarjev*

S tržno znamko Active Slovenia se promovira tudi ponudbo

Smučarskega centra Rogla na spletnem naslovu:

<http://www.activeslo.com/smucanje.asp>

ter Term Zreče na spletnem naslovu:

<http://www.activeslo.com/naravna-zdravilisca.asp>

Promocijo pohodništva in kolesarstva na Pohorju komunicira *Pohodništvo in kolesarjenje GIZ*

Na spletni strani se promovira poti, ponudnike nastanitev ter pohodniške in kolesarske pakete Turističnega centra Rogla ter Term Zreče na spletnem naslovu:
<http://www.hiking-biking-slovenia.com/nova/?p=3531>
<http://www.hiking-biking-slovenia.com/nova/?p=1731>

Podjetje Observer Genion Clipping, podjetje za spremljanje in analizo medijev d.o.o., je marca 2016 predstavilo *analizo medijskega pojavljanja podjetja Unior d. d.*, ki vključuje tudi analizo pojavljanja Programa Turizem. V letu 2015 je bilo v medijih zaslediti *2060 objav povezanih z Unior Turizmom*. Od tega je Roglo omenjalo 1565 prispevkov, Terme Zreče 303 prispevkov in Unior Turizem 192 prispevkov. Največ objav oz. 533 prispevkov je bilo objavljenih v lokalnih medijih.

3.4 Analiza PSPN na področju turizma v občini Zreče

Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti razvoja in trženja turizma na območju občine Zreče (Analiza PSPN) so bile prepoznane v sklopu prvega srečanja z Delovno skupino občine Zreče, ki se je odvijalo 18. januarja 2016 v seminarski dvorani Term Zreče.

3.4.1 Prednosti turizma v občini Zreče

V Tabeli 38 so predstavljeni rangirani elementi analize prednosti na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče. Celoten opis elementov prednosti Analize PSPN na področju turizma v občini Zreče je v Prilogi 14.

Tabela 38: Prednosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)

1A	1	Ugodna in zdrava klima v vseh letnih časih, termalna voda in pohorska šota, neonesnaženo okolje in mir - razvit zdraviliški turizem. (10)
7A	1	Kakovostna gastronomija z lokalnim poreklom in znamko Okusi Rogle ter raznolikimi majhnimi ponudniki na področju prehrane in rokodelstva. (10)
18A	3	Gostoljubnost in prijaznost domačinov in zaposlenih. (9)
13A	4	Urejeno in negovano okolje v mestu in na podeželju ter relativno urejena infrastruktura – vstop v zeleno shemo slovenskega turizma (green destination) in visoka mera varnosti. (6)
4A	5	Razvita ponudba term in smučišča z uveljavljeno tržno znamko ter mreža malih ponudnikov turizma na podeželju – turistične in izletniške kmetije. (5)
2A	5	Ugoden geografski položaj, lahka dostopnost, naravni viri in znamenitosti ter športno-rekreacijska infrastruktura – razvite možnosti za šport in rekreacijo skozi vse leto. (5)
3A	7	Kulturna in zgodovinska dediščina, objekti sakralne dediščine in številna društva, ki obujajo dediščino skozi prepoznane prireditve v občini in njenem zaledju – razvite možnosti za kulturni turizem. (4)
15A	8	Pripravljenost ljudi na sodelovanje in razvita društvena dejavnost. (3)
16A	8	Bogastvo gozdov, lesa in nabiranja gozdnih sadežev. (3)
11A	8	Delujoče mešane kmetije z osnovno in dopolnilno dejavnostjo. (3)
6A	11	Prepoznavnost Rogle po velikih mednarodnih športnih prireditvah (svetovni in evropski pokali ipd.) (tek na smučeh, deskanje na snegu) ter Rogle in Zreč po organiziranju priprav prepoznanih športnih ekip in reprezentanc (npr. nogomet, rokomet, košarka, idr.). (1)
8A	11	Razvita raznolika ponudba prenočitvenih zmogljivosti v hotelih, gostiščih, na turističnih

		kmetijah in v zasebnih apartmajih/sobah. (1)
12A	11	Izkušnje kmetij na področju pridelave mesa in mleka ter sadja in predelave mesa in sadja. (1)
14A	11	Posluš lokalne skupnosti za razvoj območja – programiran razvoj infrastrukture lokalne skupnosti, skrb za dediščino, okolje, gospodarski in socialni razvoj.(1)

Med prvih pet prednosti na področju turizma so člani Delovne skupine občine Zreče uvrstili:

- razvit zdraviliški turizem, ki z ugodno in zdravo klimo v vseh letnih časih, s termalno vodo in pohorsko šoto, z neonesnaženim okoljem in mirom prepriča tudi turiste, ki so opravili v občini Zreče v letu 2015 vsaj 238.334 nočitev in s tem pomembno doprinesli (185.053,02 EUR turistične takse) k nadaljnjem razvoju turizma v območju;
- kakovostno gastronomijo z lokalnim poreklom in znamko Okusi Rogle ter raznolikimi majhnimi ponudniki na področju prehrane in rokodelstva, ki skupaj zaposlujejo okrog 500 oseb (družba Unior d. d. Program Turizem 380 + okoli 100 v sezoni, ostalo manjši ponudniki);
- gostoljubnost in prijaznost domačinov in zaposlenih, ki rastejo s turizmom že več desetletij;
- urejeno in negovano okolje v mestu in na podeželju ter relativno urejeno infrastrukturo, kar je omogočilo vstop v zeleno shemo slovenskega turizma – destinacija Rogla-Pohorje je z občino Zreče pridobila srebrni certifikat »green destination« in Turistična kmetija Urška je pridobila certifikat »green accommodation«; območje se lahko pohvali tudi z visoko mero varnosti;
- razvito ponudbo term in smučišča z uveljavljeno tržno znamko Unior d.d. Program Turizem – UNITUR, ki pritegne k obisku ter mrežo malih ponudnikov turizma na podeželju – turistične in izletniške kmetije, ki pomembno nadgrajujejo doživetja v območju.

3.4.2 Slabosti turizma v občini Zreče

V Tabeli 39 so predstavljeni rangirani elementi analize slabosti na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče. Celoten opis elementov slabosti Analize PSPN na področju turizma v občini Zreče je v Prilogi 15.

Tabela 39: Slabosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)

7B	1	Zreče nimajo osrednjega trga – starega dela mesta. (5)
12B	1	Ugašanje blagovne znamke Okusi Rogle in njeno nezadostno trženje. (5)
18B	3	Težavno prilaganje zahtevni in zapleteni zakonodaji in upravno-administrativnim zahtevam pri izvajanju dejavnosti. (4)
3B	3	Nezadostna prepoznavnost turističnih produktov in njihovo nezadostno ciljno nagovarjanje skupin turistov.(4)
30B	3	Nizka potrošnja lokalnega lesa v gradnji in za sekance (prihajajo iz drugih občin in držav), nizka izkoriščenost malih lokalnih žag. (4)
23B	3	Nezadostno sodelovanje velikega ponudnika z malimi (npr. težave s pridobivanjem popustov in cena za smučarske vozovnice ter ponujanje izletov oz. posameznih storitev za hotelske goste v destinaciji, lokalna dobaviteljska veriga). (4)
24B	7	Neinovativne vsebine in premajhne kapacitete kopališkega dela - ni zaprtih bazenskih kapacitet. (3)
1B	7	Nezadostno definirana razvojna in trženjska usmeritev turizma v občini – manko enotnega upravljanja destinacije. (3)
2B	7	Nezadostna prepoznavnost tržne znamke Rogla Pohorje – nesistematična gradnja znamke in šibka promocija celovite ponudbe Dravinjske doline in Pohorja (neprisotnost na specializiranih sejmih). (3)
4B	10	Pomanjkljiva izobrazba oz. znanja manjših nosilcev turistične ponudbe, še predvsem s področja marketinga in mednarodnih jezikov. (2)
5B	10	Šibko sodelovanje ponudnikov na območju destinacije in slaba prilagojenost ponudbe storitev individualnemu povpraševanju – personalizacija ponudbe. (2)
6B	10	Umeščenost Term Zreče v bližino stanovanjskega naselja. (2)
27B	10	Manko adrenalinskih kapacitet (enoslednice, Bike park – prekratke proge). (2)
8B	10	Razvojna odvisnost od uspešnosti velikih gospodarskih subjektov in enega velikega turističnega ponudnika. (2)
11B	10	Nerazvite medsebojne povezave in sodelovanje pridelovalcev, predelovalcev in prodajalcev. (2)
13B	16	Majhna/nezadostna investicijska sposobnost kmetov in kmetijskih gospodarstev. (1)
19B	16	Manko ponudbe trgovin s spominom na lokalno okolje - lokalnih izdelkov. (1)
25B	16	Unior d.d. povzroča hrup in onesnažuje okolje. (1)
28B	16	Manko samozavesti – negativne misli, čeprav smo uspešni, zakaj se ne znamo tudi pohvaliti (11 mesto med občinami na slovenskem območju). (1)
29B	16	Premalo lokalnih ponudb in nizka samooskrba destinacije. (1)
35B	16	Ni odpiralnega časa manjših ponudnikov (Skomarska hiša idr.), ki omogočajo doživetja tudi samo dvema ali petim gostom – kritična masa gostov. (1)

Med prvih pet slabosti na področju turizma so člani Delovne skupine občine Zreče uvrstili:

- dejstvo, da Zreče nimajo osrednjega trga in s tem trškega oz. mestnega jedra kot sosednje občine,
- ugašanje blagovne znamke Okusi Rogle in njeno nezadostno trženje, kar bi lahko imelo z obuditvijo velik potencial za nadgradnjo kakovosti turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče,
- težave z zahtevno in zapleteno zakonodajo in upravno-administrativnimi zahtevami s katerimi se srečujejo podjetja in posamezniki pri izvajanju gostinske, kmetijske idr. dejavnosti, ki so povezane s turizmom,
- nezadostno prepoznavnost turističnih produktov območja občine Zreče in Pohorja kot celote in nezadostno ciljno nagovarjanje skupin turistov katerim je ponudba lahko zanimiva in po meri,
- nizko potrošnjo lokalnega lesa v gradnji in za kurjavo – za sekance (les prihaja iz drugih občin in držav) ter nizko izkoriščenost malih lokalnih žag, saj je dejstvo, da je les velik

potencial za razvoj območja, tako na področju turizma kot drugih gospodarskih dejavnosti.

3.4.3 Priložnosti turizma v občini Zreče

V Tabeli 40 so predstavljeni rangirani elementi analize PSPN - priložnosti na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče. Celoten opis elementov priložnosti Analize PSPN na področju turizma v občini Zreče je v Prilogi 16.

Tabela 40: Priložnosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)

2C	1	Sistematičen razvoj celovite destinacije na področjih velneškega (planinska klima, termalna voda in šota, zdrav način življenja), športnega in rekreacijske-ga, zdravstvenega (kakovostne storitve na področju rehabilitacije), gastronomskega, poslovnega, izobraževalnega, eko turizma, okoljske vzgoje idr. – trend v turizmu. (7)
9C	2	Raba naravnih in kmetijskih danosti (gozdarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo) za večja vlaganja v kmetovanje (tudi ekološko) in pridelavo pridelkov ter proizvodnjo zdrave hrane – trend zelenega, bio, okolju prijaznega razmišljanja in življenja. (5)
20C	3	Nadgradnja ponudbe celovitih doživetij Skomarja - . Program odprtih vrat vsaj en dan v tednu med prazniki in čez vikend (v soboto dežurstvo Skomarska hiša) ter zagotoviti gostinsko ponudbo in prodajo lokalnih izdelkov (sanitarije v šoli) - TD Skomarje bi lahko organiziralo celovito ponudbo z zabavnim in kulinarčnim programom (Jurij Vodovnik, folklor, ljudski pevci, kulinarika). (4)
1C	4	Nadgradnja znamke destinacije in učinkovito ciljno trženje na strateškem (destinacijskem) in operativnem (produktne) nivoju. (3)
15C	4	Ozaveščanje o kakovosti in spodbujanje lokalnega prebivalstva in turističnih ponudnikov k nakupu lokalno pridelane hrane. (3)
11C	4	Vzpostavljane podjetniškega pristopa upravljanja in skrbništva BZ Okusi Rogle in vzpostavitev učinkovitega sistema trženja ter prodajnih mest. (3)
18C	4	Tesnejše povezovanje pri pripravi in izvajanju programov in projektov med različnimi nosilci in partnerji iz javnega in privatnega sektorja v občini in destinaciji – vloga LTO Rogla-Zreče, GIZ. (3)
23C	4	Povezava s Šolskim centrom za dežurstvo dijakov v turističnih objektih – muzeji, TIC, idr. – voden ogled ob določenem času v tem dnevu tedna (vsaj dva ali tri termine). (3)
10C	9	Uvajanje spodbud za razvoj malega gospodarstva - razvoj in registracija dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (predelava pridelkov, biomasa, itd.) in drugih predelovalcev za doseganje kritične mase lokalne ponudbe - samooskrbnost. (2)
12C	9	Spodbujanje povezovanja kmetij idr. ponudnikov k večji pridelavi in s tem doseganju kritične mase ponudbe pod destinacijsko BZ Okusi Rogle. (2)
13C	9	Spodbujanje trženja doma pridelane hrane in izdelkov tradicionalne obrti v lastnih trgovinah ter prodaje izdelkov skozi storitve – višja lokalno dodana vrednost: prikaz pridelave in proizvodnje, delavnice - kulinarčne, rokodelske, za zdrav način življenja idr. in degustacije. (2)
17C	9	Mreženje - povezovanje na vseh področjih (kmetijstvo, podjetništvo, turizem, itd.) in smereh horizontalno in vertikalno.(2)
19C	13	Nadgradnja in razvijanje novih turističnih infrastrukturnih objektov za zabavo in izobraževanje ter tematskih poti in ponudbe ob njih. (1)
3C	13	Organiziranje večjih evropskih in svetovnih smučarskih idr. tekmovanj. (1)
6C	13	Odzivnost ponudbe na svetovne trende v turizmu – številnejša krajša potovanja z maksimalno personalizirano doživljajsko noto za turiste iz urbanega okolja na področju aktivnih idr. počitnic na podeželju; izpostavljanje pomena »okolju prijazne destinacije – zelenega turizma«; odzivnost na povpraševanje oddaljenih trgov po celovitih doživetjih; ipd.(1)
8C	13	Razumevanje in promocija območja Natura 2000 kot posebno kakovostnega območja, ki

		zagotavlja višjo kakovost bivanja. (1)
21C	13	Večje vključevanje objektov sakralne dediščine v turistično ponudbo. (1)
22C	13	Nadgradnja signalizacije in označevanja poti (kolesarskih, pohodnih idr.) (1)
25C	13	Vključevanje ekološkega koticčka v ponudbo zajtrka hotelskim gostom. (1)

Med prvih pet priložnosti na področju turizma so člani Delovne skupine občine Zreče uvrstili:

- sistematičen razvoj celovite destinacije skladno s trendi v turizmu, ki govorijo v prid velneškega (srednjegorska klima, termalna voda in pohorska šota, zdrav način življenja), športnega in rekreacijskega (športno-rekreacijske površine v naravi in v dvoranah v dolini in na Rogli), zdravstvenega (kakovostne storitve na področju rehabilitacije), gastronskega (prepoznana gastronska ponudba v različnih vrstah prehrabnih obratov), poslovnega (poslovni center z več dvoranami in spremljajočo ponudbo), izobraževalnega (učne poti, tabori idr.), eko turizma in okoljske vzgoje (območja Natura 2000, ekološke kmetije idr.) idr. aktivnosti za katere je območje občine Zreče s Pohorjem več kot primerno,
- trend zelenega, bio, okolju prijaznega razmišljanja in življenja kar kliče k rabi naravnih in kmetijskih danosti (gozdarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo) ter k večjim vlaganjem v kmetovanje (tudi ekološko) in pridelavo pridelkov ter proizvodnjo zdrave hrane za domačine in turiste,
- nadgradnja ponudbe celovitih doživetij Skomarja s programom odprtih vrat vsaj en dan v tednu, med prazniki in čez vikend ter zagotovljeno gostinsko ponudbo in prodajo lokalnih izdelkov z zabavnim in kulinaričnim programom (Jurij Vodovnik, folklor, ljudski pevci, kulinarika) lahko pritegne in bogato nadgradi doživetja v območju,
- nadgradnja znamke destinacije in učinkovito ciljno trženje na strateškem (destinacijskem) in operativnem (produktne) nivoju s prepoznano ikono Rogle ima velik potencial za pritegnitev družin, manjših skupin in pohodnikov ter kolesarjev v vseh letnih časih,
- ozaveščanje o kakovosti in spodbujanje lokalnega prebivalstva in turističnih ponudnikov k nakupu lokalno pridelane hrane omogoča preživetje kmetij in večjo kritično maso pridelkov in izdelkov, ki pod skupno znamko lahko omogočijo primerno samooskrbnost območja,
- podjetniški pristop upravljanja in skrbništva BZ Okusi Rogle in vzpostavitev učinkovitega sistema trženja ter prodajnih mest lahko omogoči skozi gradnjo prepoznavnosti znamke prepoznavnost kakovosti izdelkov in storitev ter njihovih ponudnikov tudi v širšem območju in s tem večje zadovoljstvo vseh vključenih,
- LTO Rogla-Zreče, GIZ lahko vzpostavi tesnejše povezovanje pri pripravi in izvajanju programov in projektov med različnimi nosilci in partnerji iz javnega in privatnega sektorja v občini in destinaciji ter nadgradi odlično začete aktivnosti (spletna stran, brošura vodnik po destinaciji Rogla-Pohorje idr.),
- Večje vključevanje dijakov Šolskega centra kot dežurnih turističnih delavcev v turističnih objektih – muzeji, TIC, idr. bi omogočilo redno vzpostaviti sistem vodenih ogledov ob določenem času med tednom in čez vikend.

3.4.4 Nevarnosti turizma v občini Zreče

V Tabeli 41 so predstavljeni rangirani elementi analize PSPN - nevarnosti na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče. Celoten opis elementov nevarnosti Analize PSPN na področju turizma v občini Zreče je v Prilogi 17.

Tabela 41: Nevarnosti turizma v občini Zreče (Analiza PSPN)

2D	1	Šibko povezovanje na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti. (11)
9D	1	Opuščanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji zaradi zahtevne zakonodaje (davčne blagajne, zahtevni postopki sledljivosti – inšpekcijska služba idr.) (11)
8D	3	Opuščanje kmetij in zaraščanje krajine. (6)
4D	4	Pomanjkanje kakovostne delovne sile v turizmu. (5)
13D	5	Odvisnost turizma od velikih gospodarskih subjektov – lastništvo velikih podjetij. (3)
15D	6	Manka sredstev za ureditev celotne komunalne infrastrukture (ceste, signalizacija, čistilna naprava, širokopasovni internet idr.). (2)
17D	6	Nesposobnost zadovoljevanja pričakovanj – storitev za ekološke goste. (2)
18D	6	Vzpostavljanje dobaviteljske verige ekoloških izdelkov. (2)
1D	9	Zelene zime in druge vremenske ter ekološke nevarnosti. (1)
3D	9	Masovnost turizma – dnevnih obiskovalcev in turistov - nevarnost neustrezne obremenitve prostora. (1)
6D	9	Odliv mladih in izobraženih kadrov – beg možganov. (1)
7D	9	Pomanjkanje ustreznih finančnih sredstev za podporo razvojnim nalogam občine in zasebnih ponudnikov. (1)
11D	9	Premajhno sodelovanje med podpornimi in razvojnimi institucijami. (1)
14D	9	Zapiranje državnih mej in kriza z begunci. (1)
16D	9	Recesija in socialni turizem ne zagotavljata kritične mase turistov ter potrošnje izven penziona – ni kupne moči. (1)

Med prvih pet nevarnosti na področju turizma so člani Delovne skupine občine Zreče uvrstili:

- šibko povezovanje na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti, kar lahko s primernimi prijemi postane priložnost območja občine Zreče,
- opuščanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji zaradi zahtevne zakonodaje (davčne blagajne, zahtevni postopki sledljivosti – inšpekcijska služba idr.), kar je potrebno s primernimi prijemi na področju kmetijstva preprečiti in pokazati kmetom priložnost, kot jo lepo izkoriščajo kmetje v sosednji Avstriji,
- opuščanje kmetij in zaraščanje krajine – pritegniti mlade k obujanju kmetijske dejavnosti in negovanja krajine, ki kot krajinska slika pritegne in zadrži obiskovalce v območju,
- pomanjkanje kakovostne delovne sile v turizmu, kar ni nevarnost le v Zrečah, temveč v Sloveniji in širše; dejstvo je, da le odlične zgodbe doživetij, ki jih za obiskovalce pričarajo zadovoljni zaposleni so vsaj delno zagotovilo za širjenje dobrega glasu o destinaciji, ki jo je vredno obiskati,
- odvisnost turizma od velikih gospodarskih subjektov – lastništvo velikih podjetij, ki niso vedno zanesljiva, saj lahko z novim lastnikom, ki ima drugačen pogled na razvoj turizma, izgubi ne samo občina Zreče, temveč cela regija.

3.5 Analiza stanja turistične destinacije Rogla Pohorje po kazalcih trajnostnega razvoja turizma v občini Zreče

Za območje destinacije Rogla-Pohorje je bila izvedena raziskava, ki je podala ugotovitve na področju analize stanja po kazalcih trajnostnega razvoja turizma tudi v občini Zreče. Primer ankete z indikatorji trajnostnega razvoja je v Prilogi 18. V nadaljevanju (tabele 42-44) so predstavljeni indikatorji trajnosti, ki so jih ocenili deležniki posameznih občin DRP. Z zeleno so izpostavljene najvišje pozitivne vrednosti in z rumeno najvišje negativne vrednosti posameznega indikatorja. Več o raziskavi glej v dokumentu »Načrt razvoja in trženja destinacije Rogla-Pohorje 2017-2021«.

V Tabeli 42 so predstavljeni indikatorji trajnosti ekoloških ciljev, ki kažejo na dejstvo, da se le-teh najbolj zavedajo deležniki občine Slovenske Konjice.

Tabela 42: Indikatorji trajnosti ekoloških ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje

A	Indikatorji trajnosti ekoloških ciljev	Oplotnica	Slov. Konjice	Vitanje	Zreče	
A1	Splošen vpliv turizma na okolje	velik/majhen	-0,36	0,20	-0,09	0,79
		pozitiven/negati.	0,45	0,88	0,75	0,50
A2	Pomen trajnostnega razvoja turizma na okolje	velik/majhen	1,09	1,23	0,64	1,07
A3	Vpliv turizma na ohranjanje biološke raznovrstnosti	velik/majhen	0,10	0,10	0,00	0,08
		pozitiven/negati.	0,67	0,83	0,80	0,25
A4	Vpliv turizma na ohranjenost kulturne krajine	velik/majhen	0,20	0,08	-0,30	0,42
		pozitiven/negati.	0,55	0,75	0,83	0,50
A5	Vpliv turizma na ohranjenost kulturne dediščine	velik/majhen	0,40	1,45	0,20	0,86
		pozitiven/negati.	0,91	1,57	0,86	1,33
A6	Vpliv turizma na urejenost splošne infrastrukture	velik/majhen	0,66	1,00	0,55	0,58
		pozitiven/negati.	1,11	0,60	0,67	0,80
A7	Korist ohranjanja varovanih naravnih območij za turizem	velika/majhna	0,41	1,00	0,75	0,57
A8	Vpliv obstoječih turističnih objektov na okolje	velik/majhen	0,00	0,63	0,09	0,40
		pozitiven/negati.	0,00	1,00	0,83	0,30
A9	Ekološki pomen trajnostne rabe in izrabe lokalnih virov	dobra/slaba	-0,50	-0,23	0,50	0,36
A10	Ekološki pomen pridobivanja energije iz obnovljivih virov	velik/majhen	0,27	0,54	0,25	0,58
		pozitiven/negati.	0,90	1,33	0,67	0,56
A11	Ekološki pomen varčevanja z energijo in vodo pri izvajanju turističnih storitev	velik/majhen	0,59	0,46	0,78	0,86
A12	Ekološki pomen zmanjševanja odpadkov v turističnih objektih	velik/majhen	0,77	0,85	0,83	1,07
A13	Ekološki pomen ločevanja odpadkov	velik/majhen	1,32	1,00	1,08	0,86
A14	Ekološki pomen osveščanja domačinov, gostov in zaposlenih v turističnih objektih o vplivih trajnostne rabe na okolje	velik/majhen	0,60	1,15	0,82	1,09
		dobro/slabo	0,00	0,18	0,00	0,50
A15	Ekološki pomen / Obstoječe stanje / vključevanja kakovostnih lokalnih dobaviteljev v turizem	velik/majhen	0,33	1,31	0,58	1,00
		dobro/slabo	-0,76	-0,67	-0,45	0,27
A16	Ekološki pomen gozdarstva za turizem	velik/majhen	0,82	0,92	0,91	0,79
A17	Ekološki pomen kmetijstva za turizem	velik/majhen	1,05	0,85	0,83	0,64
A18	Ekološki pomen / Obstoječa / ponudbe/a okolju prijaznih prevoznih sredstev in rekvizitov	velik/majhen	0,45	0,62	0,50	0,54
		dobra/slaba	-1,65	-1,60	-1,00	-0,55
A19	Ekološki pomen / Obstoječa / celovite/a	velik/majhen	0,40	0,92	0,50	0,83

	naravnost/i turistične ponudbe	dobra/slaba	-1,30	-0,73	-0,83	0,25
A20	Ekološki pomen / ponudba / organiziranih aktivnosti (in prireditve) v naravi	velik/majhen	0,19	0,38	0,25	0,00
		dobra/slaba	-0,50	-0,64	-0,67	-0,08
A21	Ekološki pomen / Obstoječa / ponudbe/a lokalnih ekološko pridelanih živil, jedi in pijač	velik/majhen	0,24	1,23	0,36	1,00
		dobra/slaba	-0,80	-1,08	-0,70	0,17
A22	Ekološki vpliv /Obstoječi vpliv / turističnega informiranja in komuniciranja	velik/majhen	-0,14	0,62	-0,56	0,83
		dober/slaba	-0,87	0,29	-1,17	0,44
A23	Ekološki pomen povezovanja / Obstoječe povezovanje / ponudnikov v skupne »turistične produkte«	velik/majhen	0,48	1,17	0,27	0,69
		dobro/slabo	-1,24	-0,73	-1,30	0,18
A24	Splošna ekološka korist od razvoja trajnostnega turizma	velika/majhna	-0,41	0,92	0,22	0,69

Indikatorje trajnosti ekoloških ciljev so najbolje ocenili deležniki občine Slovenske Konjice, takoj za njimi so z ekološkimi cilji zadovoljni deležniki Zreč, ki so najvišje ocenili kar 14 kategorij indikatorjev. Najvišje so ocenili kazalnike A12 - Ekološki pomen zmanjševanja odpadkov v turističnih objektih (1,07); A11 - Ekološki pomen varčevanja z energijo in vodo pri izvajanju turističnih storitev (0,86) ter A1 - Splošen vpliv turizma na okolje (0,79).

V Tabeli 43 so predstavljeni indikatorji trajnosti ekonomskih ciljev, ki kažejo, da ima turizem največji ekonomski vpliv prav v občini Zreče.

Tabela 43: Indikatorji trajnosti ekonomskih ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje

B	Indikatorji trajnosti ekonomskih ciljev	Oplotnica	Slov. Konjice	Vitanje	Zreče	
B1	Delež domačinov zaposlenih v turizmu glede na vse zaposlene v občini	velik/majhen	-1,41	-0,69	-1,40	0,71
B2	Poslovne priložnosti v turizmu	velike/majhne	0,18	0,15	-0,36	0,57
B3	Pomen turizma v občini za zagotavljanje dodatnega zasluga zaposlenim v drugih dejavnostih	velik/majhen	0,09	0,69	-0,27	0,14
B4	Pomen turizma v občini za doseganje višjega življenjskega standarda domačinov	velik/majhen	0,45	0,77	-0,10	0,14
B5	Odvisnost lokalnega gospodarstva občine od turizma	velika/majhna	-0,64	-0,77	-0,90	0,57
B6	Gospodarska konkurenčnost turizma v primerjavi z drugimi gospodarskimi dejavnostmi	velika/majhna	-0,55	-0,77	-0,80	0,14
B7	Sinergijski učinki turizma z ostalimi dejavnostmi v občini	veliki/majhni	-0,21	-0,38	-0,40	0,17
B8	Ekonomski pomen ohranjanja tradicionalnih proizvodenj/kmetijstva kot turistične zanimivosti	velik/majhen	0,59	0,69	0,27	0,79
B9	Ekonomski pomen rabe okolju prijazne energije v turizmu	velik/majhen	0,45	0,62	0,45	0,92
B10	Ekonomski pomen rabe varčnih strojev in naprav v turizmu	velik/majhen	0,41	0,54	0,45	1,00
B11	Ekonomski pomen varčne potrošnje vode v turizmu	velik/majhen	0,50	0,69	0,27	0,93
B12	Ekonomski pomen zmanjševanja in ločevanja odpadkov v turizmu	velik/majhen	1,18	0,69	0,73	0,79
B13	Ekonomski pomen prodaje domačih, lokalnih produktov	velik/majhen	0,59	0,75	0,73	0,57

B14	Ekonomski nadzor lokalne skupnosti (občine) nad turizmom	dober/slab	0,32	-0,23	0,09	0,43
B15	Gospodarska politika lokalnih skupnosti (občin) do razvoja turizma	dobra/slaba	0,05	-0,46	-0,40	0,21
B16	Medsebojni ekonomski vpliv gozdarstva in turizma v oblini	velik/majhen	-0,50	-0,31	-0,36	0,07
B17	Medsebojni ekonomski vpliv kmetijstva in turizma	velik/majhen	0,14	0,08	-0,27	0,36
B18	Splošna ekonomska korist od razvoja trajnostnega turizma v občini	velika/majhna	-0,05	0,42	-0,18	0,29

Indikatorje trajnosti ekonomskih ciljev so najboljše ocenili deležniki občine Zreče (13 najvišjih vrednosti), za njimi so z ekonomskimi cilji zadovoljni deležniki Slovenskih Konjic (4 najvišje vrednosti). Ekonomskih učinkov od turizma v občinah Vitanje in Oplotnica še ne zaznavajo. Deležniki občine Zreče so z najvišjimi vrednostmi ocenili kazalnike: B10 - Ekonomski pomen rabe varčnih strojev in naprav v turizmu (1,00); B11 - Ekonomski pomen varčne potrošnje vode v turizmu (0,93); B9 - Ekonomski pomen rabe okolju prijazne energije v turizmu (0,92) ter B8 - Ekonomski pomen ohranjanja tradicionalnih proizvodenj/kmetijstva kot turistične zanimivosti (0,79).

V Tabeli 44 so predstavljeni indikatorji trajnosti družbenih in kulturnih ciljev, ki kažejo, da ima turizem velik vpliv (največji med vsemi štirimi občinami DRP) na družbeno in kulturno življenje v občini Zreče.

Tabela 44: Indikatorji trajnosti družbenih in kulturnih ciljev z izpostavljenimi kazalci za občino Zreče v sklopu destinacije Rogla-Pohorje

C	Indikatorji trajnosti družbenih in kulturnih ciljev		Oplotnica	Slov. Konjice	Vitanje	Zreče
C1	Pomen ohranjanja in spoštovanja naravne in kulturne dediščine za turizem v občini (domačini, lastniki, zaposleni v tur. podjetjih) / Obstoječe ohranjanje in spoštovanje...	velik/majhen	0,91	1,38	1,09	0,86
		veliko/majhno	0,29	0,00	0,60	0,67
C2	Pomen kakovosti lokalnih turističnih storitev in zmogljivosti / Obstoječe stanje kakovosti ...	velik/majhen	0,48	1,00	0,73	1,09
		dobro/slabo	-0,86	0,00	0,30	0,64
C3	Vpliv turizma na kakovost življenja lokalnih prebivalcev	velik/majhen	0,43	0,36	0,20	1,00
		poziti./negati.	0,50	1,00	1,00	0,73
C4	Pomen informiranja in usposabljanja lokalnega prebivalstva za trajnostno naravnost	velik/majhen	0,45	0,62	0,50	0,57
C5	Pomen informiranja in izobraževanja otrok in mladine o varstvu narave in trajnostnem razvoju	velik/majhen	0,95	1,08	0,92	0,86
C6	Socialno-kulturni pomen ohranjanja tradicionalnih dejavnosti, obrti in rokodelstva za turizem	velik/majhen	0,27	1,08	0,58	0,64
C7	Pomen komuniciranja turističnih ponudnikov z lokalnim prebivalstvom / Obstoječe komuni.....	velik/majhen	0,86	1,31	1,00	1,08
		dobro/slabo	-0,24	0,25	0,36	0,46
C8	Pomen medsebojnemu komuniciranju turističnih ponudnikov / Obstoječe medsebo...	velik/majhen	0,71	1,31	0,92	1,27
		dobro/slabo	-0,91	-0,17	-0,27	0,23
C9	Pomen povezovanju ponudnikov / Obstoječe povezovanje ponudnikov	velik/majhen	0,86	1,08	0,82	0,75
		dobro/slabo	-0,82	-0,17	-0,27	-0,23

C10	Pomen prepoznavanju ciljnih skupin gostov za turistične produkte	velik/majhen	0,09	-0,23	-0,18	0,46
C11	Pomen oblikovanju turističnih produktov za prepoznane in zelene ciljne skupine gostov - marketinške aktivnosti / Usmerjenost TP...	velik/majhen	-0,23	-0,08	-0,27	0,07
		dobro/slabo	-0,30	-0,50	-0,55	0,23
C12	Pomen informiranju gostov o trajnostni naravnosti / Obstoječe informiranje...	velik/majhen	-0,38	-0,23	-0,30	0,18
		dobro/slabo	-0,55	-0,25	-0,60	-0,14
C13	Pomen informiranju gostov o ponudbi drugih turističnih ponudnikov / Obstoječe informi...	velik/majhen	-0,43	0,23	-0,22	-0,08
		dobro/slabo	-0,68	-0,33	-0,50	-0,08
C14	Pomen ponudbe ekoloških izobraževalnih programov v turizmu v občini / Obstoječa po..	velik/majhen	-0,77	-0,54	-0,80	-0,17
		dobro/slabo	-0,63	-0,50	-0,83	-0,20
C15	Sprejetost / prepoznanost BZ Okusi Rogle med občani / med turisti	dobro/slabo	-0,45	-0,38	-0,20	0,31
		dobro/slabo	0,10	-0,17	0,40	0,42
C16	Pomen BZ Okusi Rogle za turizem	velik/majhen	0,27	0,46	-0,10	0,64
C17	Pomen prepoznavnosti blagovne znamke Okusi Rogle	velik/majhen	-0,27	-0,54	-0,40	0,00
C18	Sprejetost / prepoznanost DZ Rogla-Pohorje med občani / med turisti	dobro/slabo	-0,05	-0,08	0,20	0,23
		dobro/slabo	0,55	0,15	0,25	-0,09
C19	Pomen DZ Rogla-Pohorje za turizem v občini	velik/majhen	0,65	1,15	0,22	0,69
C20	Pomen prepoznavnosti destinacijske znamke Rogla-Pohorje	velik/majhen	-0,18	-0,15	-0,40	-0,14
C21	Trenutna socio-kulturna korist od razvoja turizma v občini / destinaciji	velika/majhna	-0,59	-0,15	-0,70	0,57

Indikatorje trajnosti družbenih in kulturnih ciljev so najboljše ocenili deležniki občine Zreče (20 najvišjih vrednosti), za njimi so z družbenimi in kulturnimi cilji zadovoljni deležniki Slovenskih Konjic (12 najvišjih vrednosti). Velikega doprinosa k družbenim in kulturnim ciljem s strani turizma v občinah Vitanje in Oplotnica še ne zaznavajo. Deležniki občine Zreče so z najvišjimi vrednostmi ocenili kazalnike: C2 - Pomen kakovosti lokalnih turističnih storitev in zmogljivosti / Obstoječe stanje kakovosti ... (velik pomen - 1,09); C3 - Vpliv turizma na kakovost življenja lokalnih prebivalcev (velik vpliv -1,00); C16 - Pomen BZ Okusi Rogle za turizem (velik pomen - 0,64).

3.6 Analiza aktivnosti deležnikov v turizmu občine Zreče

V nadaljevanju so predstavljeni projektni predlogi do leta 2021, ki jih je izpostavila Občina Zreče in drugi deležniki Občine Zreče v sklopu izvedbe kvalitativne in kvantitativne raziskave.

3.6.1 Razvojni projekti Občine Zreče do leta 2021

Razvojni projekti Občine Zreče v obdobju do leta 2021 na področjih: (i) prostorsko in urbanistično načrtovanje, (ii) varstvo okolja, (iii) prometna ureditev, (iv) trajnostna mobilnost, (v) socialni razvoj, (vi) turizem – gospodarstvo.

Prostorsko in urbanistično načrtovanje

- Posamezni urbanistični in arhitekturni projekti kot zasnove novih potencialnih območij mesta Zreče v obliki tematskih delavnic znotraj študijskega procesa na prvi in drugi stopnji: širitev prostorskega razvoja območja za turizem, ožvitev kulturne dediščine gradov, revitalizacija območja »Forma Viva« itd. Posamezne diplomske in magistrske

naloge s področja urbanistično- arhitekturnega razvoja in ohranjanja kulturne dediščine (doc.dr. Igor Sapač)

Varstvo okolja

- Načrtovanje, razvoj in vzpostavitev vsebin in sistema informiranja in ozaveščanja o pomenu narave Pohorja v navezi z Naturo 2000 in naravnimi vrednotami (barja, planje, redke vrste idr.) ter kulturne dediščine Pohorja v sklopu Vizije Pohorje 2030 (razstave, programi vodenj, vzpostavitev interpretacijskih točk idr.)

Prometna ureditev

- Reševanje prometne problematike mesta Zreče (po dogovoru)
- Turistično prometna signalizacija-elaborat

Trajna mobilnost

- Oblikovanje študije: Načrtovanje, razvoj in vzpostavitev sistema mehke mobilnosti na območju destinacije Rogla-Pohorje skladno z Vizijo Pohorje 2030 (parkirišča, javni promet, prometni režim, kartica mehke mobilnosti ipd.) Kolesarske poti, ...

Socialni razvoj

- Obravnava in spremljanje problematike medgeneracijskega sodelovanja v Občini Zreče

Turizem - Gospodarstvo

- Oblikovanje študije z naslovom: Strateški dokument razvoja in trženja destinacije Rogla-Pohorje z akcijskim načrtom za izvedbo projektnih predlogov, ki izhajajo iz Vizije Pohorje 2030
- Načrtovanje, razvoj (študija) in vzpostavitev (standardi poslovanja) učinkovite organiziranosti destinacijske organizacije (mreženje ponudnikov, promotorjev in prodajnih mest), ki izvaja promocijo, trženje in prodajo celovite ponudbe destinacije Rogla-Pohorje in se za oblikovanje usklajene ponudbe Pohorja povezuje s sosednjimi destinacijami
- Vzpostavitev usklajene turistične infrastrukture (orientacijske, informativne in interpretativne), ki omogoča kakovost doživetij in bivanja v destinaciji v navezi z Vizijo Pohorje 2030 ter izpostavlja pomen doživljanja naravnih vrednot Pohorja
- Nadgradnja sistema zagotavlja kakovosti z blagovno znamko Okusi Rogle – trženje in prodajna mesta in ozaveščanje o pomenu lokalne in zdrave prehrane ter avtohtonih doživetij
- Strategija razvoja kmetijstva

Na razpis za Regijske projekte RASR je predvidenih 5 projektnih predlogov (Tabela 45).

Tabela 45: Projektni predlogi za Regijske projekte RASR (Dogovor za razvoj regij)

PP RASR	REŠITEV	OPOMBA
Prehranska samooskrba Savinjske regije z zelenjavo ter nadgradnja blagovne znamke Okusi Rogle	Večja samooskrba in vzpostavitev kratkih prehrabnih verig	“Dogovor” za razvoj regij - RASR in Predlog za projekt sodelovanja LAS
Revitalizacija jezera In razvoj objezerskih občin Savinjske regije	izdelava projektne dokumentacije, ureditev sprehajalnih poti, pomola, javne razsvetljave, čiščenje jezera, ureditev jezera za kopalne namene,	“Dogovor” za razvoj regij - RASR + prijava dela na Interreg
Vzpostavitev Mreže	izdelava projektne dokumentacije	Razvoj regij - RASR

kolesarskih poti In stez Savinjski regiji za trajnostno mobilnost	IDP, PGD in izgradnja le teh	
Trgovsko obrtna cona Zgornje Zreče	Izgradnja nove poslovno obrtne cone	Razvoj regij - RASR
Vizija Pohorje 2030	Spodbujanje ekosistemov, storitev in usmerjanje obiska za doseganje ciljev Programa upravljanja Natura 2000 na varovanih območjih Pohorja	Neposredna prijava na MOP

Na razpis za pripravo strategije LAS (CLLD) iz EKSRP je predvidenih 10 projektnih predlogov (Tabela 46).

Tabela 46: Projektni predlogi za pripravo strategije LAS (CLLD) iz EKSRP

PP LAS (CLLD)	REŠITEV	OPOMBA
Vozi me vlak	Obnovitev železniške postaje z večnamenskim prostorom ter prostorom za video-predstavitve muzeja ozkotirne železnice. V okviru navedenega bi se uredil tudi zaščitni nadstrešek nad obstoječo vlakovno kompozicijo pri železniški postaji v Zrečah, nova promocijska građiva, prireditev...	Razpis LAS-CLLD, delno v Interreg SLO-HR
Izkopanine Brinjeve gore	Obnova štibla stare Hlastečeve hiše, Brinjeva gora 15, Zreče (parc. št. 390/2, k.o. Zreče), kjer bi postavili panoje o izkopaninah iz Brinjeve gore (Rimljani, Kelti, Iliri,...)	2017 Razpis LAS-CLLD
Obnova razglednega stolpa na Rogli	Celovita obnova razglednega stolpa na Rogli. Pregled nosilne konstrukcije (temelji, vezni spoji, nosilni elementi,...) obnovitev podov in stopnic ter barvanje celotne jeklene konstrukcije stolpa. Postavitev informacijske table z namenom obveščanja in s predstavitvijo kratke zgodovine stolpa na Rogli. Projektni predlog je prijavljen za sredstva v sklopu programa LAS. Projekt se izvede v okviru PD Zreče in Občine Zreče.	Razpis LAS-CLLD
Strateški dokument razvoja in trženja (LTO)	Izdelava strateškega dokumenta, priprava projektne dokumentacije in akcijskega načrta za izvedbo projektnih predlogov	Razpis predvidoma v 2016
Center pohodništva in kolesarstva destinacije Rogla-Pohorje	Izdelava načrta in organizacije delovanja centra, izobraževanje vodnikov, upravljanje centra, nakup potrebne opreme, načrtovanje aktivnosti centra	Predvidena prijava na LAS ali na razpis Interreg SLO-HR
Nadgradnja tržnice na Rogli	Nabava 10 dodatnih stojnic, ureditev večjega prostora za ponudnike, nabava prtov, hladilne vitrine, promocija	Razpisi LAS-CLLD, 2016-2020
Skomarska hiša	Nova kritina na Skomarsko hišo, obogatitev turistične ponudbe	Razpisi LAS-CLLD, 2016-2020
Bunker Stranice	Ureditev dostopa in okolice dveh vojaških utrd, vhodnih vrat, nabava agregata za elektriko, opremo za gojenje gob ter eksponatov	Razpisi LAS-CLLD, 2016-2020
Les, naše bogastvo	Ureditev komunalne, cestne infrastrukture z namenom omogočiti izvajanje dop. dejavnosti	Razpisi LAS-CLLD, 2016-2020
Občina prijazna invalidom	Urejeni pločniki s klančinami, talne označbe za slepe, dostopi do ustanov ipd.	Razpisi LAS-CLLD, 2016-2020

Na razpis za pripravo strategije LAS (CLLD) iz ESRR so predvideni 3 projektni predlogi (Tabela 47).

Tabela 47: Razvojni projekti po področjih občine Zreče do 2021 – LAS iz ESRR

Projektni predlog	Predlagatelj	Aktivnost	Cilj/namen
Prilagoditev zunanjega okolja potrebam invalidov	Občina Zreče	Umestitev talnih označb, prilagoditev pločnikov, klančin.	Cilj je prilagoditi zunanje površine potrebam invalidov, umestiti taktilne označbe za slepe in slabovidne ter prilagoditi pločnike in poti s klančinami.
Postavitev športnega parka	Občina Zreče	Postavitev športnega parka, pripravo podlage, postavitev orodja, postavitev plezalnega balvana, ureditev okolice.	Namen investicije je z novo zgrajeno športno infrastrukturo, ki bo opremljena z ustrezno, standardizirano in varno športno opremo, omogočiti kvalitetno vadbo.
Ureditev zbirnega centra	Občina Zreče	Izvedba platoja s potrebno meteorno kanalizacijo, ureditev ramp za razkladanje komunalnih odpadkov, izvedba nadstreška nad kontejnerji, postavitev in ureditev kontejnerja za nevarne odpadke in centra ponovne uporabe, ureditev servisnega objekta za zaposlene z sanitariji in MKČN, ureditev javne razsvetljave, označitev z vsemi potrebnimi označevalnimi tablami.	Izgradnja in ureditev zbirnega centra za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov .

Za razpis INTERREG SLO-HR sta pripravljena 2 projektna predloga Občine Zreče (Tabela 48).

Tabela 48: Projektni predlogi Občine Zreče pripravljene za razpis INTERREG SLO-HR

PP Interreg SLO-HR	REŠITEV	OPOMBA
Doživljanje čezmejne skupne dediščine in raznolikosti s kolesom (AKRONIM DEDIŠČINA S KOLESOM)	nove kolesarske poti, projektna dokumentacije, označitev, mobilna aplikacija, izposoja koles, novi produkti,....	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR
Jezera kot sonaravna proaktivna razvojna jedra kontinentalnega turizma (AKRONIM LAKETOUR)	Vzpostavili bomo čezmejne strukture sodelovanja, temelječe na ozemlju in sonaravnih izdelkih, ki povezujejo upravljavce območij kulturne in naravne dediščine, podjetja, turistične destinacijske organizacije in ostale partnerje s skupnim interesom za čezmejni trajnostni turizem in aktivno ohranjanje dediščine	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR

Med projekte Občine Zreče – iz proračuna, se predvideva 13 projektnih predlogov (Tabela 49).

Tabela 49: Projektni predlogi Občine Zreče

PP Občine Zreče	REŠITEV	OPOMBA
Forma Viva	Obnova in informacijske tabel	2016-2020
Vizija Pohorje 2030	Medregijski projektni predlog Vizija Pohorje 2030 – spodbujanje ekosistemskih storitev in usmerjanja obiska za doseganje ciljev Programa upravljanja Natura 2000 na varovanih območjih Pohorja (Glamping camp, Hoja med krošnjami, Naravovarstveni center...)	Neposredna prijava na MOP Čakamo na potrebne dopolnitve.
Širokopasovno omrežje	Izgradnja optičnega omrežja	2017 predviden JR (sodelovanje v konzorciju občin)
Mladinski Športni Center Zreče, Otroško Igrišče...		
Modernizacija Stadiona	Urediti stezo, tribune, ograjo, parkirišča, razsvetljava	2015-2016
Pločnik Cesta Na Roglo	Izdelava PGD, PZI	Pridobiva se ponudba za projektno dokumentacijo februar 2016, dogovor o financerju projektne dokumentacije marec-april 2016
Kanalizacija Vidner – Osredok s pločnikom, jr	Dopolnitev PZI, pridobitev GD, prijava SI-HR	Dopolnitev PZI februar 2016, pridobitev Bo pripomoglo k boljši kvaliteti vode v Zreškem jezeru
Signalizacija in označevanje	Urejanje na območju celotne občine (največ Zreče in Stranice)	Izbor izvajalcev, Izdelava elaborata, Soglasje Direkcije
Krožišče Ulipi	Odprava »prometnih zamaškov«...	Projekt uvrščen v državni proračun
Celostna prometna strategija OZ	Podpis pogodbe z MZI, Priprava razp. dok. in JN, Izvedba	Podpis pogodbe z MZI feb. 2016, Priprava razp. dok. in JN, Izvedba april 2016, izvedba 2016 in 2017
Prenova javne razsvetljave	Postopek podelitve koncesij (zamenjava varčnih svetilk)	Podelitev koncesije september 2017
Obnova vaškega jedra – stara zadruga	Obnova bi obsegala ureditev LC z vso pripadajočo komunalno infrastrukturo skozi vaško jedro (sanacija vodovoda, ureditev optike, odvodnjavanje ceste in meteorne vode, izvedba priključkov na fekalno kanalizacijo in javna razsvetljava). Uredili bi tudi pločnik in kolesarsko stezo ter avtobusno postajališče. Ureditev dvignjene ploščadi z vsemi uvozi in ureditev mirujočega prometa (z vso potrebno prometno talno in vertikalno signalizacijo). Ureditev sprehajalne poti in urbane opreme. Hortikultura ureditev celotnega območja.	Delno vključena kolesarska steza v Interreg SLO-HR Predhodno posebej OPPN Zg. Zreče
Postajališča za avtodome in kamp	Postajališča za avtodome predvidoma: Rogla, Resnik, Zreče	

3.6.2 Raziskava o pobudah ponudnikov občine Zreče za investicije v obravnavanem obdobju

V mesecu decembru smo javno pozvali deležnike občine Zreče in javno objavili obrazec za oblikovanje projektnih predlogov v obdobju 2017-2021. V Tabeli 50 je predstavljen povzetek treh projektnih predlogov podjetja Unior d. d. Program Turizem in petih projektnih predlogov, ki so jih poslali deležniki občine Zreče. Obrazec je v Prilogi 19.

Tabela 50: Pridobljeni projektni predlogi od deležnikov – ponudnikov občine Zreče

Naziv projektnega predloga	Vsebina	Predlagatelj
Kulinarični vodnik po destinaciji Rogla - Pohorje	Izdela se kulinarični vodnik po destinaciji, pri čemer se izpostavi najznačilnejšo jed posameznega ponudnika (partnerja v projektu) v posameznem letnem času. Vodnik bo pripravljen kot kuharska knjiga z recepti za posamezno jed, njeno fotografijo ter ime in naslov lokala, kjer se lahko ta jed kupi oz. je tam najbolj prepoznana.	Unior d. d. Program Turizem
Nadgradnja Kulinaričnih poti po Zreškem Pohorju in Dravinjski dolini	Izdelajo se monografije Kulinarični vodnik po Zreškem Pohorju in Dravinjski dolini v angleškem, nemškem in italijanskem jeziku. Nadaljevanje projekta Kulinaričnih poti po Zreškem Pohorju in Dravinjski dolini s povečanjem ciljne populacije v skladu s strategijo razvoja destinacije, ki predvideva v naslednjih letih porast tujih gostov in nočitev.	Unior d. d. Program Turizem
Hoja v krošnjah na Rogli	Vzpostavitev objekta, ki bo omogočal spoznavanje pohorskega gozda in posameznih dreves, živali idr. rastlin, ki živijo v/na/ob drevesih s tako imenovano gozdno pedagogiko in izkustvenimi elementi na poti od korenin do krošnje. Razgledni stolp bo ponujal lep razgled na Mislinjsko in Dravinjsko dolino.	Unior d. d. Program Turizem
Nadgradnja ponudbe na Kmetiji Gričnik	Predelava jagodičevja in orehov, ureditev sprehajalnih poti v gozdu, zeliščnega vrta, lesenih hlevov za živali za pestovanje in konje. Nadgradnja stacionarnega in izletniškega turizma na kmetiji – vodeni ogledi kmetije, degustacije, delavnice, vzpostavitev trgovinice z apiterapijo ter jahalnega turizma ... Ocenjena vrednost: 100.000 - 500.000 EUR; Izvedba: 2017-2021	Kmetija Gričnik, A. Gričnik
Festival modrega pinota	Mednarodni festival modrega pinota bo združil dejavnosti, ponudbo in promocijo Dravinjske doline kot vinsko turistične destinacije. Ocenjena vrednost: 20.000 EUR; Izvedba: 14. - 18. 6. 2016 – letno	SLOWINEA - A. Gazovič, P. Brumec
Prenova hleva/zorilnica mesa na TK URŠKA	Hlev za ekološko rejo govedi pasme Angus ter zorilnica mesa za kvaliteten izdelek na krožniku. Ocenjena vrednost: 50.000 EUR; Izvedba: september – november 2016	ETK Urška, U. Topolšek Planinšek
Urbani vrtovi	Urbani vrtovi – projekt zelenega trajnostnega kmetovanja in izobraževanja bo povezal lokalno meščanstvo, pridelovalce in zainteresirano javnost – npr. lokalne šole, vrtci, društva... S ciljem zagotavljanja kratkih oskrbnih verig, neoporečne prehrane, izobraževanje, reintegracije mestnega prebivalstva Ocenjena vrednost: 10.000 EUR; Izvedba: marec 2016 - trajno	Zadruga Pohorje, S. Lužnik
Socialna kmetija	Socialna kmetija – združene prakse socialnega podjetništva, zadružno prodajno mesto; projekt bo povezal lokalne pridelovalce - kmetije, rokodelce in zainteresirano javnost – obisk šol in vrtcev, društev. S ciljem zagotavljanja kratkih oskrbnih verig za lokalno samooskrbo, združevanja, neoporečne prehrane, izobraževanje; Ocenjena vrednost: 500.000 EUR; Izvedba: junij 2016- trajno	Zadruga Pohorje, S. Lužnik

3.6.3 Kvantitativna raziskava – anketiranje organiziranih deležnikov

V mesecu januarju 2016 smo na naslove društev, turističnih kmetij in turističnih ponudnikov poslali anketni vprašalnik s prošnjo, da ga izpolnijo in nas seznanijo z vizijo poslovanja subjekta v obravnavanem obdobju. Pridobili smo 12 izpolnjenih vprašalnikov, in sicer 5 od društev, 5 od turističnih kmetij in 2 od turističnih ponudnikov. V Tabeli 51 so predstavljene kratke ugotovitve.

Tabela 51: Povzetki vprašalnikov o nadaljnjem poslovanju ponudnikov v občini Zreče

Predlagatelj	Vizija
Strelesko društvo Swatycomet Zreče	Legalizacija vadbišča - strelišča, ponovno aktiviranje strelišča za zračno puško in pištolo (pod vrtcem).
Skavtska skupina Zreče	Nadaljevati in ostati zdrava in močna skavtska skupina
Gobarsko društvo Kostanjevka Zreče	Za svoje dogodke potrebujejo lokalno glasbeno skupino, ponudbo jedi na žlico; več članov z nazivi determinator pripravnik do mentor, znižati povprečno starost članov
KORK Gorenje DPM Zreče	več mladih članov in donatorjev; nadaljevati s pomočjo ljudem
ETK Urška	Manjši večnamenski prostor za izvajanje dejavnosti in prireditev (npr. na Železniški postaji)
TK Ramšak	Bolj ekološka destinacija, večja lastna samooskrba, skupna kartica ponudbe v destinaciji, več sodelovanja med ponudniki, odpiralni čas ponudnikov
TK Kovše-Kočnik	Dopolnilna ponudba v okolici - trgovina oz. tržnica z lokalnimi pridelki in izdelki
Kmetija Kortančnik	nadaljevanje aktivnosti
Kmetija Ravničan	boljša cesta, usmeriti se v pridelavo sadja in vrtnin na ekološki način
Kmetija Ravničan	večja kuhinja, prikaz ekološke pridelave, družinski ansambel, izdelava kitar in kontrabasov, več sodelovanja med ponudniki
Cankarjevi ribniki	boljša kuhinja, prenočišča, sprehajališča, večje parkirišče, vodilni na področju gojenja postrvi in oskrbe s sladkovodnimi živali
Sobodajalec Alojz Rozman	bolj urejene ceste od Zreč do vasi Skomarje

3.6.4 Kvalitativna raziskava – intervjuvanje turističnih in s turizmom povezanih ponudnikov in župana

V obdobju od 3. februarja do 7. marca so bili izvedeni strukturirani intervjuji z županom in pomembnejšimi ponudniki na področju turizma v občini Zreče. Intervjuvanim je bilo postavljenih 19 vprašanj. Odgovore je avtorica zapisala na kraju izvajanja intervjujev - najpogosteje na sedežu ponudnika. Intervjuji so trajali od 40 do 90 minut. Vseh pet intervjuvanih je predstavilo vizijo nadaljnjega poslovanja organizacije, ki jo vodijo.

V prvem sklopu vprašanj so bili sogovorniki vprašani o osrednji dejavnosti organizacije na področju turizma ter o načinu pozicioniranja na turističnem in s turizmom povezanih trgih ter trgih in ciljnih skupinah, ki jih nagovarjajo v sklopu marketinških aktivnosti ter o orodjih s katerimi komunicirajo določene vrste ponudbe. V drugem sklopu so povedali, kako prispevajo k razvoju in trženju turizma, kaj jim predstavlja največje ovire pri izvajanju turistične dejavnosti, kje vidijo največje prednosti in priložnosti poslovanja v naslednjih letih, s

kom se povezujejo v lokalnem / regionalnem okolju in pri kakšnih dogodkih/prireditvah sodelujejo. Naslednji sklop je bil namenjen zaposlenim in načinu doseganja nenehne kakovosti ponudbe, prav tako pa tudi pristopu organizacije v sistem pridobivanja pravice do uporabe BZ Okusi Rogle. Zanimalo nas je, če vidijo v organizaciji možnosti za tesnejše sodelovanje pri razvoju in trženju turistične ponudbe v destinaciji Rogla-Pohorje in kakšno podjetniško in marketinško filozofijo poslovanja podjetja so izbrali, s kakšnimi cilji so načrtali prihodnost do leta 2021 in kakšne investicije načrtujejo, tudi k višji kakovosti življenja lokalnih prebivalcev. Pomembno je tudi vedeti, kaj pričakujejo intervjuvani od Občine in kakšno naj bo sodelovanje z lokalno skupnostjo.

V Tabeli 52 so predstavljeni povzetki intervjujev. Popolne zapisane hrani avtorica dokumenta.

Tabela 52: Povzetki intervjujev s predstavniki občine Zreče

Intervjuvanec	Vizija na področju turizma do leta 2021
Občina Zreče: Župan g. mag. Boris Podvršnik	Povezovanje med ponudniki in na nivoju destinacije za trženje ponudbe – najprej projektno, nato pravno-formalno; Trženje paketne ponudbe za stacionarne goste in izletnike TD; Pritegniti izletnike iz zdravilišč idr. TD; Nadgraditi destinacijsko in BZ Okusi Rogle; Nadgraditi prireditve v občini; Nadgradnja turistične ponudbe na Rogli; Idr.
Unior d.d. Program Turizem, ga. Barbara Soršak	Razvoj in trženje 2 ključnih in 2 nižjih TP na posamezni center: Rogla - družine z aktivnim življenjskim slogom; Terme Zreče – zdrav življenjski slog (zdravljene ter preventiva) ob odlični gastronomiji in lokalnih izdelkih. Razvoj doživljajskih programov v navezi z naravo in kulturno dediščino. Vrhunske športne ekipe in dogodki svetovnega obsega. Nadgradnja rekreacijske infrastrukture v obeh centrih ter obnova hotelskih kapacitet na Rogli. Nenehna vlaganja v marketinško komuniciranje in ciljno nagovarjanje potencialnih turistov glede na trge in turistične produkte skladno z osrednjo usmeritvijo centra. Idr.
Gostinstvo Smogavc g. Gregor Smogavc	Nadgradnja kmetije – nove prenočitvene kapacitete in obnovljene v gostinskem obratu; Postajališče za avtodome in nabava koles na električni pogon; Nadgradnja kulinarčne sezonske ponudbe; Povezovanje med ponudniki; Nabava živil od lokalnih kmetij; idr.
Hotel pod Roglo Ga. Urška Voh	Nadaljnje sodelovanje in povezovanje s ponudniki v destinaciji; Nadgradnja kakovosti ponudbe ter kombinacij doživetij v paketni ponudbi; Nadgradnja kulinarčne ponudbe; Nadgradnja udobja v hotelskih sobah; Nadgradnja ponudbe v pivovarni; Idr.
TK Urška Ga. Urška Topolšek Planinšek	Vlaganja v kmetijstvo – nasad jagodičevja, hlev in predelava na kmetiji – prehranski izdelki za prodajo; Nadgradnja na področju kulinarike in digitalnega marketinga; Nenehna skrb za kakovost ponudbe; Sodelovanje s ponudniki in lokalno skupnostjo; Nadaljevanje v smeri certificiranja: EU marjetica, Green accommodation, idr.

3.6.5 Skupne ugotovitve

Občina Zreče načrtuje v obdobju do leta 2021 investicije na področjih: prostorskega in urbanističnega načrtovanja, varstva okolja, prometne ureditve, trajnostne mobilnosti, socialnega razvoja, ter na področju gospodarstva - direktno turizma, čeprav tudi vse ostale investicije posredno vplivajo na razvoj privlačne turistične destinacije.

Na razpis za *Regijske projekte RASR* je pripravljenih *5 projektnih predlogov*, na razpis za pripravo *strategije LAS (CLLD) iz EKSRP* je pripravljenih *10 in iz ESRR 3 projektni predlogi*. Za razpis *INTERREG SLO-HR* sta pripravljena *2 projektna predloga Občine Zreče* in iz *proračuna se načrtuje izvajanje 15 projektni predlogov*. Skupaj je pripravljenih več kot 30 projektov, ki se lahko samostojno ali povezano navezujejo na pričakovana sredstva razpisov, ki že nekaj mesecev zamujajo.

Na *javni poziv za projektne pobude*, ki smo ga objavili v mesecu decembru 2015, smo prejeli *pet projektnih predlogov deležnikov občine Zreče za investicije v obdobju do leta 2021*.

Na vprašalnike, ki smo jih naslovili v *januarju 2016 na društva, turistične kmetije in turistične ponudnike* v občini Zreče smo prejeli *12 izpolnjenih vprašalnikov* in s tem 12 vizionarskih pogledov na prihodnost na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti, in sicer *5 od društev, 5 od turističnih kmetij in 2 od turističnih ponudnikov*.

S strukturiranimi intervjuji z županom in štirimi turističnimi ponudniki, ki so bili opravljeni v februarju in marcu 2016, smo pogledali v prihodnost in potencialne investicije na področju turizma *najpomembnejših kreatorjev turistične ponudbe v občini Zreče*.

Intervjuvani se zavedajo pomena kakovostne in povezane turistične ponudbe po meri ciljnih trgov in ciljnih skupin turistov ter dejstva, da je potrebno veliko vlagati v nenehno prisotnost in primernost odzivnosti v komuniciranju z digitalnimi orodji in v privlačnost ponudbe, ki mora v destinaciji postreči z raznolikim naborom kakovostnih doživetij, katerim splošna turistična infrastruktura predstavlja le standard in ne merilo odločitve pri izbiri destinacije. Kakovost življenja lokalnih prebivalcev je najboljši vzvod za pritegnitev turistov v območje, ki se ne sme zanašati le na bele, temveč predvsem zelene aktivnosti z odlično zgodbo, ki jo pripovedujejo zagnani, gostoljubni in strokovno usposobljeni domačini.

4 Vizija in strateški cilji razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021

Na drugi delavnici s širšo Projektno skupino občine Zreče (21. marca 2016) smo z deležniki oblikovali vizijo in razvojne ter trženjske cilje v občini Zreče.

4.1 Vizija na področju turizma v občini Zreče 2017-2021

V Tabeli 53 so predstavljeni slogan ter kratka in daljša vizija razvoja in trženja turizma v občini Zreče.

Tabela 53: Vizija razvoja in trženja turizma v občini Zreče

SLOGAN:

ZREČE – območje dobrega počutja

KRATKA VIZIJA:

Občina Zreče bo leta 2021 prepoznana po visokokakovostnih turističnih programih zdravja in dobrega počutja, aktivnih počitnic na podeželju, spoznavanja z naravo in kulturno dediščino ter poslovnih druženjih in pripravah vrhunskih športnikov v neponovljivem naravnem okolju Rogle in Term Zreče.

DOLGA VIZIJA:

V letu 2021 je občina Zreče na področju turizma prepoznana kot konkurenčna, zelena, ekološka, dostopna⁵¹, domačna, gostoljubna in celovito povezana destinacija z visoko kakovostjo bivanja ter kreativnim okoljem za delo in oddih.

Visokokakovostni turistični programi zdravja in dobrega počutja, ob prepoznanih zdravilnih dejavnikih (srednjegorska klima, termalna voda in pohorska šota), aktivnih počitnic, poslovnih druženj ter priprav vrhunskih športnih ekip v naravnem okolju, ob vključevanju kreativne gastronomije in spoznavanja z naravo, kulturno ter živo dediščino in obrtjo, gradijo ugled in prepoznavnost območja Pohorja ob optimalni lokalni samooskrbi.

⁵¹ Dostopni turizem – vsem ciljnim skupinam dostopni turizem, tudi invalidnim osebam.

4.2 Strateški razvojni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021

V Tabeli 54 so predstavljeni strateški razvojni cilji na področju turizma v občini Zreče, ki so bili oblikovani skupaj s člani DSOZ.

Tabela 54: Strateški razvojni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče

C1	Organizirano vzpostavljena turistična ponudba občine in širše destinacije s partnersko oblikovanimi in izvajanimi marketinškimi aktivnostmi in komuniciranjem z javnostmi – <i>destinacijska management organizacija</i> .
C2	<i>Zelena destinacija</i> z vzpostavljenim atraktivnim parkom narave, lokalno oskrbno verigo ekološko pridelane hrane, kreativno lokalno gastronomijo (kulinariko in vini), ekološkimi tržnicami in delikatesami, programom ekoloških dogodkov (zeleni piknik) ter sonaravno gradnjo in izrabo energije ter mehko mobilnostjo.
C3	Prepoznana <i>zdraviliško-velneška ter športno atraktivna destinacija</i> za priprave vrhunskih športnikov in rekreativcev z odlično infrastrukturo.
C4	Ponudbo doživetij nadgrajena z <i>raznolikimi doživljajskimi namestitvenimi kapacitetami ter bivanjem v naravnem okolju</i> (npr. hiške na drevesih, ekološki idr. kampi, tudi invalidom primerne nastanitve).
C5	<i>Kakovostno usposobljeni kadri</i> , ki skrbijo za profesionalnost in odličnost na področju turizma in z njim povezanimi dejavnostmi pod skupno destinacijsko in blagovno znamko ter s skupnim nastopanjem krepijo prepoznavnost destinacije.
C6	<i>Lokalna pripadnost in zaupanje med deležniki destinacije</i> (prenos tihega znanja), ki kakovostno živijo in z vzgledom pritegnejo k obisku.
C7	<i>Prepoznavne tradicionalne prireditve in dogodki</i> (na področjih kulture, športa idr.) z <i>lokalno dodano vrednostjo in sodelovanjem raznolikih društev</i> , pritegnejo občane in obiskovalce z dopadljivimi potenciali destinacije.
C8	<i>Zagotovljene naložbe v infrastrukturo in turizem</i> (kulturalna in naravna dediščina, športno-turistična infrastruktura, turistično prometna infrastruktura, nastanitvena infrastruktura, doživljajska infrastruktura, komunikacijsko-informacijska infrastruktura).
C9	<i>Skrb za nenehno inovativnost in kreativnost</i> celovito povezane kakovostne ponudbe - poglobljenih doživetij, ki vplivajo na zadovoljstvo obiskovalcev, njihovo daljše bivanje v destinaciji in rast potrošnje.
C10	<i>Razvoj kakovostne gastronomske ponudbe za različne ciljne skupine gostov</i> (npr. vegetarijanska prehrana in intolerance).

4.3 Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021

V Tabeli 55 so predstavljeni strateški kvalitativni cilji na področju turizma v občini Zreče, ki so bili oblikovani skupaj s člani DSOZ.

Tabela 55: Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče

C1	<i>Učinkovito povezana, pozicionirana, tržena in prepoznana destinacija z močno znamko</i> , ki nagovarja družine z aktivnim življenjskim slogom, rekreativce in vrhunske športnike na Rogli ter ljudi z zdravim življenjskim slogom v Termah Zreče, ob atraktivnih naravnih in kulturnih znamenitostih ter odlični gastronomiji in lokalnih produktih na območju širše destinacije.
C2	<i>Destinacijska tržna znamka zagotavlja enoten trženjski nastop in povezovanje trženjskih aktivnosti</i> s ciljem doseganja večje učinkovitosti in prepoznavnosti z vzpostavljenim sistemom gradnje vrednosti znamke, skrbništvom ter upravljavsko in komunikacijsko strategijo.
C3	<i>Vzpostavljen sistem sodobnega komuniciranja z informacijsko tehnologijo</i> (celovit destinacijski rezervacijski sistem, oglaševanje z blogi, interaktivna spletna stran idr.), spremljanje ocen in mnenj na rezervacijskih portalih in v socialnih omrežjih ipd. za večje povpraševanje.
C4	<i>Poslovno povezovanje ponudnikov za večjo prepoznavnost območja</i> - skupna promocija, usklajene marketinške aktivnosti (tudi skozi pobratena mesta na ključnih trgih), vzpostavljen sistem posredništva pri prodaji ponudbe (OP, TA,), izvajanje študijskih tur za novinarje ipd.
C5	<i>Vzpostavljen sistem kakovosti ponudbe z blagovno znamko Okusi Rogle</i> - rastoča prodaja produktov z višjo lokalno dodano vrednostjo – višja kakovost in višja cena.
C6	<i>Razvoj konkurenčnih specializiranih doživljajsko turističnih produktov</i> , ki omogočajo poglobljena izkustvena, sproščujoča in adrenalinska, zdraviliška in velneška doživetja ter doživljajske zgodbe v povezavi z atrakcijami narave in kulturne ter žive dediščine za izbrane ciljne skupine - <i>poslovni inkubatorji</i> .
C7	<i>Personalizirana ponudba s kreativnim pristopom k oblikovanju turističnih programov</i> za individualne in skupinske goste in vzpostavljenim sistemom zvestobe turistov - zadovoljnih gostov, ki se vračajo - <i>rast deleža stalnih</i> (predvsem mednarodnih) <i>gostov in v destinaciji bivajo dlje časa</i> .
C8	<i>Razviti atraktivni, kakovostni in celovito povezani dogodki in tradicionalne prireditve</i> , ki <i>dvigujejo prepoznavnost destinacije in vključeni v dopadljive pakete, pritegnejo turiste k obisku</i> .
C9	<i>Nadgraditi promocijske aktivnosti na domačem in mednarodnih trgih</i> .

4.4 Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče 2017-2021

V Tabeli 56 so predstavljeni strateški kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče, ki so bili oblikovani skupaj s člani DSOZ.

Tabela 56: Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021

C1	2 odstotna letna rast števila stacionarnih gostov, predvsem iz mednarodnega okolja glede na leto 2015 (66.050) → (74.400 – leta 2021)
C2	3 odstotna rast nočitev glede na leto 2015 (238.334), predvsem iz mednarodnega okolja → (284.600 – leta 2021)
C3	Zmanjšanje odvisnosti od sezonskih mesecev, da bi se rast nočitev povečala v obdobju mrtvih mesecev (november, marec)
C4	Podaljšanje dobe bivanja iz 3,6 v letu 2015 → (3,8 - leta 2021)
C5	Povečanje zasedenosti vseh stalnih ležišč (1934 leta 2014) iz 33,76 odstotkov leta 2015 → (40 odstotkov - leta 2021)
C6	3 odstotna letna rast števila dnevnik turistov iz 450.000 leta 2015 → (537.000 – leta 2021)
C7	Povečanje obsega turistične potrošnje – dnevnega turista za 5% na leto (iz 20 poleti oz. 32 EUR pozimi → 27 oz. 43 EUR - leta 2021) in stacionarnega gosta za 4% na leto glede na 2015 (iz 70 EUR poleti in 80 EUR pozimi → 88 oz. 100 EUR -leta 2021)
C8	Dvig kakovosti ter raznovrstnosti obstoječih nastanitvenih kapacitet (1934 ležišč leta 2014) → (2.100 – leta 2021)
C9	20 odstotna letna rast števila organiziranih skupin preko LTO-ja glede na leto 2015 (12) → (35 - leta 2021)
C10	Opredeleitev rasti obiska turistov iz ključnih tržišč: glavnina gostov prihaja iz Slovenije gosti iz mednarodnih trgov: - poleti na Rogli - države bivše Jugoslavije, Madžarska, Benelux; - Terme Zreče celo leto - države bivše Jugoslavije, Madžarska (v času zime), Nemčija, Italija, Avstrija in Ruska federacija; - Potencialni mednarodni trgi – države srednje in vzhodne Evrope (Češka, Slovaška, Poljska), Zalivske države (vrhunski šport) in države iz Skandinavije
C11	5 odstotna letna rast števila smučarjev na Rogli – 185.000 leta 2015 → (250.000 – leta 2021)
C12	3 odstotna letna rast števila kopalcev v Termah Zreče – 142.183 leta 2015 → (169.800 – leta 2021)
C13	3 odstotna letna rast števila obiskovalcev tradicionalnih prireditev: - Praznik pohorskega lonca - 1.500 obiskovalcev leta 2015 → (1.800 obiskovalcev – leta 2021) - Ropotanje v starih Zrečah – 700 obiskovalcev leta 2015 → (850 obiskovalcev – leta 2021) - Martinovanje - 100 obiskovalcev leta 2015 → (120 obiskovalcev – leta 2021)

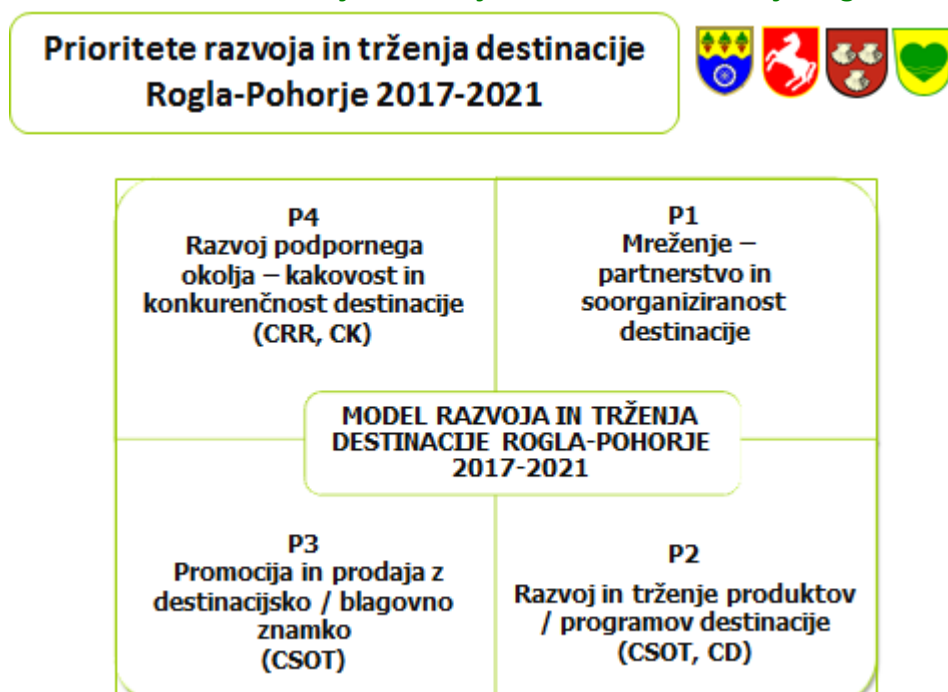
5 Razvoj in trženje turizma Zreč v destinaciji Rogla-Pohorje

V sklopu aktivnosti Projektne in delovnih skupin destinacije Rogla-Pohorje so se izkristalizirale štiri prioritete, ki se bodo udeleževale skozi štiri centre modela razvoja in trženja destinacije Rogla-Pohorje. Delovne skupine bodo skozi lastne aktivnosti usmerjale razvoj in trženje turizma vsake od štirih občin in destinacije Rogla-Pohorje kot celote.

5.1 Občina Zreče skozi prioritete razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje v obdobju 2017-2021

Slika 27 prikazuje prioritete razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje.

Slika 27: Prioritete razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje

P1 – Mreženje – partnerstvo in soorganiziranost destinacije Rogla-Pohorje je temeljna prioriteta na kateri slonijo ostale tri. Povezana je z nalogami destinacijske organizacije, ki bo skrbela za 'partnerstva z namenom' celovitega razvoja in trženja ponudbe (ponudnikov) destinacije Rogla-Pohorje, katere osrednjo vlogo nosi občina Zreče, ki razpolaga z največ turističnimi kapacitetami in opravljenimi nočitvami.

P2 – Razvoj in trženje produktov / programov destinacije Rogla-Pohorje se nanaša na povezano ponudbo doživetij destinacije skozi po meri oblikovane turistične produkte / programe celovite destinacije s ciljanim nagovarjanjem skupin turistov. Ta prioriteta je

povezana z delovanjem Centra za strateško in operativno trženje (CSOT) in Centra za doživetja (CD) v destinaciji Rogla-Pohorje.

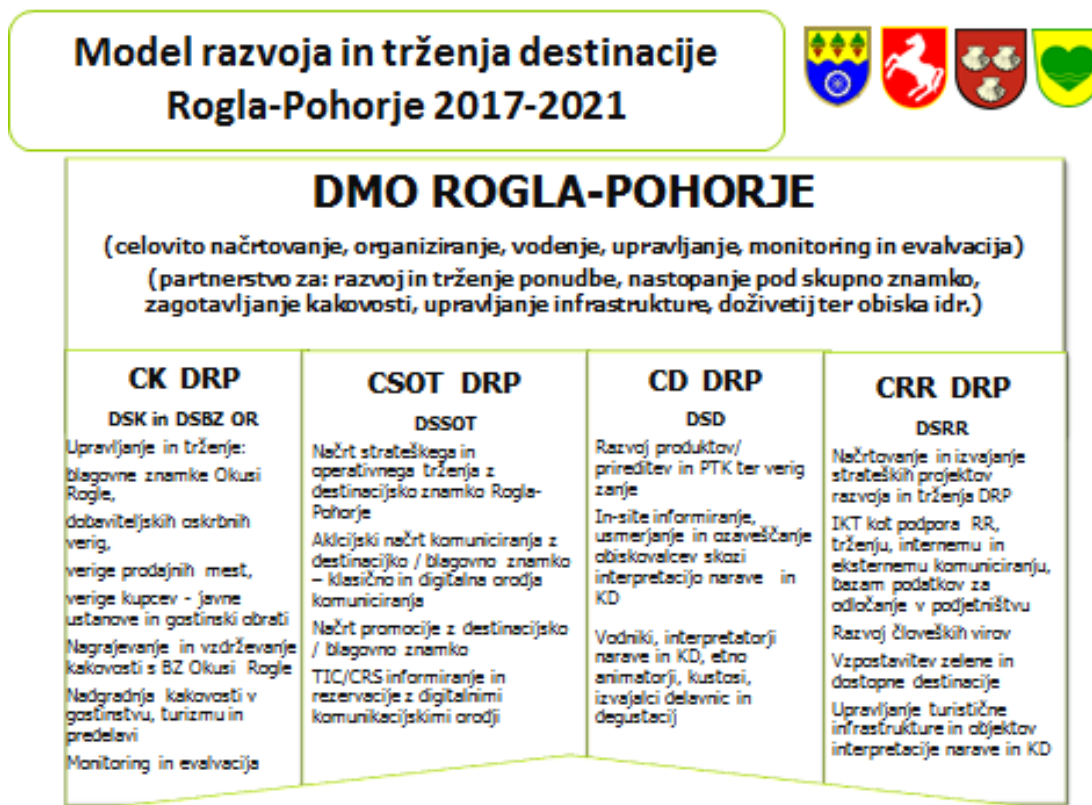
P3 – Promocija in prodaja z destinacijsko / blagovno znamko se povezuje z aktivnostmi Centra za strateško in operativno trženje (CSOT), ki deluje skozi Delovno skupino za strateško trženje destinacije Rogla-Pohorje (DSST DRP) in Delovno skupino za operativno trženje (DSOT DRP). Tako bo vzpostavljen načrtovan strateški razvoj in trženje destinacije Rogla-Pohorje na domačem in mednarodnih trgih z osveženo destinacijsko znamko Rogla-Pohorje in blagovno znamko Okusi Rogle ter po meri oblikovana doživetja prepoznanim ciljnim skupinam turistov.

P4 - Razvoj podpornega okolja – kakovost in konkurenčnost destinacije na dolgi rok bo omogočena skozi Center za raziskave in razvoj (CRR) ter Center za kakovost. V sklopu teh delujejo Delovna skupina za kakovost v destinaciji Rogla Pohorje (DSK DRP), Delovna skupina za blagovno znamko Okusi Rogle (DSBZ OR) ter Delovna skupina za raziskave in razvoj destinacije Rogla-Pohorje (DSRR DRP).

5.2 Model razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje

Slika 28 prikazuje Model razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje, ki vključuje tudi občino Zreče.

Slika 28: Model razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje - vključno z občino Zreče

Upravljanje destinacije Rogla-Pohorje temelji na vzpostavitvi destinacijske management organizacije Rogla-Pohorje.

Destinacijska organizacija (DMO) Rogla-Pohorje bo s pravno-formalno vzpostavitvijo skrbela za celovito načrtovanje, organiziranje, vodenje, upravljanje, monitoring in evalvacijo razvoja in trženja turizma na območju destinacije Rogla-Pohorje, torej tudi občine Zreče. Njena osrednja naloga je vzpostaviti aktivno partnerstvo, ki bo skrbelo za:

- celovit razvoj in strateško trženje ponudbe destinacije Rogla-Pohorje (občin Zreče, Slovenske Konjice, Oplotnica in Vitanje),
- nastopanje pod skupno osveženo destinacijsko znamko Rogla-Pohorje in blagovno znamko Okusi Rogle,
- operativno trženje - promocijo in trženje ponudbe kakovostnih pridelkov, storitev in produktivnih tržnih kombinacij na celovito organiziranih informativnih in prodajnih mestih,
- zagotavljanje kakovostnih informacij v destinaciji in v digitalnih orodjih o ponudbi destinacije Rogla-Pohorje,
- zagotavljanje kakovostnih in neponovljivih doživetij za prepoznane ciljne skupine turistov,
- nadgradnjo turistične infrastrukture in njeno poenotenje skozi skupne investicije ter prijave na razpisana sredstva,
- enovito signalizacijo in upravljanje turistične infrastrukture v destinaciji Rogla-Pohorje,
- idr.

V začetni fazi bodo te aktivnosti peljali štirje centri, in sicer:

- *Center kakovosti destinacije Rogla-Pohorje (CK DRP),*
- *Center strateškega in operativnega trženja destinacije Rogla-Pohorje (CSOT DRP),*
- *Center doživetij destinacije Rogla-Pohorje (CD DRP) ter*
- *Center za raziskave in razvoj destinacije Rogla Pohorje (CRR DRP).*

Vsak center deluje pod okriljem vodje centra, ki koordinira aktivnosti delovnih skupin, katere udeležujejo želene vizije in strateške cilje destinacije Rogla-Pohorje in posamezne občine znotraj destinacije.

Center kakovosti destinacije Rogla-Pohorje (CK DRP) bo z:

- *Delovno skupino za kakovost* v destinaciji Rogla-Pohorje (DSK DRP) skrbel za razvoj kakovostnih storitev na področjih gostinstva, turizma, predelave v kmetijstvu in z njimi povezanimi dejavnostmi (program delavnic za usposabljanje zaposlenih in zainteresiranih),
- *Delovno skupino za blagovno znamko Okusi Rogle* (DSBZ OR) ter z lastnikom in skrbnikom BZ OR poskrbel za nadgradnjo pravilnika o ocenjevanju ter pravno-formalne oblike podeljevanja znaka kakovosti BZ OR, in sicer:
 - nadgradil obstoječo BZ OR,
 - izvajal ocenjevanja ponudbe z BZ OR,
 - vzdrževal kakovost ponudbe označene z BZ OR,
 - spodbudil ponudnike k proizvodnji kakovostnih prehranskih in rokodelskih izdelkov ter ponudbi storitev pod skupno znamko Okusi Rogle,
 - zagotovil celovito promocijo BZ OR in ponudbe, ki nosi ta znak,

- zagotovil vzpostavitev dobaviteljskih oskrbnih verig, verige prodajnih mest in verige kupcev (javne ustanove in gostinski obrati),
- skrbel za trženje in prodajo v mreži prodajnih mest z BZ OR,
- izvajal monitoring in evalvacijo vseh aktivnosti.

Center za strateško in operativno trženje destinacije Rogla-Pohorje (CSOT DRP) bo z:

- *Delovno skupino za strateško trženje ponudbe destinacije Rogla-Pohorje (DST DRP):*
 - oblikoval načrt strateškega trženja s destinacijsko znamko Rogla-Pohorje in letne akcijske načrte komuniciranja z destinacijsko znamko Rogla-Pohorje / blagovno znamko Okusi Rogle
 - spodbudil vzpostavitev klasičnih in digitalnih orodij komuniciranja destinacije Rogla-Pohorje
 - spodbudil vzpostavitev mreže TICev za enovito informiranje v destinaciji Rogla-Pohorje
 - spodbudil vzpostavitev rezervacijskega sistema za rezervacije z digitalnimi komunikacijskimi orodji v destinaciji Rogla-Pohorje
 - izvajal strateško promocijo in trženje destinacije Rogla-Pohorje s pomočjo STO, RDO Dežela Celjska, iz Združenja zgodovinskih mest preko Slovenskih Konjic ter Zbornice gorskih centrov in druženja Slovenskih naravnih zdravilišč preko podjetja Unior d. d. Program Turizem idr.;
- *Delovno skupino za operativno trženje ponudbe destinacije Rogla-Pohorje (DSOT DRP):*
 - oblikoval načrt operativnega trženja z destinacijsko znamko Rogla-Pohorje,
 - zagotovil ponudbo celovitih doživetij po meri ciljnih skupin turistov – nabor produktov vnaprej in na vprašanje.

Center za doživetja destinacije Rogla-Pohorje (CD DRP) bo z:

- *Delovno skupino za prireditve (DSP DRP)* poskrbel za kakovostne prireditve na nivoju destinacije Rogla-Pohorje,
- *Delovno skupino za doživetja (DSD DRP):*
 - poskrbel za razvoj produktov in produktnih tržnih kombinacij (PTK) v destinaciji Rogla-Pohorje ter verig zanje,
 - spodbudil ponudnike k promocijski akciji dnevi odprtih vrat ponudnikov destinacije Rogla-Pohorje,
 - vzpostavil odlično informiranje v TIC-ih in pri turističnih ponudnikih,
 - vzpostavil sistem usmerjanja in ozaveščanja obiskovalcev skozi interpretacijo narave in kulturne dediščine destinacije Rogla-Pohorje,
 - vodil register vodnikov destinacije Rogla-Pohorje in skrbel za kakovostna vodenja, interpretacijo narave in kulturne dediščine, etno animacijo, storitve kustosov, izvajalcev delavnic in degustacij.

Center za raziskave in razvoj destinacije Rogla-Pohorje (CRR DRP) bo z:

- *Delovno skupino za raziskave in razvoj (DSRR DRP)* kot osrednjo delovno skupino v destinaciji Rogla-Pohorje:
 - spremljal primerne razpise in oblikoval projektne dokumentacije
 - načrtoval in izvajal strateške projekte za razvoj in trženje destinacije Rogla-Pohorje
 - raziskoval in pripravljajl informacije za podjetniško odločanje

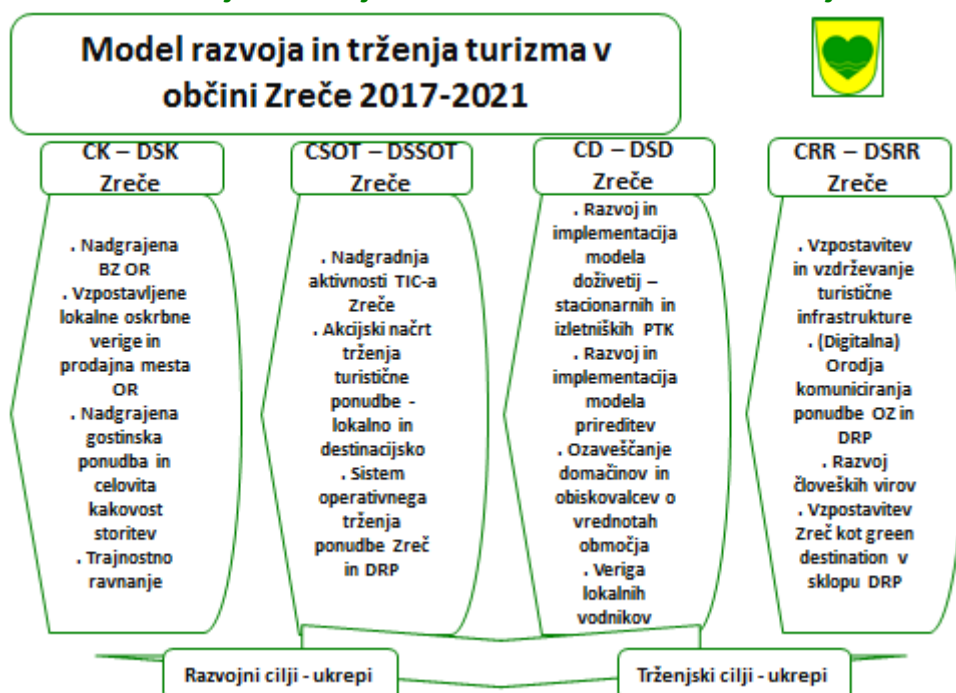
- skrbel za razvoj strateških digitalnih orodij komuniciranja z javnostmi
- skrbel za razvoj trajnostne, zelene, dostopne destinacije Rogla-Pohorje

Občino Zreče v vsaki od delovnih skupin zastopa eden ali več predstavnikov, ki družno načrtujejo in izvajajo zastavljene aktivnosti.

5.3 Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče

Slika 29 prikazuje Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021, ki skozi štiri centre na nivoju destinacije Rogla-Pohorje poglobljeno udejanja vizijo in strateške razvojne in trženjske cilje na področju turizma v občini Zreče.

Slika 29: Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021

Vse aktivnosti se nanašajo na razvojne oz. trženjske kvalitativne in kvantitativne cilje občine Zreče in destinacije Rogla-Pohorje in so zavedene pod ukrepi občine Zreče.

Delovne skupine vseh štirih centrov destinacije Rogla-Pohorje bodo enakovredno načrtovale in izvajale aktivnosti za občino Zreče v sklopu aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje. Dela in naloge bodo opravljane v dobrobit deležnikov vseh občin in destinacije kot celote.

5.3.1 Smernice na področju Centra kakovosti destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče

Občina Zreče bo s predstavniki v delovnih skupinah Centra kakovosti destinacije Rogla-Pohorje skrbela za:

- nadgradnjo blagovne znamke Okusi Rogle na območju Zreč in destinacije Rogla-Pohorje,

- vzpostavljanje lokalne oskrbne verige in prodajnih mest z BZ OR na območju Zreč in destinacije Rogla-Pohorje,
- nadgradnjo gostinske ponudbe in celovite kakovosti storitev v turistični dejavnosti območja Zreč in destinacije Rogla-Pohorje,
- trajnostnim ravnanjem na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju Zreč in destinacije Rogla-Pohorje.

Delovne skupine Centra kakovosti destinacije Rogla-Pohorje bodo enakovredno načrtovale in izvajale aktivnosti za občino Zreče v sklopu aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje. Dela in naloge bodo opravljane v dobrobit deležnikov vseh občin in destinacije kot celote.

5.3.2 Smernice na področju Centra trženja destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče

Občina Zreče bo s predstavniki v delovnih skupinah **Centra trženja destinacije Rogla-Pohorje** v sklopu občine Zreče skrbel za:

- nadgradnjo aktivnosti TIC-a Zreče ter vzpostavitev in delovanje izpostave v Vitanju - TIC-a Vitanje,
- oblikovanje in udejanjanje Akcijskega načrta trženja turistične ponudbe na lokalnem (Zreče) in destinacijskem nivoju (destinacija Rogla-Pohorje),
- vzpostavitev in udejanjanje sistema operativnega trženja ponudbe občine Zreče in destinacije Rogla-Pohorje.

Delovne skupine Centra trženja destinacije Rogla-Pohorje bodo enakovredno načrtovale in izvajale aktivnosti za občino Zreče v sklopu aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje. Dela in naloge bodo opravljane v dobrobit vseh občin in destinacije kot celote.

5.3.3 Smernice na področju Centra doživetij destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče

Občina Zreče bo s predstavniki v delovnih skupinah **Centra za doživetja v destinaciji Rogla-Pohorje** skrbela za:

- razvoj in implementacijo modela doživetij – stacionarnih in izletniških PTK na območju Zreč in destinacije Rogla-Pohorje,
- razvoj in implementacijo modela prireditev na lokalni (Zreče) in destinacijski ravni (destinacija Rogla-Pohorje),
- ozaveščanje domačinov in obiskovalcev o vrednotah območja Zreč in destinacije Rogla-Pohorje
- nenehno usposobljenost lokalnih vodnikov občine Zreč v sklopu vodnikov destinacije Rogla-Pohorje.

Delovne skupine Centra trženja destinacije Rogla-Pohorje bodo enakovredno načrtovale in izvajale aktivnosti za občino Zreče v sklopu aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje. Dela in naloge bodo opravljane v dobrobit deležnikov vseh občin in destinacije kot celote.

5.3.4 Smernice na področju Centra raziskav in razvoja destinacije Rogla-Pohorje v občini Zreče

Občina Zreče bo s predstavniki v delovnih skupinah Centra za raziskave in razvoj na področju turizma v destinaciji Rogla-Pohorje skrbela za:

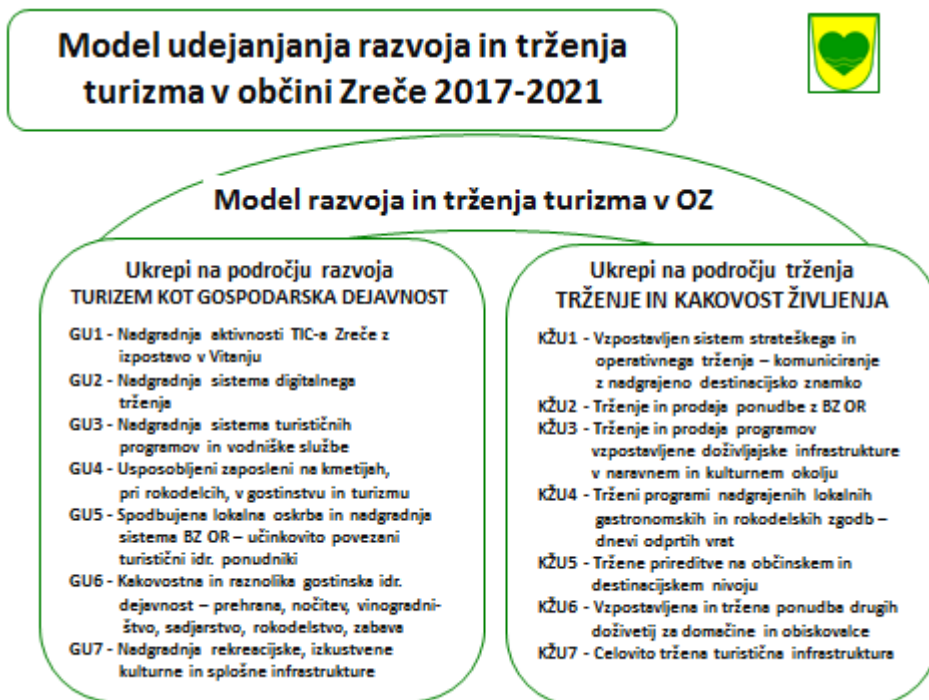
- načrtovanje in spremljanje razpisov in izvajanje strateških projektov v DRP na področjih turistične infrastrukture in superstrukture
- raziskovanje in oblikovanje informacij za strateško destinacijsko in podjetniško odločanje
- Razvoj strateških digitalnih orodij komuniciranja ponudbe občine Zreče in destinacije Rogla-Pohorje,
- Razvoj človeških virov na različnih področjih turistične in s turizmom povezanih dejavnosti v Zrečah in destinaciji Rogla-Pohorje,
- vzpostavitev destinacije Rogla-Pohorje kot trajnostne, zelene (Občina Zreče je že pridobila srebrni certifikat Green destination) in dostopne (Občina Zreče je invalidom prijazna občina) destinacije.

Delovna/e skupina/e Centra za raziskave in razvoj destinacije Rogla-Pohorje bo/do enakovredno načrtovala/e in izvajala/ee aktivnosti za občino Zreče v sklopu aktivnosti destinacije Rogla-Pohorje. Dela in naloge bodo opravljane v dobrobit deležnikov vseh občin in destinacije kot celote.

6 Ukrepi – projektni predlogi za udejanjanje vizije razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021

Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v Zrečah v obdobju 2017-2021 sledijo Modelu razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje (Slika 30).

Slika 30: Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v Zrečah v obdobju 2017-2021

Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v Zrečah v obdobju 2017-2021 temeljijo na razvojnih in trženjskih ciljih, ki smo jih uvrstili v dva sklopa ukrepov, in sicer:

- ukrepi na področju razvoja - **turizem kot gospodarska dejavnost** in
- ukrepi na področju trženja – **trženje in kakovost življenja**.

6.1 Ukrepi na področju razvoja – turizma kot gospodarske dejavnosti

Ukrepi na področju razvoja turizma kot gospodarske dejavnosti v Zrečah so predstavljeni na Sliki 31.

Slika 31: Ukrepi na področju razvoja – Turizem kot gospodarska dejavnost v Zrečah 2017-2021

Na področju razvoja - **Turizem kot gospodarska dejavnost** je izpostavljenih sedem ukrepov, in sicer:

- GU1 – Nadgradnja aktivnosti TIC-a Zreče z izpostavo v Vitanju (DSSOT DRP)
- GU2 – Nadgradnja sistema digitalnega trženja (DSSOT DRP)
- GU3 – Nadgradnja sistema turističnih programov in vodniške službe (DSD DRP)
- GU4 – Usposobljeni zaposleni na kmetijah, pri rokodelcih, v gostinstvu in turizmu (DSK DRP)
- GU5 – Spodbujena lokalna oskrba in nadgradnja sistema BZ OR – učinkovito povezani turistični idr. ponudniki (DSBZ OR)
- GU6 – Kakovostna in raznolika gostinska idr. dejavnost – prehrana, nočitev, vinogradništvo, sadjarstvo, rokodelstvo, zabava (DSK in DSRR DRP)
- GU7 – Nadgradnja rekreacijske, izkustvene, kulturne in splošne infrastrukture (DSRR DRP)

V Tabelah 57-63 so predstavljene aktivnosti vsakega od sedmih ukrepov na področju razvoja turizma v Zrečah v obdobju 2017-2021.

Tabela 57: Ukrep GU1 - Nadgradnja aktivnosti TIC-a Zreče z izpostavo v Vitanju

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU1-A1 Prostorska in vsebinska nadgradnja TIC-a Zreče	Nadgradnja vsebin informiranja in trženja ponudbe destinacije RP	Mreža TIC-ev DRP	Občina Zreče / LTO ROGLA ZREČE	2016-2021
GU1-A2 Nova izpostava TIC-a Zreče v Vitanju	Doreči pravno-formalno obliko izpostave – Mreža TIC-ev DRP	Vzpostavitev podružnice v Vitanju s kadrovsko zasedbo, ki bo sledila skupnemu sistemu izvajanja aktivnosti TIC-ev DRP	Občine Zreče in Vitanje	2016
GU1-A3 Usposobljen kader na TICih DRP	Vzpostavitev sistema usposabljanja zaposlenih na TIC-ih DRP	Skupen sistem informiranja in trženja ponudbe DRP	TIC-i vseh štirih občin	2016-2021

Tabela 58: Ukrep GU2 – Nadgradnja sistema digitalnega trženja

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU2-A1 Akcijski načrt vzpostavitve sistema digitalnega trženja DRP	Akcijski načrt bo oblikovan s strani DSSOT	Skupen akcijski načrt za trženje DRP	DSSOT	2016
GU2-A2 Vzpostavitev interaktivne spletne strani DRP	Nadgradnja obstoječe spletne strani LTO Rogla-Zreče v destinacijsko spletno stran Rogla-Pohorje	Nadgradnja	DSST / LTO Rogla Zreče	2016
GU2-A3 Skupna in enotna baza naslovov za trženje ponudbe DRP	Tehnična vzpostavitev baze naslovov za učinkovito trženje prireditvev DRP	Strokovnjak oblikuje sistem združevanja baz podatkov in njihovo uporabo za širjenje informacij	DSD + zunanji strokovnjak	2016

Tabela 59: Ukrep GU3 – Nadgradnja sistema turističnih programov in vodniške službe

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU3-A1 Vzpostavljen sistem oblikovanja kreativnih doživetij – PTK	Vzpostavljen sistem in oblikovane PTK za različne ciljne skupine – osnova tudi naloge vodnikov	Vsaka občina v navezi z destinacijsko zgodbo in širše	DSD DRP – DS za prireditve in DS za odprta vrata ponudnikov DRP	2016
GU3-A2 Vodniška služba – Register vodnikov DRP	Izveden Program usposabljanja vodnikov DRP	Register vodnikov DRP vodi TIC SK	DSD DRP	2016
GU3-A3 Vizija Pohorje 2030	Spodbujanje ekosistemov, storitev in usmerjanje obiska za doseganje ciljev Programa upravljanja Natura 2000 na varovanih območjih Pohorja	Neposredna prijava na MOP	MOP in občine Zreče, Oplotnica in Vitanje	Odvisno od razpisanih sredstev

Tabela 60: Ukrep GU4 – Usposobljeni zaposleni v kmetijstvu/rokodelstvu/gostinstvu/turizmu

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU4-A1 Delavnice za zaposlene na kmetijah	Delavnice za dopolnilne dejavnosti na kmetiji v destinaciji Rogla-Pohorje	Vzpostavitev programa delavnic za dopolnilne dejavnosti na kmetiji v sodelovanju s KGZS	DSR in DSK KGZS – dopolnilne dejavnosti na kmetiji	2016
GU4-A2 Delavnice za zaposlene v rokodelstvu	Delavnice za zaposlene v rokodelstvu v destinaciji Rogla-Pohorje	Vzpostavitev programa delavnic za nadgradnjo dejavnosti v rokodelstvu	DSK OZS – sekcija za rokodelstvo	2016
GU4-A3 Delavnice za zaposlene v gostinstvu	Delavnice za zaposlene v gostinstvu v destinaciji Rogla-Pohorje	Vzpostavitev programa delavnic za gostinsko dejavnosti	DSK OZS – sekcija za gostinstvo	2016
GU4-A4 Delavnice za zaposlene v s turizmom povezanih dejavnostih	Delavnice za zaposlene v s turizmom povezanih dejavnostih destinacije Rogla-Pohorje	Vzpostavitev programa delavnic za nadgradnjo s turizmom povezanih dejavnosti destinacije Rogla-Pohorje	DSR in DSK	2016

Tabela 61: Ukrep GU5 – Spodbujena lokalna oskrba in nadgradnja sistema BZ OR – učinkovito povezani turistični idr. ponudniki

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU5-A1 Prehranska samooskrba Savinjske regije z zelenjavo ter nadgradnja BZ Okusi Rogle	Večja samooskrba in vzpostavitev kratkih prehrabnih verig	“Dogovor” za razvoj regij - RASR in Predlog za projekt sodelovanja LAS	RASR	Odvisno od razpisanih sredstev
GU5-A2 Vzpostavitev sistema oblikovanja ponudbe z BZ Okusi Rogle	Vzpostavitev sistema oblikovanja ponudbe z BZ Okusi Rogle: - Nabor delavnic za obuditev znamke - Oblikovanje produktov in opremljanje z etiketo in embalažo - Vzpostavitev sistema ocenjevanja produktov z BZ Okusi Rogle - Vzpostavitev sistema nenehnega spremljanja kakovosti produktov z BZ OR	Aktivnosti v DSK DRP Pravilnik za podeljevanje pravice do uporabe BZ OR Poslovnik Strokovne komisije za ocenjevanje produktov z BZ OR Poslovnik vzpostavljanja dobaviteljskih verig BZ OR	DSK	2016
GU5-A3 Vzpostavitev	Vzpostavljene aktivnosti za	Pravilnik za promocijo in trženje	DSK	2016-2017

sistema promocije in trženja ponudbe z BZ Okusi Rogle	promocijo in trženje ponudbe z BZ OR	BZ Okusi Rogle Poslovnik promocije in trženja BZ Okusi Rogle		
GU5-A4 Vzpostavitev sistema prodajnih mest z BZ Okusi Rogle	Vzpostavljene aktivnosti za mrežo prodajnih mest z BZ Okusi Rogle	Pravilnik mreže poslovnih mest z BZ Okusi Rogle Poslovnik mreže poslovnih mest z BZ Okusi Rogle	DSK	2017-2018

Tabela 62: Ukrep GU6 – Kakovostna in raznolika gostinska idr. dejavnost – prehrana, nočitev, vinogradništvo, sadjarstvo, rokodelstvo, zabava

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU6-A1 Nadgradnja ponudbe na kmetiji Gričnik	Predelava jagodičevja in orehov, ureditev sprehajalnih poti v gozdu, zeliščnega vrta, lesenih hlevov za živali za pestovanje in konje. Nadgradnja stacionarnega in izletniškega turizma na kmetiji: vodeni ogledi kmetije, degustacije, delavnice, vzpostavitev trgovinice z api-terapijo ter jahalnega turizma ...	Ocenjena vrednost: 100.000 - 500.000 EUR;	Kmetija Gričnik, A. Gričnik	Izvedba: 2017-2021; Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A2 Prenova hleva/zorilnica mesa na TK Urška	Hlev za ekološko rejo govedi pasme Angus ter zorilnica mesa za kvaliteten izdelek na krožniku. Vlaganja v kmetijstvo – nasad jagodičevja, hlev in predelava na kmetiji – prehranski izdelki za prodajo; Nadgradnja na področju kulinarike in marketinga; Nenehna skrb za kakovost ponudbe; Sodelovanje s ponudniki in LS; Nadaljevanje v smeri certificiranja: EU marjetica, Green accommodation, idr.	Ocenjena vrednost: 50.000 EUR;	ETK Urška, U. Topolšek Planinšek	Izvedba: september – november 2016; Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A3 Urbani vrtovi	Urbani vrtovi – projekt zelenega trajnostnega kmetovanja in izobraževanja bo povezal lokalno meščanstvo, pridelovalce in zainteresirano javnost – npr. lokalne šole, vrtci, društva... s ciljem zagotavljanja kratkih oskrbnih verig, neoporečne prehrane, izobraževanje, reintegracije mestnega prebivalstva	Ocenjena vrednost: 10.000 EUR;	Zadruga Pohorje, S. Lužnik	Izvedba: marec 2016 – trajno; Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A4 Socialna kmetija	Socialna kmetija – združene prakse socialnega podjetništva, zadružno prodajno mesto; projekt bo povezal lokalne pridelovalce - kmetije, rokodelce in zainteresirano javnost – obisk šol in vrtcev, društev... s ciljem zagotavljanja kratkih oskrbnih	Ocenjena vrednost: 500.000 EUR;	Zadruga Pohorje, S. Lužnik	Izvedba: junij 2016- trajno; Odvisno od razpisanih sredstev

	verig za lokalno samooskrbo, združevanja, neoporečne prehrane, izobraževanje.			
Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU6-A5 Usmeritev Kmetije Kortančnik v ekološko pridelavo	Usmeritev kmetije Kortančnik v pridelavo in predelavo sadja in vrtnin na ekološki način	Ni ocenitve investicije	Kmetija Kortančnik	Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A6 Nadgradnja kmetije Ravničan	Večja kuhinja, prikaz ekološke pridelave, družinski ansambel, izdelava kitar in kontrabasov, več sodelovanja med ponudniki	Ni ocenitve investicije	Kmetija Ravničan	Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A7 Nadgradnja Cankarjevih ribnikov	Nadgradnja kuhinje, ureditev prenočišča, sprehajališča, večjega parkirišča, nadgradnja dejavnosti gojenja postrvi in oskrbe s sladkovodnimi živali.	Ni ocenitve investicije	Niko Laznik s.p.	Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A8 Nadgradnja kmetije Smogavc	Nove prenočitvene kapacitete in obnovljene v gostinskem obratu; Postajališče za avtodome in nabava koles na električni pogon; Nadgradnja kulinarčne sezonske ponudbe; Povezovanje med ponudniki; Nabava živil od lokalnih kmetij; idr	Ni ocenitve Investicije	Gostinstvo Smogavc	Odvisno od razpisanih sredstev
GU6-A9 Hotel pod Roglo	Nadaljnje sodelovanje in povezovanje s ponudniki v destinaciji; Nadgradnja kakovosti ponudbe ter kombinacij doživetij v paketni ponudbi; Nadgradnja kulinarčne ponudbe; Nadgradnja udobja v hotelskih sobah; Nadgradnja ponudbe v pivovarni; Idr.	Ni ocenitve Investicije	Hotel pod Roglo	2016-
GU6-A10 Obnova hotelskih kapacitet na Rogli	Obnova hotela Planja ter dograditev hotela Natura	Ni ocenitve Investicije	Unior d.d. Program turizem	Odvisno od razpisanih sredstev

Tabela 63: Ukrep GU7 – Nadgradnja rekreacijske/izkustvene/kulturne/splošne infrastrukture

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU7-A1 Vzpostavitev mreže kolesar. poti in stez v Savinjski regiji za trajnostno mobilnost	Izdelava projektne dokumentacije IDP, PGD in izgradnja le teh	Razvoj regij - RASR	RASR	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A2 Doživljanje čezmejne skupne dediščine in raznolikosti s kolesom (Akronim DEDIŠČINA S KOLESOM)	nove kolesarske poti, projektna dokumentacije, označitev, mobilna aplikacija, izposoja koles, novi produkti,....	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR	Interreg SLO-HR	11.3.2016 oddaja vloge, – Interreg SLO-HR

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU7-A3 Revitalizacija jezera in razvoj objezerskih občin Savinjske regije	izdelava projektne dokumentacije, ureditev sprehajalnih poti, pomola, javne razsvetljave, čiščenje jezera, ureditev jezera za kopalne namene,	“Dogovor” za razvoj regij - RASR + prijava dela na Interreg	RASR	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A4 Jezera kot sonaravna proaktivna razvojna jedra kontinentalnega turizma (Akronim LAKETOURL)	Vzpostavili bomo čezmejne strukture sodelovanja, temelječe na ozemlju in sonaravnih izdelkih, ki povezujejo upravljavce območij kulturne in naravne dediščine, podjetja, turistične destinacijske organizacije in ostale partnerje s skupnim interesom za čezmejni trajnostni turizem in aktivno ohranjanje dediščine	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR	Interreg SLO-HR	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR
GU7-A5 Vozi me vlak	Obnovitev železniške postaje z večnamenskim prostorom ter prostorom za video-predstavitve muzeja ozkotirne železnice. V okviru navedenega bi se uredil tudi zaščitni nadstrešek nad obstoječo vlakovno kompozicijo pri železniški postaji v Zrečah, nova promocijska gradiva, prireditev...	Razpis LAS-CLLD, delno v Interreg SLO-HR	Občina Zreče	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR
GU7-A6 Izkopanine Brinjeve gore	Obnova štibla stare Hlastečeve hiše, Brinjeva gora 15, Zreče (parc. št. 390/2, k.o. Zreče), kjer bi postavili panoje o izkopaninah iz Brinjeve gore (Rimljani, Kelti, Iliri,...)	Razpis LAS-CLLD	Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A7 Obnova razglednega stolpa na Rogli	Celovita obnova razglednega stolpa na Rogli. Pregled nosilne konstrukcije (temelji, vezni spoji, nosilni elementi,..) obnovitev podov in stopnic ter barvanje celotne jeklene konstrukcije stolpa. Postavitev informacijske table z namenom obveščanja in s predstavitvijo kratke zgodovine stolpa na	Razpis LAS-CLLD	Občina Zreče, PD Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev

	Rogli.			
Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
GU7-A8 Skomarska hiša	Nova kritina na Skomarsko hišo, obogatitev turistične ponudbe	Razpis predvidoma v 2016	Občina Zreče	Izvedeno 2016
GU7-A9 Postavitev športnega parka	Priprava podlage za postavitev športnega parka, orodij in plezalnega balvana z ureditvijo okolice - ustrezno opremljena in standardizirana ter varna športna oprema bo omogočila kvalitetno vadbo.	Razpis?	Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A10 Mladinski športni center Zreče, otroško igrišče...	Urediti Mladinski športni center ter otroška igrišča in pripadajočo infrastrukturo.	Razpis?	Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A11 Modernizacija stadiona	Urediti stezo, tribune, ograjo, parkirišča, razsvetljavo	Razpis?	Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A12 Forma viva	Obnova in informacijske table	Razpis?	Občina Zreče	2016-2020
GU7-A13 Postajališče za avtodome in kamp	Postajališča za avtodome predvidoma: Rogla, Resnik, Zreče	Razpis?	Investitorji in Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A14 SUPPORT - trajnostno upravljanje Pohorja – po-projektne aktivnosti	V sklopu projekta želimo: Izboljšati stanje mokrišč, traviščnih habitatnih tipov in varovalnih gozdov znotraj projektnega območja. Pridobiti podatke o stanju in razširjenosti petih vrst ptic na Pohorju, povečati površine tarčnih habitatnih tipov in habitatov tarčnih vrst z ustreznim upravljanjem. Uskladiti interese na projektnem območju	Projekt se že izvaja v sodelovanju s partnerji (Zavod za gozdove, Zavod za varstvo narave, RRA Koroška, Občina Ribnica na Pohorju)	ZGS, Občina Zreče	zaključeno
GU7-A15 Ponovno aktiviranje strelišča	Ponovno aktiviranje strelišča za zračno puško in pištolo	Razpis?	SD Swatycomet Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A16 DPM Zreče	Na Železniški postaji vzpostaviti manjši večnamenski prosto za izvajanje dejavnosti in prireditvev DPM Zreče.	Razpis?	Občina Zreče	Odvisno od razpisanih sredstev
GU7-A17 Nadgradnja Kulinaričnih poti po Zreškem Pohorju in Dravinjskih dolini	Izdelajo se knjige Kulinarični vodnik po Zreškem Pohorju in Dravinjski dolini v	Nadaljevanje projekta Kulinaričnih poti po Zreškem Pohorju in Dravinjski	Unior d.d. Program Turizem	Odvisno od razpisanih sredstev

	angleškem, nemškem in italijanskem jeziku.	dolini s povečanjem ciljne populacije v skladu s strategijo razvoja destinacije, ki predvideva v naslednjih letih porast tujih gostov in nočitev. SLR LAS »Od Pohorja do Bohorja«.		
--	--	---	--	--

6.2 Ukrepi na področju trženja in kakovosti življenja

Ukrepi na področju Trženja in kakovosti življenja v Zrečah v obdobju 2017-2021 so predstavljeni na sliki 32.

Slika 32: Ukrepi na področju trženja in kakovosti življenja v Zrečah 2017-2021

Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v Zrečah 2017-2021

Ukrepi na področju trženja TRŽENJE IN KAKOVOST ŽIVLJENJA

- KŽU1 - Vzpostavljen sistem strateškega in operativnega trženja – komuniciranje z nadgrajeno destinacijsko znamko
- KŽU2 - Trženje in prodaja ponudbe z BZ OR
- KŽU3 - Trženje in prodaja programov vzpostavljene doživljajske infrastrukture v naravnem in kulturnem okolju
- KŽU4 - Trženi programi nadgrajenih lokalnih gastronomskih in rokodelskih zgodb – dnevi odprtih vrat
- KŽU5 - Tržene prireditve na občinskem in destinacijskem nivoju
- KŽU6 - Vzpostavljena in tržena ponudba drugih doživetij za domačine in obiskovalce
- KŽU7 - Celovito tržena turistična infrastruktura

Na področju **Trženje in kakovost življenja** je izpostavljenih sedem ukrepov, in sicer:

KŽU1 – Vzpostavljen sistem strateškega in operativnega trženja – komuniciranje z nadgrajeno destinacijsko znamko Rogla-Pohorje

KŽU2 – Trženje in prodaja ponudbe z BZ OR

KŽU3 – Trženje in prodaja programov vzpostavljene doživljajske infrastrukture v naravnem in kulturnem okolju

KŽU4 – Trženi programi nadgrajenih lokalnih gastronomskih in rokodelskih zgodb – dnevi odprtih vrat

KŽU5 – Tržene prireditve na občinskem in destinacijskem nivoju

KŽU6 – Vzpostavljena in tržena ponudba drugih doživetij za domačine in obiskovalce

KŽU7 - Celovito tržena turistična infrastruktura

V tabelah 64-70 so predstavljene aktivnosti vsakega od sedmih ukrepov na področju trženja in kakovosti življenja v Zrečah v obdobju 2017-2021.

Tabela 64: Ukrep KŽU1 – Vzpostavljen sistem strateškega in operativnega trženja – komuniciranje z nadgrajeno destinacijsko znamko Rogla-Pohorje

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU1-A1 Nadgradnja destinacijske znamke Rogla- Pohorje	Pravilnik in osvežitev podobe znamke DRP	Pripravljajo oblikovalci v DRP	DSSOT / LTO ROGLA ZREČE	2016
KŽU1-A2 Akcijski načrt strateškega in operativnega trženja destinacije Rogla-Pohorje	DSSOT oblikuje načrt strateškega trženja destinacije RP	Pripravljata: DSST – strateški načrt trženja DRP, DSOT – operativni načrt trženja DRP	DSSOT / LTO ROGLA ZREČE	2016
KŽU1-A3 Strateški dokument razvoja in trženja (LTO Rogla-Zreče)	Izdelava strateškega dokumenta, priprava projektne dokumentacije in akcijskega načrta za izvedbo projektnih predlogov DRP	Razpis predvidoma jeseni 2016	LTO-Rogla Zreče skupaj z vsemi štirimi občinami DRP, obstaja interes, da projekt razširimo na celotno območje LAS (+Šentjur, Dobje in Dobrna)	2016
KŽU1-A4 Strateški dokument razvoja in trženja »Od Pohorja do Bohorja«	Izdelava strateškega dokumenta, priprava projektne dokumentacije in akcijskega načrta za izvedbo projektnih predlogov	Projektne predlogi za umestitev SLR LAS "Od Pohorja do Bohorja" za obdobje 2014-2020	SLR LAS »Od Pohorja do Bohorja«	2017

Tabela 65: Ukrep KŽU2 – Trženje in prodaja ponudbe z BZ OR

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU2-A1 Izvajanje Akcijskega načrta sistema trženja ponudbe z BZ OR	Izvajanje aktivnosti v sklopu vzpostavljanja dobaviteljskih verig ter trženja in prodaje destinacijskih pridelkov in izdelkov ter storitev z BZ Okusi Rogle	Izvajanje sistema trženja produktov z BZ Okusi Rogle: - Pravilnik o trženju produktov z BZ OR ter cenik - Poslovnik trženja ponudbe z BZ OR - Pravilnik CGP BZ OR Izvajanje sistema prodajne verige: - Mreža prodajnih mest in polic v destinaciji in na najbolj frekventnih točkah izven nje (Ljubljana, Bled...) – - Poslovnik vzpostavljanja prodajnih mest z BZ OR	DSK	2016
KŽU2-A2 Nadgradnja tržnice na Rogli	Nabava 10 dodatnih stojnic, ureditev večjega prostora za ponudnike, nabava prtov, hladilne vitrine, promocija	Razpis predvidoma v 2016	Občina Zreče in Unior d. d	Razpisi LAS-CLLD 2016-2020
KŽU2-A3 Trgovina oz. tržnica z lokalnimi pridelki in izdelki	Vzpostavitev prodajnih mest lokalnih pridelkov in izdelkov	Predlog Tomaža Mernika se nanaša na doseganje in zagotavljanje kritične mase lokalnih pridelkov in izdelkov, ki bodo trženi skozi enotno prodajno mrežo – veza KŽU2-A1	DSBZ OR in posamezni investitorji	2017-2019

Tabela 66: Ukrep KŽU3 – Trženje in prodaja programov vzpostavljenih doživljajske infrastrukture v naravnem in kulturnem okolju

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU3-A1 Doživljanje čezmejnje skupne dediščine in raznoliko-sti s kolesom (akronim DEDIŠČINA S KOLESOM)	Nove kolesarske poti, projektna dokumentacije, označitev, mobilna aplikacija, izposoja koles, novi produkti,....	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR	Občina SK	11.3.2016 oddaja vloge, izvajanje projekta max 30 mesecev – Interreg SLO-HR
KŽU3-A2 Center pohodništva in kolesarstva destinacije Rogla- Pohorje	Izdelava načrta in organizacije delovanja centra, izobraževanje vodnikov, upravljanje centra, nakup potrebne opreme, načrtovanje aktivnosti centra	Predvidena prijava na LAS ali na razpis Interreg SLO-HR	LTO Rogl-Zreče in Občina Zreče	Razpisi LAS-CLLD 2016-2020

Tabela 67: Ukrep KŽU4 – Trženi programi nadgrajenih lokalnih gastronomskih in rokodelskih zgodb – dnevi odprtih vrat

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU4-A1 Vzpostavitev sistema ponudbe deležnikov DRP - Dnevi odprtih vrat ponudnikov DRP	Sistem ponudbe odprtih vrat ponudnikov DRP	Izhodišča iz delavnice Dnevi odprtih vrat DRP	DSD	2016-2017
KŽU4-A2 Kulinarični vodnik po DRP	Izdela se kulinarični vodnik po destinaciji, pri čemer se izpostavi najznačilnejšo jed posameznega ponudnika (partnerja v projektu) v posameznem letnem času.	Vodnik bo pripravljen kot kuharska knjiga z recepti za posamezno jed, njeno fotografijo ter ime in naslov lokala, kjer se lahko ta jed kupi oz. je tam najbolj prepoznana SLR LAS »Od Pohorja do Bohorja«.	Unior d.d. Program Turizem s partnerji	Razpisi LAS-CLLD 2016-2020

Tabela 68: Ukrep KŽU5 – Tržene prireditve na občinskem in destinacijskem nivoju

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU5-A1 Vzpostavitev sistema oblikovanja in trženja destinacijskih prireditev	Oblikovanje akcijskih načrtov za prireditve v vsaki občini Prireditve se oceni – pridobitev certifikata Okusi Rogle	Vsaka občina v letu 2016 razvije eno prireditev na destinacijskem nivoju in jo izpelje v sistemu skupnega trženja prireditev	DSD	2016
KŽU2-A2 Učinkovito informiranje in trženje prireditev s pomočjo skupne enotne baze naslovov za trženje ponudbe DRP	Vzpostavljen sistem trženja prireditev DRP	Letni koledar prireditev DRP	DSD	2016
KŽU5-A3 Festival modrega pinota	Mednarodni festival modrega pinota bo združil dejavnosti, ponudbo in promocijo Dravinjske doline kot vinsko turistične destinacije.	Ocenjena vrednost: 20.000 EUR;	SLOWINEA - A. Gazovič, P. Brumec	2017

Tabela 69: Ukrep KŽU6 – Vzpostavljena in tržena ponudba drugih doživetij za domačine in obiskovalce

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU6-A1 Trženje ponudbe partnerjev LTO Rogla-Zreče, GIZ	Trženje turistične ponudbe partnerjev LTO Rogla-Zreče	Razvoj in trženje ponudbe skupaj z DSD in DSOT	LTO Rogla-Zreče, GIZ s partnerji ter DSD in DSOT	2016

Tabela 70: Ukrep KŽU7 - Celovito tržena turistična infrastruktura

Aktivnost	Opis	Opomba	Nosilec	Termin
KŽU7-A1 Partnerski dogovori	Vzpostavljanje poslovnih dogovorov med akterji za oblikovanje paketne doživljajske ponudbe	Oblikovati paket doživetij za goste, ki bivajo v destinaciji – primer Bohinj	DSD	2016
KŽU7-A2 Skupna kartica ponudbe v destinaciji Rogla-Pohorje	Sodelovanje ponudnikov in oblikovanje privlačne ponudbe tudi za samo dva gosta z vzpostavljenim odpiralnim časom – dnevi odprtih vrat ponudnikov	Dnevi odprtih vrat DRP	TK Urška DRP	2016-2017
KŽU7-A2 Destinacija Rogla-Pohorje eko destinacija	Usmeritev v eko destinacijo	Večja lastna samo-oskrba in usmeritev v eko destinacijo na vseh področjih	TK Urška	Odvisno od razpisanih sredstev

7 Zaključek

Občina Zreče se v zadnjih desetletjih razvila v *privlačno turistično destinacijo*, ki zagotavlja *kakovost bivanja lokalnih prebivalcev* in *pritegne turiste*, da v območju preživijo *počitnice*, se *rekreirajo, rehabilitirajo ali enostavno uživajo v neponovljivi naravi in kakovostni turistični infrastrukturi*, ki jih omogočajo *Terme Zreče in Turistični center Rogla v povezavi z manjšimi ponudniki*.

Okrog 2.300 ležišč (leta 2015 1.937 ležišč po SURS oz. 2.300 ležišč ocena po LTO Rogla-Zreče, GIZ) v nastanitvenih kapacitetah in *prav toliko sedežev* v gostinskih prehrabnih obratih, privlačna *ponudba za šport in rekreacijo, zabavo, zdravljenje in sproščanje* ter *intenzivno nagovarjanje trga*, pripeljejo v območje letno okrog *66.000 stacionarnih gostov* (leta 2015 59.854 prihodov po SURS oz. 66.050 prihodov po LTO Rogla-Zreče, GIZ), ki opravijo okrog *250.000 nočitev* (leta 2015 213.506 nočitev po SURS oz. 238.334 po LTO Rogla-Zreče, GIZ), kar pomeni *več kot 98% nočitev v destinaciji Rogla-Pohorje*.

Zimska sezona (december – marec) ustvari *več kot 50% nočitev*, prizadevanja za aktivnosti izven nje, pa lepo polnijo kapacitete tudi izven najvišje sezone.

Tako se tudi skozi plačano *turistično takso* (leta 2015 185.053,02 EUR) omogoča *nadgradnja turistične infrastrukture in pristopov k nagovarjanju ciljnih skupin, še predvsem nišne narave*.

Rogla postaja z novimi investicijami za aktivnosti različnih ciljnih skupin skozi vse leto ter ciljnim nagovarjanjem turistov, vedno bolj privlačna v vseh letnih časih kot *destinacija za oddih družin*, ki živijo *aktiven življenjski slog*. Njen ugled in prepoznavnost gradijo tudi *uveljavljene športne ekipe*, ki prihajajo na priprave na Roglo ter *odmevne športne prireditve*. *Organizacija kulturnih, športno-rekreacijskih idr. prireditev* pa skozi vse leto pripelje na ovršje Pohorja raznolike organizirane skupine obiskovalcev ter mnoge posameznike.

Terme Zreče se z nagovarjanjem turistov, ki skrbijo za *zdrav življenjski slog ob odlični gastronomiji in lokalno dodani vrednosti* uvrščajo v sam *vrh slovenske zdraviliške in velneške ponudbe*.

Manjši ponudniki v občini in destinaciji Rogla-Pohorje pomembno nadgrajujejo privlačnost destinacije in omogočajo zadovoljevanje pričakovanj in potreb raznolikih ciljnih skupin.

Aktivnosti na področju *zelene sheme slovenskega turizma* (destinacija Rogla-Pohorje – srebrni znak Slovenia Green destination, Turistična kmetija Urška – EU Marjetica in znak Slovenia Green Accommodation...) zagotavljajo domačinom kakovostno bivanje in prepričujejo obiskovalce, da je destinacija Rogla-Zreče vredna obiska.

Odločitev za *nadgradnjo strateškega razvoja in trženja turizma v občini Zreče do leta 2021* zagotavlja *povezано ustvarjanje zgodb in nagovarjanje ciljnih skupin*, ki si jih na destinaciji želimo. *Vizija razvoja in trženja turizma* (Tabela 71), *razvojni* (Tabela 72), *trženjski kvalitativni* (Tabela 73) in *kvantitativni* (Tabela 74) *cilji*, ki so bili postavljeni skupaj z deležniki, zagotavljajo odprto in enovito igro, ki *na koncu leta prinaša zadovoljstvo tudi investitorjem*.

Tabela 71: Vizija razvoja in trženja turizma v občini Zreče

SLOGAN:

ZREČE – območje dobrega počutja

KRATKA VIZIJA:

Občina Zreče bo leta 2021 *prepoznana po visokokakovostnih turističnih programih zdravja in dobrega počutja, aktivnih počitnic na podeželju, spoznavanja z naravo in kulturno dediščino ter poslovnih druženjih in pripravah vrhunskih športnikov v neponovljivem naravnem okolju Rogle in Term Zreče.*

DOLGA VIZIJA:

V letu 2021 je občina Zreče na področju turizma prepoznana kot *konkurenčna, zelena, ekološka, dostopna⁵², domačna, gostoljubna* in celovito povezana destinacija z visoko kakovostjo bivanja ter *kreativnim okoljem za delo in oddih.*

Visokokakovostni turistični programi *zdravja in dobrega počutja*, ob prepoznanih zdravih dejavnikih (srednjegorska klima, termalna voda in pohorska šota), *aktivnih počitnic, poslovnih druženj ter priprav vrhunskih športnih ekip v naravnem okolju, ob vključevanju kreativne gastronomije in spoznavanja z naravo, kulturno ter živo dediščino in obrtjo, gradijo ugled in prepoznavnost* območja Pohorja *ob optimalni lokalni samooskrbi.*

Tabela 72: Strateški razvojni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče

C1	Organizirano vzpostavljena turistična ponudba občine in širše destinacije s partnersko oblikovanimi in izvajanimi marketinškimi aktivnostmi in komuniciranjem z javnostmi – <i>destinacijska management organizacija.</i>
C2	<i>Zelena destinacija</i> z vzpostavljenim atraktivnim parkom narave, lokalno oskrbno verigo ekološko pridelane hrane, kreativno lokalno gastronomijo (kulinariko in vini), ekološkimi tržnicami in delikatesami, programom ekoloških dogodkov (zeleni piknik) ter sonaravno gradnjo in izrabo energije ter mehko mobilnostjo.
C3	Prepoznana <i>zdraviliško-velneška ter športno atraktivna destinacija</i> za priprave vrhunskih športnikov in rekreativcev z odlično infrastrukturo.
C4	Ponudbo doživetij nadgrajena z <i>raznolikimi doživljajskimi namestitvenimi kapacitetami ter bivanjem v naravnem okolju</i> (npr. hiške na drevesih, ekološki idr. kampi, tudi invalidom primerne nastanitve).
C5	Kakovostno <i>usposobljeni kadri</i> , ki skrbijo za profesionalnost in odličnost na področju turizma in z njim povezanimi dejavnostmi pod skupno destinacijsko in blagovno znamko ter s skupnim nastopanjem krepijo prepoznavnost destinacije.
C6	<i>Lokalna pripadnost in zaupanje med deležniki destinacije</i> (prenos tihega znanja), ki kakovostno živijo in z vzgledom pritegnejo k obisku.
C7	<i>Prepoznavne tradicionalne prireditve in dogodki</i> (na področjih kulture, športa idr.) z <i>lokalno dodano vrednostjo in sodelovanjem raznolikih društev</i> , pritegnejo občane in obiskovalce z dopadljivimi potenciali destinacije.
C8	<i>Zagotovljene naložbe v infrastrukturo in turizem</i> (kulturna in naravna dediščina, športno-turistična infrastruktura, turistično prometna infrastruktura, nastanitvena infrastruktura, doživljajska infrastruktura, komunikacijsko-informacijska infrastruktura).
C9	<i>Skrb za nenehno inovativnost in kreativnost</i> celovito povezane kakovostne ponudbe -

⁵² Dostopni turizem – vsem ciljnim skupinam dostopni turizem, tudi invalidnim osebam.

	poglobljenih doživetij, ki vplivajo na zadovoljstvo obiskovalcev, njihovo daljše bivanje v destinaciji in rast potrošnje.
C10	<i>Razvoj kakovostne gastronomske ponudbe za različne ciljne skupine gostov</i> (npr. vegetarijanska prehrana in intolerance).

Tabela 73: Strateški trženjski kvalitativni cilji na področju turizma v obdobju 2017-2021 v občini Zreče

C1	<i>Učinkovito povezana, pozicionirana, tržena in prepoznana destinacija z močno znamko</i> , ki nagovarja družine z aktivnim življenjskim slogom, rekreativce in vrhunske športnike na Rogli ter ljudi z zdravim življenjskim slogom v Termah Zreče, ob atraktivnih naravnih in kulturnih znamenitostih ter odlični gastronomiji in lokalnih produktih na območju širše destinacije.
C2	<i>Destinacijska tržna znamka zagotavlja enoten trženjski nastop in povezovanje trženjskih aktivnosti</i> s ciljem doseganja večje učinkovitosti in prepoznavnosti z vzpostavljenim sistemom gradnje vrednosti znamke, skrbništvom ter upravljavsko in komunikacijsko strategijo.
C3	<i>Vzpostavljen sistem sodobnega komuniciranja z informacijsko tehnologijo</i> (celovit destinacijski rezervacijski sistem, oglaševanje z blogi, interaktivna spletna stran idr.), spremljanje ocen in mnenj na rezervacijskih portalih in v socialnih omrežjih ipd. za večje povpraševanje.
C4	<i>Poslovno povezovanje ponudnikov za večjo prepoznavnost območja</i> - skupna promocija, usklajene marketinške aktivnosti (tudi skozi pobratena mesta na ključnih trgih), vzpostavljen sistem posredništva pri prodaji ponudbe (OP, TA,), izvajanje študijskih tur za novinarje ipd.
C5	<i>Vzpostavljen sistem kakovosti ponudbe z blagovno znamko Okusi Rogle</i> - rastoča prodaja produktov z višjo lokalno dodano vrednostjo – višja kakovost in višja cena.
C6	<i>Razvoj konkurenčnih specializiranih doživljajsko turističnih produktov</i> , ki omogočajo poglobljena izkustvena, sproščujoča in adrenalinska, zdraviliška in velneška doživetja ter doživljajske zgodbe v povezavi z atrakcijami narave in kulturne ter žive dediščine za izbrane ciljne skupine - <i>poslovni inkubatorji</i> .
C7	<i>Personalizirana ponudba s kreativnim pristopom k oblikovanju turističnih programov</i> za individualne in skupinske goste in vzpostavljenim sistemom zvestobe turistov - zadovoljnih gostov, ki se vračajo - <i>rast deleža stalnih</i> (predvsem mednarodnih) <i>gostov in v destinaciji bivajo dlje časa</i> .
C8	<i>Razviti atraktivni, kakovostni in celovito povezani dogodki in tradicionalne prireditve</i> , ki dvigujejo prepoznavnost destinacije in vključeni v dopadljive pakete, pritegnejo turiste k obisku.
C9	<i>Nadgraditi promocijske aktivnosti na domačem in mednarodnih trgih</i> .

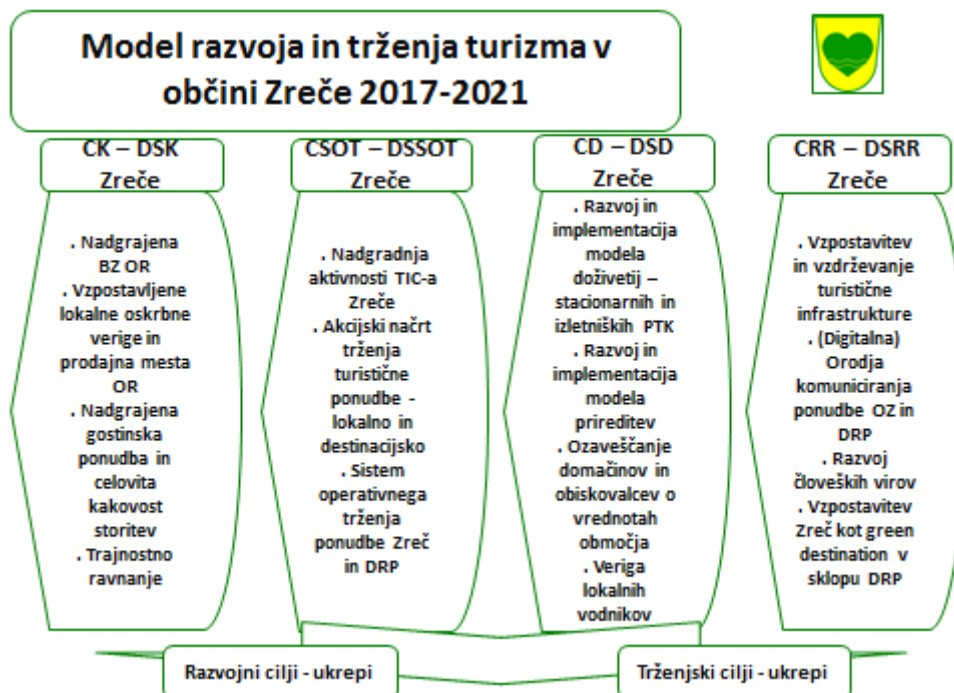
Tabela 74: Strateški trženjski kvantitativni cilji na področju turizma v občini Zreče v obdobju 2017-2021

C1	<i>2 odstotna letna rast števila stacionarnih gostov</i> , predvsem iz mednarodnega okolja glede na leto 2015 (66.050) → (74.400 – leta 2021)
C2	<i>3 odstotna rast nočitev</i> glede na leto 2015 (238.334), predvsem iz mednarodnega okolja → (284.600 – leta 2021)
C3	<i>Zmanjšanje odvisnosti od sezonskih mesecev</i> , da bi se rast nočitev povečala v obdobju mrtvih mesecev (november, marec)
C4	<i>Podaljšanje dobe bivanja</i> iz 3,6 v letu 2015 → (3,8 - leta 2021)
C5	<i>Povečanje zasedenosti vseh stalnih ležišč</i> (1934 leta 2014) iz 33,76 odstotkov leta 2015 → (40 odstotkov - leta 2021)
C6	<i>3 odstotna letna rast števila dnevnihturistov</i> iz 450.000 leta 2015 → (537.000 – leta 2021)
C7	<i>Povečanje obsega turistične potrošnje</i> – dnevnega turista za 5% na leto (iz 20 poleti oz. 32 EUR pozimi → 27 oz. 43 EUR - leta 2021) in stacionarnega gosta za 4% na leto glede na 2015 (iz 70 EUR poleti in 80 EUR pozimi → 88 oz. 100 EUR -leta 2021)
C8	<i>Dvig kakovosti ter raznovrstnosti obstoječih nastanitvenih kapacitet</i> (1934 ležišč leta 2014) → (2.100 – leta 2021)
C9	<i>20 odstotna letna rast števila organiziranih skupin preko LTO-ja</i> glede na leto 2015 (12) → (35 - leta 2021)

C10	<p>Opredelitev rasti obiska turistov iz ključnih tržišč: glavnina gostov prihaja iz Slovenije gosti iz mednarodnih trgov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poleti na Rogli - države bivše Jugoslavije, Madžarska, Benelux; - Terme Zreče celo leto - države bivše Jugoslavije, Madžarska (v času zime), Nemčija, Italija, Avstrija in Ruska federacija; - Potencialni mednarodni trgi – države srednje in vzhodne Evrope (Češka, Slovaška, Poljska), Zalivske države (vrhunski šport) in države iz Skandinavije
C11	5 odstotna letna rast števila smučarjev na Rogli – 185.000 leta 2015 → (250.000 – leta 2021)
C12	3 odstotna letna rast števila kopalcev v Termah Zreče – 142.183 leta 2015 → (169.800 – leta 2021)
C13	<p>3 odstotna letna rast števila obiskovalcev tradicionalnih prireditev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praznik pohorskega lonca - 1.500 obiskovalcev leta 2015 → (1.800 obiskovalcev – leta 2021) - Ropotanje v starih Zrečah – 700 obiskovalcev leta 2015 → (850 obiskovalcev – leta 2021) - Martinovanje - 100 obiskovalcev leta 2015 → (120 obiskovalcev – leta 2021)

Uspeh je odvisen od *zaupanja deležnikov* in *usposobljenosti za hitro prilagajanje privlačne ponudbe* izjemno zahtevnemu turističnemu trgu. V tej igri lahko uspemo le *povezani in brez fig v žepu*. Zato je nujno *graditi širšo destinacijsko zgodbo na štirih prioritetah*, ki lahko prinesejo rezultate skozi *delovanje štirih centrov* (Slika 33), v katerih za posamezne ukrepe in aktivnosti, skrbijo *usposobljene delovne skupine*, ki vključujejo *deležnike vseh štirih občin in turističnega ter s turizmom povezanega gospodarstva in interesnih skupin*.

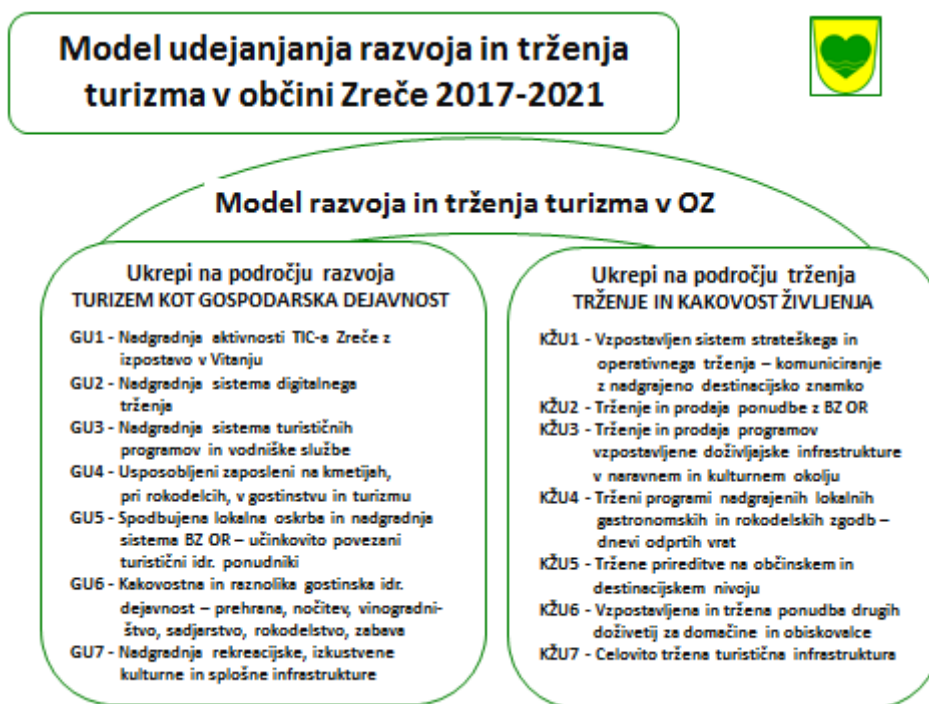
Slika 33: Model razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021

Prepoznani projektni predlogi in aktivnosti, ki jih imajo v načrtu deležniki občine Zreče so bili uvrščeni pod *7 ukrepov na področju razvoja in 7 ukrepov na področju trženja in kakovosti življenja* (Slika 34). S prepoznanimi namerami do leta 2021 se oblikuje slika zelene

prihodnosti in vzpostavlja možnost, da bomo s skupnimi močmi zapeljali razvoj in trženje turizma v občini Zreče po poti, ki bo vsem deležnikom prinesla sinergične učinke.

Slika 34: Model udejanjanja razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021

Skozi *aktivnosti delovnih skupin* ter prizadevanja ponudnikov lahko razvijemo *privlačno ponudbo za prepoznane ciljne in nišne skupine turistov*. Ta naj temelji na *naravnih, kulturnih in izgrajenih lokalnih posebnostih* in se prepoznano razlikuje od podobnih doživetij konkurenčnih destinacij.

Uspeh je moč doseči le *motiviranim in visoko usposobljenim sodelavcem*, ki skozi *sinergijo partnerskih odnosov* nadgrajujejo naravo in kulturno dediščino *z neponovljivo interpretacijo*, ki zagotavlja *doživetja prepoznanim ciljnim skupinam prvič in ob vsakem naslednjem izkustvu*.

Zato vabim k *sodelovanju, partnerstvu z namenom in zaupanju*, da bomo *leta 2021 prepoznana zelena, ekološka, dostopna, doživljajska, družbeno odgovorna – skratka, k trajnostnemu konceptu usmerjena destinacija, ki zapisano ne le obljublja, temveč tudi izpolnjuje*.

8 Viri in literatura

- Beunders, M. A. Nick. Visitor Management and Destination Management as Tools for Sustainable Regional Development. V: *Exploring the Nature of Management: Proceedings of the Third International Conference on Monitoring and Management of Visitor Flows in Recreational and Protected Areas*. Rapperswil: Research Centre for Leisure, Tourism and Landscape, Institute for Landscape and Open Space, University of Applied Sciences Rapperswil. 129-134, 2006.
- Bieger, Thomas. *Management von Destinationen*. 6. izdaja. München; Wien, Oldenbourg, 2002.
- DG Enterprise and Industry. *European Tourism Indicator System TOOLKIT For Tourism Destinations*. EU, 2013.
- Dobnik, Jurij in Sebastjan, Štruc. Socioekonomska analiza pilotnega območja Pohorskih planj (Akcija 1.1). ZRSVN Celje, januar 2013, (online). Dosegljivo na: [http://www.projektalpa.si/uploads/datoteke/Pohorske%20planje_socioekonomska%20analiza\(1\)\(1\).pdf](http://www.projektalpa.si/uploads/datoteke/Pohorske%20planje_socioekonomska%20analiza(1)(1).pdf) (2. 7. 2016).
- Juvan, Emil. *Destinacijski management*. Portorož: Turistica, Fakulteta za turistične študije, 2010.
- Knežević Cvelbar, Ljubica. *Destinacijski management*, Ljubljana: MGRT, 2013.
- Lebe, Sonja Sibila et al. *Leksikon turizma: destinacije, gastronomija, hotelirstvo, agencije, organizatorji, prevozniki*. Maribor: Multidisciplinarni institut Maribor, 2012.
- Lešnik Štuhec, T., Gulič, J. & Štuhec, V. (2016). Pohorje vision 2030 - sustainable development of green tourism on Pohorje. In: Gorenak, M. (Ed.). *The issues on the horizon of sustainable development in tourism* (39-58). Essex: Pearson Education Limited.
- Lešnik Štuhec, T. (2015). Analiza območij športnih in rekreacijskih aktivnosti na Pohorju: elaborat projekta SUPORT. Šentilj.
- Lešnik Štuhec, T. (2013). Strokovne podlage za oblikovanje Akcijskih načrtov za kakovostne izdelke, turistične storitve in turistične produkte na območju Pohorja v okviru projekta: »Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih – ALPA«, Šentilj.
- Lešnik Štuhec, Tanja. *Mreženje deležnikov za razvoj in trženje destinacijskih turističnih produktov*, Ljubljana: MGRT, 2013.
- Lešnik Štuhec, T. (2011a). Vizija trajnostnega razvoja zelene ponudbe (narava in kulturna dediščina) turističnega (projektnega) območja Pohorje 2030. Strokovna študija, nastala v sklopu projekta NATREG – Managing Natural Assets and Protected Areas as Sustainable Regional Development Opportunities / Kako upravljati varovana območja narave, da bodo postala priložnost za trajnostni razvoj. Maribor. Retrieved March 20, 2016, from: <http://www.natreg.eu/pohorje/publikacije-in-dokumenti/dokumenti>.
- Lešnik Štuhec, T. (2011b). Oblikovanje in empirično preverjanje sprejemljivosti modela upravljanja vpliva uporabnikov zavarovanih območij. [Design and empirical checking of the acceptability of protected areas visitor impact management model]. Doctoral dissertation. Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor.
- Lešnik Štuhec, T. (2010). Vizija trajnostnega razvoja zelene ponudbe (narava in kulturna dediščina) na projektnem območju Pohorje (v okviru projekta Natreg, WP 5.3) –

Predstavitev Pohorja in posnetek stanja turizma in s turizmom povezanih dejavnosti. Ljubljana: Natreg.

- Mihalič, Tanja. (2006). Trajnostni turizem. Ljubljana: Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Mihalič, Tanja. Trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, Ljubljana: MGRT, 2013.
- Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020 Strategija, (online), dosegljivo na: http://www.rasr.si/si/files/default/Predlog%20Regionalnega%20razvojnega%20programa%20Savinjske%20razvojne%20regije%202014%20-%202020_02_07_2014.pdf (1.7.2016)
- Uran, maja in Emil, Juvan. *Strateški management v turizmu*. Koper: Društvo za akademske in aplikativne raziskave Koper, 2009.
- Vodeb, Ksenija. *Turistična destinacija: sodobna obravnava koncepta*, Koper: Založba Univerze na Primorskem, 2014.

Priloge

Priloga 1: Trajnostni turizem v Savinjski regiji.....	129
Priloga 2: Aktivnosti LTO Rogla-Zreče v 2015	132
Vir: Poslovni program LTO Rogla-Zreče za leto 2015, Zreče 2015 Priloga 3: Finančni plan LTO Rogla-Zreče 2016.....	134
Priloga 4: Sklad za naravo Pohorje.....	137
Priloga 5: Zloženka ob 810 obletnici Zreč.....	138
Priloga 6: Društva v Občini Zreče	139
Priloga 7: Prelomnice v zgodovini turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče	140
Priloga 8: Gostinska ponudba nastanitvenih obratov na območju občine Zreče	142
Priloga 9: Gostinska ponudba prehrambnih obratov na območju občine Zreče	144
Priloga 10: Turistična ponudba na Rogli iz Elaborata projekta SUPORT, Lešnik Štuhec 2015	145
Priloga 11: Seznam ponudnikov s BZ Okusi Rogle.....	166
Priloga 12: Turistična ponudba v občini Zreče	171
Priloga 13: Partnerji LTO-Rogla Zreče, GIZ.....	179
Priloga 14: Prednosti turizma v občini Zreče.....	180
Priloga 15: Slabosti turizma v občini Zreče	181
Priloga 16: Priložnosti turizma v občini Zreče	183
Priloga 17: Nevarnosti turizma v občini Zreče.....	185
Priloga 18: Anketa - Indikatorji trajnosti občine Zreče v destinaciji Rogla-Pohorje	186
Priloga 19: Obrazec za projektne predloge deležnikov občine Zreče.....	194

Priloga 1: Trajnostni turizem v Savinjski regiji

Savinjska regija ima ugodno strateško lego. Umeščena je v središče Slovenije, skozi jo potekajo že zgodovinsko pomembne mednarodne cestne in železniške povezave. Središče regije je Celje, ki skozi svojo bogato zgodovino ohranja pomembno poselitveno, gospodarsko in prometno vlogo.

Regija se od severozahoda razprostira vse od mogočnih Kamniško-Savinjskih Alp preko dolin in gozdov Zgornje Savinjske doline, do energetske bogatega Šaleškega in do s hmeljem posejane Spodnje Savinjske doline, zgodovinskih zakladnic Osrednje Celjskega, pa do Dravinjskega s Pohorskimi biseri ter blago gričevnatega in prijaznega Obsotelja in Kozjanskega na jugovzhodu.

Savinjska regija je ena izmed dvanajstih regij Slovenije, po velikosti pa tretja izmed vseh. Regija ima 253.417 prebivalcev, kar predstavlja 12,5%, njena površina pa je 2.301 km², kar predstavlja 11,4% površine Slovenije.

Občina Zreče je ena od 31⁵³ občin umeščenih v Savinjsko regijo in Dravinjsko subregijo, območje priprave dokumenta 'Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020'.

Najpomembnejše družbeno-razvojne odločitve javnega pomena sprejema Razvojni svet Savinjske regije, v katerem so zastopani župani občin, direktorji podjetij in predstavniki nevladnih organizacij. Pomembno razvojno in odločevalsko vlogo ima Svet regije, ki ga sestavljajo županja in župani vseh 31 občin.

Status subjekta spodbujanja razvoja regije ima RASR, Razvojna agencija Savinjske regije, katere ustanoviteljice in lastnice so občine Savinjske regije.

Za večjo razvojno učinkovitost Savinjska regija uveljavlja delovanje petih subregij, ki imajo na svojem območju vzpostavljeno delovanje Območnih razvojnih partnerstev (ORP).

Skladno s strategijo razvoja slovenskega turizma, se Savinjska regija vidi kot uspešna turistična destinacija. Glede na naravne danosti (še posebej 7 naravnih termalnih zdravilišč) in glede na dosežen dober turistični priliv, bo regija svoj razvoj krepila s trajnostim turizmom. Savinjska regija lahko postane destinacija inovativnega turizma, ki bo skozi naravne, kulturne danosti, zdraviliško tradicijo in skozi razvoj kulture turizma, krepila gospodarski razvoj in ustvarjala delovna mesta.

Vzpostavili bomo model učinkovitega javno zasebnega razvojnega partnerstva in se z njim celovito lotili trženja lokalnih turističnih produktov Savinjske regije. Skozi unikatne integralne turistične produkte, prilagojene posamičnim prioritarnim trgov, se bo regija umestila na svetovni turistični zemljevid.

Razvojni ukrepi bodo usmerjeni v:

- ustvarjanje pogojev za razvoj regije kot turistične destinacije, delovanje RDO
- ustanovitev turistične agencije za oblikovanje in trženje regijske turistične ponudbe
- povezovanje lokalne turistične infrastrukture in oblikovanje doživljajskih paketov
- podporno okolje za razvoj turizma (prometne povezave, kolesarske poti, urejena mesta in vasi,.)
- izvajanje promocijske aktivnosti in priprave promocijskih materialov
- razvoj turistične ponudbe (naravna dediščina, kulturna dediščina, ureditev kampov, jezer, rečni turizem, prireditve)

⁵³ V Savinjsko regijo je vključenih 31 občin, od tega dve mestni občini, to sta Mestna občina Celje in Mestna občina Velenje. Občinska središča s statusom mesta so Laško, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Šentjur in Žalec, ostala pa Braslovče, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Kozje, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogatec, Solčava, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vransko in Zreče.

- programe za razvoj zavarovanih območij in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Kazalniki:

- število nočitev in obiskovalcev v regiji
- prihodek iz naslova turistične dejavnosti v regiji
- število turističnih ponudnikov
- število delovnih mest v turizmu
- število doživljajskih paketov
- število izvedenih investicij v dopolnilno turistično infrastrukturo
- dolžina km kolesarskih stez in novih in rekonstruiranih cestišč v regiji
- število promocijskih materialov regije in promocijskih aktivnosti
- število obnovljenih objektov kulturne dediščine
- število novo vzpostavljenih tematskih poti

Opredelitev Savinjske regije, da za prednostno razvojno področje postavi Trajnostni turizem izhaja iz doseženih rezultatov in vseh danosti, ki jih za razvoj tega področja imamo. Prepričani smo, da je potrebno investicijska vlaganja v turistične kapacitete iz obdobja 2007-2013, regijsko nadgrajevati s povezovanjem in trženjem turistične ponudbe. Razvoj turizma ima mnoge pozitivne razvojne učinke v povezavi z urejanjem vasi, mest, ohranjanja kulturne in naravne dediščine in druge. Prav tako prostorsko enakomerna in celovita razporeditev delujočih regijskih turističnih centrov, kakor tudi naravnih danosti, zagotavlja razvoj vseh območij Savinjske regije. Območje regije razpolaga z mnogimi naravnimi zanimivostmi, ki ob bogati etnološki in kulturno zgodovinski dediščini, predstavljajo turistični potencial regije. Turistično gospodarstvo regije poganjajo uveljavljeni turistični centri, med njimi so najbolj prepoznavna naša naravna termalna zdravilišča Rogaška Slatina, Olimia, Thermana, Dobrna, Topolšica, Rimske terme in **Zreče ter Rogla** in Golte.

Za razvojni preboj turizma bo potrebno doseči večji obisk gostov, s tem večji priliv denarja in posledično omogočanje poslovnega okolja za nastajanje novih delovnih mest.

V obstoječem stanju je turistična ponudba regije nepovezana, premalo prepoznavna, nekonkurenčna in tržno nezanimiva, zato ne more pritegniti več gostov. Regija se ne v ničemer ne trži kot skupna doživljajska destinacija, kar je v uspešnih turističnih regijah minimalna uveljavljena praksa.

Z načrtovanim ukrepom ustanovitve in delovanja Turistične agencije Savinjske regije bomo dosegli celostno obravnavo turistične ponudbe regije, njeno učinkovito povezanost in trženje. Razvojni učinki bodo izkazani tudi skozi spodbujanje izvirnosti, kvalitete in obsega turistične ponudbe posameznih nosilcev, ki bodo v pakete turistične agencije vključeni ob doseganju za to dogovorjenih standardov.

Vloga Turistične agencije Savinjske regije bo v oblikovanju in trženju izletniških doživljajskih paketov regijske turistične ponudbe za: (i) goste, ki bivajo v regijskih turističnih centrih (v regiji imamo okoli 4000 nočitev/dan), (ii) goste, ki jih lahko predstavljamo prebivalci regije (v regiji nas živi okoli 260.000 ljudi), (iii) goste, ki prihajajo in bivajo v državi (v 2012 beležimo 3,3 mio gostov in 9,5 mio nočitev).

Za učinkovitost udejanjanja turistično razvojnih ciljev je Turistična agencija Savinjske regije zasnovana na javno zasebnem partnerstvu. Z vključitvijo nosilcev gospodarskega interesa se zagotavlja načela ekonomske upravičenosti, celovitost in družbeno razvojna upravičenost projekta pa zagotavlja vključitev vseh 31 lokalnih skupnosti, ki bi jih projektu zastopala RASR, Razvojna agencija Savinjske regije.

Trajnostni vidik delovanja Turistične agencije Savinjske regije bo dosledno upoštevan tako skozi načela okoljskih standardov, kot skozi načela družbenega in ekonomskega trajnostnega razvoja Savinjske regije.

Gospodarski interes kot nosilec izkazuje družba Izletnik Celje, kar pa ne pomeni, da je projekt odprt za partnersko poslovno sodelovanje.

V strateških načrtih vseh občin Savinjske regije je turizem opredeljen med prednostnimi razvojnimi področji, zato mu je treba dati priložnost, da to tudi postane.

Projektne partnerji bodo zavezani k izvajanju Deklaracije Trajnostnega razvoja Savinjske regije in s tem okoljski in družbeno odgovorni odličnosti.

Odgovorno izvajanje projekta bo imelo trajnostno razvojne učinke, rezultati pa bodo skozi turistično razvojna prizadevanja lokalnih skupnosti vidni v generiranju številnih, sedaj ne slutenih poslovnih priložnosti za nova delovna mesta na celem območju Savinjske regije.

Predvideni projekti Savinjske regije za občino Zreče

2.	TURIZEM ZA REGIJSKI RAZVOJNI PREBOJ			196.722.989,00		OPERATIVNI PROGRAM
Zap. št.	Naziv projekta	Nosilec	Opis	Prednostna os / prednostni ukrep	Ustvarjanje delovnih mest	Prednostna os / prednostna naložba
2.1	Turistična agencija Savinjske regije	RASR, Izletnik, Občine SR	Učinkovito in celovito trženje regijske turistične ponudbe	1.250.000,00	Da, 15 delovnih mest	2.3.2.
2.2	Turizem za regijski razvojni preboj – Regijska destinacijska organizacija	RASR, oba RDO-ja (izvajanje v vseh regijah)	Zagotavljanje podpornega okolja za turistični razvojni preboj Savinjske regije	845.000,00	Da, 10 delovnih mest	2.3.2.
2.3	Mobilne e-storitve za trženje turistične ponudbe Savinjske regije	Urbanistični inštitut RS	Izdelava mobilne e-storitve za trženje turistične ponudbe Savinjske regije	325.000,00	Posredno	2.3.2.
2.15	Turistična infrastruktura jezer Savinjske regije	Občine Rogaška Slatina, Podčetrtek, Šentjur, Velenje, Celje, Dobrna, Vojnik, Braslovče, Zreče	Sonaraven razvoj in povezovanje turistične infrastrukture ob jezerih Savinjske regije.	12.000.000,00		

Vir:

http://www.rasr.si/si/files/default/Predlog%20Regionalnega%20razvojnega%20programa%20Savinjske%20razvojne%20regije%202014%20-%202020_02_07_2014.pdf (1. 7. 2016)

Priloga 2: Aktivnosti LTO Rogla-Zreče v 2015

Promocijske aktivnosti v letu 2015:

- *Sejmi in predstavitve v letu 2015 - v letu 2015 je bilo skupaj izvedenih 39 aktivnosti.*

	Termin	Sejmi	Predstavitve
1	27.1.-30.1.'15	Sejem Alpe – Adria: Turizem in prosti čas	Čebelarstvo Žvikart
2	14.5.2015	Dnevi slovenskega turizma v Zagrebu	LTO, TK URŠKA,ORS, TK Arbajter
3	20.6.2015	Ljubljanska vinska pot	TK Arbajter, Žganjekuha Vahter, Marjana Acman
4	17-19.7.2015	Blejski dnevi	Žganjekuha Vahter
5	19.-20.9.2015	Sladka Istra Koper	Žganjekuha Vahter
6	11. 9. 2015	MOS 2015 LTO	Žganjekuha Vahter
7	29.9.-1.10.2015	Festival 3 življenjsko obdobje Ljubljana	TK Arbajter, Žganjekuha Vahter
8	7.11.2015	Ljubljanska vinska pot - Martinovanje	Čebelarstvo Žvikart, Marvita
9	6.-8.11.2015	Sejem Narava-Zdravje	Zadruga Pohorje

	Termin	Sejmi	Predstavitve
1	18.1. 2015	Svetovni pokal v deskanju na snegu	LTO, UT
2	24. 5. 2015	1. Festival piva in kruha	Okusi Rogle, LTO, Hotel pod Roglo
3	6. 6. 2015	Ropotanje v starih Zrečah	Pohorska tržnica: Okusi Rogle
4	26. 6. 2015	Vinske brbončice MB	Frešjabka, Žganjekuha Vahter
5	28. 6. 2015	Kovaški piknik Rogla	Žganjekuha Vahter, Koprivnik, Kamenik in UT.
6	11. 7. 2015	Zlata zrna za novo tisočletje	TIC, Žganjekuha Vahter, KUD
7	19. 7. 2015	Šoferski piknik	Žganjekuha Vahter, Koprivnik, Kalšek, Potnik-Šonc, UT
8	2. 8. 2015	Lepa nedelja na Rogli	Žganjekuha Vahter, UT
9	9. 8. 2015	Praznik Pohorskega lonca	Žganjekuha Vahter, Kamenik, TK Arbajter, EK Meglič, TK Gričnik
10	16. 8. 2015	Družinski dan na Rogli	Žganjekuha Vahter, UT
11	30. 8. 2015	Zaključek poletne sezone Rogla	Žganjekuha Vahter, UT
12	13.9 - 11.11 2015	Jesenski festival na zlatem Griču	Zlati grič, Okusi Rogle, LTO
13	18. 9. 2015	4. Konjiški maraton	LTO
14	Oktober 2015	Mavrična jesen 2015	LTO, Vinogradniki, Smetlika
15	10. 10. 2015	Praznik kozjanskega jabolka 2015	Koprivnik
16	4. 11. 2015	VinDel	Žganjekuha Vahter, Zlati Grič, Kejžar
17	11. 11. 2015	Martinovanje LTO in UT	UT, Vahter, Šonc, Koprivnik
18	14. 11. 2015	Martinovanje LTO UT in DV	Društvo vinogradnikov
19	4.12. 2015	Predbožični sejem Beljak	Žganjekuha Kejžar
20	18. 12. 2015	Vinske vibracije Slov. Konjice	LTO
21	21-23. 12. 2015	Božični sejem Zreče	LTO, Šonc, Zadruga PD, Marvita,
22	23. 12. 2015	Božični sejem Stare Zreče	Šonc, Marvita, Zadruga DP, Kava bar Biser
23	31. 12. 2015	Silvestrovanje na prostem	LTO, Kava bar Lara, OZ

	Termin	Sejmi	Predstavitev
1	27.3. 2015	Predstavitev finančnih možnosti za podjetnike in kmetovalce Savinjske regije	Predstavitev skupaj s KS Stranice, Komisijo za gospodarstvo Občine Zreče in JHP d.o.o.
2	14.7.2015	Predstavitev ponudbe destinacije FINSKA	TK Urška, SnowRiver Tours; Kalevi Lamsa, INTACT; A. Švent
3	1.9. 2015	Blejski strateški forum	LTO
4	2-4. 9. 2015	Študijska tura Šumava/Bavarski dvor	LTO, UT, OZ
5	18. 9. 2015	Kako oblikovati kolesarsko TD, Kranj	LTO, SOS
6	13-14. 10. 2015	DNEVI SLO TURIZMA 2015	LTO, OZ
7	20. 11. 2015	Sporto konferenca 2015 Portorož	LTO

- **Radio** – 2 snemanji in številna javljanja predstavitev dogodkov
- **Tiskani mediji:** 5 objav (Avto-Dom, revija za kamping, karavaning in potepanje, št.127, januar 2015; The Slovenian Times, Summer Guide 2015 – Dravinjsko (1 stran); Novi tednik; Pojdi z menoj; Predstavitev poletne ponudbe Destinacije Rogla; 9. 7.2015; Katalog atrakcij Dežele Celjske; Gute Idee; naklada 100.000; Avstrijski trg) ter ponatisa (Turistični vodnik (Ang.); 2.000 kom in Katalog namestitev; 2.000 kom)
- **Splet in elektronski mediji:** (TS media; itis.si in bizi.si; 2015; I was here; knjiga gostov 2015; Predstavitev ponudbe izletov na <http://sobodajalec.si/seznam-epublikacijkam-na-potep/>; Predstavitev poletne ponudbe na spletni strani destinacije Rogla-Pohorje; FB destinacije Rogla-Pohorje; Predstavitev in ažuriranje vsebin na slovenskem turističnem portalu www.slovenia.info; Tedenski napovedniki dogodkov; Objave na portalu mojaobcina.si Zreče).

Spletna stran destinacije Rogla-Pohorje

- V letu 2015 smo zabeležili **32.636 različnih obiskovalcev** in **41.087 obiskov spletne strani**.
- Število ogledanih strani v I. 2015 je bilo **145.644 oz. 3,54 strani na obisk**. Povprečen čas obiska spletne strani je bil **2 min 16 sek.** 22, 3 % obiskovalcev se je vračalo na spletno stran.
- Najbolj obiskana stran: <http://www.destinacija-rogla.si/namestitve/apartmaji> (9,725 ogledov).
- Največ obiska je bilo iz GOOGLA (80+ %).
- **73,7 % je bilo obiska z računalniki, ostalo telefoni ali tablice.**
- Spletna stran ni prilagojena za uporabo za mobilne telefone in tablice, zato jo Google uvršča nižje.

Projekti

- **Zelena shema slovenskega turizma – Zreče ena od 15 destinacij** pilotnega nacionalnega programa za pospeševanje uvajanja trajnostnih poslovnih modelov v turizmu
- Projekt za oblikovanje dokumentov **Načrt razvoja in trženja turizma v občini Zreče 2017-2021 in Načrt razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla-Pohorje 2017-2021**, v letu 2016 in aktivnosti vnaprej.
- **Rezervacijski sistem ORS SELL-IT** - možnost uporabe rezervacijskih tehnologij in tehnologij za vodenje kapacitet, hkrati pa nudi možnost uporabe storitev in rešitev, s katerimi lahko uporabnik izboljša svojo pozicijo na trgu, ter poveča svoje prodajne in prihodkovne možnosti nameščen na spletno stran www.destinacija-rogla.si

- *Sistem za zbiranje turistične takse in vodenje statistike* - Sistem uporabnikom omogoča enostavnejše in prijaznejšo prijavo turistične takse občini Zreče ter lažjo sledljivost plačila turistične takse s strani posameznega ponudnika namestitvene kapacitete ter učinkovitejšo obdelavo podatkov o turistični taksi.
- *EUROVELO* - evropska mreža 15 daljinskih meddržavnih kolesarskih poti, ki prepredajo celotno Evropo; izdelan načrt občine Zreče predstavlja eno od prvih kolesarskih destinacij, v katero vstopajo kolesarji na 1.930 km EuroVelo/9 trasi iz Baltika do Jadrana, iz avstrijskega na slovensko ozemlje (www.eurovelo-slo.com).
- *Pohodništvo in kolesarjenje* - sodelovanje pri pripravi programa združenja za leto 2016 - izdelava interaktivne kolesarske karte Kolesarjenje v Sloveniji in izdelava prospekta Slovenija hodi ter pri pilotnem projektu Slovenija hodi (pohodniške mobilne aplikacije) (www.hiking-biking-slovenia.com).
- *Spletni portal »Zreče mojaobčina.si«* - maja 2015 smo s povabilom na delavnico obvestili društva, da Občina Zreče vzpostavlja spletno skupnost Zreče MojaObčina.si. Cilj spletne skupnosti je nuditi vsem občanom in občankam sveže in ažurne lokalne novice. Odgovorna urednica, Urška Firer, dnevno ureja portal. Na spletnem naslovu www.mojaobcina.si/zrece organizacije objavljajo napovedi dogodkov in informacije o svojem delovanju ter so svoje informacije predstavile skozi predstavitevno vizitko. Vsi obiskovalci spletnega portala se lahko naročijo tudi na prejemanje brezplačnih tedenskih e-novic in e-novic posameznih organizacij. S februarjem so se posamezna društva registrirala na portal in oddajala napovednike za koledar prireditev, in tako brezplačno oglaševala svoje dogodke ter ob izvedbi dogodkov oddala prispevek, ki služil kot poročilo, da so upravičeni do pokroviteljskih sredstev Občine Zreče.
- *RDO Dežela Celjska* - Aktivno sodelovanje pri planiranju in izvajanju aktivnosti (sejmi, priprava vsebin za kataloge, študijske ture, krožna potovanja, dogodki), mesečni sestanki na sedežu Zavoda Celeia (www.celeia.info/rdo_dezela_celjska).
- *Koledar prireditev v občini Zreče* - marca smo prešli na načrtovanje in oblikovanje koledarja prireditev z zbiranjem in obdelavo podatkov na Tic-u Zreče, ob tiiskanju izvajalec izvede tudi oblikovanje koledarja.
- *Drugo* - Aktivno sodelovanje projektih, kot so Hoja med krošnjami, Zreško jezero, pri vzpostavitvi Kolesarske destinaciji, pri Mreži počivališč za avtodome, ipd..

Vir: Poslovni program LTO Rogla-Zreče za leto 2015, Zreče 2015

Priloga 3: Finančni plan LTO Rogla-Zreče 2016

LTO ROGLA-ZREČE, GIZ			FINANČNI PLAN 2016								
			SKUPAJ			SM - Proračun Občina			SM - Tržna dejavnost		
zap. št.	opis	realiz. 2015	plan 2016	indeks plan/real.	realiz. 2015	plan 2016	indeks plan/real.	realiz. 2015	plan 2016	indeks plan/real.	
		3	4	5c	8	9	10c	13	14	15c	
		(8+13)	(9+14)	(4:3)			(9:8)	(14:13)			
1.	PRIHODKI	137.250	172.000	125	111.350	135.000	121	25.900	37.000	143	
1.1.	Prihodki iz dotacij	111.650	135.000	121	111.350	135.000	121	300	0	0	
1.1.1.	prorač. Občina Zreče - redne	85.000	95.000	112	85.000	95.000	112	0	0	0	
1.1.2.	prorač. Občina Zreče - ostale	26.350	8.000	30	26.350	8.000	30	0	0	0	
1.1.3.	Druge dotacije (projekti...)	300	32.000	10667	0	32.000		300	0	0	
1.2.	Prihodki od storitev	6.903	18.000	261	0	0		6.903	18.000	261	
1.2.1.	Prihodki od provizij	3.149	6.000	191	0	0		3.149	6.000	191	
1.2.2.	Prihodki od prireditvev	590	1.500	254	0	0		590	1.500	254	
1.2.3.	Prihodki od turist. storitev	1.225	6.000	490	0	0		1.225	6.000	490	
1.2.4.	Prihodki od drugih storitev	1.939	4.500	232	0	0		1.939	4.500	232	
1.3.	Prihodki od članarin	4.250	4.500	106	0	0		4.250	4.500	106	
1.4.	Prihodki od prodaje blaga	14.428	14.500	100	0	0		14.428	14.500	100	
1.4.1.	Prodaja kart	13.878	14.000	101	0	0		13.878	14.000	101	
1.4.2.	Prodaja turist. in dr. artiklov	550	500	91	0	0		550	500	91	
1.5.	Druži fin. prihodki	19	0	3332	0	0		19	0	3332	
2.	ODHODKI	127.657	167.200	131	93.541	132.660	142	34.116	34.540	101	
2.1.	Stroški posl. prostora in opreme	14.508	14.070	97	13.424	13.370	100	1.085	700	85	
2.1.1.	Str. energije (elekt., ogrevanje)	735	730	99	661	650	98	73	80	109	
2.1.2.	Najemlnina posl. prostora	4.331	4.000	92	3.898	4.000	103	433	0	0	
2.1.3.	Str. vzdrževanja opreme	635	700	110	572	600	105	64	100	157	
2.1.4.	Stroški komunal. in dr. storitev	123	140	113	111	120	108	12	20	162	
2.1.5.	Amortizacija opreme	8.684	8.500	98	8.181	8.000	98	502	500	100	
2.2.	Neposredni stroški dejavnosti	32.006	40.970	128	8.867	13.650	154	23.138	27.320	118	
2.2.1.	Koledar prireditvev	4.506	5.000	111	4.506	5.000	111	0	0	0	
2.2.2.	Turistične tiskovine	3.145	4.000	127	3.145	4.000	127	0	0	0	
2.2.3.	Reklamne storitve in material	2.686	3.000	112	274	1.000	364	2.411	2.000	83	
2.2.4.	Pisarniški in čistilni mat. in stor.	968	1.700	176	332	1.000	302	637	700	110	
2.2.5.	Strok. literatura in dr. material	90	170	188	81	150	184	9	20	221	
2.2.6.	Nadomestila in izvajal. storitve	2.860	5.500	192	0	500		2.860	5.000	175	
2.2.7.	Str. turističnih in gostin. storitev	2.080	5.500	264	0	500		2.080	5.000	240	
2.2.8.	Nabavna vrednost prod. blaga	14.407	14.000	97	0	0		14.407	14.000	97	
2.2.9.	Druži stroški materiala	667	1.000	150	82	500	609	585	500	85	
2.2.10.	Str. naročnin in najemnin	596	1.100	184	447,23	1000	224	149,09	100	67	
2.3.	Stroški storitev	10.777	51.980	482	7.970	49.300	619	2.807	2.680	95	
2.3.1.	Računovodske storitve	2.090	2.200	105	1.881	2.000	106	209	200	98	
2.3.2.	Odvetniške in notarske storitve	757	1.100	145	681	1.000	147	76	100	132	
2.3.3.	Poštno storitve	2.035	2.100	103	1.921	2.000	104	114	100	88	
2.3.4.	Str. telefona, interneta in splet.aplikacij	4.388	5.000	114	2.146	3.000	140	2.242	2.000	89	
2.3.5.	Bančne storitve	713	860	121	655	800	122	58	60	104	
2.3.6.	Str. reprezentance	763	700	92	657	500	76	105	200	190	
2.3.7.	Str. zun. projektnih in drugih storitev	32	40.020	127048	28	40.000	141063	3	20	656	
2.4.	Stroški dela	66.694	58.550	88	59.980	55.100	92	6.713	3.450	51	
2.4.1.	Stroški plač	55.223	47.500	86	49.701	45.000	91	5.522	2.500	45	
2.4.2.	Stroški regresa in povračil	7.229	6.500	90	6.462	6.000	93	767	500	65	
2.4.3.	Str. študentskega dela	4.226	4.200	99	3.803	3.800	100	423	400	95	
2.4.4.	Str. izobraževanja in dr. str.	16	350	2186	15	300	2034	1,64	50	3040	
2.5.	Druži odhodki	3.672	1.630	44	3.300	1.240	38	373	390	105	
2.5.1.	Sodne in upravne takse	99	120	121	89	100	112	10	20	202	
2.5.2.	Odpisi terjatev	2.988	800	27	2.689	500	19	299	300	100	
2.5.3.	Obresti	117	100	85	106	90	85	12	10	85	
2.5.4.	Donacije	381	550	144	350	500	143	31	50	159	
2.5.5.	Druži fin. odhodki	87	60	69	66	50	76	21	10	47	
POSLOVNI IZID		9.593	4.800		17.809	2.340		-8.216	2.460		

Na letnem nivoju so v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 znižani in optimizirani naslednji stroški: (i) oblikovanje (ca. 1.300 €), (ii) tiskanje koledarja (2.500 €), (iii) čiščenje poslovnih prostorov (500 €), (iv) upravljanje spletne strani (600 €), snemanje AP (2.000 €), dežurstvo

MZ (500 €), drugi materialni stroški in poštnine... (500 €). V teku je optimizacija tiskanja in upravljanja prostorov. Zaradi znižanja stroškov plačilnega prometa in boljšega zagotavljanja tekoče likvidnosti je bil konec leta 2015 odprt nov TR pri Delavski hranilnici, kjer imamo na razpolago limit v znesku 7.000 €, ki se koristi občasno.

V letu 2015 smo iz zunanjšega računovodstva prešli na notranje, pri čemer pa se stroški niso bistveno spremenili, je pa na ta način dosežena optimizacija postopkov povezanih s prodajo, nabavo in računovodskih spremljanjem poslovanja ter zagotovljena večja neodvisnost in ažurnost računovodskega evidentiranja in nadzora poslovanja.

Optimizacija delovnih procesov v LTO. (e-računovodstvo, koledar prireditev, TT, rezervacijski sistem, e-občina, sodobna IT, ..)

Konec leta je izvedena vzpostavitev sistema davčne blagajne.

Priloga 4: Sklad za naravo Pohorje

Sklad za naravo Pohorje (v nadaljevanju Sklad) je bil ustanovljen leta 2009 in je v svojem prvem štiriletnem obdobju zabeležil rezultate, ki so spodbudili k nadaljevanju in ponovnemu podpisu dogovora o sodelovanju med partnerji. Podpisniki dogovora Unior d.d. Program Turizem, Zavod republike Slovenije za varstvo narave in Občina Zreče tako nadaljujejo sodelovanje pri ohranjanju narave, naravovarstvenem osveščanju in trajnostnem odnosu do narave na širšem območju Pohorja ter so pripravljeni zavzemati se za trajnostni in sonaravni razvoj Pohorja. Unior d.d. Program Turizem se zavezuje, da bo nadaljeval z vodenjem dela posebne komisije Sklada za naravo Pohorje, Zavod RS za varstvo narave bo sodeloval s strokovnim znanjem s področja ohranjanja narave, svetovanjem ter poznavanjem zakonodaje pri izvajanju akcij in projektov, ki bodo izhajali iz Sklada, medtem ko bo Občina Zreče s prostorsko politiko podpirala trajnostni in sonaravni razvoj Pohorja ter finančno in strokovno podpirala delovanje Sklada. Med najvidnejše dosežke dosedanjega dela Sklada sodi postavitev informacijskih in označevalnih tabel, ureditev informativne sobe v Hotelu Planja na Rogli, organizacija vsakoletnega Poletnega raziskovalnega tabora na Rogli, fotonatečaj »Narava Pohorja skozi letne čase«, izdelava in trženje koledarjev in razglednic z nagrajenimi fotografijami, priprava celostne grafične podobe Sklada. Gre za sinergijo treh popolnoma različnih akterjev, ki skupaj lahko ustvarjajo odgovoren in trajnosten razvoj. Ustanovitelji Sklada za naravo Pohorje že dobivajo ponudbe, da bi v prihodnosti k sporazumu pristopala tudi druga podjetja in inštitucije z območja Pohorja. O načinu in pogojih pristopa bo komisija Sklada odločala na naslednjem srečanju. Unior je globalno usmerjena delniška družba štirih programov - Odkovki, Ročno orodje, Strojna oprema in Turizem. Jasno vizijo in poslovno odličnost uresničuje z več kot 2100 zaposlenimi, z nenehnim zagotavljanjem kakovosti, napredno tehnologijo in varovanjem okolja. Danes, ko turistična dejavnost v Sloveniji dobiva nove razsežnosti znotraj prostora Evropske unije in širše, Rogla in Terme Zreče ohranjata tri primarne turistične produkte - družinske počitnice, zdravstveno rehabilitacijo in priprave vrhunskih športnikov. Glede na to, da Unior d.d. Program Turizem črpa svoj navdih za razvoj ravno iz naravnih danosti ter v njih, zaradi uvajanja izboljšav po željah in potrebah sodobnega turista, posega v naravno okolje, se zdi ustanovitev Sklada, ki spoštuje in vzpodbuja trajnostno rabo narave Pohorja, logično dejanje, saj težimo k razvoju t.i. odgovornega turizma. Strokovna podpora pristojne inštitucije Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, vključenost lokalne skupnosti oz. Občine Zreče ter odgovornost turističnega gospodarstva oz. delniške družbe Unior s programom Turizem kot največjim ponudnikov turističnih storitev tega območja, predstavljajo zagotovilo trajnostnega razvoja tega dela Pohorja. Delniška družba Unior s programom Turizem omogoča dotok sredstev za delovanje sklada tudi od prodaje določenih storitev, ki najbolj posegajo v naravo. Tako se vsako pomlad v sklad stečejo sredstva od prodaje smučarskih vozovnic in tekaških kart, in sicer 1 cent od vsake dnevne smučarske vozovnice in 10% od vsake tekaške karte, tržili smo tudi koledar in razglednice, ki so bile pripravljene v okviru Sklada za naravo Pohorje. Sredstva, ki se stečejo v Sklad za naravo Pohorje, so namenjena izvajanju akcij, projektov in aktivnosti s področja ohranjanja narave.

Vir: http://www.zrsvn.si/dokumenti/68/2/2013/Sklad_NK_09_10_3368.pdf (7.7.2016).

Priloga 5: Zloženska ob 810 obletnici Zreč

260. obletnica samostojnosti župnije sv. Egidija Zreče

Kdaj so se naši predniki v Zrečah prvič srečali s krščanstvom, ne vemo, saj o tem ni podatkov. Najbolj verodostojni so naslednji podatki: leta 1146 je ustanovljena pražupnja sv. Jurija v Konjicah in del te so bili tudi naši kraji; v 12. stoletju se že omenja cerkev sv. Egidija in leta 1542 imajo Zreče že svojega kaplana; sredi 17. stoletja je v Zrečah ustanovljen vikariat in leta 1756 Zreče postanejo samostojna župnja.

40-letnica Srednje strokovne in poklicne šole Zreče

Vse od ustanovitve današnjega Uniorja leta 1919 so vodilni v tem podjetju vedeli, da le dela več in mojstrsko spreten delavec je tisti, ki koristi tovarni. Vemo, da teh ljudi v naših krajih vsaj na začetku ni bilo v obilju in da so v zreško tovarno prihajali mojstri iz drugih krajev, kjer so že imeli industrijske kovačnice. V novejšem času so kadrovniki v tej tovarni svoje vajence pošiljali v uk v Štore, Maribor, Velenje in verjetno še kam. Končno je leta 1976 dozorela zamisel o strokovni šoli v Zrečah in še isto leto se je nanjo vpisala prva generacija bodočih mojstrov svojega poklica.

20 let Občine Zreče v samostojni Sloveniji

Znano je, da se ime Zreče po do sedaj odkritih podatkih prvič omenja leta 1206. A potreben je bil čas, da so Zreče postale tudi upravno središče, kar se je zgodilo leta 1849 še v času avstrijske monarhije. Kasneje je prišlo do reorganizacije občin – še v Kraljevini SHS leta 1933 in v letih po vojni, ko so bile Zreče del velike občine Slovenske Konjice. Po referendumu 29. 5. 1994, to je tudi sedanjí občinski praznik, pa so Zreče zopet postale samostojna občina (š. 1. 1. 1995).

»Le na noge, le na noge«
1206–2016

Izdala Občina Zreče, fotografije, arhiv občine, besedilo: Mar In Mrzlovnik, Urejanje, grafično oblikovanje in izvedba: Blaž Praprotnik – Epigraf, 2016

ZREŠKO JUBILEJNO LETO 2016		SPORED PRIREDITEV		
Zap. št.	Datum in ura	Dogodek ali prireditev	Kraj prireditve	
»Le na noge, le na noge«				
1	28. 1. 2016 ob 11. uri	Predstavitel programa jubilejnega leta 2016 – tiskovna konferenca	Hotel Atrij, Cesta na Roglo 15, Zreče (bela dvorana)	
2	4. 2. 2016 ob 10. uri	Odprtje razstave Zakladi Pohorja – stoklarstvo; avtorica razstave dr. Valentina Bevc Vartl, Pokrajinski muzej Maribor	Hotel Planja – Rogla	
	od 12. do 15. ure	Odprtje razstave Sledovi davne preteklosti – Brinjeva gora z okolico; avtorica razstave arheologinja Vesna Koprnik, Pokrajinski muzej Maribor	Hotel Atrij, Cesta na Roglo 15, Zreče	
3	8. 2. 2016 ob 18. uri	Orodna občinska proslava ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo priznanj in nagrad na področju kulture ter z ogledom dramskega prizora Zreška pravljica	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
4	v mesecu februarju	Večer stare glasbe	Hotel Atrij, Cesta na Roglo 15, Zreče	
5	22.–26. 2. 2016 med 10. in 12. uro	Muzejske delavnice med zimskimi počitnicami	Hotel Atrij, Cesta na Roglo 15, Zreče	
6	27. 2. 2016 popoldne	Dan s Kelti za otroke	Hotel Atrij, Cesta na Roglo 15, Zreče	
7	3. 3. 2016 ob 11. uri	Predstavitel knjige Zreški talci, kdo so in od kod so prišli	Hotel Atrij, Zreče (bela dvorana)	
8	24. 4. 2016 od 9. do 18. ure	Jurjeva nedelja na Skomarju ob 225-letnici rojstva Jurija Vodovnika	Taborniški dom Skomarje, Skomarje	
9	maj, junij, julij, avgust	Po poteh kulturne dediščine Občine Zreče: Gradovi in cerkve – vodeni pohodi ob vikendih	območje Občine Zreče	
10	22. 5. 2016 ob 16. uri	Zreče pojo – nastop pevskih zborov, ki delujejo v Občini Zreče	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
11	26. 5. 2016 ob 18. uri	Svečana seja Občinskega sveta Zreče s podelitvijo priznanj Občine Zreče	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
12	21. 6. 2016 ob 17. uri	Mavrica šolskega leta – slovesni zaključek šolskega leta Srednje poklicne in strokovne šole Zreče s programom	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
13	junij, julij, avgust	Po tirih ozkotirne železniške proge Poljčane–Zreče in premogovnikov	trasa ozkotirne železniške proge	
14	1. 9. 2016 ob 18.30	Maša in nato predavanje: 260-letnica samostojnosti župnije sv. Egidija Zreče	Župnijski urad Zreče, velika veroučna učilnica, Šolska cesta 1, Zreče	
15	4. 9. 2016 ob 10. uri	Slovesna maša za egidijevce ter druženje s pogostitvijo po maši pred cerkvijo	cerkev vstalega Zveičarja Zreče	
16	7. 10. 2016 ob 18. uri	Zreče mesto – svečana prireditev ob 810-letnici prve pisne omembe Zreč v izvedbi SŠS Zreče – Slovenske Konjice	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
17	20. 11. 2016 ob 15. uri	Predstavitel knjige o zreških cerkvenih pevcih s koncertom zbora ter razstava arhiva pevškega zbora sv. Egidij	cerkev vstalega Zveičarja Zreče	
18	27. 11. 2016 ob 15. uri	Koncert ansambla Zreški kovači z novimi melodijami in glasbenimi gosti	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
19	3. 12. 2016 ob 18. uri	Vesele note za praznične dni v izvedbi Srednje strokovne in poklicne šole Zreče – Slovenske Konjice	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
20	17. 12. 2016 ob 18. uri	Koncert zborovskih pesmi Jurija Vodovnika ter predstavitev priročnika o življenju Jurija Vodovnika avtorja Antona Gričnika	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	
21	termin še ni dogovorjen	Predavanje dr. Marka Snoja: Naši kraji v etimološkem slovarju	Kulturni dom Zreče, Cesta na Roglo 15, Zreče	

Vir: Občina Zreče, 2016.

Priloga 6: Društva v Občini Zreče

Športna društva (19)	Društva za pomoč ljudem (6)
Nogometni klub Zreče	Prostovoljno gasilsko društvo Zreče
Društvo pohorska konjenica	Prostovoljno gasilsko društvo Stranice
Planinsko društvo Zreče	Prostovoljno gasilsko društvo Gorenje pri Zrečah
Društvo tabornikov rod zelena Rogla Zreče	Društvo prijateljev mladine Zreče
Športno društvo Stranice	Gasilska zveza Zreče - Vitanje
Odbojkerski klub Zreče	Humanitarno društvo RCCG v Sloveniji
Taekwon-do klub Unior Zreče	Znanstveno raziskovalna društva (6)
Streško društvo SWATYCOMET ZREČE	Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vin Zreče
Športno društvo Unior Zreče	Združenje šoferjev in avtomehaničarjev Zreče
Twirling klub Stranice	Društvo ljudske tehnike Zreče
Twirling klub Zreče	Motoristični klub POHORCI
Športno društvo GKN Zreče	Društvo lastnikov gozdov Dravinja - Hudinja
Karate klub Rogla	Vzgojno izobraževalno društvo BRIHTNE GLAVE
Športno rekreativno društvo SWATYCOMET	Društva za varstvo okolja in vzrejo živali (6)
Klub malega nogometa Stranice	Društvo zeliščarjev SMETLIKA Zreče
Katoliški moto klub Elijevi jezdec	Kinološko društvo Zreče
Športno društvo Atlas	Čebelarstvo društvo Zreče
Mladinsko kulturno umetniško društvo Kladivo 11	Lovska družina Zreče
Klub za turizem, šport in prosti čas Sport & Adventure	Gobarsko društvo Kostanjevka Zreče
Kulturna in umetniška društva (9)	Društvo ekoloških modnih oblikovalcev
Kulturno društvo Janez Koprivnik Gorenje	Stanovska društva (3)
Kulturno društvo Konrad Sodin Stranice	Društvo upokojencev Zreče
Katoliško kulturno društvo Zreče	Mladinski klub Stranice
Kulturno društvo amatersko gledališče Jurij Vodovnik Zreče	Društvo upokojencev Stranice
Kulturno umetniško društvo Jurij Vodovnik Skomarje	Društva za razvoj kraja (6)
Kulturno umetniško društvo JURIJ VODOVNIK ZREČE	Turistično društvo Zreče
Kulturno umetniško društvo Vladko Mohorič	Turistično društvo Skomarje
Kulturno društvo Zreška pomlad	Turistično društvo Resnik - Rogla
Društvo godbenikov Zreče	Turistično lepševalno društvo Stranice
Ostala društva (1)	Spominsko društvo Sto frankolovskih žrtev na Stranica
Društvo osamljenih	Turistično društvo Kunigunda

Vir: http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/drustva_ustanove_shodi_prireditve/drustva/ (2.7.2016)

Priloga 7: Prelomnice v zgodovini turizma in z njim povezanih dejavnosti na območju občine Zreče

Mlajša kamena doba	prvi sledovi naselitve na Zreškem območju (2.200 pr.n.št.) – arheološke najdbe na Brinjevi gori in Gračiču
konec 10. stoletja	Prvi pisni viri več cerkvenih in posvetnih gospostev
1206	prva pisna omemba kraja Zreče - (Ruberto de Reetsach)
1217	prva omemba gradu Freudenberg na hribu pod Brinjevo goro; 1279 – prva omemba gradu Lušperk (Loški grad) nad naseljem Loška gora (vitez Henrik Lušperški); 1342 prva pisna omemba gradu Jamnik (Holenstein – jamski grad), nad naseljem Nova Dobrava, kasneje dvorec z istim imenom
1375	prva omemba cerkve Sv. Egidija v Zrečah, podružnice: Sv. Martin, Sv. Neža in Sv. Mati božja zgrajene v 17. in 18. st.
Srednji vek	zemljiški posestniki na območju Zreč in okolice Konjiški gospodje in kartuzijani iz Žič
18. stol	prve fužine na zreškem (300 let stara Ošlakova kovačija)
1. pol. 19. stol.	rudarjenje s premogom – rudnik Radana vas, leta 1903 železnica iz Konjic
Do sredine 19. stol.	štiri železarne (večje kovačnice na ročni pogon, poljedelsko in obrtniško orodje) – med njimi tudi zreški
1919	Štajerska železoindustrijska družba z omejeno zavezo
1921	prvi vlak pripelje na železniško postajo Zreče (danes Muzej ozkotirne železniške proge Poljčane – Zreče)
1925	ustanovljen obrat z imenom Štajerska Zreče zaposloval že 250 delavcev (kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in obrti)
1950	Tovarna kovanega orodja Zreče TKO (rekonstrukcija tovarne (ročno orodje in nova tehnologija ameriškega načina utopnega kovanja) – družbena last
70. leta 20. Stol.	UNIOR, tovarna kovanega orodja Zreče (Univerzalno orodje) – povezave z zahodnonemškimi podjetji
1978/1979	odprt Hotel Dobrava v Zrečah
1980	odprt Hotel Planja na Rogli in zgrajena vlečnica Mašinžaga
1983	odprta Hotel Rogla in Hotel Brinje ter športna dvorana na Rogli, zgrajene vlečnice Zlodejevo, Ostruščica ter Uniorček ter nogometni stadion z atletsko stezo
1984	v Radani vasi odkrita zdravilna termalna voda
1986	začetek tehničnega zasneževanja na Rogli
80. leta 20. stol.	Unior pomemben partner evropske avtomobilske industrije (VW, BMW, Renault idr.)
1987	Zreče s pospešenim gospodarskim in turističnim razvojem postanejo iz kraja mesto
90. leta 20. stol.	ustanavljanje razvejane distribucijske mreže UNIOR po vsem svetu (Avstrija, Nemčija, velika Britanija, Francija, Italija, Španija, Grčija, Makedonija, Singapur)
1992	odprte Vile Terme Zreče
1994	ustanovljena Občina Zreče, uradno 1.1. 1995
1996	UNIOR postane delniška družba; Rogla klimatsko zdravilišče s pulmološko ambulanto
1997	obnova hotela Planja in ski servisa na Rogli, Rogla prvi Olimpijski Center v Sloveniji
1998	štirisedežnica Jurgovo predana v uporabo
1999	odprtje Hotela Vital (prej Dobrava 2000) v Termah Zreče urejeno Zreško jezero
1999/2001	LTO Rogla-Zreče, GIZ ustanovljen z namenom pospeševanja turizma na območju občine Zreče
2001	požar v Termah Zreče in obnova, zgrajena Savna vas v Termah Zreče odprta restavracija in apartmaji Koče na Jurgovem
1999-2002	razvoj manjših turističnih ponudnikov na Zreškem Pohorju - Garni hotel Zvon (1999), Hotel Smogavc (2000), Hotel pod Roglo (2002)

2003	bazenski kompleks in wellness center v hotelu Planja na Rogli
2004	UNIOR d. d. prevzel družbo RTC Krvavec d. d., obnovljeni depandansi Brinje in Jelka, kupljen aparat za magnetno resonanco, Unior d.d. vstopi v družbo MRC – medicinsko rehabilitacijski center z namenom oživitve Rimskih Toplic, na Rogli zgrajeno letno-zimsko sankališče, kočna na Pesku v upravljanju Unior d.d., izgrajena čistilna naprava na Rogli in Jurgovem, ustanovljena družba UNIOR Bionic d.o.o. za proizvodnjo in trženje medicinskih pripomočkov
2006	na Stranicah zgrajena polnilnica vode, otvoritev polnilnice vode UNIOR AQUA na Kosovu, izgrajena šestsežnica na Krvavcu dograjen Medico Hotel v Termah Zreče
2007	dograjeno nogometno igrišče z umetno travo ter Snežni park Rogla predstavitev nove tržne znamke Unitur
2008	Smučišče Rogla prejelo zlato priznanje na področju Fun & Action v Bolzanu, v Sloveniji zasedlo drugo mesto za Naj smučišče 2007/08
2009	pridobljena sredstva za dodatno turistično promocijo (MRSG) – povezovanje turističnih ponudnikov v destinaciji Rogla-Pohorje
2010	gradnja prizidka v Termah Zreče (zaključeno jeseni 2011), prvo mednarodno tekmovanje v odbojki na mivki v Zrečah (program Turizem), položitev temeljnega kamna na startno-ciljnem prostoru tekaškega poligona na Rogli
2011	Unior d.d. kupil 100-odstotni lastniški delež v družbi Rogla Investicije d.o.o. (last zemljišč na Rogli), v Innsbrucku na mednarodnem sejmu za smučarsko in žičničarsko opremo Interlpin prejeli priznanja: za najboljšo ponudbo za otroke, urejenost smučarskih prog ter priznanje za kakovostno wellness ponudbo (ponosni na priznanje za Fun & Action - Fun Park Rogla za domiselno zgrajen in kakovostno vzdrževan park ter odmevne dogodke prejel zlato priznanje) Rogla Open 2011 (17. in 18. decembra 2011) - tekmovanje za svetovni pokal v teku na smučeh za ženske in moške (Rogla uvrščena na koledar tekem za svetovni pokal vsako drugo leto), decembra 2011 predan namenu novi hotel Atrij v Zrečah (100 ležišč v kategoriji superior (****), nova restavracija (173 sedežev), seminarski prostori ter wellness in spa center Idila (440 m ²))
2012	odprt hotel Atrij v Zrečah ter Wellness & Spa center Idila
2013	zamenjava vodenja programa Turizem (ga. Simona Mele nasledi g. Damjana Pintarja, go. Simone Mele pa še isto leto zamenja ga. Barbara Soršak)
2014	otvoritev hotela Natura na Rogli ter Wellnessa Natura; 95 let obstoja podjetja Unior d.d.
2015-2016	V sodelovanju štirih občin destinacije Rogla-Pohorje načrtovan razvoj in trženje turizma v vsaki od občin in destinaciji Rogla-Pohorje kot celoti
2016	

Priloga 8: Gostinska ponudba nastanitvenih obratov na območju občine Zreče

Nastanitvene kapacitete Unior d.d. Program turizem, 644 (Rogla) + 456 (Zreče) = 1.100 ležišč

1. HOTEL NATURA, kat****
2. HOTEL PLANJA, kat**** 3 APT, 11/2+2 suit, 10/2 sob, 4/3 in 2/1
3. HOTEL ROGLA, kat*** 88/2
4. HOTEL BRINJE, kat*** 11/4+1 in 11/2+1
5. BGW, kat*** 34/4+2
6. BGW, kat*** 10/2+1
7. MLADINSKO PRENOČIŠČE JELKA, kat** 58 ležišč
8. PLANINSKA KOČA PESEK, kat** 50 ležišč
9. APT Jurgovo, kat*** 4/2 in 2/3+3 APT
10. HOTEL VITAL, kat**** 4 APT Relax, 5 Suite classic, 8/1, 43/2, 6/2 mansarda
11. HOTEL ATRIJ, kat**** superior
11. HOTEL KLASIK, kat*** 1 APT, 11/ 1, 18/2, 4/3
12. HOTEL MEDICO, 1/1, 5/2, 2/3
13. VILE TERME ZREČE, kat**** 40/2+2, 40/2

Nastanitvene kapacitete drugi hotelirji in gostišča: (89 oz. 128 +38 oz. 51)

1. GARNI HOTEL ZVON, Valentina Senica-Delčnjak, Slomškova ul. 2, Zreče, 2/2+4/2+2+2/3;4/2+2+2/4+2+1/3+2 =45 oz. 56
2. HOTEL POD ROGLO, Žan Težak/ Boharina, Zreče, 16/2; 4/2+2+2=44 oz. 72
3. SMOGAVC, Gregor Smogavc, Gorenje pri Zrečah 27, 3214 Zreče, 12/2, 1/4+1= 29 oz. 38
4. Gostilna Jurček, Cesta na Roglo 4/b, 3214 Zreče, 1/1+4/2=9 oz. 13

Turistične in izletniške kmetije: (111)

1. TK RAMŠAK, Anton, Jožica Mernik, Padeški vrh 2, Zreče, 1/2+3/3+1/4 =15
2. TK KOVŠE-MEDVED, Jožef Kovše Skomarje 34, Zreče,
3. TK KOČNIK KOVŠE, Ivan Kovše, Resnik 33, Zreče, 1/2+2/3+3/4= 20
4. TK LOČNIKAR, Marica Ločnikar, Skomarje 47, Zreče,
5. TK ARBAJTER, Kondrad Arbajter, Skomarje 46, Zreče, 1/2+2/3+1/4+1; 1/4+2 = 21
6. TK PAČNIK, Angela, Ivan Pačnik, Resnik 21, Zreče, 2/3+2/4; 1/4+1/7= 25
7. TK URŠKA Vilma Topolšek, Križavec 11a, Stranice,4/2+2 suiti,1/2 =18
8. TK ARZENŠEK, Ivan Bornšek, Stranice 2, Stranice,
9. TK GRIČNIK, Ančka Gričnik, Planina 36, Zreče,4/3 =12
10. IK ANČKA, Ančka Kejžar, Bork 6, Zreče,
11. IK RAVNIČAN, Vlado Ravničan, Boharina 20, Zreče

Ponudniki apartmajev (49):

- RUMENI, Miran Beškovnik Ulica 12. oktobra 15, 3214 Zreče
KEJŽAR, Julijana Kejžar (Cesta na Roglo 25) Tovarniška 14, 3214 Zreče
LIPA, Dušan Kolar Dobroveljska 1, 3214 Zreče
COKLA, Stanko Kotnik Šarhova 19, 3214 Zreče
ZELENI, Igor Ošlak Loška gora 39, 3214 Zreče

Alojz Rozman, Skomarje 36/a, 3214 Zreče
Milan Rozman, Skomarje 36/a, 3214 Zreče
CDR, Danica Rozman Ulica Jurija Vodovnika 3, 3214 Zreče
MOJCA, Marija Kovačič, Pohorskega bataljona 19, 3214 Zreče
ZIMZELENI, Ferdinand Smogavc s.p. Ogljarska ulica 10, 3214 Zreče
FRANČEK, Alojz Vidmar (Resnik 90) Ulica Anice Černejeve, 3214 Zreče
JASA, Edita Matavž (Rogla 55) Dobroveljska 5, 3214 Zreče
POTNIK, Carmen Zver Kovaška cesta 14, 3214 Zreče

.....

Center šolskih in obšolskih dejavnosti – Dom Gorenje (72)

Jedilnica (60 sedežev),

Učilnica (2x30 sedežev),

Sobe:

2 x 2-posteljna soba, tuš/WC;

4 x 3-posteljna soba (pograd +ležišče), tuš/WC;

5 x 4-posteljne sobe (pogradi), tuš/WC;

5 x 6-posteljne sobe (pogradi), tuš/WC;

1 x 5- posteljna soba (pogradi), tuš/WC),

Skupno število ležišč (60 za učence in 3 za učitelje, 8 ležišč za druge goste).

Priloga 9: Gostinska ponudba prehrabnih obratov na območju občine Zreče

Gostinska prehrabna ponudba – restavracije in gostilne

1. PEKARNA, SLAŠČIČARNA TEŽAK, Žan Težak, Cesta na Roglo 4c, Zreče,
 2. RIBNIKI STRANICE Bukovlje 53, Stranice
 3. GOSTIŠČE ULIPI, Vlado Ulipi, Zeče 35, Slov. Konjice,
 4. KOČA NA PESKU, +sobe, Unior turizem
 5. GOSTILNA JURČEK, Cesta na Roglo 4 b, Zreče,
 6. ZREŠKI GAJ, Zdenko Štancer, Cesta na Roglo 4 a, Zreče,
 7. OKREPČEVALNICA PIZZERIJA PIZZOTEKA, Obrtniška c 13, Zreče
 8. GOSTIŠČE SMOGAVC, Gorenje pri Zrečah 27, Zreče
 9. GOSTIŠČE JANA ZALEZNIK, Križevc 13, Stranice
 10. Restavracija Mašinžaga
 11. Restavracija Jurgovo
 12. Picerija Planja
 13. Smučarski bar Uniorček
-

Gostinska prehrabna ponudba – okrepčevalnice in bari:

1. CAFFE MARKO, Marko Rušnik, Cesta na Roglo 11j, Zreče,
 2. OKREPČEVALNICA ŽIV ŽAV, Šolska cesta 3, Zreče
 3. OKREPČEVALNICA »FAJGL«, Stranice 12, Stranice
 4. Dnevni bar Jana Ana Ledinek, Cesta na Roglo 13, Zreče
 5. Dnevni bar Lara, Irena Jerot, Cesta na Roglo 13b, Zreče
 6. Kava bar BISER, Dragica Kvas, Kovaška cesta 26, Zreče
 7. Moj Kaffe, Simon Tajhar, Kovaška cesta 25, Zreče
 8. Bar 3« (tri cole), Petelinek Jurij, Cesta na Roglo 20, Zreče
-

Priloga 10: Turistična ponudba na Rogli iz Elaborata projekta SUPORT, Lešnik Štuhec 2015

Posnetek stanja ponudbe prostočasnih aktivnosti na Pohorju – Rogla⁵⁴

Med prostočasnimi aktivnostmi na prostem je na Rogli potrebno *poleti* izpostaviti *pohodništvo, skike in rolanje, kolesarjenje ter adrenalinska doživetja; pozimi pa smučanje in deskanje, tek na smučeh in krpljanje*. Posebna pozornost je namenjena *otrokom na Rogli*, pa tudi *skupinskim športom* ter *vrhunskim športnikom*. Ponujeni so izleti po območju Rogle in v okolico, ki omogočajo doživetja narave in kulturne dediščine Pohorja ter pohorske kulinarike, ki je prežeta v vseh prej omenjenih prostočasnih aktivnostih.

V času od pomladi do jeseni priporočajo v *Outdoor centru na Rogli* najem koles, s katerimi lahko odkrivате okolico ali se zapeljete do bližnjega mesta, drznejši pa se raje odločijo za spust po razgibanih poteh *Bike parka* z downhill kolesi. Izposodite si lahko tudi opremo za rolanje ali skike ali pa se odpravite na pohod po pohorskih gozdovih peš. *Vodniki in inštruktorji vam predstavijo številne možnosti za gibanje v naravi*. Po dogovoru se lahko aktivnosti udeležijo skupaj z vami. Vodniki vas popeljejo skozi gozdove in razkrivajo zanimive zgodbe ter kulturne in naravne znamenitosti, inštruktorji pa vam svetujejo, kako se spopadati s strminami in neravnim terenom na kolesu. Obvestijo vas tudi o različnih športnih dogodkih, ki jih organizirajo za obiskovalce Rogle. Med najbolj odmevnimi so *Uniturjevo športno poletje z različnimi športnimi delavnicami* in *zabavnim druženjem* ter *tradicionalni kolesarski Skok na Roglo in Uniturjev tek*.

1 Pohodništvo na Rogli

Planota Rogla je izjemno primerna za pohodništvo, saj je prepredena s številnimi *označenimi planinskimi potmi*. Skozi gozdove, preko jas in travnikov se lahko odpravite *do Lovrenških jezer, Ribniške koč, Osankarice ali Črnega jezera*. Tisti, ki v pohodništvu iščete adrenalin, se zvečer *v soju bakel sprehodite med smrekami in doživite noč v naravi*. Družine se podajte po *Škratovi učni poti proti Jurgovem* in spoznajte bogastvo in pestrost narave, rastlin in živalskega sveta.

O urejenih *devetih pohodnih poteh po Rogli* (Sliki 1)⁵⁵ vas bodo seznanili v *Kolesarsko-pohodniškem centru Rogla*, ki se nahaja ob sedežnici Planja.

Tam lahko naročite voden izlet z izkušenimi vodniki, ki vas bodo popeljali skozi Pohorske gozdove in razkrili marsikatero zanimivo zgodbo.

⁵⁴ Povzetek aktivnosti je oblikovan po posredovanem gradivu podjetja Unior d.d., Program Turizem (UNITUR), aktivnosti pa je moč zaslediti tudi na spletni strani <http://www.unitur.eu/si/> (10. 8. 2015).

⁵⁵ Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/poleti/pohodnistvo/pohodne-poti> (12. 8. 2015).

Sliki 1: Pohodne poti na Rogli

Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/poleti/pohodnistvo/pohodne-poti> (12. 8. 2015).

Pohodniška pot PP1 - Razgledni stolp⁵⁶

Dolžina poti: 2,14 km

Težavnost: lahka

Začetek poti: hotel Planja

Potek poti: hotel Planja, razgledni stolp na Rogli (30 m)

Pomembne točke ob poti: snežna kapela na Rogli, razgledni stolp (30 m)

Opis poti: Od hotela nas vodi pot proti vzhodu mimo športnega igrišča. Z blagim vzponom pridemo kmalu v senco smrekovega gozda in do 30 m visokega razglednega stolpa. Z njega se odpira veličastni razgled na bližnje in daljne gore: Julijske Alpe, Triglav, Visoke in Nizke Ture, Svinska Planina, Golica, Kobansko, Boč, Donačka gora, Konjiška gora, Paški Kozjak, Mozirske planine. Vzhodno od stolpa se razprostira gozdni rezervat Rogla, kjer bomo poleg smreke in jerebike spoznali še redko vrsto bora - *cemprin* (*Pinus cembra* lat.), ki je doma v centralnih Alpah. Pot lahko nadaljujemo po pohodniški poti 2 proti Pesku ali pa se vrnemo v hotel Planja. Možnost prenosa karte (1.47 MB).

Pohodniška pot PP2 - Pesek (krožna pot)

Dolžina poti: 6,7 km

Težavnost: lahka

Začetek poti: hotel Planja

Potek poti: hotel Planja, razgledni stolp, Pesek, Mašinžaga, Komisija, Ostruščica, hotel Planja

Pomembne točke ob poti: planinski dom na Pesku z jahalnim centrom, spomenik kurirjem II. svetovne vojne na Pesku, akumulacijsko – ribiško jezero na Mašinžagi, panoramska sedežnica Planja, šotna pravljica na Sedlu Komisija.

Opis poti: Od hotela zavijemo proti vzhodu po pohodniški poti 1 do razglednega stolpa. Za stolpom zavijemo levo proti severu, kjer se pot spušča skozi gozd. Po 15 minutah pridemo do Peska (planinski dom, 1387 m). Od Peska nadaljujemo proti zahodu po cesti za Lovrenc na Pohorju. Po 700 m zavijemo s ceste, prečkamo potok Radolnjo pri Mašin žagi in se po kolovozu vzpnemo po gozdnem pobočju do sedla Komisija (šotno barje). Ponovno zavijemo levo proti jugu in pot nas pripelje na travnat vrh Ostruščica (1498 m, šotno barje). Od tu preko planj še 15 m do hotela.

Možnost prenosa karte (1.47 MB).

⁵⁶ Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/poleti/pohodnistvo/pohodne-poti> (27. 8. 2015)

Pohodniška pot PP3 - Lovrenška jezera (krožna pot)

Dolžina poti: 16 km
Težavnost: srednje težka
Začetek poti: hotel Planja
Potek poti: hotel Planja, Ostruščica, Lovrenška jezera, Jezerca, Mašinžaga, Pesek, hotel Planja
Pomembne točke ob poti: tekaški center Rogla, Planje s spominskim obeležjem II. svetovne vojne

Opis poti: Od hotela gremo proti severu preko travnatih planj do Ostruščice (1498 m). Pohorske planje so nastale pred stoletji, ko so pastirji na položnih slemenih izkrčili gozdove in jih spremenili v pašnike. Z Ostruščice nadaljujemo preko sedla Komisija (šotno barje) do Mulejevega vrha, kjer se prične gozdni rezervat. Pot nas vodi izmenoma preko travnikov in gozdov do Lovrenških jezer, ki predstavljajo obsežno šotno barje z 19 jezeri in so edinstven naravni fenomen. Od Lovrenških jezer nadaljujemo pot proti severu v smeri Lovrenca. S te poti zavijemo desno (markacije) in se spustimo do Jezerca, ki je naslednja naravna zanimivost na tej poti (močvirska vegetacija, čudovita okolica). Od tu nadaljujemo naprej po gozdni poti do križišča z glavno cesto (1,5 km), kjer zavijemo desno proti Pesku, od koder se po gozdni poti vzpnemo do hotela Planja. Možnost prenosa karte (1.47 MB).

Pohodniška pot PP4 - Ribniška koča

Dolžina poti: 11,7 km
Težavnost: srednje težka
Začetek poti: hotel Planja
Potek poti: hotel Planja, Lovrenška jezera, Ribniško jezero, Ribniška koča
Pomembne točke ob poti: Lovrenška jezera s pestrim rastlinskim in živalskim bogastvom, Ribniško jezero, spomenik NOB na Jezerskem vrhu, Črni vrh (1537m) - najvišji vrh Pohorja.

Opis poti: Od hotela Planja proti severu, enako kot pohodniška pot 3. Pri komisiji je križišče s pohodniško potjo 2. Za Lovrenškimi jezeri zavijemo levo proti zahodu (odcep poti proti Lovrencu) preko travnatih planj mimo Črnih mlak (šotno barje) in po gozdni cesti do sedla Šiklarica (1298 m), od koder se vzpnemo na Jezerski vrh (1537 m). Tik pod vrhom je na desno odcep do Ribniškega jezera. Z Jezerskega vrha (spomenik NOB) je čudovit razgled. Od tu do Ribniške koče še 15 min (hrana, pijača, prenočišča). Pot lahko podaljšamo do Črnega vrha, ki je najvišji vrh Pohorja (v eno smer 2 km, 30 min hoje). Povratek do hotela po isti poti. Možnost prenosa karte (1.47 MB).

Pohodniška pot PP5 - Črno jezero (krožna pot)

Dolžina poti: 33,6 km
Težavnost: težka
Začetek poti: hotel Planja
Potek poti: hotel Planja, Pesek, Klopni vrh, Pragozd Šumik, Črno jezero, Trije žebliji, Zg. Brv, Pesek, hotel Planja.
Pomembne točke ob poti: Pragozd Šumik, slapova Mali in Veliki Šumik, soteska Lobnice, Črno jezero, koča na Osankarici, spomenik NOB v spomin na Pohorski bataljon.

Opis poti: Od Planje do Peska po pohodniški poti 2, kjer zavijemo desno na cesti do Zg. brvi, kjer zavijemo levo navzgor po markirani gozdni poti proti Klopnemu vrhu (1340 m) in pragozdu Šumiku. Pragozd je naravni bukovo-jelov gozd (19 ha) na najbolj strmem delu soteske Lobnice - slapova Veliki Šumik (24m) in Mali Šumik (10m). Iz pragozda se vračamo po isti poti do izhodišča, nato pa nadaljujemo po markirani poti do Črnega jezera in Osankarice (hrana, pijača, prenočišča). Z Osankarice nadaljujemo po gozdni poti do Treh žeblijev (spomenik NOB), bojišče Pohorskega bataljona in Zg. Brvi, od tam pa po že opisani poti preko Peska in Rogle do Planje.
Možnost prenosa karte (1.47 MB).

Pohodniška pot PP6 - Skomarje (krožna pot)

Dolžina poti: 20 km
Težavnost: srednje težka
Začetek poti: hotel Planja
Potek poti: hotel Planja, Ovčarjev vrh, Skomarje, hotel Planja
Pomembne točke ob poti: Ovčarjev vrh, cerkev sv. Vida, Skomarska hiša, cerkev sv. Lamberta, spominska hiša posvečena ljudskemu pesniku

Opis poti: Od hotela Planja nas pelje pot proti zahodu, do Kraguljišča, po slemenu do Ovčarjevega vrha (1219 m) in po markirani poti do sv. Vida. Od tu nadaljujemo pot po cesti navzgor do vasi Skomarje, ki rojstna vas ljudskega pesnika Jurija Vodovnika (spomenik v središču vasi, spominska plošča na cerkvi, "Skomarska hiša"). Iz Skomarja se odpravimo

Juriju Vodovniku, turistična kmetija Arbajter – po pastirski poti navzgor do Planje. Možnost prenosa karte (1.47 MB).

Pohodniška pot PP7 - Velika Mislinja (krožna pot)

Dolžina poti: 8 km	Opis poti: Od hotela Planja gremo po cesti proti Zrečam. Ko pridemo do levega ostrega ovinka zavijemo desno v gozd in sledimo poti za Mislinjo oz. Lukov slap. Na Kraguljišču sledimo oznakam za slap Lukovo in zavijemo po poti desno navzdol. Nato prečkamo cesto in se po gozdni poti spuščamo navzdol do približno 1.000 m n.v. Ponovno pridemo na makadamsko cesto, kjer je sotočje dveh rek. Tu zavijemo po cesti, ki vodi navkreber. Pridemo do zapuščene vasi Zg. Komisija oz. velika Mislinja, kjer so v preteklosti domovali pastirji, drvarji in gozdarji. Namesto po cesti proti Rogli zavijemo desno skozi vas. Od tod je 10 min. do slapa Lukovo. Od slapa se vrnemo do prvega križišča, kjer je oznaka za Roglo (na kamnu) in pot nadaljujemo po gozdni poti (hotel Planja - Lovrenška jezera) do hotela Planja. Možnost prenosa karte (1.47 MB).
Težavnost: srednje težka	
Začetek poti: hotel Planja	
Potek poti: hotel Planja, Kraguljišče, Velika Mislinja (Zg. Komisija), Slap Lukovo, Ostruščica, hotel Planja	
Pomembne točke ob poti: zapuščena pastirska vas Zgornja Komisija, Slap Lukovo, tekaški center Rogla, Planje s spominskim obeležjem II. svetovne vojne.	

Pohodniška pot PP8 - Škratova učna pot (krožna pot)

Dolžina poti: 4,2 km	Opis poti: Od hotela Planja se spustimo do športne dvorane, kjer zavijemo v gozd in po gozdni poti nadaljujemo do manjšega lesenega stolpa, kjer se pot začne rahlo vzpenjati. Po poti nas spremljajo oznake Pohorskega škrate in poučne table. Pridemo do jase, kjer zavijemo desno proti Koči na Jurgovem. Po makadamski cesti ali po smučišču se vračamo do hotela navzgor. Ko pridemo do vrha povezovalne vlečnice, zavijemo desno v gozd in zagledamo razgledni stolp. Nato se skozi gozd vračamo po poti do hotela Planja. Možnost prenosa karte (1.47 MB).
Težavnost:	
Začetek poti: hotel Planja	
Potek poti: hotel Planja, športna dvorana, po oznakah Škratova učna pot, hotel Planja	
Pomembne točke ob poti: izobraževalne table ob poti (klima, vegetacija, živalstvo), razgledne točke proti dolini, kočna na Jurgovem, razgledni stolp (30 m).	

Pohodniška pot PP9 - v Terme Zreče (krožna pot)

Dolžina poti: 25,9 km	Opis poti: Od hotela Planja na Rogli se spustimo proti športni dvorani. Pot nas pod njo usmeri navzdol proti naselju Nune. Prečkamo glavno cesto Zreče – Rogla in pod naseljem Nune pridemo do vasi Resnik(995m), kjer je poznan kmečki turizem Vidmar in cerkev svetega Jakoba. Skozi vas po asfaltni cesti pridemo do kolovozne poti, ki nas skozi gozd popelje mimo domačije Brdnik ter Gradišnik. Po gozdu in travnikih nas pot popelje še mimo kmetije Črešnar-Zajški do ceste Zreče-Skomarje. Čez cesto je ohranjena kovačija Ošlak, ki je vredna ogleda. Po cesti navzdol ob reki Dravinji pridemo do hotela Pod Roglo, ki ima svojo pivovarno. Po glavni cesti skozi naselje Loška gora se vrnemo nazaj v Zreče. Možnost prenosa karte (1.47 MB).
Težavnost: težka	
Začetek poti: hotel Planja	
Potek poti: hotel Planja, naselje Nune, Resnik, Ošlakova kovačija, hotel pod Roglo, Loška gora, Terme Zreče	
Pomembne točke ob poti: cerkev sv. Jakoba na Resniku, Ošlakova kovačija (na Zreškem območju je od ostankov stare kovaške obrti ohranjena le še Ošlakova kovačija v Boharini. Po pisnih virih bi naj nastala okoli leta 1770).	

Center omogoča izposojlo pohodnih palic za nordijsko hojo, strokovno usposobljeni športni animatorji z veseljem naučijo osnov nordijske hoje. Le-ta je ena najbolj učinkovitih, celovitih,

varnih in dostopnih telesnih aktivnosti, izvedljivih preko celega leta. Nordijska hoja je primerna za ljudi vseh starosti in ravni telesne pripravljenosti (Sliki 2).

Sliki 2: Vadba nordijske hoje na Rogli

Vir: <http://www.destinacija-rogla.si/modules/store/uploads/nordijska.jpg> (12. 8. 2015).

2 Skike in rolanje na Rogli⁵⁷

Skike ali nordijsko rolanje (Slika 3) je vrsta rekreacije, ki *kombinira elemente kolesa in tehniko teka na smučeh*. Je bolj dinamičen od nordijske hoje, bolj zdrav od teka in varnejši od rolanja. Ne le, da omogoča gibanje na svežem zraku in zagotavlja zabavo, hkrati tudi *dobro vpliva na srce in ožilje, varuje sklepe in pomaga pri zmanjšanju telesne teže*. Na Rogli je skikanju in rolanju namenjena *2,4 km dolga asfaltirana proga*, kjer lahko rekreativci varno vadijo.

Slika 3: Proga za skike in rolanje na Rogli

Vir: http://www.rogla.eu/si/imagelib/12/zrece_rogla/Aktivnosti/rogla/skike-rolanje-cut.jpg (12. 8. 2015).

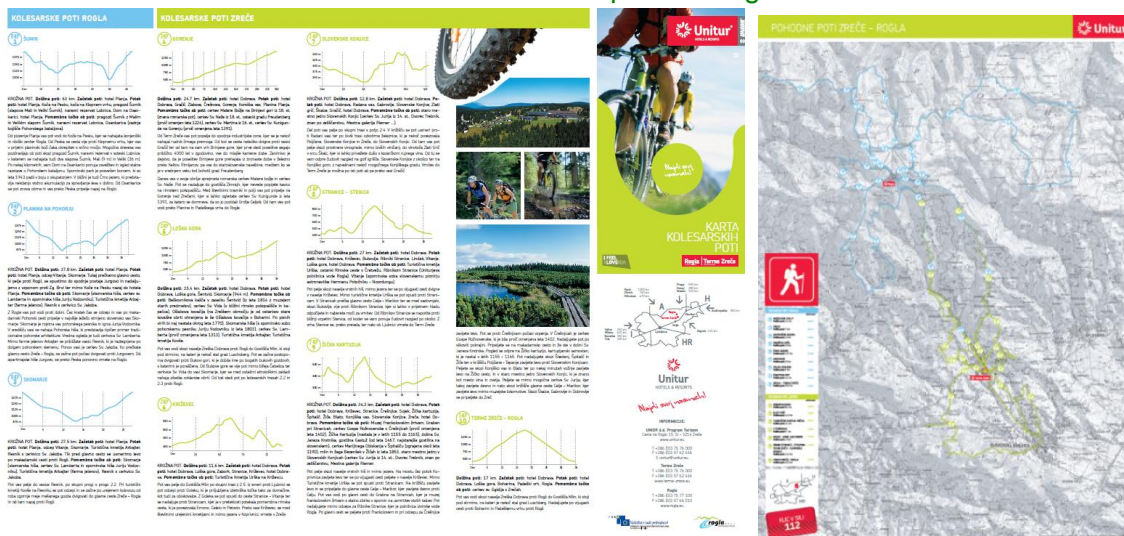
V Outdoor centru Rogla se lahko dogovorite za izposajo opreme, tečaj ali vodeni izlet.

3 Kolesarjenje na Rogli

Razvejane in urejene poti po Rogli in njeni okolici nudijo številne možnosti kolesarjenja. V njih najdejo izziv zagrizeni gorski kolesarji, ki jih poganja adrenalin in tisti, ki uživajo v izletniškem kolesarjenju med slikovitimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi pokrajine. Kolo si lahko obiskovalci izposodijo v *Kolesarsko-pohodniškem centru Rogla*. Na voljo so vrhunska kolesa, čelade in druga kolesarska oprema, strokovno usposobljeni športni animatorji pa postrežejo z informacijami potrebnimi za kolesarjenje med stoletnimi pohorskimimi smrekami. *Tri krožne kolesarske poti*, in sicer: Kolesarska pot 2.1 - Šumik, Kolesarska pot 2.2 - Planina na Pohorju in Kolesarska pot 2.3 – Skomarje so predstavljene na Slikah 4 in 5.

⁵⁷ Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/poleti/skike-in-rolanje> (12. 8. 2015).

Slika 4: Kolesarske poti na Rogli

Vir: http://www.rogla.eu/si/files/zrece_rogla/Aktivnosti/rogla/poleti/kolesarjenje/kolesarske-poti/kolesarske-poti-karta.pdf (12. 8. 2015).

Slika 5: Informacijska tabla - kolesarske poti na Rogli

Vir: Lasten vir (13. 7. 2015).

Kolesarska pot 2:1 - ŠUMIK (krožna pot)⁵⁸

Dolžina poti: 63 km

Začetek poti: hotel Planja

Potek poti: hotel Planja, kočna na Pesku, kočna na Klopnem vrhu, pragozd Šumik (slapova mali in veliki Šumik), naravni rezervat Lobnica, dom na Osankarici, hotel Planja.

Pomembne točke ob poti: pragozd Šumik z malim in velikim slapom Šumik, naravni rezervat Lobnica, Osankarica (zadnje bojišče Pohorskega bataljona).

Opis poti: Od pizzerije vas pot vodi do kočne na Pesku, kjer se nahajata konjeniški in ribiški center Rogla. Od Peska se cesta vije proti Klopnemu vrhu, kjer vas v prijetni planinski koči čaka okrepitev s srčno močjo. Mogočna drevesa vas pozdravljajo ob poti skozi pragozd Šumik, naravni rezervat v soteski Lobnice, v katerem se nahajata tudi dva slapova Šumik, mali (9m) in veliki (36 m). Po nekaj kilometrih, vam Dom na Osankarici ponuja osvežitev in ogled stalne razstave o Pohorskem bataljonu. Spominski park je posvečen borcem, ki so leta 1943 padli v boju z okupatorjem. V bližini je tudi Črno jezero, ki predstavlja nekdanjo vodno akumulacijo za spravljanje lesa v dolino. Od Osankarice se pot znova obrne in vas preko Peska pripelje nazaj na Roglo. Možnost prenosa na GPS ter prenos karte (1.47 MB).

⁵⁸ Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/poleti/kolesarjenje/kolesarske-poti> (7. 8. 2015)

Kolesarska pot 2:2 - PLANINA NA POHORJU (krožna pot)

Dolžina poti: 37,8 km
Začetek poti: hotel Planja
Potek poti: hotel Planja, odcep Vitanje, Skomarje (skomarska hiša, cerkev sv. Lamberta in spominska hiša Juriju Vodovniku, turistične kmetije ob poti: Arbajter - farma jelenov, Resnik s cerkvico sv. Jakoba. Tukaj prečkamo glavno cesto, ki pelje proti Rogli, se spustimo do spodnje postaje Jurgovo in nadaljujemo z vzponom proti Zg. brvi ter mimo doma na Pesku nazaj do hotela Planja.
Pomembne točke ob poti: Skomarje (skomarska hiša, cerkev sv. Lamberta in spominska hiša Juriju Vodovniku, Turistične kmetije ob poti, Arbajter- farma jelenov, Resnik s cerkvico sv. Jakoba

Opis poti: Z Rogle vas pot vodi proti dolini. Čez kratek čas se odcepi in vas po makadamski Pohorski cesti pripelje v najvišje ležečo strnjeno slovensko vas Skomarje. Skomarje je rojstna vas pohorskega pesnika in igralca Jurija Vodovnika. V središču vasi se nahaja Pohorska hiša, ki predstavlja tipičen primer tradicionalne pohorske arhitekture. Vredna ogleda je tudi cerkvica Sv. Lamberta. Mimo farne jelenov Arbajter se približate vasici Resnik, ki je raztegnjena po dolgem pohorskem slemenu. Ponos vasi je cerkev Sv. Jakoba. Ko prečkate glavno cesto Zreče – Rogla, se začne pot počasi dvigovati proti Jurgovem oz. ciljni areni FIS proge. Od apartmajске hiše Jurgovo, se preko Peska ponovno vrnete na Roglo. Možnost prenosa na GPS ter prenos karte (1.47 MB).

Kolesarska pot 2:3 - SKOMARJE (krožna pot)

Dolžina poti: 27,5 km
Začetek poti: hotel Planja
Težavnost: težka
Potek poti: hotel Planja, odcep Vitanje, Skomarje (skomarska hiša, cerkev sv. Lamberta in spominska hiša Juriju Vodovniku, turistične kmetije ob poti: Arbajter - farma jelenov, Resnik s cerkvico sv. Jakoba. Tik pred glavno cesto se usmerimo levo po makadamski cesti proti Rogli.
Pomembne točke ob poti: Skomarje (skomarska hiša, cerkev sv. Lamberta in spominska hiša Juriju Vodovniku, Turistične kmetije ob poti, Arbajter- farma jelenov, Resnik s cerkvico sv. Jakoba Pot vas pelje do vasice Resnik, po skupni progi s progo 2.2. Pri turistični kmetiji Kovše na Resniku se pod odcepi in se začne po urejenem kolovozu od roba zgornje meje mešanega gozda dvigovati do glavne ceste Zreče – Rogla in od tam nazaj proti Rogli.

Opis poti: Pot vas pelje do vasice Resnik, po skupni progi s progo 2.2. Pri turistični kmetiji Kovše na Resniku se pod odcepi in se začne po urejenem kolovozu od roba zgornje meje mešanega gozda dvigovati do glavne ceste Zreče – Rogla in od tam nazaj proti Rogli.

Bike park Rogla omogoča spuste po *šestih progah*, različnih težavnostnih stopenj, *skupne dolžine 7.500 metrov*. Začetniki in otroci lahko delajo prve zavoje v svet gorskega kolesarjenja na spretnostnem poligonu, pod vodstvom izkušenih inštruktorjev gorskega kolesarjenja. Več o Bike parku Rogla je v naslednjem zapisu.

4 Adrenalinska doživetja na Rogli

Adrenalinski odvisniki se lahko zabavajo na *zimsko-letnem sankališču Zlodejevo*, v *Bike Parku Rogla* in *Fun parku Rogla*, in sicer na letnih saneh, na kolesu, na smučeh ali na deski.

Sankališče zlodejevo na Rogli (Slika 6)

Zlodejevo je 1.360 m dolgo vijugasto sankališče. Čeprav mu pravimo sankališče, po njem drvimo vse leto – drvi vsaj večina, ostali pa uživajo v pohorski gozdni okolici, saj lahko hitrost reguliramo sami. Zlodejevo je povsem varno sankališče, zato so nanj vabljeni tudi otroci. Avantura se konča na nadmorski višini 1.340 m, od tam pa vas vlečnica skupaj s sanmi pripelje nazaj na vrh Rogle.

6 razlogov za:

- udobne sani,
- 1.360 m dolg vijugast spust,
- do 40 km/h,
- reguliranje hitrosti z ročno zavoro,
- v vseh letnih časih,
- vročina od adrenalina.

Slika 6: Sankališče Zlodejevo na Rogli

Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/adrenalinska-dozivetja> (13. 8. 2015).

Bike park Rogla (Sliki 7)

Bike Park Rogla dviguje utrip letnim obiskovalcem Rogle. Šest raznolikih gozdnih prog različnih težavnosti (od modre do črne) se razteza od Mašinžage do Ostruščice. Popestrijo jih elementi za downhill, torej table, banda, drop, step up itd. Leta 2014 sta bili dodani dve progi označeni s 5 in 6 – imenovani Super Flow, saj ponujata veliko skokov, dropov in hitrih ovinkov. Začneta se pod sedežnico Planja in se raztezata po planoti do začetka smučišča Jasa, tam prečkata smučišče in se spustita v gozd. Kljub temu, da Bike Park nudi adrenalinski pospešek ekstremnejšim kolesarjem, je primeren tudi za začetnike. Izposojajo namreč vrhunsko opremo, na vrhu Planje je poligon, namenjen učenju osnov gorskega kolesarstva. Najamete lahko izkušenega vodnika.

6 razlogov za:

- 7.500 m urejenih prog,
- različne težavnostne stopnje,
- poligon za začetnike,
- inštruktorji gorskega kolesarjenja,
- izposoja vrhunskih koles Specialized in GT (downhill, cross country in otroška kolesa),
- izposoja varnostne opreme (čelada, ščitniki),
- vodene ture po Pohorju, Bike Parku ali učenje osnov v poligonu.

Sliki 7: Bike park Rogla

Vir: http://www.bicikel.com/uploads/news/picture/_dsc0650.jpg (13. 8. 2015)

5 Smučanje in deskanje na Rogli

Na urejenih smučiščih, pokritih z naravnim in tehničnim snegom zagotavljajo na Rogli *najmanj sto dni smučarskih in deskarskih užitkov*, od pozne jeseni do zgodnje pomladi (Slika 8).

Slika 8: Smučarske proge na Rogli

Vir: http://www.gradtur.com/large/rogla_4_v_p31.jpg (1. 8. 2015).

Od četrтка do nedelje ponujajo *nočno smuko* na osvetljenih smučiščih Košuta in Jasna. Na približno *100 ha urejenih prog* za začetnike, rekreativce, vrhunske smučarje in deskarje ter tekmovalce se nahaja *11 vlečnic in 2 štiri sedežnici* ter *več deset kilometrov urejenih prog za smučarje tekače* (Slika 9).

Slika 9: Smučišče in žičniške naprave na Rogli

Vir: http://static2.bergfex.com/images/downsized/13/95e237afa4374613_6ffd777bcb9815e8.jpg (12.9. 2015)

	Naziv žičnice	Dolžina žičnice v m	Višinska razlika v m	
1	Zlodejevo	560	140	*
2	Uniorček I in II	300	43	*
3	Mašinžaga I in II	1100	171	*
4	Ostruščica I	612	142	*
5	Ostruščica II	612	142	*
6	Jasa	500	140	*
7	Jurgovo II	753	100	*
8	Štirisedežnica Jurgovo I	1294	359	**
9	Jurgovo III	683	235	**
10	Dvosedežnica Planja	1320	153	**
11	Košuta	730	122	*

* začetniki - * slabši smučarji - * boljši smučarji * dobri smučarji

Vir: <http://www.gradtur.si/zima/slovenija/rogla/rogla.htm> (12. 9. 2015)

Za tiste, ki jim ne manjka energije in adrenalina, so namenjene ovire v *Fun parku Rogla* (Slika 10) – poligonu za deskarje in free style smučarje, ki poteka vzdolž leve strani smučišča Mašin Žaga. Za tiste, ki v svet smučanja in deskanja delajo prve korake je na razpolago *Šola snežnih športov Rogla*. Za uživanje na snegu vas v *izposojevalnici opreme* oskrbijo z opremo⁵⁹.

Slika 10: Fun park Rogla

Vir: http://www.sloveniaforyou.com/Images/Rogla_Ski.jpg (1. 8. 2015).

Fun park Rogla

Pozimi se del Bike Parka spremeni v zimsko adrenalinsko doživetje za smučarje in deskarje prostega sloga – Fun Park, poligon za deskarje in free style smučarje, ki ga najdete vzdolž leve strani smučišča Mašinžaga. V njem smučarji in deskarji izvajajo trike, skoke in obrate na številnih jib, slide in jump objektih, ki jih vsako leto znova pripravlja Roglina ekipa – vedno se najde kakšen rail, box, in za najpogumnejše kicker in big air. Sezona Fun Parka doseže vrhunec v že tradicionalnem marčevskem Rogla Freestyle Weeku.

6 razlogov za:

- Half pipe v zgornjem delu,
- 15 slopestyle elementov v srednjem in spodnjem delu,
- zemeljsko zgrajeni kickerji v spodnjem delu,
- 2 big air skakalnici pred ciljem,
- Rogla Freestyle Week na koncu vsake sezone.

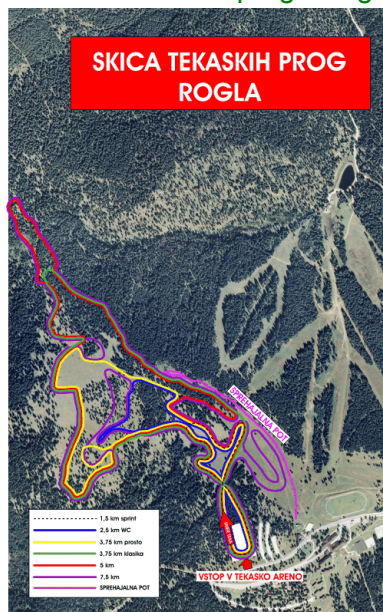
6 Tek na smučeh na Rogli

Smučarsko-tekaški poligon je namenjen rekreativnim in vrhunskim smučarjem tekačem ter organiziranim šolam v naravi. V okviru *Tekaškega centra Rogla* so urejene številne proge različnih dolžin in težavnosti ter štartno-ciljna arena, ki je primerna za učenje in vadbo začetnikov. Za uporabo smučarsko tekaškega poligona je potreben nakup karte. Poligon lahko brezplačno uporabljajo vsi imetniki katere koli veljavne smučarske vozovnice ter otroci do 14. leta starosti.

Poligon je od Hotela Planja oddaljen le nekaj sto metrov in ga v normalnih snežnih razmerah urejajo dvakrat dnevno (Slika 11). Na poligonu se odvijajo tudi tekmovanja in treningi na najvišji ravni. Gostil je tekmovanja svetovnega pokala v smučarskih tekih ter številna regijska tekmovanja v organizaciji športnih klubov in SZS. Štartno-ciljno areno lahko brezplačno uporablja vsakdo.

⁵⁹ V Ski servisu v pritličju hotela Planja pripravijo smuči (ročno in strojno) in poskrbijo za opremo, ki jo lahko shranite s hotelsko izkaznico brez doplačila. V izposojevalnici izposojajo tudi vrhunsko pripravljene nove modele smuči. Ski servis in depo sta tudi v hotelu Natura.

Slika 11: Tekaška proga Rogla

Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/pozimi/tek-na-smuceh> (13. 8. 2015).

7 Krpljanje na Rogli

Krpljanje je ena najbolj priljubljenih zimskih aktivnosti, ki omogoča enako dobro vadbo za kardiovaskularni sistem kot tek na smučeh. Ob tem pa lahko še uživata v zasneženi pokrajini. Z Uniturjevimi vodniki lahko na Rogli osvajate zimsko odejo *proti Lovrenškim jezerom, Koči na Pesku in Jurgovem*. Krpljanje je primerno tudi za otroke (Slika 12). Vse kar potrebujete je sneg, par krpelj in palic. Za slednje poskrbijo v Centru na Rogli⁶⁰.

Slika 12: Krpljanje na Rogli

Vir: http://www.rogla.eu/si/imagelib/slidingBannerDesktop/zrece_rogla/Aktivnosti/rogla/pozimi/krpljanje/krpljanje-na-rogli-1.jpg (14. 8. 2015).

⁶⁰ Kaj potrebujete za krpljanje? Športne krpelje. Narejene so iz aluminija, gume in drugih visoko tehnoloških materialov, zato so lažje, obstojnejše in manj zahtevne za vzdrževanje. Tekaško obutev ali lahke pohodniške čevlje. S tem se boste izognili bolečinam v hrbtu. Volnene smučarske ali pohodne nogavice. Grele vas bodo, odvajale vlago ter preprečile nastanek žuljev. (Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/pozimi> 14. 8. 2015).

Programi krpjanja na Rogli

Vodeno dnevno krpjanje od hotela Planja do Koče na pesku (okrepčilo z pohorskimi borovničkami) in nazaj do hotela Planja. Povprečen čas pohoda: 2 uri
V primeru utrujenosti se je možno nazaj povzpeti s sedežnico Planja

Vodeno dnevno krpjanje od hotela Planja do Lovrenških jezer Povprečen čas pohoda: 3 ure

Vodeno nočno krpjanje od hotela Planja do Koče na pesku (okrepčilo z borovničkami) in nazaj do hotela Planja. Tu se program nadaljuje z nočnim savnanjem in kopanjem v wellness centru hotela. Povprečen čas pohoda: 2 uri
Možnost savnanja in kopanja: do 3 ure

8 Šola snežnih športov Rogla

Šola snežnih športov Rogla ima vso potrebno infrastrukturo za vrhunsko izvedbo vseh oblik učenja⁶¹. Pripravljen je nabor različnih programov učenja vseh zvrsti smučanja. Učenjem alpskega smučanja se izvaja na pripravljenih poligonih in progah. Ljubitelji teka na smučeh se osnov lahko lotijo na *Tekaškem centru Rogla*. Adrenalinski odvisniki imajo na voljo osnove prostega sloga v snežnem parku Rogla. Poleg snežnih užitkov so pripravljena tudi večerna presenečenja.

Programi šole snežnih športov Rogla

Alpsko smučanje

- Začetni tečajji: prilagajanje na smuči, osnovni položaji, smučarski loki, uporaba žičnic.
- Nadaljevalni tečajji: zavoj s klinastim odrivom, osnovno vijuganje, sprememba naklonin in ritmov / kontrola hitrosti.
- Izpopolnjevalni tečajji: vijuganje v ožjem hodniku, vijuganje v širšem hodniku: grbine / celec-freeride, osnove prostega sloga.
- Prosti slog: učenje trikov na vseh elementih in skakalnicah, ki so na voljo v Snowparku Rogla. Vsebina se prilagaja znanju in željam skupine ali posameznikov.
- Kadrovski tečaj: V sodelovanju s Smučarskim društvom Unior Celje in ZUTS Slovenije organizirajo kadrovske tečaje za pridobitev naziva "Učitelj alpskega smučanja 1. in 2. stopnje".

Deskanje na snegu

- Nadaljevalni tečajji: osnovno vijuganje, zarezna tehnika, osnove trikov.
- Freestyle tečajji: učenje trikov na vseh elementih in skakalnicah, ki so na voljo v Snowparku Rogla. Vsebina se prilagaja znanju in željam skupine ali posameznikov.

Tek na smučeh

- Klasična tehnika - Klasična tehnika je preprosta in še najbolj podobna klasični hoji človeka: spoznavanje z opremo in prilagajanje smuči, dvotaktni diagonalni korak, korak s soročnim odrivom, Soročni odriv.
- Drsalna tehnika - Drsalna tehnika je tehnika za bolj izkušene, ki prisegajo na hitrejšo tehniko teka. Od klasične se razlikuje v tehniki in podlagi, kjer se izvaja: krajši dvojni drsalni korak, daljši drsalni korak; enojni drsalni korak.

9 Otroci na Rogli - pozimi

Na Rogli je prav posebna deželica, ki se imenuje *Zlodejeva deželica*. V njej se otroci zelo zabavajo, delajo majhne korake v svet športa, ustvarjajo, berejo pravljice in kuhajo. In z največjim veseljem vse pojedjo. Starši lahko mirno smučajo ali se sproščajo v naravi, medtem ko otroci uživajo v varstvu v Zlodejevi deželi. (Slika 13)

⁶¹ Učitelji smučanja se strokovno izobražujejo pred in med vsako sezono ter tako ostajajo v stiku z vsemi novostmi pri učenju.

Slika 13: Maskota Zlodejeve pravljичne dežele na Rogli

Vir: <http://www.rogla.eu/si/nacrtujte-obisk/dogodki/2015/08/16/1088-Uniturjev-druzinski-dan-Zlodejeva-pravljicna-dezela> (16. 8. 2015)

Zlodejeva pravljичna dežela na Rogli

Zlodejeva slaščičarna - Otroci lahko v deželi sladkosti z animatorjem pečejo Zlodejeve piškote. Nadenejo si snežno bele kuharske kape, zavihajo rokave in skrbno pripravijo sestavine za peko. Iz pod otroških rok nastajajo tudi odlični muffini, slastne palačinke in še marsikaj.

Zlodejeva pravljичna urica - Skupaj z animatorjem se otroci v pravljичni urici podajo v deželo pravljic, pravljичnih bitij in bajk.

Zlodejev ustvarjalni kotichek - Otroci se skupaj z animatorjem lahko vsako dopoldne podajo v svet ustvarjanja in se naučijo izdelati nove pripomočke in izdelke.

Otroški poligon – Se nahaja pri gostinskem obratu Uniorček, med smučarsko progo Košuta in Uniorčkom. Namenjen je malim in malo večjim smučarjem začetnikom, ki se navajajo na smučarske vlečnice ter se hočejo naučiti nekaj začetnih smučarskih zavojev.

Mini Rogla - Otroci se lahko smučajo z Zlodejem, prijaznim vražičkom, ki se je smučanja naučil ravno v Šoli snežnih športov na Rogli. Med pustolovščine z Zlodejem spadajo tudi obisk gozdnih prijateljev v lesenih hiškah ob smučišču Uniorček, zabavne snežne igre, peka sladkih vafjev in še marsikaj.

Otroški snežni park na Rogli

Nov, dobrih 2500 m² velik park (Slika 14), po načelih ideje »šport za vse«. omogoča **učenje snežnih športov otrokom, mladostnikom in osebam s posebnimi potrebami** (smučarji invalidi). Elementi, ki se nahajajo v Otroškem snežnem parku, so prilagojeni starosti, velikosti ter motoričnemu in psihosomatskemu razvoju otrok, mladostnikov in oseb s posebnimi potrebami. Z njimi in ob pomoči strokovno usposobljenih učiteljev smučanja lažje, učinkoviteje in zabavneje prehaja skozi različne faze učenja smučanja.

Slika 14: Otroški snežni poligon na Rogli

Vir: Unior d. d. Program Turizem

10 Skupinski športi na Rogli

Bogata paleta *športnih igrišč v športni dvorani* in na prostem ponuja številne možnosti za organizirane skupine, da preživijo svoj prosti čas na Rogli. Številni športni objekti, locirani v bližini, so idealni za izvedbo raznih *športnih dni, VIP športnih dogodkov, turnirjev* ali pa tudi *športnih praznovanj rojstnih dni*.

V poletnem času ponujajo *dve nogometni igrišči na naravni travi, nogometno igrišče na umetni travi, 4 peščena teniška igrišča, zunanja igrišča za košarko* in *outdoor center* odlične možnosti za sprostitev in rekreacijo, druženje pa lahko skupine nadgradijo s *piknikom v naravi ali gostinsko ponudbo hotelov, restavracij in koč na Rogli*.

V *zimskem času* športna dvorana nudi vrhunške pogoje za *igranje nogometa, rokomet, košarke, odbojke, tenisa, squash, badmintona, namiznega tenisa*, v dvorani pa se nahajata tudi urejena *plezalna stena in fitness center*. Izbira kakšnega od dvoranskih športov je odlična ideja za sprostitev po smučanju, dan pa gostje radi nadaljujejo še v enem od *wellness centrov*.

11 Tenis

K igri v tenisu vas vabijo *štiri peščena tenis igrišča* in odlična klima, ki lahko še izboljša vaše zmogljivosti.

12 Športna dvorana na Rogli

Velika športna dvorana na Rogli ponuja *vrhunskim športnikom in rekreativcem možnosti igranja košarke, rokomet, odbojke, tenisa in badmintona*. Športno ponudbo dopolnjuje *mala dvorana za borilne veščine, squash, namizni tenis* ter sodobno opremljen *fitnes center*.

Dvoranski športi na Rogli

Fitnes predstavlja svojevrsten izziv in drugačno doumevanje vloge telesa in duha ter njune učinkovite medsebojne povezave, ki jih moderne naprave in način dela na njih omogočajo. Na Rogli je mogoča visoka kakovost redne vadbe, s katero se lahko izboljša odpornost proti stresu, delovanje srčno-žilnega in dihalnega sistema, gibljivost v sklepih, odpornost organizma in moč. Lažje je nadzorovanje telesne teže, zmanjševanje odstotka telesne maščobe, preoblikovanje telesa ter zmanjševanje simptomov staranja.

Plezalna stena na Rogli omogoča izvirne programe za rekreativce, začetnike, šole, podjetja ter družine. Nižja plezalna stena višine 2.90 metra je primerna za otroke in ogrevanje pred pravimi izzivi na višji plezalni steni višine 9 metrov. Plezanje vzpodbuja družinski duh in motivacijo, da preizkusite sami sebe v nori avanturi. Plezalne dogodivščine vam omogočijo občutek uspeha, vzpodbudijo samozaupanje, zagotovijo veselje, smeh in predvsem zdravo zabavo.

13 Vrhunski športi na Rogli

V Uniturjevih centrih Rogla in Terme Zreče so v tridesetih letih delovanja gostili številne evropske in svetovne prvake ter olimpijske zmagovalce. Mnogi med njimi so bili gostje v času, ko so tekmovali v mlajših kategorijah. Danes so na Rogli zelo ponosni, ko se k njim vračajo kot uspešni športniki in športnice.

Turistični center Rogla, eden izmed najbolj opremljenih *srednje gorskih turističnih centrov* na 1517 m n.v. in s čudovito lego sredi smrekovih gozdov, je idealna namestitev za *aktivne priprave športnikov*. Na željo naročnika organizirajo tudi prijateljske tekme ter poskrbijo za transferje.

Športna infrastruktura na prostem

Nogometni stadion - igrišče dimenzij 65 x 105 m se nahaja le 50 m od hotela, obdano je s tartansko atletsko stezo. Ponuja možnost izbire golov različnih velikosti. Ob igrišču je možnost shranjevanja opreme.

Nogometno igrišče z umetno travo dimenzij 44 x 64 m se nahaja 100 m od hotela. Sodobno igrišče polnjeno z EPDM posebej za šport razvito gumo.

Športna dvorana

Velika in mala športna dvorana

Velika športna dvorana nudi vrhunskim športnikom kakor tudi amaterjem optimalne možnosti za trening. Možnosti delitve igrišča na:

1 x rokometno igrišče ali 2 x košarkarsko igrišče ali 3 x teniško igrišče ali 2 x odbojka ali 5 x badminton igrišče ali 1 x dvorana za gimnastiko ali 2 x squash igrišče.

Ponudbo dopolnjujemo z malo dvorano, ki se uporablja za namizni tenis, ogrevanje ali trening borilnih veščin.

Fitness dimenzij 10 x 13 m se nahaja v športni dvorani in je opremljen za vse potrebe vrhunskih športnikov.

Plezalna stena - v športni dvorani se nahajata 2 plezalni steni višine 9 m in 2,6 m.

14 Izleti na Rogli in v okolico

Rogla je drugi najvišji vrh Pohorja, obdana z raznoliko naravo pa obiskovalcem nudi številne *možnosti za rekreacijo in raziskovanje, odkrivanje kulturnih spomenikov in tradicionalne kulinarike*.

V neposredni bližini turističnega naselja je *več turističnih kmetij*, kjer si lahko obiskovalci ogledajo, kako poteka življenje na kmetiji danes in poizkusijo lokalne dobrote. Na potep po okolici se lahko odpravijo peš, s kolesom, s smučmi ali z avtom – organizirano ali samostojno (Sliki 14).

Sliki 14: Pohod na Lovrenška jezera in s kolesom do Skomarja

Vir: http://www.rogla.eu/si/imagelib/13/zrece_rogla/Dogodki-foto/tabor1.jpg in http://www.unitur.eu/si/imagelib/alandscape/zrece_rogla/Aktivnosti/rogla/poleti/kolesarjenje/Rogla-kolesarji-v-akciji.jpg (15. 8. 2015).

Urejene poti omogočajo *pohodništvo, nordijsko hojo in kolesarjenje*, v zimskih mesecih pa tudi *tek na smučeh* in še mnogo drugega.

Izleti na Rogli:

- do največjega visokega barja v Sloveniji – Lovrenških jezer z 20 jezerci,
- skozi pragozd na Osankarico z ogledom muzejske zbirke o Pohorskem bataljonu,
- na zavarovano Črno jezero, ki je staro že več kot 8.000 let,
- do cerkve Jezusove spremenitve na gori z ogledom zvonov - spoznate življenje in delo na Pohorju nekoč,

- do Skomarja, najvišje ležeči strnjene vasi v Sloveniji - ogled tipične pohorske arhitekture,
- do farme jelenov Arbajter.

Opis znamenitosti in ponujeni izleti predstavljeni v nadaljevanju omogočajo dnevnim in stacionarnim gostom odlična odkrivanja narave in kulturne dediščine, preizkušanja spretnosti v rekreacijskih aktivnostih ter uživanja v kulinarčni ponudbi na Rogli in v okolico.

Lovrenška jezera

Če vas mika sprehod po mehki preprogi iz travniške ruše in opazovanje prebujanja sonca nad vrhovi brezčasnih pohorskih smrek se lahko odpravite do uro in pol hoda oddaljenega največjega visokega barja v Sloveniji. Izkušen vodnik vas bo popeljal do Lovrenških jezer z 20 jezerci, ki so nastala v ledenodobnem obdobju pred 8000 leti. Celotno barje nima površinskega dotoka, jezerca napajajo izključno padavinske vode. Večji del barja porašča ruševje, v nekaterih jezercih raste tudi beli lokvanj. Živalski svet je razmeroma skromen, čeprav predstavljajo Lovrenška jezera najpomembnejše življenjsko okolje ogroženega ruševca. Iz stolpiča ob jezerih se odpirajo čudoviti pogledi na vse strani.

Osankarica in Črno jezero

Če želite začutiti mir in globoko tišino na poteh, ki so nekdaj vodile borce za svobodo se odpravite na Osankarico. Srednje zahtevna pot vas vodi mimo Koče na Pesku proti Klopnemu vrhu, kjer se lahko v prijetni planinski koči okrepčate s »Srčno močjo«. Mogočna drevesa vas pozdravljajo skozi pragozd Šumik, naravni rezervat v soteski potoka Lobnice, v katerem se nahajata tudi dva slapova Mali (9 m) in Veliki (36 m) Šumik. Po le nekaj kilometrih vam Dom na Osankarici ponudi osvežitev in možnost ogleda stalne muzejske zbirke o Pohorskem bataljonu. Od tu se lahko peš odpravite do nekaj minut oddaljenega spominskega parka, posvečenega v letu 1943 padlim borcem Pohorskega bataljona, ali pa do Črnega jezera, ki je nastalo okoli leta 6000 pr.n.š., ko so konec ledene dobe takratni prebivalci Pohorja poglobili močvirno površje in ga tako spremenili v jezero. Za potrebe spravila lesa v dolino so jezero v 19. st. še povečali. Območje Črnega jezera je, zaradi edinstvenega ekosistema, zavarovano.

Cerkev Jezusove spremenitve na gori

V letu 2010 blagoslovljena cerkev na Rogli na 1.517 m nadmorske višine, ki spada v župnijo sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami, je eden redkih primerov vlaganja gospodarstva v sakralne objekte. Cerkev je nastala po arhitekturni zamisli arhitekta Vere Klepej Turnšek na zemljišču, ki ga je podarila družina Pikel, s tem pa so uresničili že desetletja staro zamisel o postavitvi cerkve na Rogli in tako v okviru podjetja Unior, d. d. – program Turizem obstoječi turistični ponudbi dodali novo kvaliteto. V cerkvi so trije zvonovi v čast sv. Petru, zavetniku kovačev; sv. Roku, zavetniku kmetov in pastirjev, in sv. Barbari, zavetnici rudarjev.

Vsi trije zvonovi so povezani s pohorskim življenjem in delom, pa naj je to delo obrtniško, kmečko ali industrijsko! Cerkev krasijo tudi orgle, izdelane pod mojstrstvom gospoda Toneta Škrabla, in oltar, ki ga je izdelal umetnostni kovač Milan Očko. Cerkev pa bo krasil mozaik, ki ga pripravlja pater Marko Rupnik.

Skomarje

Podajte se na dobre tri ure dolgo pohodno turo z izkušenim vodnikom iz Rogle do Skomarja, najvišje ležeče strnjene vasi v Sloveniji. Relativno nezahtevna gozdna pot se spušča vse do enega najpomembnejših kulturnih spomenikov na Zreškem Pohorju - Skomarske hiše iz leta 1803, ki predstavlja tipičen primer pohorske arhitekture. V njej je urejena spominska soba pohorskemu pesniku Juriju Vodovniku. Vredna ogleda je tudi 700 let stara cerkvica Sv. Lamberta. Ob povratku vas pot vodi tudi mimo farme jelenov Arbajter.

Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/znamenitosti> (8. 9. 2015)

V objemu

zelenih

gozdov Rogle

- Kosilo blagovne znamke Okusi Rogle v restavraciji hotela Planja s kozarcem hišnega vina,
- ogled edinstvene cerkve Jezusove spremenitve na gori,
- voden sprehod do razglednega stolpa ali pohod na Lovrenška jezera.

Popestritev:

- adrenalinsko sankališče Zlodejevo 3 € / osebo,
- piknik kosila, organizacija družabnih in športnih iger (pohorska olimpijada, iskanje zaklada, ribolov ...).

<p>Dan za sprostitev v Termah Zreče</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 3-urno kopanje v termalnih bazenih, • kosilo s kozarcem hišnega vina, • predavanje z zdravstveno vsebino ali voden pohod z osnovami nordijske hoje (okoli 45 min).
Ugodnost:	Skupini nad 20 oseb priznamo eno brezplačno mesto!
<p>Pohorska doživetja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oglad skomarske hiše s spominsko sobo pohorskega pesnika Jurija Vodovnika in cerkve Sv. Lamberta, • ogled hotela Natura ali Stare kočice z dobrodošlico in presenečenjem, • vodeno kulinarično kosilo Okusi Rogle s kozarcem vina, • sprehod ob jezeru in ogled cerkve Jezusove spremenitve na gori.
Doživite še:	<ul style="list-style-type: none"> • Lovrenška jezera, • Slap Svitan, • Slap Šumik, • Osankarico in Črno jezero.
<p>Spoznajmo Zreško Pohorje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oglad hotela Natura ali Stare kočice na Rogli z dobrodošlico in presenečenjem, • sprehod ob jezeru in ogled cerkve Jezusove spremenitve na gori, • vodeno kulinarično kosilo s kozarcem vina na Rogli ali v Termah Zreče, • 3-urno kopanje v termalnih bazenih.
Spoznajte še:	<ul style="list-style-type: none"> • Žičko kartuzijo, • KSEVT, • Zlati grič.

Vir: <http://www.rogla.eu/si/aktivnosti/izleti> (8. 9. 2015)

15 Kulinarična ponudba na Rogli

Pohorje je znano po svojih okusih, ki navdušujejo že desetletja. Med najbolj prepoznavne jedi spadata zagotovo *pohorska bunka in pohorski lonec*. *Okusi Rogle* je blagovna znamka, ki združuje in ohranja *kulinarično tradicijo destinacije Rogla-Pohorje*. Na ta način se ohranja pristne kulinarične prvine, ki prehajajo skozi generacije in so nadgrajene s sodobnimi trendi zdravega načina prehranjevanja z živili iz lokalnega okolja.

Okusi Rogle (Slike 15)

Kulinarične dobrote z znakom Okusi Rogle:

- pohorski lonec (telečje, svinjsko in perutninsko meso, ječmenova kaša, jurčki iz pohorskih gozdov in drobno narezan krompir, ki daje jedi primerno gostoto in okuse poveže v celoto),
- pohorska bunka (iz celih kosov boljšega svinjskega mesa, dimljena in sušena na pohorskem zraku),
- góbjča oz. gobova juha (s sezonskimi gobicami iz pohorskih gozdov, odišavljena s pestjo suhih jurčkov),
- kuhana govedina z restanim (praženim) krompirjem (pohorska govedina in krompir imata poln, žlahten okus),
- pohorski furež (paleta pohorskih kolin – klobas in pečenke),
- pečena pohorska jagnjetina (iz plemenite pohorske ovčke brez vonja),
- srnin golaž (z divjačino iz značilne idilične pohorske vasice Skomarje),
- jelenov file z brusnicami (mehka divjačina, prelita s sladko omako iz ročno nabranih pohorskih brusnic),
- pohorski pečeni štruklji (iz domače nepasirane skute, pridelane na pašnikih, pečeni v glinenem pekaču).

Slastne so tudi ostale pohorske jedi, in sicer: razni štrudli, pogače zavihnjače, potičke in župe s čvečki, pohorskimi jabolki, borovnicami ipd.

Slike 15: Pohorski lonec, borovničevac in ptičja krmilnica s certifikatom Okusi Rogle

Vir: http://www.destinacija-rogla.si/modules/aktualno/uploads/okusirogla_logo.jpg (15. 8. 2015).

Restavracije in koče na Rogli

V sklopu podjetja Unior d. d. posluje na Rogli Restavracija Brusnica, Kavarna Natura, Tekaški bar, Stara koča, Aperitiv bar, Pohorska picerija in pivnica Planja, Hribovska restavracija Mašinžaga, Koča na Pesku in Koča na Jurgovem, Uniorček in Fun bar in Bife Jasa. Možnosti pa obstajajo tudi za piknik v naravi, za kar so na razpolago štiri piknik prostori.

Restavracija Brusnica

Restavracija je primerna za organizacijo dogodkov, srečanj, osebnih praznikov in porok.

Z meniji se prilagodimo naročniku, pecivo in torte pečemo v domači slaščičarni. Organiziramo tako civilne kot cerkvene obrede.

V restavraciji Brusnica se z izborom kulinarčnih dobrot prepletajo tradicija, kmečko okolje s številnimi pridelki in izdelki, sezonska prehrana divjega vrta s svojimi zdravilnimi učinki ter izbrana slovenska vina.

Ambient: sproščeno okolje, naravni materiali, sončna terasa za sproščanje, razgled na zelene pohorske gozdove in na tekaški center Rogla.

Okusite:

- lokalne mesnine in sire na leseni deski v kombinaciji z domačimi marmeladami,
- perutninsko juho s kolerabo in mesnimi žepki,
- srnin file po divjačinsko s sladkimi cmoki,
- sezonsko solato s popečenim mladim sirom in pohorsko bunko,
- pečena dišeča jabolka z orehi, mandeljni in medom s kepico hišnega sladoleda.

Kavarna Natura

Prijetno vzdušje kavarne, kjer popoldneve in večere popestrimo z branjem zgodbic za otroke, družabnimi igrami, kulinarčnimi delavnicami in plesnimi večeri. Poseben čar in občutek domačnosti ji daje toplota iz kamina.

Okusite:

- zeliščni čaj Natura s hrustljivimi domačimi piškoti,
- dišečo, sveže mleto kavo,
- domačo malinovo presno tortico in ostale sladice,
- sveže stisnjene sadne in zelenjavne sokove & zdrave smutije.

Tekaški bar

Bar z razgledom na tekaški stadion se nahaja tik ob wellnessu Natura. Ustavite se na zeliščnem čaju, kavi, pohorskem borovničevcu ali kozarcu hladne penine in se okrepčajte z izbranimi jedmi.

Okusite:

- vroče juhe in jedi na žlico (štrukljevo juho, telečjo obaro s »knedli«, štajersko kislo juho),
- drugačne pokušine v ponvicah,
- testenine s praženimi jurčki, mladim sirom in divjimi zelišči,
- hlebček s popečenim svinjskim ali puranjim mesom, zelenjavo z žara ter omako z zelišči in jogurtom,
- slivovo pito z domačo marmelado,
- sadno skutino zloženko z jabolčnim džemom,
- hrustljivo zapečene sirove štruklje z gozdnimi sadeži iz ponvice.

Stara koča

Restavracija Stara koča je najstarejši del nekdanje gorske kočice, iz katere se je razvil hotelski kompleks. Tradicionalno opremljena v stilu stare kmečke izbe daje občutek preteklosti in domačnosti, zvoki žive glasbe ob večerih pa poskrbijo za sproščeno zabavo.

Okusite odlično domačo lokalno hrano, pripravljeno po receptih naših babic ter bogat izbor vrhunskih slovenskih vin.

Aperitiv bar

Bar v lobiju hotela Planja je odličen za pričetek dneva z odlično kavo in nadaljevanje s klepetom ob kozarcu izbrane pijače. Zvečer se prepustite zabavi in koktajlu po vašem okusu.

Pohorska picerija in pivnica Planja

Idealna lokacija za dober začetek ugodne smuke in teka na smučeh ali sprostitvev in okrepčilo po zaključku aktivnega dneva. Poleti je odlično izhodišče za pohode proti Lovrenškim jezerom, sprehodom po pohorskih planjah ali zgolj razvajanje na prijetni terasi.

Okusite:

- tradicionalne pohorske jedi,
- energetsko polne zajtrke,
- izvrstne pice,
- vroče napitke.

Hribovska restavracija Mašinžaga

Gostinski obrat se nahaja ob vznožju smučarskih prog Planja in Mašinžaga, na spodnji postaji sedežnice Planja. Pozimi je odlična izbira za okrepčilo med smučanjem, poleti pa privablja kolesarje in pohodnike, saj je odlično izhodišče za pohode proti Lovrenškim jezerom. Lokacija ob jezeru je primerna tudi za organizirane piknike.

Okusite:

- piknik jedi z žara,
- pohorske jedi,
- slastne sladice.

Koča na Pesku

Koča je nekoliko odmaknjena od smučarskega vrveža in lahko sprejme do: 40 oseb v glavni jedilnici, 18 oseb v manjši jedilnici, 120 oseb na poletni terasi.

Gostom so na voljo tudi prenočišča v večposteljnih sobah, za otroški smeh in zabavo pa poskrbijo zunanja otroška igrala.

Dostop: Z avtomobilom ali peš mimo hotela Planja v smeri Oplotnice in Lovrenca na Pohorju, pešačite približno 45 minut. Ko pa zapade dovolj snega, je mogoč dostop tudi s smučmi, na koncu vlečnice Mašinžaga levo skozi gozd po urejeni smučini.

Okusite:

- ješprenjevo kašo z jurčki,
- gobovo juho in ajdove žgance z ocvirki,
- pohorski lonec,
- jelenov file s sirovimi štruklji,
- borovničev zavitek,
- pohorsko omleto z brusnicami,
- pečenice s praženim krompirjem in kislim zeljem,
- krvavice s proseno kašo z jurčki, zeljem in pirejem kolerabice,
- vroča jabolka v kozarčku,
- zapečene sirove štruklje.

Koča na Jurgovem

Na zgornjem delu smučarskih prog Jurgovo je Koča na Jurgovem, kjer je v sodobno urejenih apartmajih mogoče tudi prespati. Restavracija z okolico je primerna za izvedbo različnih posebnih dogodkov ali praznovanj in sprejme do: 120 oseb (klasična postavitev miz, brez skupnega omizja, brez plesišča) oz. 80 oseb (skupno omizje, plesišče).

Dostop: Z avtomobilom mimo hotela Planja v smeri Doma na Pesku. Po 1,5 km se cesta odcepi desno. Do Koče na Jurgovem je še kakšnih 200 m. Dostop je mogoč tudi s smučmi. Na vrhu smučarske proge Mašinžaga sledite oznakam in prismočajte na Jurgovo.

Okusite:

- pečeno pujskovo kračo,
- pohana bedra (ocvrte piščančje krače),
- šefov šnicl,
- XXL dunajc,
- mal'co na deski (dunajc, kranjska klobasa, hren in gorčica),
- vitamine pozimi (izbor solatnih krožnikov),
- šmorn (cesarski praženec),
- borovničev zavitek.

Uniorček

Leži le nekaj minut hoje od hotela, v središču smučarske zabave. Pozimi je to kraj, kjer se srečujejo vse generacije. Čez dan se odvija dogajanje za otroke in mlade, v času nočne smuke pa za vse željne večerne zabave. Uniorček ne predstavlja samo Rogle v malem, temveč tudi zaživi, ko druga smučišča prenehajo obratovati.

Namig: Ob progi vas bo pozdravil iz lesa izdelan živalski svet, ki s pomočjo zvočnih posnetkov pripoveduje pohorske zgodbe.

Okusite:

- tradicionalne jumbo sendviče,
- dišeče vafle,
- hladne in tople napitke.

Fun Bar

Fun Bar je prežet z novo energijo deskarjev na snegu. Nahaja se na smučišču Mašinžaga in nudi enkratno pogled na dogajanje v Funparku Rogla.

Bife Jasa

Na spodnji postaji smučišča Jasa lahko spijete čaj ali kuhančka, tudi med večernim smučanjem.

Piknik v naravi

Za dan v objemu kulinarike iz dišečega kamina so na voljo štirje piknik prostori na prostem.

16 Praznovanja in poslovna srečanja na Rogli

Praznovanja ali poslovna srečanja je moč povezati z doživetjem mogočne narave Pohorja. Za vsako slavo je na voljo drugačna prostorna dvorana z različnimi kapacitetami, kulinarčna *ponudba pa je prilagojena letnemu času - izbranim lokalnim pridelkom in prehranskim izdelkom* ter *tradicionalnim in sofisticiranim recepturam*. Najbolj tradicionalni in brezčasni so zagotovo recepti pohorskih babic, ujeti v certificirane Okuse Rogle, ki jih nadgradijo vina slovenskih vinarjev, zabavna animacija, wellness sprostitvev, rekreacija, zabava za najmlajše v otroškem kotičku, teambuilding programi za podjetja in manjše skupine.

Dvorane za praznovanja na Rogli

Snežna dvorana (do 180 oseb), Restavracija hotela Planja (do 120 oseb), Restavracija Brusnica v hotelu Natura (do 80 oseb), Koča na Jurgovem (do 70 oseb), Kamin soba v Stari koči do (30 oseb).

17 Prenočitvena ponudba na Rogli

Stacionarni gosti Rogle lahko v sklopu podjetja Unior d. d. prenočijo na Rogli v dveh štirizvezdičnih hotelih (*Hotel Planja**** in Natura*****) ter dveh trizvezdičnih hotelih (*Hotel Rogla*** in Brinje****) ter v treh naseljih bungalovov (*Rogla*** in Gaber*** ter Macesen****), v dveh kočah (*Koča na Jurgovem*** in Koča na Pesku**) ter v *Mladinskem prenočišču Jelka**. Skupaj je na Rogli ponujenih 644 ležišč v sklopu podjetja Unior d. d. Manjši ponudniki ponujajo še cca 800 ležišč, kar pomeni skupaj na Rogli 1428 nastanitvenih kapacitet.

18 Zdravje in wellness na Rogli⁶²

Blažilni učinki klime na nmv 1.517 metrov, v sončnih in zavetrnih legah, ugodno vplivajo na zdravje in dobro počutje ter *blažijo tegobe z dihalni in alergijami*. Vpliv klime se še posebej okrepi v poletnih mesecih, ko je Rogla pravo mesto za odklop, saj temperatura tudi v času najhujše poletne vročine le redko preseže 23°C. Prijetna temperatura in zrak, bogat s kisikom, omogočata številne aktivnosti na prostem ter kvaliteten nočni počitek. Ključne prednosti klimatskega letovišča Rogla so naravni zdravilni faktorji, in sicer: pohorska *voda, pohorska šota, fango in blagodejna klima*.

⁶² Vir: <http://www.rogla.eu/si/zdravje-in-wellness/zdravilni-faktorji> (15. 8. 2015).

Blagodejna zdravilna srednjegorska klima na Rogli

Blagodejna klima ugodno vpliva na bolnike s težavami dihal in pljučnimi boleznimi, še posebej je po analizi in mnenju pulmologov primerna za zdravljenje: astme; stanja po prebolelih pljučnicah in vnetjih rebrnih mren; rinitisov in alergičnih konjunktivitisov; polinoz, psoriaz, nevrodermitisov; splošnih stanj kot so rekonvalescenca po obolenjih in operacijah, nevrovegetativne motnje, hiperkinetični sindrom srca; alergijskih stanj, ki najbolj prizadenejo zgornja dihalna, specifična mikroklima ugodno vpliva na zmanjšanje težav, ki jih alergije na peloid (cvetni prah) povzročajo.

Gorski wellness na Rogli

Sprostitvi so namenjeni wellness programi za posameznike, pare in družine. Ob plavanju v bazenu ali igrivem čofotanju otrok, se priporoča obisk savn (redno savnanje krepi imunski sistem). Da bi se znebili stresa, se prepustite usposobljenim tajskim maserjem. Za lepo, zdravo in napeto kožo poskrbijo z izbrano lepотно nego. Večer pa preživite v romantični kopeli za dva, ob svečah in penini.

Wellness center Planja

Svoje telo, utrujene mišice ter čute lahko sprostite in razvijate v prijetno ogretem notranjem bazenu in ob blagodejnih masažnih vrelicah. Otroci se v tem času veselo zabavajo v otroškem bazenčku.

V Deželi dobrega počutja, ki je narejena v idiličnem pohorskem ambientu, se lahko sprostite v turški, finskih, infrardečih in karbonskih savnah. Savnistom je na voljo razširjeno počivališče s tremi novimi senenimi ležišči. Popolno sprostitev omogočajo različni programi, kot so vrtinčenje zraka z aromami poprove mete in sivke ali obloga z medom in morskó soljo.

Različne zeliščne kopeli in čaji omogočajo prijetno počutje in miren spanec.

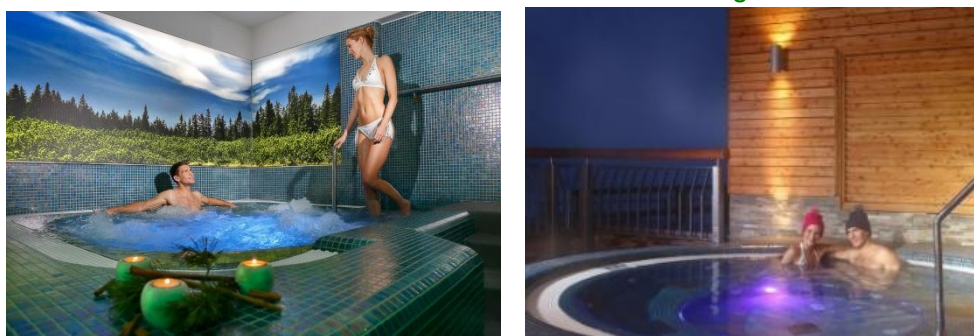
Spretné roke terapevtov in omamni vonj gorskih zelišč, omogočajo ob masažah (10 vrst) spoznati mir in harmonijo gorskega sveta.

Wellness center Natura (Sliki 16)

Center črpa navdih iz narave območja Lovrenških jezer. Svetle barve, vonj in toplina lesa ter izjemne fotografije narave poskrbijo za odlično počutje. Vonj pohorskega rastja, bogati savne. Parna savna s pohorskimi zelišči, dopolnjuje ponudbo finske savne, savne s solnimi kristali in bio savne. Čar panoramske savne je pogled skozi okno na gozd, čudovito naravo ter oddaljene Kamniško Savinjske Alpe. Zimski programi snežnih kep ali piling gorskih rožic, popestrijo in prijetno zaključijo dan v savni. Soba z ledenimi kosmiči prijetno ohlaja, masažni bazen na terasi zbuja čute popolnega umika za sprostitev. Prostor za počitek s kaminom popelje v objem topline in popolno tišino.

Edinstveni rituali in kopeli za regeneracijo in miren spanec⁶³ prebudijo čute, ki so obdani z vonjem, barvo in prijetno glasbo. Vključevanje avtohtonih zelišč in cvetov omogoča harmonijo z naravo. Izkušnje telesnega zavedanja ob umetnosti dotika wellness masaž in nege z vodno lilijo, oblogo črne magme z vonjem borovih iglic, oljem melise in posebne masaže s podpisom hiše, so izjemne.

Sliki 16: Wellness center Natura na Rogli

Vir: http://www.destinacija-rogla.si/modules/aktualno/uploads/crop2/127_es_sara_miha_wellness_natura_2014.jp (15. 8. 2015).

⁶³ Šotna kopel z zdravilno, ekološko čisto pohorsko šoto, je sprostitev za utrujene noge in celotno telo po raznih aktivnostih. Je odlična izbira pri težavah z revmatskimi obolenji, prebavnimi in urološkimi težavami in za sprostitev.

Priloga 11: Seznam ponudnikov s BZ Okusi Rogle

Kategorija pridelki, izdelki, pijače; ocenjevanje v letu 2013 - 13 ponudnikov, 39 pozitivno ocenjenih izdelkov				
Zap. Št.	Ponudnik	Kontaktna oseba	Naslov	Pošta
1	Čebelarstvo Kamenik Drago-Marija	Marija Kamenik	Božje 1a	2317 Oplotnica
1.	Medeni liker z dodatki			
2.	Medica			
2	Turistična Kmetija Gričnik	Ana Gričnik	Planina na Pohorju 36	3214 Zreče
3.	Malinova marmelada			
4.	Jagodni džem			
3	Magda Kovše		Koroška vas na Pohorju 23	3214 Zreče
5.	Česen			
4	Gregor Brečko		Bukovlje 28	3206 Stranice
6.	Bistri jabolčni sok			
7.	Jabolka			
8.	Motni jabolčni sok			
5	Marta Očko		Cesta na Roglo 17c	3214 Zreče
9.	Česen			
6	Kmetija Lopan	Marjana Acman	Lipoglav 22	3215 Loče
10.	Pirini kuštravci			
11.	Testenine s svežim česnom			
7	Izletniška Kmetija Kukovič	Bernarda Kukovič	Klokočovnik 47a	3215 Loče
12.	Slivova marmelada			
13.	Domači orehi			
14.	Suho sadje			
8	Čebelarstvo Žvikart	Aleksander Žvikart	Mizarska c. 21	3210 Slov. Konjice
15.	Gozdni med			
16.	Kremni med s cimetom			
17.	Borovničev medeni eliksir			
9	Turistična Kmetija Arbajter	Andrej Arbajter	Skomarje 46	3214 Zreče
18.	Pohorska suha jelenja salama			
19.	Pohorska zaseka			
20.	Jelenja pašteta			
21.	Pohorski jabolčni mošt			
22.	Jelenov pršut			
10	Izletniška Kmetija Ančka	Peter Kejžar	Bork 6	3214 Zreče
23.	Pohorska bunka			
24.	Slivova marmelada			
10	Freshjabka	Bojan Frešer	Preloge 6	2316 Zg Ložnica

25.	Grozni sok			
26.	Jabolčni sok			
11	ZLATI GRIČ d.o.o.	Silvo Žižek	Škalce 80	3210 Slovenske Konjice
27.	Naravni borovničevac			
12	Ekološka Kmetija Meglič	Karel Iršič	Bezina 6 c	3210 Slov. Konjice
28.	Ekološka slivovka			
29.	Ekološko sadno žganje			
30.	Ekološki hruškov mošt			
31.	Megličev (kartuzijanski) liker			
32.	Megličeva grenčina			
33.	Domača čajna mešanica			
34.	Ekološka mešana marmelada			
35.	Ekološka pirina polnovredna moka			
36.	Ekološka pšenična polnovredna moka			
37.	Sok črnega bezga			
38.	Bezgovo vino			
13	KUD Jurij Vodovnik Skomarje	Andrej Arbajter	Skomarje 32	3214 Zreče
39.	Pohorski mošt			

Kategorija pridelki, izdelki, pijače; ocenjevanje v letu 2014 - 9 ponudnikov, 30 pozitivno ocenjenih izdelkov				
Zap. Št	Ponudnik	Kontaktna oseba	Naslov	Pošta
1	Pletarstvo Kalšek	Štefan Kalšek	Žiže 62 A	3215 Loče
1.	Slivova marmelada			
2.	Slivovo žganje- starano v hrastovem sodu			
3.	Hruškovo žganje- tepkovec			
4.	Slivovo žganje			
2	Turistična Kmetija Urška	Urška Topolšek Planinšek	Križevac 11 A	3206 Stranice
5.	Grozna marmelada			
6.	Suha salama			
7.	Pohorska bunka			
3	Julijana Kejžar kmetijstvo	Julijana Kejžar	Tovarniška 14	3214 Zreče
8.	Borovničevac			
9.	Viljamovka			
10.	Slivovka			
11.	Sadjevec			
12.	Medeno žganje			
13.	Viljamovka s hruško			

4	MARVITA	Marjana Acman	Lipoglav 22	3214 Loče
14.	Zeliščna trilogija			
15.	Vegi pirini kuštravci			
5	Žan Težak s.p.	Žan Težak	Cesta na Roglo 4c	3214 Zreče
16.	Pohorsko žganje " ŽANSAN"			
6	SANCTUM (MP INTERNATIONAL d.d.o.)	Jure Brumec	Lipoglav 71	3215 Loče
17.	Rose s 2013			
18.	Sivi pinot prestige 2012			
19.	Chardonnay prestige 2011			
20.	Modri pinot prestige 2011			
21.	My red 2011			
22.	Laški rizling ledeno vino 2009			
7	Vinogradništvo Andrejc	Vojko Korošec	Ilirska pot 1	3214 Zreče
23.	Vodovnikovo vino - stekleničeno			
24.	Chardonnay - stekleničeno			
25.	En drejc cuve - stekleničeno			
8	Čebelarstvo Kamenik Drago-Marija	Marija Kamenik	Božje 1a	2317 Oplotnica
26.	Medena penina			
27.	Medeni orehov liker			
9	Kmetija Gričnik	Ana Gričnik	Planina na Pohorju 36	3214 Zreče
28.	Jagode			
29.	Maline			
30.	Češnje			

Kategorija jedi; ocenjevanje v letu 2013, 6 ponudnikov, 22 pozitivno ocenjenih jedi				
Zap.št.	Ponudnik	Kontaktna oseba	Naslov	Pošta
1	Karolina Črešnar		Boharina 17	3214 Zreče
1.	Sadni kruh iz krušne peči			
2.	Kruh "pohorc" iz krušne peči			
3.	Orehov kruh iz krušne peči			
2	Turistična Kmetija Arbajter	Andrej Arbajter	Skomarje 46	3214 Zreče
4.	Pohorski jelenji golaž			
5.	Jelenji krožnik mame marice			
6.	Pohorski vlit štrudl			
3	Gostišče Smogavc	Gregor Ludvik Smogavc	Gorenje pri Zrečah 27	3214 Zreče
7.	Gobova juha z ajdovimi žganci			
8.	Beefsteak sv. Kunigunde			
9.	Srnin file z ajdovimi štruklji			

4	Hotel Smogavc	Gregor Ludvik Smogavc	Slomškova 4	3214 Zreče
10.	Jurčkova juha			
11.	Pohorski junečki beefsteak s popečenimi jurčki			
5	UNIOR d.d. Program Turizem		Cesta na Roglo 15	3214 Zreče
12.	Pohorska bunka			
13.	Gobova juha			
14.	Pohorski lonec			
15.	Kuhana govedina s praženim krompirjem			
16.	Pohorski furež			
17.	Pečena pohorska jagnjetina			
18.	Srnin golaž			
19.	Jelenov file z brusnicami			
20.	Pohorski pečeni štruklji			
6	IZLETNIŠKA KMETIJA ANČKA	Peter Kejžar	Bork 6	3214 Zreče
21.	Pohorski lonec			
22.	Pečeni sladki štruklji			

Kategorija rokodelski izdelki; ocenjevanje v letu 2013 - 7 izdelovalcev, 29 pozitivno ocenjenih izdelkov				
Zap.št.	Ponudnik	Kont. Oseba	Naslov	Pošta
1	Ročno delo JUR, Andrej Koprivnik s.p.	Andrej Koprivnik	Kovaška cesta 7/a	3214 Zreče
1.	Ptičja hišica i			
2.	Ptičja hišica ii			
3.	Ptičja valilnica			
4.	Hotel za koristne žuželke			
5.	Lesena skleda - list			
6.	Lesena skleda - "pohorsko srce"			
2	Mojca Potnik Šonc		Kovaška cesta 12	3214 Zreče
7.	Polstena kolekcija "pohorsko srce": polsteno milo			
8.	Polstena kolekcija "pohorsko srce": polsteno pisalo			
9.	Polstena kolekcija "pohorsko srce": polstena smrečica			
10.	Polstena kolekcija "pohorsko srce": polstena pohorska vila rojenica			
3	Tatjana Milosavljevič		Ul. Janeza Koprivnika 9	3214 Zreče
11.	Skomarska hiša - slika na platnu - akril			

4	Ekološka Kmetija Meglič	Gregor Iršič	Bezina 6 c	3210 Slov. Konjice
12.	Set nalivnik in kemični svinčnik			
13.	Kemični svinčnik (hruškov les)			
14.	Kemični svinčnik (slivov les)			
15.	Vrtavka			
16.	Piščalka			
5	Ivan Falnoga		Dobrava 39	3214 Zreče
17.	Košara			
18.	Pletena košara			
6	Jože Onič		Stari trg 36	3210 Slov. Konjice
19.	Žlička medenka			
20.	Mali komplet za serviranje medu			
21.	Podstavek za vročo posodo			
22.	Piščalka "zanjo" in "zanj"			
23.	Piščalka ptičja hišica			
24.	Veper			
25.	Ptiček za zobotrebce			
26.	Komplet miniaturnih zajemalk			
27.	Vrtavka			
28.	Grafika "skomarska hiša" v lesenem okvirju			
7	Martin Mumelj		Breg 14	3214 Zreče
29.	Pohorske cokle			

Kategorija prireditve; ocenjevanje v letu 2013 - 1 prireditev				
Zap.št.	Ponudnik		Naslov	Pošta
1	UNIOR d.d. Program Turizem		Cesta na Roglo 15	3214 Zreče
1.	Prireditev Praznik pohorskega lonca - 11.8.2013			

Pripravil: LTO Rogla-Zreče, Tadeja Waldhuber

Priloga 12: Turistična ponudba v občini Zreče

TURISTIČNA PONUDBA V OBČINI ZREČE

I FEEL
SLOVENIA

Kontakt:

LTO Rogla – Zreče, GIZ
TIC Zreče
Cesta na Roglo 13 b
3214 Zreče
T.: +386 (0)3759 04 70
E.: tic.zrece.lto@siol.net
I: www.destinacija-rogla.si

Delovni čas poslovalnic:

TIC Zreče
Ponedeljek : 8.00 – 16.00
Torek : 8.00 – 16.00
Sreda : 8.00 – 16.00
Četrtek : 8.00 – 16.00
Petek : 8.00 – 16.00
Sobota : 9.00 – 12.00
Nedelja in praznik : 9.00 – 11.00

Cenik turističnega vodenja z vodnikom:

- 15 € / uro (slovenski jezik)
 - 25 € / uro (tuji jezik)
- (za vsako skupino se naredi kalkulacija cene na osebo)

Ostali ceniki so navedeni pri posamezni muzejski zbirki!

Znamenitosti v Zrečah si lahko ogledate individualno ali v spremstvu vodnika!

<p style="text-align: center;">MUZEJ OZKOTIRNE ŽELEZNIŠKE PROGE POLJČANE – SLOVENSKE KONJICE – ZREČE</p> <p><u>Opis:</u> Železniška postaja Zreče je edina ohranjena postaja ozkotirne železnice Poljčane -Slovenske Konjice – Zreče. Ob njej je vlakovna kompozicija z lokomotivo, potniškim in dvema tovornima vagonoma.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,00 € / odraslo osebo • 0,50 € / otroka <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p>	<p style="text-align: center;">MUZEJ 100 FRANKOLOVSKIH ŽRTEV – FRANKOLOVSKI ZLOČIN</p> <p><u>Opis:</u> Muzej »100 frankolovskih žrtev« je bil postavljen v čast dogodku iz 2. svetovne vojne, ko so v Grabnu na Stranica obesili 100 slovenskih domoljubov.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,00 € / odraslo osebo • 1,50 € / otroka <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p>	<p style="text-align: center;">SKOMARSKA HIŠA</p> <p><u>Opis:</u> Hiša iz leta 1803 sodi med najpomembnejše kulturne spomenike na območju južnega Pohorja in Dravinjske doline ki je zasnovana kot prehodni tip med poznosrednjeveško dimnico in razvojno naprednejšo hišo s črno kuhinjo.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 2,00 € / odraslo osebo • 1,00 € / otroka <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p> <p><u>Drugo:</u> V vstopnino Skomarske hiše je vključen ogled Vodovnikove zbirke.</p>
		
<p style="text-align: center;">VODOVNIKOVA ZBIRKA NA SKOMARJU</p> <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p> <p><u>Drugo:</u> Zraven Vodovnikove zbirke je vključen ogled Skomarske hiše – glej cenik Skomarske hiše!</p>	<p style="text-align: center;">OŠLAKOVA KOVAČIJA</p> <p><u>Opis:</u> Ošlakova kovačija je na zreškem območju eden redkih ohranjenih spomenikov stare kovaške obrti.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,00 €/odraslo osebo • 0,50 € / otroka <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p>	<p style="text-align: center;">KOVAČIJA ŠREKL - ZAJC</p> <p><u>Opis:</u> Kovačija Šrekl - Zajc je nastala z združitvijo manjše obrtniške delavnice Ivana Šrekla in kmečke kovačije Ignaca Zajca.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,00 € / odraslo osebo • 0,50€ / otroka <p><u>Urnik:</u> za ogled pokličite TIC Zreče, na telefonsko številko +386 (0)3 759 04 70</p>
		

<p>GRAD FREUDENBERG V ZREČAH</p> <p><u>Opis:</u> Grad je bil zgrajen na strmem grebenu Brinjeve gore na 588 m nadmorske višine severozahodno od romarske cerkve Matere Božje nad kmetijo Podgrašek, po kateri je nekdanji Zreški župnik Matija Karba tudi pravilno sklepal da je tu nekoč bil grad, ki je po 15. stoletju propadal in do 20. stoletja tako propadel da je le ime kmetije bilo sled k nekdanjemu Freudenbergu.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brezplačno 	<p>GRAD JAMNIK (HOLENSTEIN) V ZREČAH</p> <p><u>Opis:</u> Njegova točna lega ni znana kakor tudi ni popolnoma zanesljivo, če je kdaj sploh obstajal, se v pisnih virih omenja leta 1342 ko je Henrik Tanner pod utrdbo Jamnik postavil kapelo sv. Pankracija in pri Oglejskem patriarhu dosegel beneficij in stalnega duhovnika, zato se domneva da je prav Tanner dal postaviti grad, ki je stal v bližini povečane umetne jame in je bil tip pred jamskega gradu in ni istoveten z kasnejšo graščino.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brezplačno 	<p>GRAD LUŠPERK (LUSCHBERG) V ZREČAH</p> <p><u>Opis:</u> Leži na strmem griču (607 m nadmorske višine) ob sotočju reke Dravinje in Ljubnice v kraju Loška gora s čudovitim pogledom na Dravinjsko dolino in Zreče, vendar mu je prav ta lega onemogočala kasnejšo večjo pomembnost. Stal je na ozemlju krškega zemljiškega kompleksa, ki ga je Hema Breško-Seliška poklonila benediktinkam v Krki. Kdo ga je postavil ni znano.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brezplačno
		
<p>BUCIJEV MLIN V DOBROVLJAH</p> <p><u>Opis:</u> V južnem delu naselja Dobrava ob potoku Mlinščica je Bucijev mlin iz leta 1914.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,00 €/odraslo osebo • 0,50 € / otroka <p><u>Urniki:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>PETELINEKOV MLIN V RADANI VASI</p> <p><u>Opis:</u> Prva lokacija mlina je bila nekoč na desnem bregu Dravinje. Zaradi pogostega poplavljanja tega območja, so Dravinjo regulirali in mlin je izgubil svoje mesto.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,00 €/odraslo osebo • 0,50 € / otroka <p><u>Urniki:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>FORMA VIVA V ZREČAH</p> <p><u>Opis:</u> Forma viva v Zrečah je začela nastajati med leti 1973 in 1975. Kasneje je bilo še več simpozijev, na katerih so nastajale nove plastike, vse do leta 1989. Nastala je iz sodelovanja akademskega kiparja Vasilija Četkovića in takratnega direktorja podjetja Unior, d. d., Marjana Osoleta.</p> <p><u>Cenik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brezplačno
		

<p>ŽUPNIJSKA CERKEV SV. EGIDIJA V ZREČAH</p> <p><u>Opis:</u> Cerkev ima romansko osnovo, s kasnejšimi posegi pa so ji dodali še gotske in poznogotske elemente ter baročne oltarje, in sicer tri stranske in glavnega s svetim Egidijem pod trojico, kjer je prikazan kot benediktinski o košuto ob nogah.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>CERKEV SV. NEŽE NA BRINJEVI GORI</p> <p><u>Opis:</u> Cerkev posvečena svetnici Neži ter svetemu Sebastjanu (Boštjanu) in papežu Fabijanu. Že nekaj let je znan božični pohod s lučkami k cerkvi, ki privabi veliko ljudi iz vseh sosednjih krajev. Prvi objekt ko se popotniku na vstopu v Zreče odpre pogled proti vzhodu.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>CERKEV SV. MATERE BOŽJE NA BRINJEVI GORI</p> <p><u>Opis:</u> Podružnična in romarska cerkev sv. Matere božje leži na 630 m.n.v in je najmlajša v vencu treh cerkva na 3,5 km dolgem grebenu Brinjeve gore, Golike in Brezja, a od vseh cerkva najbolj poznana. Nekoč so jo imenovali »male Višarje« in vse do druge svetovne vojne je privabljala množice romarjev.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>
		
<p>CERKEV SV. MARTINA V ZLAKOVI</p> <p><u>Opis:</u> Cerkev sv. Martina je peti kulturni spomenik v Sloveniji, označen z Martinovo stopinjo. Martinova stopinja je poleg smerne kamna enoten simbol evropske kulturne poti, podobno kot je Jakobova školjka simbol za Camino. S stopinjo so označeni spomeniki, povezani z Martinovo dediščino. Martinova pot spada med poti, katerih osrednja tema so zgodovinske in legendarne evropske osebnosti.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>CERKEV SV. LAMBERTA NA SKOMARJU</p> <p><u>Opis:</u> Cerkev je poimenovana po sv. Lambertu, ki je živel v 7. stol. in je kot škof leta 705 v Liegeu v Belgiji umrl mučeniške smrti. Po legendi naj bi že leta 1157 dva meniha bila poslana iz samostana na gornjem Štajerskem, eden s podobo Matere božje proti sedanjemu romarskemu svetišču Maria Zell, drugi pa s podobo sv. Lamberta.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>CERKEV SV. JAKOBA NA RESNIKU</p> <p><u>Opis:</u> Cerkev svetega Jakoba st. na Resniku (932 m.n.v.) stoji na tem mestu najverjetneje že od sredine 15. stol. in je po svoji velikosti najmanjša cerkev v konjiški dekaniji. Legenda pravi, da so cerkev sv. Jakoba postavili celjski grofje kot lovsko kapelo, vendar o tem ni dokazov. Zgodovinsko dejstvo pa je, da je cerkev vse do leta 1890 stala sredi macesnovega gozda, ki ga danes žal ni več.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>
		

<p>ŽUPNIJSKA CERKEV SV. KUNIGUNDE NA GORENJU NAD ZREČAMI</p> <p><u>Opis:</u> Župnijska cerkev svete Kunigunde na Gorenju nad Zrečami, ki je v pisnih virih prvič omenjena leta 1391, stoji na izredno ugodni višinski razgledni točki (748 m nadmorske višine), od koder je viden razgled po vsej dolini vse tja do Boča, Donačke gore, z množtvom sosednjih cerkva, vasi in drugih gora.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>CERKEV JEZUSOVE SPREMENITVE NA GORI NA ROGLI</p> <p><u>Opis:</u> V letu 2010 blagoslovljena cerkev na Rogli na 1.517 m nadmorske višine, ki spada v župnijo sv. Kunigunde na Gorenju nad Zrečami, je eden redkih primerov vlaganja gospodarstva v sakralne objekte. Cerkev je nastala po arhitekturni zamisli arhitektke Vere Klepej Turnšek na zemljišču, ki ga je podarila družina Piki.</p> <p><u>Cenik:</u> • 2,00 € / osebo</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>	<p>ŽUPNIJSKA CERKEV SV. LOVRENCA NA STRANICAH</p> <p><u>Opis:</u> Župnijska cerkev sv. Lovrenca, diakona in mučenca iz tretjega stol., se prvič omenja že leta 1306 kot podružnica vitanjske župnije. Cerkev sv. Lovrenca je z jožefinskimi reformami leta 1788 najprej postala del konjiške dekanije kot kuracija, leta 1891 pa samostojna župnija. Cerkev ima poznogotsko podobo, prvotno je imela ravno krito ladjo, obokan prezbiterij in nekoliko nižji zvonik. Nekje v sredini 17. stol. so podrli večino ladje in jo ravno stropali.</p> <p><u>Urnik:</u> Za ogled je potrebna predhodna najava v TIC-u Zreče na telefonski številki +386 (0)3 759 04 70.</p>
		
<p>REKA DRAVINJA</p> <p><u>Opis:</u> Reka Dravinja je največji pritok reke Drave v Sloveniji. Izvira južno od Rogle na Pohorju na nadmorski višini okoli 1200 metrov. Ima več izvirov, vsi pa so pod Roglo, na nadmorski višini okoli 1150 m. Do kraja Loče teče v jugovzhodni smeri, tu pa se obrne in proti severovzhodu. V Dravo se izliva 8 km od Ptuja pri kraju Videm pri Ptuju, na nadmorski višini 210 m.</p>	<p>POTOK KOPRIVNICA</p> <p><u>Opis:</u> Potok Koprivnica je eden izmed desnih pritokov reke Dravinje. Na severu teče preko starejših pliocenskih plasti, na jugu pa se zareže v 20 metrov visoko teraso reke Dravinje. V preteklosti je bil potok Koprivnica precej vodnat, saj so ob njem zgradili mline. V bližini Zreškega jezera je bil Kovšetov (Kropejev) mlin. Prav tako so potok uporabljali kot ribogojni potok, vendar zaradi vedno bolj sušnih poletih, je Koprivnica pogosto presahnila, zato je zreški ribiči niso več uporabljali za gojenje mladice.</p>	<p>ZREŠKO JEZERO</p> <p><u>Opis:</u> Zreško jezero so zgradili leta 2000 v dolini potoka Koprivnice z namenom, da povečajo turistično ponudbo kraja. Spodnji del jezera je večji, meri v razdalji 700 m ter ima 13.500 m² površine, zgornji del je zaraščen in namenjen drstenju, je manjši in meri 300 m v dolžini in ima površino 2.500 m². Skupna količina je 65.000 kubikov vode. Največja globina jezera je pri mostičku med obema deloma jezera in doseže 8 metrov. Glavni pritok jezera je potok Koprivnica, ki se po iztoku iz jezera izliva južneje pri Prelogah v Dravinjo.</p>
		

<p>LOVRENŠKA JEZERA</p> <p>Opis: Lovrenška jezera so najzanimivejša med jezerci, ki so na kakšen kilometer dolgem in 300 m širokem Lovrenškem barju, ki mu nekateri pravijo tudi Lovrenško jezerje. To barje sestavljata dve območji, med seboj ločeni le z ozkim pasom smrek. V vsakem je na šoti po 10 jezerc, barjanskih oken. Jezerca ležijo na površini okoli 16 ha med Planinko (1392 mnm) in Mulejevim vrhom (1533 mnm) v povirju potokov Radolnje, Mislinje in Velke. Jezerca so kotanje s površino nekaj kvadratnih metrov in globine do 1,2 m.</p>	<p>PAVLAKOVA JAMA</p> <p>Opis: Leta 1963 je bila raziskana Pavlakova jama v Novi Dobravi pri Zrečah, ki leži v strmi vzhodni steni grebena parc. 267, k. o. Križevce, 40 m nad nekdanjo graščino Jamnik oziroma nad sedanjo domačijo Potočnikovih. Najdeno je bilo le nekaj prazgodovinske keramike (značilne za pozno bronasto in še zgodnjo starejšo železno dobo), ki je ležala v naplavljenih plasteh sredi jame. Najdbe hrani PM Maribor</p>	<p>OBMOČJE NATURA 2000</p> <p>Opis: Območje Pohorja s peštrim rastlinskim in živalskim svetom, predstavlja enega izmed biserov narave Slovenije. To dokazuje tudi uvrstitev Pohorja v mrežo posebnih evropskih naravovarstvenih območij Natura 2000. Gre za ekološko pomembna območja, ki so na ozemlju evropske skupnosti pomembna za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst. Določena so na osnovi Direktive o pticah in Direktive o habitatih.</p>
		
<p>TURISTIČNA KMETIJA URŠKA</p> <p>Opis: Turistična kmetija Urška je od Zreč oddaljena le 2 km, tako da je zelo blizu Term Zreč v katere se lahko greste razvajati, vendar niti to ne bo nujno potrebno kajti imajo tudi pri njih Hišo dobrega počutja v kateri se nahajajo savne, ter senena kopel in bazen z mehurčki. Pozimi pa se lahko odpravite v smučarski center Rogla ki je od turistične kmetije Urška oddaljen 17 km.</p> <p>Kontakt: TK Urška, Križevce 11 a, 3206 Stranice Tel.: 03 759 04 10 Email: tk.urska@siol.net</p>	<p>TURISTIČNA KMETIJA KOVŠE – KOČNIK</p> <p>Opis: Turistična kmetija Kovše Kočnik se nahaja v vasi Resnik in je od Rogle oddaljena 7 km. Na kmetiji vam nudijo nočitev z polpenzionom ali najem apartmaja. V hiši imajo tudi družabni prostor v katerem se nahajajo razne igre kot so, pikado in ročni nogomet.</p> <p>Kontakt: TK Kovše-Kočnik, Resnik 33, 3214 Zreče Tel.: 03 576 11 28 Email.: tk.kovsekocnik@gmail.com</p>	<p>TURISTIČNA KMETIJA RAMŠAK</p> <p>Opis: Odpeljite se iz doline, iz Zreč proti Rogli in na polovici poti boste ob cesti zagledali kmetijo, ki se ji po domače reče pri Ramšakovih. Ustavite se in gostoljubno vas bodo sprejeli, saj smo veseli vsakogar, ki nas obišče. Naj vam jih najprej predstavimo, da jih boste ob snidenju lažje prepoznali: Jožica in Anton kmetujeta Tomaž pa rad priskoči na pomoč pri vsakdanjem delu.</p> <p>Kontakt: TK Ramšak, Padeški vrh, 3214 Zreče Tel.: 03 752 08 23 Email.: tkramsak@siol.net</p>
		

TURISTIČNA KMETIJA PAČNIK

Opis:

Sredi zelenega Pohorja, na nadmorski višini 1000 m v vasi Resnik se nahaja turistična kmetija Pačnik. Gostom so na voljo med glavno sezono pozimi od božica prek novoletnih praznikov in zimskih počitnic ter v letnem času od julija do septembra in tudi izven sezone. Turistična kmetija Pačnik vam poleg sodobno opremljenih apartmajev in sob v kategoriji 3 jabolk nudi možnost polpenzion ali nočitev z zajtrkom.

Kontakt:

TK PAČNIK, Resnik 21, 3214 Zreče
Tel.: 03 576 22 02
Email.: borutpacnik@gmail.com

IZLETNIŠKA KMETIJA ANČKA

Opis:

Izletniška kmetija Kardun, bolj znana pod imenom Vinotoč Ančka, leži tako rekoč v Zrečah (od zdravilišča je do nje prijeten sprehod), a vendarle na samem, sredi travnikov, ob gozdu na gričku. Če boste razpoloženi, boste lahko pomagali pri kmečkih opravilih; teh nikoli ne zmanjka.

Kontakt:

IK ANČKA, Bork 6, 3214 Zreče
Tel.: 03 752 11 16
Email.: kmetija.ancka@siol.net

HOTEL POD ROGLO

Opis:

Hotel pod Roglo*** se nahaja na odlični lokaciji in s svojo lego omogoča aktivne počitnice, oddih, poslovno srečanje ali sprostitev od napornih dni. V hotelu se nahaja velika restavracija, poznani smo po dobri domači hrani, okusne sladice pa pritegnejo tudi še največje gurmane. Ponašamo se s pridelavo domačega Kovaškega piva. V hotelu se nahaja tudi velika večnamenska dvorana, aperitiv bar, seminarske sobe, galerija, otroški kotiček.

Kontakt:

Hotel pod Roglo, Boharina 2, 3214 Zreče
Tel.: 03 757 68 00
Email.: info@hotelpodroglo.com

GOSTILNA IN PRENOČIŠČE SMOGAVC

Opis:

Gostišče Smogavc se nahaja na jugovzhodni strani zreškega Pohorja v slikoviti pohorski vasi v Gorenju pri Zrečah. V letu 2007 so gostišče razširili in obnovili ter tako poskrbeli za še večje udobje. Povečale so se tudi prenočitvene zmogljivosti, sedaj imajo na voljo 12 sob in 1 apartma za 4 - 6 oseb.

Kontakt:

Gostilna in prenočišče Smogavc d.o.o.
Gorenje pri Zrečah 27
3214 Zreče
Tel.: 03 757 35 50
Email.: info@smogavc.com

GOSTILNA S PRENOČIŠČI JURČEK

Opis:

Pod zelenimi obronki Pohorja, v neposredni bližini Term Zreče se nahaja Gostilna Jurček. V prijetnem okolju vam nudijo pristne domače jedi, še posebej poznani pa so po raznovrstnih specialitetah iz gob in pečenem odojku.

Kontakt:

Gostilna Jurček, Cesta na Roglo 4c,
3214 Zreče
Tel.: 041 686 725
Email.: marjan.vezensek@siol.net

JURIJ VODOVNIK

Opis:

Jurij Vodovnik se je rodil na Skomarju in je bil ljudski pevec in igravec, ter sodobnik Franceta Prešerna in Antona Martina Slomška. Po poklicu je bil tkalec platna, vendar je bolj kot platno tkal (pisal) svoje pesmi, saj je znal tudi brati in pisati. Njegov nemirni duh ga je vodil po Pohorju in Dravinjski dolini, največkrat optranega s košem brez dna, ki je bil zanj tudi filozofsko simboličen. Vodovnikove pesmi doživeto in na duhovit način opevajo vsakdanje življenje kmečkega človeka, napisane pa so v domačem narečju. Vodovnik se je rodil 22. aprila 1791 in umrl 17. decembra 1858, pokopan je na pokopališču pri cerkvi sv. Lamberta na Skomarju.

Cesta na Roglo 13 b, 3214 Zreče,
T: +386 (0)3 759 04 70, E: tic.zrece.lto@siol.net ,
I: <http://www.destinacija-rogla.si/>

Priloga 13: Partnerji LTO-Rogla Zreče, GIZ

Zap. Št.	Ponudnik - člani Ito	Ime in priimek	Naslov	Pošta
1.	Garni Hotel Zvon	Ljuba Belak	Slomškova ulica 2b	3214 Zreče
2.	Hotel Pod Roglo	Žan Težak	Boharina 2	3214 Zreče
3.	TK Urška	Urška Topolšek Planinšek	Križevac 11	3206 Stranice
4.	TK Kovše - Kočnik	Janez Kovše	Resnik 33	3214 Zreče
5.	TK Pačnik	Borut Pačnik	Resnik 21	3214 Zreče
6.	TK Ramšak	Tomaž Mernik	Padeški vrh 2	3214 Zreče
7.	IK Ančka	Peter Kejžar	Bork 6	3214 Zreče
8.	Gostišče Smogavc	Gregor Ludvik Smogavc	Gorenje pri Zrečah 27	3214 Zreče
9.	Gostilna Jurček	Marjan Vezenšek	Cesta na Roglo 4b	3214 Zreče
10.	Penzion Kračun	Benjamin Kračun	Slomškova ulica 6	3214 Loče pri Poljčanah
11.	Gostišče Ulipi	Vlado Ulipi	Zeče 35	3210 Slov. Konjice
12.	Zlati Grič	Sonja Breznik	Škalce 80	3210 Slov. Konjice
13.	App Lipa	Dušan Kolar	Dobroveljska cesta 1	3214 Zreče
14.	App Dandi	Damjan Pintar	Žlasova ulica 5	3212 Vojnik
15.	App Arnika	Saša Bornšek	Škalce 1	3210 Slov. Konjice
16.	App Jasa	Edita Matavž	Dobroveljska cesta 5	3214 Zreče
17.	App Cokla	Matej Kotnik	Šarhova ulica 19	3214 Zreče
18.	App Lisička	Snežana Ravnjak	Kovaška cesta 37	3214 Zreče
19.	App CDR	Danica Rozman	Ulica Jurija Vodovnika 3	3214 Zreče
20.	App Potnik	Carmen Zver	Kovaška cesta 14	3214 Zreče
21.	App Hojka	Petra Kovše	Zbelovo 49 b	3215 Loče
22.	App Koprivnik	Jerica Koprivnik	Resnik 29	3214 Zreče
23.	Zeleni App	Igor Ošlak	Loška gora pri Zrečah 39	3214 Zreče
24.	App Borovnica	Marjan Borovnik	Štajnhof 2	3205 Vitanje
25.	App Zvezda	Sonja Štern	Ulica Borisa Vinterja 4	3210 Slov. Konjice
26.	App Veverica	Darinka Pompe	Gorica pri Šmartnem 34 e	3000 Celje
27.	Zimzeleni App	Marica Smogavc	Ogljarska 10	3214 Zreče
28.	App Tinček	Janez Skerbinek	Ogljarska 12	3214 Zreče
29.	Hoteli, App, Vile, BGW	Barbara Soršak	Cesta na Roglo 15	3214 Zreče
			Drugi ponudniki	
30.	Dnevni Bar Lara	Irena Jerot Fijavž s.p.	Cesta na Roglo 13 b	3214 Zreče
31.	Andrej Kovač s.p.	Andrej Kovač	Orešje 22	2250 Ptuj
32.	Zavod Ronja	Rebeka Krupič	Šaleška cesta 19 a	3320 Velenje
33.	Žganjekuha Kejžar	Julijana Kejžar	Tovarniška cesta 14	3214 Zreče
34.	Žganjekuha Vahter	David Vahter	Cesta na Roglo 33	3214 Zreče

Priloga 14: Prednosti turizma v občini Zreče

Prednosti turizma v občini Zreče		
1A	1	Ugodna in zdrava klima v vseh letnih časih, termalna voda in šota, neonesnaženo okolje in mir - razvit zdraviliški turizem. (10)
7A	1	Kakovostna gastronomija z lokalnim poreklom in znamko Okusi Rogle ter raznolikimi majhnimi ponudniki na področju prehrane in rokodelstva. (10)
18A	3	Gostoljubnost in prijaznost domačinov in zaposlenih. (9)
13A	4	Urejeno in negovano okolje v mestu in na podeželju ter relativno urejena infrastruktura – vstop v zeleno shemo slovenskega turizma (green destination) in visoka mera varnosti. (6)
4A	5	Razvita ponudba term in smučišča z uveljavljeno tržno znamko ter mreža malih ponudnikov turizma na podeželju – turistične in izletniške kmetije. (5)
2A	5	Ugoden geografski položaj, lahka dostopnost, naravni viri in znamenitosti ter športno-rekreacijska infrastruktura – razvite možnosti za šport in rekreacijo skozi vse leto. (5)
3A	7	Kulturna in zgodovinska dediščina, objekti sakralne dediščine in številna društva, ki obujajo dediščino skozi prepoznane prireditve v občini in njenem zaledju – razvite možnosti za kulturni turizem. (4)
15A	8	Pripravljenost ljudi na sodelovanje in razvita društvena dejavnost. (3)
16A	8	Bogastvo gozdov, lesa in nabiranja gozdnih sadežev. (3)
11A	8	Delujoče mešane kmetije z osnovno in dopolnilno dejavnostjo. (3)
6A	11	Prepoznavnost Rogle po večjih evropskih smučarskih tekmovanjih (tek na smučeh, deskanje na snegu) ter Rogle in Zreč po organiziranju priprav prepoznanih športnih ekip in reprezentanc (npr. nogomet, rokomet, košarka, idr.). (1)
8A	11	Razvita raznolika ponudba prenočitvenih zmožljivosti v hotelih, gostiščih, na turističnih kmetijah in v zasebnih apartmajih/sobah. (1)
12A	11	Izkušnje kmetij na področju pridelave mesa in mleka ter sadja in predelave mesa in sadja. (1)
14A	11	Posluh lokalne skupnosti za razvoj območja – programiran razvoj infrastrukture lokalne skupnosti, skrb za dediščino, okolje, gospodarski in socialni razvoj.(1)
5A		Veliko turistično podjetje, ki omogoča razvoj ostale ponudbe.
9A		Prepoznavnost tržne znamke Rogla Pohorje kot turistične destinacije s ponudbo skozi vse leto.
10A		Rastoče zanimanje za ekološko kmetovanje.
17A		Delujoča folklorna društva in pevski zbori, ki prikazujejo živo dediščino.
19A		Občina prijazna invalidom in občina prijazna planetu Zemlja.
20A		Označene kolesarske in pohodniške poti.
21A		Odličen turistični vodnik (brošura) omogoča gostom, da sami raziskujejo okolico.

Priloga 15: Slabosti turizma v občini Zreče

Slabosti turizma v občini Zreče		
7B	1	Zreče nimajo osrednjega trga – starega dela mesta. (5)
12B	1	Ugašanje blagovne znamke Okusi Rogle in njeno nezadostno trženje. (5)
18B	3	Težavno prilaganje zahtevni in zapleteni zakonodaji in upravno-administrativnim zahtevam pri izvajanju dejavnosti. (4)
3B	3	Nezadostna prepoznavnost turističnih produktov in njihovo nezadostno ciljno nagovarjanje skupin turistov.(4)
30B	3	Nizka potrošnja lokalnega lesa v gradnji in za sekance (prihajajo iz drugih občin in držav), nizka izkoriščenost malih lokalnih žag. (4)
23B	3	Nezadostno sodelovanje velikega ponudnika z malimi (npr. težave s pridobivanjem popustov in cena za smučarske vozovnice ter ponujanje izletov oz. posameznih storitev za hotelske goste v destinaciji, lokalna dobaviteljska veriga). (4)
24B	7	Neinovativne vsebine in premajhne kapacitete kopališkega dela - ni zaprtih bazenskih kapacitet. (3)
1B	7	Nezadostno definirana razvojna in trženjska usmeritev turizma v občini – manko enotnega upravljanja destinacije. (3)
2B	7	Nezadostna prepoznavnost tržne znamke Rogla Pohorje – nesistematična gradnja znamke in šibka promocija celovite ponudbe Dravinjske doline in Pohorja (neprijetnost na specializiranih sejmih). (3)
4B	10	Pomanjkljiva izobrazba oz. znanja manjših nosilcev turistične ponudbe, še predvsem s področja marketinga in mednarodnih jezikov. (2)
5B	10	Šibko sodelovanje ponudnikov na območju destinacije in slaba prilagojenost ponudbe storitev individualnemu povpraševanju – personalizacija ponudbe. (2)
6B	10	Umeščenost Term Zreče v bližino stanovanjskega naselja. (2)
27B	10	Manko adrenalinskih kapacitet (enoslednice, Bike park – prekratke proge). (2)
8B	10	Razvojna odvisnost od uspešnosti velikih gospodarskih subjektov in enega velikega turističnega ponudnika. (2)
11B	10	Nerazvite medsebojne povezave in sodelovanje pridelovalcev, predelovalcev in prodajalcev. (2)
13B	16	Majhna/nezadostna investicijska sposobnost kmetov in kmetijskih gospodarstev. (1)
19B	16	Manko ponudbe trgovin s spominom na lokalno okolje - lokalnih izdelkov. (1)
25B	16	Unior d.d. povzroča hrup in onesnažuje okolje. (1)
28B	16	Manko samozavesti – negativne misli, čeprav smo uspešni, zakaj se ne znamo tudi pohvaliti (11 mesto med občinami na slovenskem območju). (1)
29B	16	Premalo lokalnih ponudb in nizka samooskrba destinacije. (1)
35B	16	Ni odpiralnega časa manjših ponudnikov (Skomarska hiša idr.), ki omogočajo doživetja tudi samo dvema ali petim gostom – kritična masa gostov. (1)
9B		Malo možnosti za zabavo in nizko vrednotenje etnografskih in etnoloških posebnosti območja.
10B		Majhne in razdrobljene kmetije ter neregistrirane dopolnilne dejavnosti.
14B		Pomanjkanje kvalitetnih virov financiranja.
15B		Premalo razvita podjetniška miselnost in pripravljenost na tveganje ter šibka angažiranost podjetniškega sektorja v turistični razvoj.
16B		Negativni vplivi širjenja apartmajev in počitniških hišic ter slaba izkoriščenost teh kapacitet v in izven turistične sezone.
17B		Slabše povpraševanje turistov zaradi zelene zime.
20B		Manko dolgoročne strategije v razvoj turistične dejavnosti malih ponudnikov - turizem kot dopolnilna dejavnost osnovni pridobitni dejavnosti – samo kot dopolnitev družinskemu proračunu.
21B		Neurejen dostop do manj poznanih turističnih točk (npr. do gradov, Pavlakove jame), ki so lahko zanimive za ogled.
22B		Nedоследnost ponudnikov, da ko se odločijo za določeno usmeritev vztrajajo in nadgrajujejo zgodbo – v turizmu gradimo zgodbo korak po korak.
26B		Manko ponudb za mladinski turizem – youth hostel - naložba v prihodnost.

31B	Neurejeno nabiranje gozdnih sadežev (šibka kultura nabiranja) – ni naravovarstvenega nadzora ter sistema parkiranja.
32B	Vidimo napake drugih, svojih pa ne – pripravljenost za brezpogojno sodelovanje.
33B	Manka mreženje malih ponudnikov – (zadruga s petimi ponudniki, 2 meseca registrirani, vsi čakajo ali bodo uspešni ali ne).
34B	Manko ponudbe programov za organizirane izlete – vsak lahko prodaja destinacijo – neučinkovito sodelovanje ponudnikov s TIC-em.

Priloga 16: Priložnosti turizma v občini Zreče

Priložnosti turizma v občini Zreče		
2C	1	Sistematičen razvoj celovite destinacije na področjih velneškega (planinska klima, termalna voda in šota, zdrav način življenja), športnega in rekreacijskega, zdravstvenega (kakovostne storitve na področju rehabilitacije), gastronomskega, poslovnega, izobraževalnega, eko turizma, okoljske vzgoje idr. – trend v turizmu. (7)
9C	2	Raba naravnih in kmetijskih danosti (gozdarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo) za večja vlaganja v kmetovanje (tudi ekološko) in pridelavo pridelkov ter proizvodnjo zdrave hrane – trend zelenega, bio, okolju prijaznega razmišljanja in življenja. (5)
20C	3	Nadgradnja ponudbe celovitih doživetij Skomarja - . Program odprtih vrat vsaj en dan v tednu med prazniki in čez vikend (v soboto dežurstvo Skomarska hiša) ter zagotoviti gostinsko ponudbo in prodajo lokalnih izdelkov (sanitarije v šoli) - TD Skomarje bi lahko organiziralo celovito ponudbo z zabavnim in kulinarčnim programom (Jurij Vodovnik, folklor, ljudski pevci, kulinarika). (4)
1C	4	Nadgradnja znamke destinacije in učinkovito ciljno trženje na strateškem (destinacijskem) in operativnem (produktne) nivoju. (3)
15C	4	Ozaveščanje o kakovosti in spodbujanje lokalnega prebivalstva in turističnih ponudnikov k nakupu lokalno pridelane hrane. (3)
11C	4	Vzpostavljanje podjetniškega pristopa upravljanja in skrbništva BZ Okusi Rogle in vzpostavitev učinkovitega sistema trženja ter prodajnih mest. (3)
18C	4	Tesnejše povezovanje pri pripravi in izvajanju programov in projektov med različnimi nosilci in partnerji iz javnega in privatnega sektorja v občini in destinaciji – vloga LTO Rogla-Zreče, GIZ. (3)
23C	4	Povezava s Šolskim centrom za dežurstvo dijakov v turističnih objektih – muzeji, TIC, idr. – voden ogled ob določenem času v tem dnevu tedna (vsaj dva ali tri termine). (3)
10C	9	Uvajanje spodbud za razvoj malega gospodarstva - razvoj in registracija dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (predelava pridelkov, biomasa, itd.) in drugih predelovalcev za doseganje kritične mase lokalne ponudbe - samooskrbnost. (2)
12C	9	Spodbujanje povezovanja kmetij idr. ponudnikov k večji pridelavi in s tem doseganju kritične mase ponudbe pod destinacijsko BZ Okusi Rogle. (2)
13C	9	Spodbujanje trženja doma pridelane hrane in izdelkov tradicionalne obrti v lastnih trgovinah ter prodaje izdelkov skozi storitve – višja lokalno dodana vrednost: prikaz pridelave in proizvodnje, delavnice - kulinarčne, rokodelske, za zdrav način življenja idr. in degustacije. (2)
17C	9	Mreženje - povezovanje na vseh področjih (kmetijstvo, podjetništvo, turizem, itd.) in smereh horizontalno in vertikalno.(2)
19C	13	Nadgradnja in razvijanje novih turističnih infrastrukturnih objektov za zabavo in izobraževanje ter tematskih poti in ponudbe ob njih. (1)
3C	13	Organiziranje večjih evropskih in svetovnih smučarskih idr. tekmovanj. (1)
6C	13	Odzivnost ponudbe na svetovne trende v turizmu – številnejša krajša potovanja z maksimalno personalizirano doživljajsko noto za turiste iz urbanega okolja na področju aktivnih idr. počitnic na podeželju; izpostavljanje pomena »okolju prijazne destinacije – zelenega turizma«; odzivnost na povpraševanje oddaljenih trgov po celovitih doživetjih; ipd.(1)
8C	13	Razumevanje in promocija območja Natura 2000 kot posebno kakovostnega območja, ki zagotavlja višjo kakovost bivanja. (1)
21C	13	Večje vključevanje objektov sakralne dediščine v turistično ponudbo. (1)
22C	13	Nadgradnja signalizacije in označevanja poti (kolesarskih, pohodnih idr.) (1)
25C	13	Vključevanje ekološkega kotička v ponudbo zajtrka hotelskim gostom. (1)
-4C		Organiziranje priprav prepoznanih športnih ekip in reprezentanc na Rogli in v Zrečah.
5C		Povezovanje z namenom doseganja sinergičnih učinkov v turizmu znotraj ožje in širše destinacije, Slovenije in preko njenih meja - izvajanje skupnih razvojnih projektov.
7C		Trend aktivnega in edukativnega preživljanja počitnic – specializirana ponudba naravovarstvenih in okoljskih zgodb za tržne niše skozi vse leto.
14C		Spodbujanje odpiranja vrat kmetij / rokodelstev - po določenem urniku, tudi med tednom

	in prodaja v mreži prodajnih mest po destinaciji.
16C	Razvoj turizma v povezavi s kmetijstvom (pohodništvo, kolesarjenje, konjereja, ogled aktivnosti na kmetijah ipd.)
24C	Celodnevni izleti za goste na kmetijah in hotelih v določenem dnevu tedna v sezoni.
26C	Vzpostavitev sistema in trženja kolesarskih daljinskih poti (Eurovelo), enoslednic in vzpostavitev sodobnih orodij komuniciranja in orientiranja v območju (GPS).
27C	Geochaching – vzpostavitev mreže skritih zakladov.
28C	Vzpostavitev mreže kampov in ponudb prijaznih za motoriste.
29C	Vzpostavitev kampa in postajališča za avtodome (Camping surfing – brezplačno parkiranje za omejen čas parkiranja).
30C	Vzpostavitev ponudbe okrog Zreškega jezera.
31C	Nadgradnja kulinarčnih poti in oblikovanje kulinarčnih programov.

Priloga 17: Nevarnosti turizma v občini Zreče

Nevarnosti turizma v občini Zreče		
2D	1	Šibko povezovanje na področju turizma in z njim povezanih dejavnosti. (11)
9D	1	Opuščanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji zaradi zahtevne zakonodaje (davčne blagajne, zahtevni postopki sledljivosti – inšpekcijska služba idr.) (11)
8D	3	Opuščanje kmetij in zaraščanje krajine. (6)
4D	4	Pomanjkanje kakovostne delovne sile v turizmu. (5)
13D	5	Odvisnost turizma od velikih gospodarskih subjektov – lastništvo velikih podjetij. (3)
15D	6	Manko sredstev za ureditev celotne komunalne infrastrukture (ceste, signalizacija, čistilna naprava, širokopasovni internet idr.). (2)
17D	6	Nesposobnost zadovoljevanja pričakovanj – storitev za ekološke goste. (2)
18D	6	Vzpostavljanje dobaviteljske verige ekoloških izdelkov. (2)
1D	9	Zelene zime in druge vremenske ter ekološke nevarnosti. (1)
3D	9	Masovnost turizma – dnevnih obiskovalcev in turistov - nevarnost neustrezne obremenitve prostora. (1)
6D	9	Odliv mladih in izobraženih kadrov – beg možganov. (1)
7D	9	Pomanjkanje ustreznih finančnih sredstev za podporo razvojnim nalogam občine in zasebnih ponudnikov. (1)
11D	9	Premajhno sodelovanje med podpornimi in razvojnimi institucijami. (1)
14D	9	Zapiranje državnih mej in kriza z begunci. (1)
16D	9	Recesija in socialni turizem ne zagotavljata kritične mase turistov ter potrošnje izven penziona – ni kupne moči. (1)
5D		Zasičenost prebivalcev s turizmom in turističnim obiskom.
10D		Premajhen odziv oziroma zainteresiranost investitorjev za nove naložbe.
12D		Neupoštevanje posebnosti območja pri izvajanju razvojnih ukrepov regionalne politike.

Priloga 18: Anketa - Indikatorji trajnosti občine Zreče v destinaciji Rogla Pohorje

Spoštovani,

eno izmed podpoglavij oblikovanja posnetka stanja občine Zreče v destinaciji Rogla Pohorje, ki nastaja v sklopu dokumenta 'Načrt razvoja in trženja turizma v destinaciji Rogla Pohorje 2017-2021' je tudi 'Analiza stanja turistične destinacije Rogla Pohorje po kazalcih trajnostnega razvoja v turizmu'.

Prosim vas, da z izpolnitvijo anketnega vprašalnika *ovrednotite trenutno stanje izbranih kazalnikov* trajnosti v razvoju turizma na območju občine Zreče. S tem nam boste posredovali koristne informacije in pomembno prispevali k splošni oceni trenutnega stanja turizma v območju.

Za vaš čas in sodelovanje se vam najlepše zahvaljujemo.

Projektna skupina destinacije Rogla Pohorje

Anketa je anonimna. Prosim vas le, da nam zaupate vaše socialno-demografske podatke, ki bodo služili izključno za potrebe statistične obdelave vprašalnikov.

Prosim obkrožite črko pred izbranim odgovorom:

1.) Spol a) moški b) ženski

2.) Leto rojstva _____

3.) Dosežena stopnja izobrazbe

- a) srednja šola
- e) višja strokovna šola
- f) visoka strokovna šola
- f) univerzitetna izobrazba
- g) podiplomska izobrazba (magisterij oz. doktorat)

4.) Zaposlitveni status

- a) zaposlen v turizmu oz. gostinstvu
- b) zaposlen v kmetijstvu oz. gozdarstvu
- c) zaposlen v drugih gospodarskih dejavnostih
- d) zaposlen v negospodarskih dejavnostih (občinska uprava, javni zavodi, javna podjetja, ...)
- e) upokojenec
- f) študent

5.) Lastništvo oz. pozicija, ki jo zasedate na delovnem mestu (v kolikor ste zaposleni)

- a) izvedbeni delavec v organizaciji z vsaj petimi zaposlenimi (npr. na področju trženja, zaposlen v javnem zavodu, referent v javni upravi, zaposlen v TIC-u)
- b) organizator delovnega procesa v organizaciji z vsaj petimi zaposlenimi (npr. vodja odd., vodja TIC)
- c) vodstveni delavec v organizaciji z vsaj petimi zaposlenimi (npr. direktor, poslovodja, ravnatelj...)
- d) vodstveni delavec (lahko tudi lastnik) v organizaciji z manj kot petimi zaposlenimi
- e) podjetnik – posameznik (lastnik podjetja in hkrati edini stalno zaposleni v tem podjetju)

f) lastnik kmetije, ki je zaposlen na tej kmetiji oz. ni zaposlen nikjer drugje

Stanje trajnostnega razvoja turizma na območju občine Zreče					
A) Ocenite trajnost <u>ekoloških ciljev</u> v turizmu občine Zreče					
A1	Kakšen je splošen vpliv turizma na okolje v občini Zreče? (kakovost zraka, vode, urejenost oz. degradiranost okolja, gradnja turističnih objektov in infrastrukture idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A2	Kakšen pomen ima trajnostni razvoj turizma za okolje občine Zreče? (varovanje okolja, načrtovan in usmerjen razvoj turizma ter območja kot celote, skrbna raba naravnih virov idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A3	Kakšen je vpliv turizma na ohranjenost biološke raznovrstnosti v občini Zreče? (na ohranjenost rastlinstva, živalstva, ekosistemov)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A4	Kakšen je vpliv turizma na ohranjenost kulturne krajine v občini Zreče? (ohranitev obdelovalnih površin, travnikov, pašnikov, gozdov, obstoječe poselitve idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A5	Kakšen je vpliv turizma na ohranjenost kulturne dediščine v občini Zreče? (postavitve zbirk, razstav, muzejev; ohranitev kulturnih spomenikov, običajev, ljudskega izročila; prireditve)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A6	Kakšen je vpliv urejenosti splošne infrastrukture na turizem v občini Zreče? (urejenost cest, elektrika, vodovod, kanalizacija, telekomunikacije, internet, prometna dostopnost območja idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A7	Kakšna je koristnost ohranjanja varovanih naravnih območij za turizem v občini Zreče? (zavarovana območja, območja NATURA 2000 ipd.)				
	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna
A8	Kakšen je vpliv obstoječih turističnih objektov na okolje v občini Zreče?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A9	Kakšna je splošna trajnostna raba in izraba lokalnih virov v občini Zreče? (les, kamen, zemlja, voda; raba za kmetijske pridelke (hrana, živila) ter izdelke z višjo dodano vrednostjo idr.)				
	zelo dobra	dobra	zadovoljiva	slaba	zelo slaba
A10	a) Kakšen pomen ima pridobivanje energije iz obnovljivih virov v občini Zreče? b) Kakšen vpliv na okolje ima pridobivanje energije iz obnovljivih virov v občini Zreče? (biomasa, geotermalna - vrtnice, sončni kolektorji za ogrevanje vode, fotovoltaike, hidroelektrarne, toplotne črpalke)				

a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
A11	Kakšen (ekološki) pomen ima varčevanje z energijo in vodo na izvajanje turističnih storitev? (raba varčnih naprav in sistemov, ugašanje luči, izoliranost stavb za zmanjševanje energetskih izgub ipd.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
A12	Kakšen je (ekološki) pomen zmanjševanje odpadkov v turističnih objektih ? (izogibanje materialov in embalaže za enkratno uporabo, nabava pijač in čistil v rinfuzi, uporaba neporcioniranih (nepakiranih) živil za zajtrk in druge obroke ipd.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
A13	Kakšen je (ekološki) pomen ločevanja odpadkov v turističnih podjetjih? (papir, steklo, plastika oz. plaste, organski odpadki, pločevinke, odpadna olja, baterije idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
A14	a) Kakšen je (ekološki) pomen osveščanja domačinov, gostov in zaposlenih v turističnih objektih o vplivih trajnostne rabe na okolje? b) Kakšno je obstoječe osveščanje o vplivih trajnostne rabe v občini Zreče? (o kakovosti in potrošnji vode, klimi; o varovanju okolja; načinih varčevanja z energijo; o ločevanju odpadkov ipd.)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	zadovoljivo	slabo	zelo slabo
A15	a) Kakšen je (ekološki) pomen vključevanja kakovostnih lokalnih dobaviteljev v turizem? b) Kakšno je obstoječe vključevanje lokalnih dobaviteljev v turizem v občini Zreče? (raba izdelkov, pridelkov in storitev od lokalnih obrtnikov, pridelovalcev, kmetov idr., namesto da je vse od drugod)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	zadovoljivo	slabo	zelo slabo
A16	Kakšen je (ekološki) pomen gozdarstva za turizem v občini Zreče? (zdрави gozdovi, urejene gozdne poti in signalizacija idr.)				
	zelo velik	Velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
A17	Kakšen je (ekološki) pomen kmetijstva za turizem v občini Zreče? (urejene kmetijske površine in kulturna krajina, hrana iz eko kmetij, delavnice na kmetijah ipd.)				
	zelo velik	Velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
A18	a) Kakšen je (ekološki) pomen ponudbe okolju prijaznih prevoznih sredstev in rekvizitov? b) Kakšna je obstoječa ponudba teh sredstev v občini Zreče? (kolesa, vozila na električni pogon, organizirani eko-prevozi; drugi pripomočki: npr. palice za nordijsko hojo)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobra	dobra	zadovoljiva	slaba	zelo slaba
A19	a) Kakšen je (ekološki) pomen celovite naravnosti turistične ponudbe? b) Kakšna je obstoječa turistična ponudba v občini Zreče? (lokalna hrana in pijače, namestitve, aktivnosti, prireditve, informacije; shrambe za kolesa, smuči in opremo ipd.)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobra	dobra	zadovoljiva	slaba	zelo slaba

A20	a) Kakšen (ekološki) pomen se posveča organiziranim aktivnostim v naravi? b) Kakšna je obstoječa ponudba aktivnosti in prireditev v naravi v občini Zreče? (pohodništvo, kolesarjenje, vodenja po učnih poteh, doživljanje narave, orientacija v naravi, čistilne akcije ipd.)					
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
b)	zelo dobra	dobra	zadovoljiva	slaba	zelo slaba	
A21	a) Kakšen je (ekološki) pomen ponudbe lokalnih ekološko pridelanih živil, jedi in pijač? b) Kakšna je obstoječa ponudba lokalnih ekološko pridelanih živil, jedi in pijač v občini Zreče? (količina in predvsem način pridelane hrane, ponujanje in ohranjanje raznolikosti ter lokalnih specialitet, ekološka oz. kmečka tržnica ipd.)					
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
b)	zelo dobra	dobra	zadovoljiva	slaba	zelo slaba	
A22	a) Kakšen je vpliv turističnega informiranja in komuniciranja v občini Zreče? (spletni portali, info točke/centri, informativne table, brošure, naravovarstveni nadzorniki, muzeji in muzeji na prostem, tematske in učne poti, vodeni ogledi ipd.)					
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
b)	zelo dobro	dobro	zadovoljivo	slabo	zelo slabo	
A23	a) Kakšen (ekološki) pomen ima povezovanje ponudnikov v skupne »turistične produkte«? b) Kakšno je obstoječe povezovanje ponudnikov v skupne »turistične produkte« v občini Zreče? (preko TIC-a, Unitur-ja, interesnih združenj, drugih neformalnih oblik povezovanja ponudnikov idr.)					
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
b)	zelo dobro	dobro	zadovoljivo	slabo	zelo slabo	
A24	Kakšna je splošna (ekološka) korist od razvoja trajnostnega turizma v občini Zreče?					
	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna	

B) Ocenite trajnost ekonomskih ciljev v turizmu v občini Zreče						
B1	Kakšen delež domačinov je zaposlenih v turizmu glede na vse zaposlitve v občini Zreče?					
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
B2	Kakšne so poslovne priložnosti v turizmu v občini Zreče? (za podjetništvo oz. samozaposlitev v turizmu)					
	zelo velike	velike	niti velike niti majhne	majhne	zelo majhne	
B3	Kakšen je pomen turizma v občini Zreče za zagotavljanje dodatnega zaslужka zaposlenim v drugih dejavnostih? (kmetje, animatorji, vodniki, rokodelci idr.; študentje in dijaki idr.)					
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
B4	Kakšen je pomen turizma v občini Zreče za doseganje višjega življenjskega standarda domačinov?					
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen	
B5	a) Kakšna je v občini Zreče odvisnost lokalnega gospodarstva od turizma?					

	(delež prihodkov iz turizma v celotnem prihodku občine)				
a)	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna
B6	a) Kakšna je gospodarska konkurenčnost turizma v primerjavi z drugimi gospodarskimi dejavnostmi v občini Zreče? (gospodarsko stanje, pogoji in donosi v turizmu v primerjavi z gozdarstvom, kmetijstvom, drugimi dejavnostmi idr.)				
a)	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna
B7	a) Kakšni so sinergijski učinki turizma z ostalimi dejavnostmi v občini Zreče? (medsebojni pozitivni ekonomski učinki turizma z npr. kmetijstvom, gozdarstvom, obrtjo, industrijo)				
a)	zelo veliki	veliki	niti veliki niti majhni	majhni	zelo majhni
B8	Kakšen je ekonomski pomen ohranjanja tradicionalnih proizvodenj/kmetijstva kot turistične zanimivosti v občini Zreče? (rokodelske obrti, sadjarstvo, vinogradništvo, čebelarstvo, pašništvo idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B9	Kakšen je ekonomski pomen rabe okolju prijazne energije v turizmu? (uporaba energije iz obnovljivih virov)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	Majhen	zelo majhen
B10	Kakšen je ekonomski pomen rabe varčnih strojev in naprav v turizmu? (uporaba okolju prijaznih, energetske varčnih in učinkovitih naprav)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	Majhen	zelo majhen
B11	Kakšen je ekonomski pomen varčne potrošnje vode v turizmu? (vgrajeni varčevalni sistemi: pip, tušev, izplakovalnikov, namakalnih sistemov idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B12	Kakšen je ekonomski pomen zmanjševanja in ločevanja odpadkov v turizmu? (materiali za večkratno uporabo, naravni materiali, ekonomična raba, idr., ločeno zbiranje in odlaganje odpadkov)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B13	Kakšen je ekonomski pomen prodaje domačih, lokalnih produktov v občini Zreče? (eko in drugi izdelki domačih obrti, živila, spominki idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B14	Kakšen je ekonomski nadzor lokalne skupnosti (občine) nad turizmom v občini Zreče? (učinkovitost nadzora nad prilivom sredstev v lokalno skupnost iz turistične dejavnosti – davki, turistična taksa idr.)				
	zelo dober	dober	še sprejemljiv	slab	zelo slab
B15	Kakšna je gospodarska politika lokalnih skupnosti (občin) do razvoja turizma v občini Zreče? (finančne spodbude, svetovalna pomoč, podpora turističnim projektom, promocija turizma idr.)				
	zelo dobra	dobra	še sprejemljiva	slaba	zelo slaba
B16	Kakšen je medsebojni ekonomski vpliv gozdarstva in turizma v občini Zreče?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B17	Kakšen je medsebojni ekonomski vpliv kmetijstva in turizma v občini Zreče?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
B18	Kakšna je splošna ekonomska korist od razvoja trajnostnega turizma v občini Zreče?				
	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna

C) Ocenite trajnost socialnih in kulturnih ciljev v turizmu občine Zreče					
C1	a) Kakšen pomen ima ohranjanje in spoštovanje naravne in kulturne dediščine za turizem v občini Zreče (med domačini, lastniki, zaposlenimi v turističnih podjetjih)?				
	b) Kakšno je med domačini spoštovanje naravne in kulturne dediščine občine Zreče?				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo veliko	veliko	niti veliko niti majhno	majhno	zelo majhno
C2	a) Kakšen je pomen kakovosti lokalnih turističnih storitev in zmogljivosti v občini Zreče?				
	b) Kakšna je kakovost turističnih storitev in zmogljivosti v občini Zreče?				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobra	dobra	niti dobra niti slaba	slaba	zelo slaba
C3	Kakšen je vpliv turizma na kakovost življenja lokalnih prebivalcev v občini Zreče? (ureditev sprehajalnih idr. poti, smučišč in drugih rekreacijskih možnosti, velneške storitve, pestrejša gostinska in trgovska ponudba ipd.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
	zelo pozitiven	pozitiven	ne koristi in ne škoduje	negativen	zelo negativen
C4	Kakšen je pomen informiranja in usposabljanja lokalnega prebivalstva za trajnostno naravnost v občini Zreče? (srečanja, delavnice, predavanja, prireditve, skupne čistilne akcije ipd.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C5	Kakšen je pomen informiranja in izobraževanja otrok in mladine o varstvu narave in trajnostnem razvoju v občini Zreče?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C6	Kakšen je (socialno-kulturni) pomen ohranjanja tradicionalnih dejavnosti, obrti in rokodelstva za turizem v občini Zreče? (vzgoja mladih za izumirajoče poklice in obrti, izobraževanje in usposabljanje srednje generacije idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C7	a) Kakšen je pomen komuniciranja turističnih ponudnikov z lokalnim prebivalstvom?				
	b) Kakšno je komuniciranje turističnih ponudnikov s prebivalstvom v občini Zreče? (obveščanje o dogajanju, prireditvah, ponudbi in sodelovanje pri dogodkih, projektih)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C8	a) Kakšen je pomen medsebojnega komuniciranja turističnih ponudnikov?				
	b) Kakšno je medsebojno komuniciranje turističnih ponudnikov v občini Zreče? (zastopanje skupne ideje – rdeče niti; obveščanje o dogajanju, prireditvah, ponudbi drugih)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C9	a) Kakšen je pomen povezovanja ponudnikov v občini Zreče?				
	b) Kakšno je povezovanje turističnih ponudnikov v občini Zreče?				

	(oblikovanje lokalne dobaviteljske verige in mreženje za doseganje sinergičnih učinkov)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C10	Kakšen pomen se posveča prepoznavanju ciljnih skupin gostov za turistične produkte? (segmentacija trga; cilje skupine: izletniki, kolesarji, pohodniki, željni oddiha, športniki na pripravah idr.)				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C11	a) Kakšen pomen se posveča oblikovanju turističnih produktov za prepoznane in zelene ciljne skupine gostov občine Zreče – marketinške aktivnosti? b) Kako so usmerjeni turistični produkti in marketing v občini Zreče? (priprava specializiranih turističnih produktov in ciljno usmerjene marketinške aktivnosti)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C12	a) Kakšen pomen se posveča informiranju gostov o trajnostni naravnosti v občini Zreče? b) Kakšno je informiranje gostov o trajnostni naravnosti občine Zreče? (predstavitev ekološke naravnosti Zreč pri ponudnikih; ponudba dediščine ter okolju prijaznih vozil, programov in prireditev idr.)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C13	a) Kakšen pomen se posveča informiranju gostov o ponudbi drugih turističnih ponudnikov? b) Kakšno je informiranje gostov o ponudbi drugih turističnih ponudnikov v občini Zreče oz. sosednjih občin? (predstavitev in priporočanje gostinske ponudbe, vodenj, animacij, delavnic, skupnih programov, prireditev idr.)				
a)	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C14	Kakšna je ponudba ekoloških izobraževalnih programov v turizmu v občini Zreče? (vodenje po učnih in tematskih poteh, delavnice in seminarji o varovanju narave idr.)				
a)	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna
b)	zelo dobra	dobra	niti dobra niti slaba	slaba	zelo slaba
C15	a) Kako je med občani Zreč sprejeta / prepoznana blagovna znamka Okusi Rogle? b) Kako je med turisti sprejeta / prepoznana blagovna znamka Okusi Rogle?				
a)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C16	Kakšen pomen ima blagovna znamka Okusi Rogle za turizem v Zrečah?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C17	Kakšen pomen se posveča prepoznavnosti blagovne znamke Okusi Rogle?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C18	a) Kako je med občani Zreč sprejeta / prepoznana destinacijska znamka Rogla Pohorje?				

	b) Kako je med turisti sprejeta / prepoznana destinacijska znamka Rogla Pohorje?				
a)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
b)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo
C19	Kakšen pomen ima destinacijska znamka Rogla Pohorje za turizem v Zrečah?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C20	Kakšen pomen se posveča prepoznavnosti destinacijske znamke Rogla Pohorje v Zrečah?				
	zelo velik	velik	niti velik niti majhen	majhen	zelo majhen
C21	Kakšna je trenutna socialno-kulturna korist od razvoja turizma v občini Zreče?				
	zelo velika	velika	niti velika niti majhna	majhna	zelo majhna

Za vaše sodelovanje in čas se vam najlepše zahvaljujemo.

Priloga 19: Obrazec za projektne predloge deležnikov občine Zreče

PROJEKTNI LIST ZA PREDLOG, IDEJO, INVESTICIJO za obdobje 2017-2021

Obrazec lahko najdete tudi na spletni strani Občine Zreče: <http://www.zrece.si/>

Prosimo, da izpolnjene obrazce vrnete v vložišče Občine Zreče ali po mailu:

Milena.slatinek@zrece.eu do 31. 12. 2015.

Spoštovani občani, vabimo Vas, da pomagate pri pripravi strateškega dokumenta občine Zreče na področju razvoja in trženja turizma. Prosimo, izpolnite projektni list in nam posredujte Vaše projektne ideje, ki jih želite udejaniti v naslednjih petih letih na področju turizma ter kakovosti življenja v občini Zreče.

Ime in priimek predlagatelja	
Naziv podjetja, inštitucije, kmetije, društva...	.
Kontaktne podatke predlagatelja (naslov, telefon, e-mail)	

Naziv projekta, ideje, investicije	
Področje kamor spada vaš projekt (označite):	☐ Gostinska prehrabena/prenočitvena dejavnost ☐ Kmetijstvo - turizem kot dopolnilna dejavnost na kmetiji ☐ Kmetijstvo - vinogradništvo in sadjarstvo ☐ Kmetijstvo - druge dopolnilne dejavnosti v navezi s turizmom ☐ Obrt in podjetništvo v navezi s turizmom ☐ Socialne storitve v navezi s turizmom ☐ Zdravstvene storitve v navezi s turizmom, velneške storitve ☐ Izobraževanje, kultura, šport v navezi s turizmom ☐ Drugo (vpišite): _____
Trajanje projekta, termin izvedbe (mesec, leto)	Pričetek: Zaključek:

Kratka vsebina projektnega predloga, ideje, investicije:

Ocenjena vrednost projekta/stroški projekta potrebni za izvedbo v EUR	EUR
---	-----

datum:	
obrazec izpolnil:	
podpis predlagatelja:	